

EL GREUGE COMPARATIU ECONÒMIC DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT DE LA CIUTAT DE BARCELONA 2017

Maig de 2019

Jordi Puig i Gabau (ESCI-UPF)

Marta Segura Bonet (ESCI-UPF)

Amb la col·laboració de:

Mª Luisa de la Puente Martorell (Parc Sanitari Sant Joan de Déu)

Silvia Àngel Buil (Parc Sanitari Sant Joan de Déu)ÍNDEX

0. INTRODUCCIÓ	5
0.1. CONTEXTUALITZACIÓ DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA	6
1. OBJECTIUS DE L'ESTUDI	9
2. ANÀLISI TEÒRICA	11
3. REFERENTS INTERNACIONALS	17
4. CONTEXT	22
4.1. CONTEXT GENERAL DE LA DISCAPACITAT	22
4.2. LA DISCAPACITAT EN XIFRES A LA CIUTAT DE BARCELONA L'ANY 2017	23
5. METODOLOGIA SEGUIDA EN L'ELABORACIÓ DE L'INFORME	50
5.1. DETERMINACIÓ DELS DIFERENTS ELEMENTS METODOLÒGICS	51
5.2. DEFINICIÓ DELS DIFERENTS PERFILS	52
5.2.1. Persones amb discapacitat de 6 a 64 anys	53
5.2.2. Persones amb discapacitat de 65 anys o més	56
6. ANÀLISI DE COSTOS	57
6.1. DETERMINACIÓ DE LES DISTINTES TIPOLOGIES DE COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS	57
6.2. COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL	60
6.2.1. Costos d'atenció per a les activitats de la vida diària (AVD)	61
6.2.2. Costos d'atenció especialitzada	68
6.3. COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT	74
6.3.1. Habitatge	74
6.3.2. Béns i serveis	79
6.3.3. Desplaçaments	98
6.3.4. Suport formatiu i de manteniment de la qualitat de vida	108
6.4. COSTOS D'OPORTUNITAT DELS INDIVIDUS	112
6.5. COSTOS D'OPORTUNITAT DE LES FAMÍLIES I DE L'ENTORN DE SUPORT	130
6.6. RESUM FINAL DELS COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS	144
6.7. ELS COSTOS DE LA PLURIDISCAPACITAT	150
6.8. ELS COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE MAJORS DE 65 ANYS O MÉS	153
6.8.1. Determinació dels costos d'atenció personal per al col·lectiu de 65 anys o més	154
6.8.2. Determinació dels costos addicionals (habitatge, béns i serveis, desplaçaments i suport formatiu i de manteniment) per al col·lectiu de 65 anys o més	158
6.8.3. Determinació dels costos d'oportunitat per als individus de 65 anys o més	163

6.8.4.	Determinació dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport per al col·lectiu de 65 anys o més	166
6.8.5.	Resum final dels costos per al col·lectiu de 65 anys o més	171
7.	ANÀLISI D'INGRESSOS I DE BONIFICACIONS	176
7.1.	DETERMINACIÓ DE LES DISTINTES TIPOLOGIES DE BONIFICACIONS I D'INGRESSOS PER AL GRUP D'EDATS DE 6 A 64 ANYS	177
7.1.1.	Pensions no contributives	177
7.1.2.	Renda garantida de ciutadania	180
7.2.	AJUTS A LA DEPENDÈNCIA	180
7.3.	PROGRAMA D'AJUTS D'ATENCIÓ SOCIAL (PUA)	188
7.4.	DEDUCCIONS	196
7.4.1.	Rendes exemptes	196
7.4.2.	Mínims	197
7.4.3.	Reduccions de la base imposable	199
7.4.4.	Guanys i pèrdues patrimonials	201
7.4.5.	Deduccions	201
7.4.6.	Impacte mitjà	202
7.5.	ALTRES TIPOLOGIES D'AJUTS I INGRESSOS	203
7.5.1.	Subvenció de pròtesis i ortesis	205
7.5.2.	Reducció de l'IVA per la compra d'un vehicle	205
7.5.3.	Exempció de l'impost de matriculació	206
7.5.4.	Reducció de preus al transport públic	207
7.5.5.	Exempció i bonificació de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica	209
7.5.6.	Exempció de la taxa per censar un gos pigall	210
7.5.7.	Exempció i reduccions al copagament farmacèutic	211
7.5.8.	Subvenció de productes farmacèutics exclosos de la Seguretat Social	212
7.5.9.	Prestacions de la FUNDACIÓ ONCE	212
7.5.10.	Ajuts per a la rehabilitació d'edificis d'ús residencial i d'habitatges a la ciutat de Barcelona	213
7.5.11.	Permís de conducció i adaptació de vehicle	214
7.5.12.	Targeta d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda	214
7.5.13.	Reserves públiques d'aparcament	214
7.5.14.	Reserves individuals d'aparcament	215
7.5.15.	Assegurances front situacions de discapacitat sobrevingudes	215
7.5.16.	Conjunt de prestacions rebudes sota l'epígraf d'altres ajuts	220

7.6. AGRUPACIÓ DE PRESTACIONS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS	221
7.7. DETERMINACIÓ DE LES PRESTACIONS PERCEBUES PELS INDIVIDUS DE 65 I MÉS ANYS	224
7.7.1. Ajuts vinculats a la llei de dependència (65 anys i més)	224
7.7.2. Indemnitzacions vinculades a situacions de discapacitat sobrevinguda per accident (65 anys o més)	226
7.7.3. Prestacions totals percebudes en el grup d'edat de 65 anys i més	228
8. CÀLCUL DEL GREUGE ECONÒMIC DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT	231
8.1. DETERMINACIÓ DEL GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU ASSOCIAT AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS	231
8.2. DETERMINACIÓ DEL GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU ASSOCIAT AL GRUP D'EDAT DE 65 ANYS O MÉS	233
9. APLICACIÓ PRÀCTICA EN L'ÀMBIT DE LA TARIFACIÓ SOCIAL	236
10. CONCLUSIONS I CONSIDERACIONS FINALS	247
11. BIBLIOGRAFIA	250
ANNEX 1	255

En aquest informe es pren com a referència l'estudi de 2006 "El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona. El sobreesforç econòmic que origina la discapacitat."

L'objectiu fonamental és procedir a la seva actualització a dades de l'any 2017, tot i incorporant els canvis, les innovacions i les millores que poden contribuir a aproximar de manera més acurada el sobrecost econòmic que, per a les persones amb discapacitat i les seves famílies, comporta la situació de discapacitat.

És a dir, es realitzarà una rèplica actualitzada i ampliada de l'informe desenvolupat durant l'any 2006: una anàlisi basada en el càlcul del greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat en funció de la despesa mitjana i de les bonificacions mitjanes a que s'encaren els distints perfils de discapacitat prèviament definits. Aquest tipus d'anàlisi permet avaluar de manera aproximada els greuges econòmics que pateixen els diferents perfils de persones amb discapacitat i les seves famílies, tot i presentant diversos càlculs que ofereixen valors mitjans aproximats.

Un important element diferencial del present informe és l'ampliació de la població objecte d'anàlisi. En aquest sentit, no sols es centrarà en els grups d'edat de 6 a 64 anys, sinó que –també– s'avaluaran els greuges econòmics comparatius a què s'enfronten les persones amb discapacitat quan tenen 65 anys o més.

Com a element addicional d'aquest estudi i pel que fa a l'avaluació dels greuges econòmics del grup d'edats compreses entre els 6 i els 64 anys, es validaran part dels elements establerts en l'anàlisi dels costos i de les bonificacions, no sols recorrent a la realització d'entrevistes a professionals, experts i entitats representatives del sector, sinó que també es recorrerà a enquestes de diversa tipologia (*Encuesta de Condiciones de Vida*, Enquesta de Salut de Catalunya) per tal de validar la bondat de l'ajust de determinades hipòtesis (les que pretenen ajustar el greuge econòmic comparatiu mitjà de les distintes categories en què s'han classificat prèviament les persones amb discapacitat).

Tota la informació analitzada (sempre que ha estat possible a la vista de la disponibilitat temporal de les dades requerides), així com les conclusions aportades i els càlculs realitzats, fan referència a l'any 2017.

0.1. CONTEXTUALITZACIÓ DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA

Els principals elements que es desenvoluparan en el present informe són els que es relacionen tot seguit:

- L'actualització de les dades objecte d'estudi, incorporant les modificacions legislatives dutes a terme i el seu impacte en el procés de determinació del greuge econòmic a què s'enfronten les persones amb discapacitat. En aquest sentit, resulta cabdal tenir en consideració els efectes derivats de la La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD)
- Dotar d'una dimensió més pràctica l'estudi, tot i seguint criteris fiables i rigorosos en el procés de càlcul del greuge econòmic comparatiu de la discapacitat.
- Dur a terme una recerca de caire qualitatiu, que complementi l'anàlisi quantitativa, tot involucrant a les entitats representants del sector.
- Ampliar el rang d'edats contemplat a l'estudi primigeni, considerant les persones de 65 anys o més. Per al grup d'edats de 6 a 64 anys i per als de 65 anys o més (tot i proposant l'aplicació d'escalles de correcció concretes per al càlcul dels greuges econòmics vinculats a la situació de discapacitat) s'utilitzarà el mateix sistema de classificació en perfils descrit a l'informe de 2006.
- Aportar una mirada de gènere en el procés d'avaluació dels greuges econòmics associats a la discapacitat, tant des de la perspectiva de la persona afectada com de la del cuidador principal, quan resulti escaient.
- Incorporar en el procés de còmput dels costos i de les bonificacions / dels ajuts / dels ingressos tots aquells elements nous que han anat fent acte de presència des del 2006 fins a l'actualitat.

- Validar algunes de les hipòtesis utilitzades en l'anàlisi dels costos i de les bonificacions, mitjançant el recurs a la informació aportada per distintes enquestes. En concret, s'analitzaran les dades micro de les següents fonts d'informació:
 - L'Enquesta de Salut de Catalunya 2017 (ESCA) impulsada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
 - El Informe de població amb discapacitat de la ciutat de Barcelona, per a l'any 2016.
 - Informació desagregada i agregada derivada dels Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) de la ciutat de Barcelona.
- Elaborar una taula d'aplicació general i homogènia que permeti identificar les tarifacions a aplicar a les persones amb discapacitat, en funció del seu perfil, en l'àmbit de qualsevol servei públic, tant pel que fa a les prestacions de caràcter universal, com en el camp de les prestacions socials, com en el marc del sistema impositiu (taxes, impostos,...). La finalitat última és la de poder objectivar les bonificacions a aplicar a les persones amb discapacitat (en funció del seu perfil) d'una manera homogènia i equitativa, en qualsevol procés de tarifació de les distintes prestacions públiques.
- Impulsar la difusió acadèmica de l'estudi realitzat.

Òbviament, un dels elements claus del present informe és el de poder comparar-lo amb el del 2006, per tal de ser capaços d'avaluar els avenços realitzats, en l'àmbit objecte d'anàlisi, des d'aleshores.

1. OBJECTIUS DE L'ESTUDI

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de Barcelona (IMPD, d'ara endavant) és un organisme autònom de l'Ajuntament de Barcelona que treballa per tal de garantir els drets socials de les persones amb diversitat funcional. L'IMPD es va crear l'any 1979 i les seves funcions s'han anat adaptant a les necessitats requerides per les persones a les que presta serveis i, també, als canvis organitzatius de la societat. L'IMPD ofereix alguns serveis d'atenció directa a les persones i treballa amb la resta d'organismes i departaments de l'Ajuntament de Barcelona, així com amb les entitats per tal d'estendre els conceptes de accessibilitat i d'inclusió. L'element bàsic subjacent a les activitats desenvolupades per l'IMPD és el de que les persones amb diversitat funcional no només han de poder accedir físicament a tots els espais, activitats i serveis de la ciutat, sinó que també han de poder participar-hi a qualsevol nivell, amb les mateixes condicions i oportunitats que la resta de la ciutadania¹.

Un dels objectius que fonamenta la realització del present estudi rau en un dels principis que regeix l'activitat de l'IMPD: la consecució d'una ciutat més accessible i inclusiva. En aquest sentit, el Consell Rector de l'IMPD va sol·licitar als responsables polítics de l'entitat l'actualització de l'estudi realitzat l'any 2006 (El greuge econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona. El sobreesforç econòmic que origina la discapacitat)² per tal de poder avaluar i quantificar l'evolució dels greuges econòmics derivats de la discapacitat al llarg dels 12 anys transcorreguts des de la presentació del primer estudi.

Tal i com es considerava en el marc de l'estudi primigeni, s'entén per greuge comparatiu econòmic, "el sobreesforç econòmic que la discapacitat ocasiona a les persones que es troben en aquesta situació per tal d'aconseguir un nivell de vida estàndard" (Ajuntament de Barcelona, IMPD (2006)).

¹ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/impd/institut-municipal-persones-amb-discapacitat>

² Dirigit i executat per Antares Consulting, amb la coordinació, el seguiment i la validació de l'IMPD.

A diferència de l'estudi inicial, la població de referència en l'informe actual és la població de la ciutat de Barcelona amb certificat de discapacitat igual o superior al 33% (és a dir, no es contempla cap tipus de reducció de la població objecte d'estudi en funció de l'edat).

Tot i que es contempla tota la població amb un certificat de discapacitat superior al 33% de la ciutat de Barcelona, la tipologia de l'anàlisi a desenvolupar vindrà condicionada per les franges d'edat objecte d'estudi. En aquest sentit i per tal de facilitar les comparacions amb l'informe primigeni, per al grup d'edat de 6 a 64 anys es determinarà el cost anual mitjà per a cadascun dels perfils definits de discapacitat. En canvi, per al grup de més de 64 anys es faran aproximacions que combinin informació qualitativa i quantitativa a l'hora d'estimar els greuges econòmics dels col·lectius.

Aquest informe s'estructura en vuit parts clarament diferenciades. Les primeres fases de l'estudi es centren en l'anàlisi teòrica i en la realització d'una prospectiva internacional que permeti identificar els diferents referents internacionals seguits en la matèria del càlcul dels greuges econòmics comparatius vinculats a la situació de discapacitat. Tot seguit es descriuen les metodologies d'anàlisi que s'aplicaran en el marc del present treball. A continuació es posa en context la situació de discapacitat a la ciutat de Barcelona l'any 2017. La part central de l'informe és la que fa referència al càlcul dels costos potencials i dels ajuts, ingressos i bonificacions vinculats a la discapacitat, per acabar computant les quanties associades al greuge econòmic objecte d'anàlisi. Finalment, es fa una proposta de tarifació social en base als resultats derivats de l'informe. L'informe acaba amb una revisió de les principals conclusions i recomanacions de futur.

Els autors volen agrair el suport, la col·laboració, l'ajut i la paciència de totes aquelles persones i entitats que amb les seves opinions expertes, la seva experiència de vida, la seva professionalitat i els seus coneixements han contribuït a l'elaboració d'aquest informe. De manera especial, es vol agrair la implicació continuada, activa i constant de l'IMPD i de les entitats ECOM, DINCAT i Federació de Salut Mental Catalunya. També es vol agrair el suport dispensat per COCARMI en les fases inicials de l'estudi.

Des d'una perspectiva econòmica, les diferents situacions de discapacitat incideixen en les persones i en les llars en les que resideixen en tres aspectes. D'una banda, impliquen l'assumpció d'un sobrecost o despesa monetària associada a l'adquisició (o major ús) d'un conjunt de béns i de serveis que permetin contemplar i atendre, en major o menor mesura, aquelles necessitats de suport encaminades a facilitar el desenvolupament de l'activitat diària i la integració de la persona amb discapacitat; de l'altra, suposen uns costos d'oportunitat, entesos com a valoració econòmica del que comporta la reducció d'alternatives en els diferents àmbits de la vida, tant per a les persones amb discapacitat com per a les persones del seu entorn; finalment, comporten la consecució d'un menor nivell d'ingressos, tant per una habitual limitació en les dotacions pressupostàries en la provisió de serveis i de prestacions percebudes, com per una menor taxa de participació de resultes de la major dificultat a l'hora d'accedir al mercat de treball, podent generar situacions de pobresa. En correspondència, la discriminació econòmica associada a la discapacitat, de resultes d'aquesta triple incidència, caldrà doncs valorar-la tant des de la perspectiva dels costos, que sistemàticament seran més elevats, com des de la dels ingressos, tant actuals com futurs, que de manera general apareixeran com a inferiors.

Els diferents estudis que afronten el càlcul del greuge econòmic de la discapacitat en aquestes dues dimensions (majors costos i menors ingressos) s'han plantejat seguint tres possibles estratègies

- Mètode dels estàndards de vida (*Standard of Living Approach*)
- Aproximacions basades en la despesa (*Expenditure-based approaches*)
- Enfocament d'estàndards pressupostaris (*Budget d'estàndards approach*)

Tot seguit es presenten i discuteixen les estratègies esmentades.³

³ Per a una exhaustiva revisió i discussió, vegi's Berthoud (1991), Cullinan, Gannon i Lyons (2008) i Wilkinson-Meyers et alia (2010).

Mètode dels estàndards de vida (*Standard of Living Approach*)

El mètode dels estàndards de vida parteix de l'associació del nivell de vida d'una llar al seu nivell de renda. Així, es proposa l'avaluació de les privacions materials i, en correspondència, la reducció en l'estàndard de vida experimentada per una llar amb una (o més) persones amb discapacitat per a un determinat nivell de renda. L'avaluació exclusivament en aquest cas dels costos vinculats a la discapacitat es definirà doncs pel dèficit de renda o d'ingressos que aquesta llar amb presència de situacions de discapacitat necessita per tal d'assolir l'estàndard de vida d'una altra unitat familiar equiparable que no en tingui o, complementàriament, com l'ingrés addicional que li calgui per assolir un estàndard de vida equivalent.⁴

La limitació essencial d'aquesta aproximació rau en l'assumpció de que les llars amb algun membre amb discapacitat requereixen adquirir la mateixa cistella de béns i de serveis per assolir un nivell de vida donat (Tibble, 2005), ignorant o menystenint les necessitats específiques de diferents discapacitats o l'ús més o menys intensiu d'alguna tipologia de bé o servei. Els potencials resultats enganyosos d'aquesta metodologia poden corregir-se incorporant com a factors correctors aspectes que contemplin l'heterogeneïtat de les persones amb discapacitat.⁵ Igualment, cal apuntar que aquesta aproximació no incorpora aquells aspectes associats als costos d'oportunitat vinculats a la dependència. D'altra banda, en centrar-se en els efectes sobre el nivell de vida de les persones amb discapacitat, es fonamenta en l'explotació d'estadístiques que recullen informació sobre condicions de vida i renda⁶ i s'allunya del càlcul explícit dels costos addicionals de la mateixa discapacitat.

⁴ Vegi's Antón, Braña i Bustillo (2016) per a diferents països d'Europa i Antón i Braña (2011) per a Espanya.

⁵ L'aproximació per superar aquesta limitació passa pel càlcul d'escala d'equivalència, similars a les que permeten la comparació d'ingressos entre llars amb diferents composicions, que permeten reduir els ingressos de les llars amb una persona amb discapacitat.

⁶ En el cas d'Espanya, la *Encuesta de Condiciones de Vida* implementada per l'*Instituto Nacional de Estadística* recull, pel 2007 i al 2012, informació sobre ingressos de la llar així com una caracterització socioeconòmica dels seus membres; per a l'anàlisi de situacions de discapacitat, identifica situacions d'incapacitat i determina si aquestes limiten o condicionen el desenvolupament de l'activitat diària. Igualment, la *European Union Statistics on Income and Living Conditions*, aplega, amb criteris harmonitzats per als 28 països membres de la UE, Islàndia, Noruega i Suïssa, les mateixes dades de referència en matèria de distribució d'ingressos i d'incapacitat. L'abast i la representativitat d'aquest

Aproximacions basades en la despesa (*Expenditure-based approaches*)

Les metodologies basades en la despesa suposen l'avaluació de les despeses familiars reals de les famílies amb situacions de discapacitat, ja sigui mitjançant entrevistes directes a les llars o bé sol·licitant-ne el seu registre, per un període determinat de temps.

Amb la primera aproximació, l'enquesta directa (*Direct Survey Approach*) pretén la identificació i la determinació, mitjançant entrevistes a llars amb algun membre amb discapacitat, de les despeses addicionals afrontades, amb l'implícit contrast de quines serien aquestes despeses, quan correspongui, sense la discapacitat.

La principal precaució que cal associar a aquesta metodologia rau en que la informació de la despesa prové de la llar entrevistada i, per tant, pot quedar afectada per circumstàncies que li siguin pròpies. Igualment, si bé el mètode és abastable, pot arribar a no ser molt acurat: d'una banda, es pot evidenciar una major o menor precisió a l'hora de reportar la informació en funció del temps transcorregut des de la convivència amb la discapacitat, de l'altra banda, pot posar-se de manifest la dificultat de separar què és cost regular i què és sobrecost; finalment, s'afegeix la dificultat associada a la distinció -en gran part subjectiva- entre el que serien les necessitats específiques i els desitjos de la persona interessada (el que pot esdevenir una necessitat per a un, pot ser un caprici per a un altre) però que també pot acabar suposant una perpetuació de desigualtats en la mesura que la persona amb discapacitat tingui un coneixement limitat dels recursos disponibles o unes baixes expectatives.

Sens dubte, emprant aquesta aproximació s'imposa la necessitat de garantir la representativitat de les llars entrevistades.⁷

tipus d'enquestes són factors que validen aquesta aproximació. Pel contrari, són clares les limitacions en la informació recollida pel que fa referència a la caracterització de la població dependent.

⁷ Per al Regne Unit, vegi's Matthews i Truscott (1990).

Amb el segon mètode, s'obté, per a una mostra representativa de llars de persones amb discapacitat, el registre directe de la despesa en béns i serveis en la que incorren i es compara amb llars sense discapacitat (*Expenditure Diary Approach*). A més de comportar limitacions anàlogues a les descrites per a l'enquesta directa, aquesta metodologia no permet desglossar l'efecte que es produeix tot sovint quan el desembors extra associat a l'adquisició en alguns béns o serveis de resultes de la discapacitat va acompanyat o compensat d'una reducció en d'altres, per la pròpia existència de restriccions pressupostàries. En correspondència, resulta especialment difícil interpretar-ne els resultats.⁸

Enfocament d'estàndards pressupostaris (*Budget standards approach*)

La darrera metodologia per aproximar les necessitats associades a una discapacitat es fonamenta en el desenvolupament d'un llistat global i detallat al màxim de tots els recursos i costos (*Budget Standards Assessment of Costs*) que una llar requereix per assolir un determinat nivell de benestar. La identificació i la valoració d'aquella cistella de béns i de serveis a adquirir que, o bé siguin específics d'una determinada discapacitat, o bé puguin ser utilitzats de manera més intensiva, proporcionarà estimacions promig del cost o pressupost específic associat a cada tipus de discapacitat.⁹

Les àrees de cost que cal contemplar en la confecció de la despesa real que pot suposar una discapacitat són essencialment sis:

- béns i serveis per a la vida diària consumits amb major intensitat o a preus superiors;
- equipaments;
- mobilitat;
- despeses mèdiques;
- despeses assistencials;

⁸ Per a Irlanda, vegeu INDECON (2004).

⁹ Cal tenir present que qualsevol estimació mitjana necessàriament no contemplarà circumstàncies específiques d'una determinada llar i que, sens dubte, els patrons de despesa vindran influenciats per la seva composició i pel seu nivell d'ingressos.

- costos d'oportunitat per a la persona amb discapacitat i per al cuidador principal.

La validesa i la potència de la metodologia es sustenta en que, d'una banda, identifiqui, registri i descrigui amb el màxim detall i transparència possibles la despesa en els béns i serveis associats a una classificació coherent tant del tipus com de la severitat de la discapacitat i, de l'altra, en que el procés de validació de les necessitats sigui acurat i veraç en les valoracions i versemblant i justificat en les assumpcions de càlcul.¹⁰ En tant que detallat, l'enfoc permet una aproximació de costos personalitzats a mida davant de diferents circumstàncies. Igualment, possibilita la contemplació dels costos d'oportunitat vinculats a la discapacitat, tant per a la persona com per a la llar.

Si bé el sistema de càlcul és essencialment objectiu, en determinades ocasions l'aproximació dels estàndards pressupostaris ha estat objecte de crítica per fonamentar-se en excés en les percepcions i visions d'experts i per oferir aproximacions dels costos extraordinaris de la discapacitat massa alts. D'aquí la importància de que els diferents supòsits i assumpcions de càlcul requerits en l'aproximació dels costos siguin contrastats amb la comunitat (Estàndards pressupostaris consensuats).¹¹

En aquest entorn metodològic, el càlcul del cost extraordinari vindrà d'estimar la diferència entre les despeses reals, incloent els costos d'oportunitat identificats, i l'import ajustat en concepte de prestacions i provisió de serveis.

L'aproximació al greuge econòmic al present estudi es farà en base a l'enfocament dels estàndards pressupostaris consensuats que es va emprar en l'estudi de l'any 2006.

¹⁰ A més de l'estudi dut a terme per l'Ajuntament de Barcelona - IMPD (2006), vegi's també per a Irlanda INDECON (2004).

¹¹ Partint d'aquesta metodologia, el Center for Research in Social Policy (CRSP) i la University of York van desenvolupar entre 2006-2008 el programa *Minimum Income Standard* (MIS) per al Regne Unit amb l'objectiu de construir indicadors consensuats de l'ingrés necessari per assolir un nivell acceptable de vida davant de diferents circumstàncies. En particular, seguint aquesta aproximació, Hill i altres (2015) pregunten a grups de persones amb impediments visuals i auditiu el llistat detallat d'ítems necessaris (es precisa la distinció entre necessitats i desitjos) per assolir un estàndard de vida mínim i construeixen una valoració del cost addicional que els representa.

3. REFERENTS INTERNACIONALS

El gruix d'estudis internacionals centrats en l'estimació del greuge econòmic associat a la discapacitat cal buscar-lo en l'esfera anglosaxona.¹² Moltes d'aquestes referències tenen com a objectius, d'una banda, proporcionar indicadors per valorar l'adequació dels programes de prestacions i d'ajuts per a la reducció de barreres i per a la millora de la integració i participació; de l'altra, avaluar la relació entre la discapacitat i el risc de pobresa i d'exclusió.¹³

En el procés de revisió i valoració dels diferents referents internacionals que s'aborda en aquesta secció, cal plantejar una consideració que resulta essencial. Per a un mateix país, tant l'aproximació metodològica emprada en el càlcul de la discriminació econòmica associada a la discapacitat, entre les descrites a la secció anterior, com les diferències en com aquesta es mesuri, condicionant la imputació dels respectius costos, acabaran introduint una considerable variabilitat en els càlculs i en les estimacions obtingudes del greuge econòmic. Per aquest motiu caldrà prendre amb cautela les diferents valoracions, especialment a efectes de comparació, que es presenten tot seguit.

Referents al Regne Unit

Dobson, Middleton i Beardsworth (2001) aproximen, per a menors d'edat, el cost mínim necessari associat a discapacitats severes tal que permeti obtenir una qualitat de vida raonable usant el càlcul dels pressupostos estàndard consensuats i el comparen amb patrons reals de despesa. L'estudi proposa una estimació de 153£ per setmana en roba, neteja, alimentació, equipament, transport, viatges, activitats i adaptacions (14.665€ anuals del 2017). Igualment, proposen una aproximació de la

¹² Les aproximacions a la realitat socioeconòmica de la discapacitat en països en vies de desenvolupament són molt limitades i es centren en qüestions de salut i d'anàlisi de poblacions vulnerables.

¹³ Per a una revisió de la literatura a nivell internacional sobre l'aproximació als costos addicionals directes associats a viure amb una discapacitat (en alguns casos, totals i en d'altres, vinculats a l'atenció sanitària), tant des d'aproximacions quantitatives com qualitatives i per a diferents subgrups de població i tipologies de discapacitat, vegi's Mitra i altres (2017).

diferència entre els ingressos màxims en concepte d'ajuts i el pressupost estàndard ajustat per a l'any 1998 de 28£ setmanals, corresponents a 2.700€ per any actuals.

Smith i altres (2004), seguint la metodologia dels pressupostos estàndard consensuats, presenten l'avaluació dels costos de la discapacitat a partir del llistat i valoració d'aquells béns i serveis requerits per les persones amb discapacitat per tal de mantenir un determinat nivell de vida. Els pressupostos estimats al 2004 per a les diferents discapacitats considerades oscil·la entre 279£ i 467£ per setmana (23.575€ i 39.462€ anuals equivalents al 2017). Igualment, el sobrecost ajustat respecte a les prestacions màximes rebudes es situa en un interval entre 79£ i 235£ setmanals (que correspondrien a 6.679€ i 19.861€ anuals, al 2017). Cal apuntar que les xifres proporcionades per l'estudi no inclouen, entre d'altres, els costos d'adaptació de la llar en tant que es basen en estudis de casos ja degudament adaptats.

En la comparació dels estàndards de vida (mètode dels estàndards de vida) entre llars amb discapacitat i llars sense discapacitat, Kuklys (2004) incorpora l'heterogeneïtat com a factor determinant tot valorant l'espai de capacitats funcionals potencials d'un individu. L'estudi estima que una persona adulta amb discapacitat hauria de comptar a la llar com a 1,45 en comparació amb un pes de 1,0 per a un individu sense discapacitat. En correspondència, una llar amb una persona amb discapacitat necessitaria 1,45 vegades l'ingrés d'una llar sense discapacitat per assolir el mateix nivell de vida.

Zaidi i Burchart (2005) estimen, pel 2002, els costos extra associats a la discapacitat amb l'aproximació dels estàndards de vida. Els resultats que obtenen varien en funció de característiques socioeconòmiques de la llar i de la severitat de la discapacitat. A tall d'exemple, per a una llar amb dos individus (un d'ells amb discapacitat) el cost extra setmanal de la discapacitat fluctua entre 36£ i 203£ (equivalents a 3.182€ i 17.941€ en el 2017).

Morciano i Hancock (2015) utilitzen també l'aproximació dels estàndards de vida per estimar el cost de la discapacitat a la tercera edat. Pel 2008, obtenen que les persones amb una discapacitat per sobre de la mitjana d'aquest segment de la població necessiten un 62 % més de renda (99£ per setmana) que aquelles amb una

discapacitat mitjana (7.356€ a l'any). En el decil amb discapacitat més alta, la xifra s'enfila fins a 180€ a la setmana (pel 2017, 13.375€ l'any).

Hirsch i Hill (2016), mitjançant la metodologia dels pressupostos estàndard consensuats, aproximen els costos addicionals en els que incorren llars amb persones amb discapacitats visuals i auditives. L'estudi proporciona noves idees i perspectives dels costos vinculats no únicament a les despeses per a adaptacions o equips sinó també als costos derivats de com viuen aquestes persones la seva discapacitat.

Referents a Irlanda

A INDECON (2004) s'ofereixen càlculs i estimacions del cost de la discapacitat amb diferents aproximacions metodològiques. En particular, la metodologia dels estàndards de vida pressupostaris es concentra en la valoració d'un llistat de béns i serveis compartits en diferents discapacitats, complementats amb els ítems específics que són més propis d'algunes d'elles. D'altra banda, amb l'aproximació dels estàndards de vida es calcula un cost addicional per a la discapacitat (no s'inclouen correccions atenent a la severitat de la discapacitat) que, avaluat al nivell mitjà d'ingrés i per a famílies sense membres de la tercera edat, es situa en 143€ setmanals (equivalents a 8.479€ l'any per al 2017).

Cullinan i Gannon (2008), usant la metodologia dels estàndards de vida, modelitzen els costos extra associats a la discapacitat per a Irlanda el 2001. El cost de la discapacitat per a una llar amb un ingrés mitjà s'estima en 171€ per setmana (que correspondrien a 11.128€ per any, en el 2017). Els resultats obtinguts depenen tant de la severitat de la discapacitat (66,7€, 132,2€ i 250€ per a cadascuna de les 3 categoritzacions que es construeixen i que correspondrien a 4.343€, 8.607€ i 16.277€ per any, en el 2017) com de la tipologia i composició de la llar.

Igualment, a Cullinan, Gannon i O'Shea (2011), amb el mateix model dels estàndards de vida, s'estima el cost de la discapacitat per a població de la tercera edat com a percentatge sobre la renda. Usant dades de l'enquesta Living in Ireland (2001), al punt mitjà de l'ingrés, aquesta proporció s'ajusta al 40,4 %, suposant un cost setmanal de

98€ (6.385€ anuals al 2017). Igualment, destacar que per a una discapacitat amb limitacions severes el percentatge captat de la renda s'eleva fins al 79 % (13.220€ anuals) .

Altres referències

Per a Nova Zelanda, Wilkinson-Meyers i altres (2010) plantegen identificar els recursos requerits per la població entre 18 i 64 anys amb qualsevol tipus d'impediment, controlant per l'entorn socioeconòmic i incloent costos d'oportunitat. La metodologia emprada parteix dels estàndards pressupostaris i contrasta els resultats obtinguts amb una enquesta a la comunitat. Wilkinson-Meyers i altres (2015), usant la mateixa metodologia i validant els resultats a través de *focus-groups*, ajusten els costos addicionals en equipament, modificacions, transport, suport i temps requerits per persones amb impediments físics per assolir un nivell estàndard de vida. Els resultats apunten que la reducció de barreres comporta costos que oscil·len entre NZ\$645 i NZ\$2.348 per setmana (entre 20.540€ i 74.242€ anuals).

A Austràlia, Saunders (2007) proposa estimacions del cost de la discapacitat sobre la renda amb l'aproximació dels estàndards de vida. En promig, els costos de la discapacitat s'estimen al voltant del 29 % de la renda, elevant-se al 40 i 48 % davant de restriccions severes o profundes.

Referents a Espanya

Per a l'Ajuntament de Barcelona (2006), l'estudi "El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona" proposa valoracions i estimacions del greuge econòmic de la discapacitat a la ciutat de Barcelona per a 13 perfils de discapacitat, seguint l'enfoc dels estàndards pressupostaris (*Budget Standards Approach*) per a l'ajust dels costos i descomptant el conjunt de prestacions i provisió de serveis vigents en aquell moment. El present document té com a objectiu l'actualització d'aquest treball a la realitat i a les circumstàncies actuals.

Jimenez y Huete (2008) avaluen la diferència entre l'ingrés mitjà de les llars en què viuen persones amb discapacitat i les llars sense persones amb discapacitat en funció del nombre de membres i del tipus de discapacitat. Usant microdades de la *Encuesta de discapacidad, autonomia personal y situaciones de dependencia EDAD (2008) - Módulo Hogares* (INE), els resultats estimats basculen entre els 3.302€ per a unitats familiars amb 5 membres i 1 membre amb discapacitat fins als 6.568€ per a llars amb 2 individus, presentant un d'ells una situació de discapacitat (amb xifres actualitzades al 2017, la forquilla estaria entre 3.704€ i 7.367€).

La FEAPS (2009) proposa el càlcul d'un indicador de sobre esforç econòmic per a llars amb membres amb discapacitat intel·lectual com a diferència entre costos de béns i serveis i costos d'oportunitat i ajuts, subvencions i exempcions. Pel 2008, el muntant estimat es situa entre 16.000 i 50.000€ amb un promig de 31.000€ (17.948 i 56.087€ de 2017, respectivament). Sense comptabilitzar el cost d'oportunitat de les famílies, la diferència promig es situa en 19.271€. (corresponent a 21.617€ al 2017).

Anton i Braña (2011), usant l'aproximació dels estàndards de vida, estimen els costos de la discapacitat per a les llars espanyoles explotant la informació continguda a la *Encuesta de condiciones de vida 2007* (INE). Les xifres obtingudes quantifiquen els costos en un interval que va entre un 40 i un 72% la renda de les llars amb discapacitats moderades i severes.

4.1. CONTEXT GENERAL DE LA DISCAPACITAT

La *Classificació Internacional del Funcionament de la Discapacitat i de la Salut (CIF)* de la OMS, defineix la discapacitat com un terme genèric que engloba deficiències, limitacions d'activitat i restriccions per a la participació. La discapacitat denota els aspectes negatius de la interacció entre persones amb un problema de salut i determinats factors personals i ambientals (com actituds negatives, problemes d'accessibilitat, manca de suport social)¹⁴.

La CIF agrupa aquestes problemes de funcionament en 3 categories vinculades entre elles:

- Deficiències: són problemes de la funció corporal o alteracions a l'estructura corporal (per exemple paràlisi o ceguesa) a partir de malalties, trastorns o lesions, de tipus físic o mental
- Limitacions en l'activitat, per exemple, a l'hora de caminar o menjar
- Restriccions en la participació en qualsevol àmbit de la vida, per exemple, quan hi ha dificultats en l'accés al transport o discriminació per aconseguir un lloc de treball

La discapacitat fa referència a les dificultats en qualsevol d'aquestes tres àrees de funcionament.

L'*Informe Mundial sobre la Discapacitat de la OMS* i el *Banc Mundial (2011)* consideren que la discapacitat és dinàmica, multidimensional i també objecte de discrepància. Des d'un model mèdic que incidia en el problema de salut s'ha evolucionat a una visió social que incideix en les barreres de l'entorn. Es necessita una visió equilibrada entre els diferents aspectes de la discapacitat, que és una interacció dinàmica entre les condicions de salut de la persona i el context en el qual interactua.

¹⁴ Veure el glossari de terminologia específica a l'Annex 1.

Definida com a interacció, la discapacitat no és un atribut de la persona. Es poden aconseguir avenços actuant sobre les barreres que li impedeixen desenvolupar-se en la vida quotidiana. Tals barreres poden ser físiques o mentals. L'experiència que sorgeix d'aquesta interacció varia enormement, donat que les persones amb discapacitat són diverses i heterogènies. En la seva percepció hi intervenen factors personals com les diferències de gènere, l'edat, les condicions socioeconòmiques o l'origen ètnic.

En referència a la prevalença, l'Estudi Mundial de Salut de 2002-04 de la OMS (Càrrega Mundial de Morbiditat), estima que un 15,3% de la població mundial presenta una discapacitat moderada o greu, i un 2,9% experimenta una discapacitat greu.

4.2. LA DISCAPACITAT EN XIFRES A LA CIUTAT DE BARCELONA L'ANY 2017

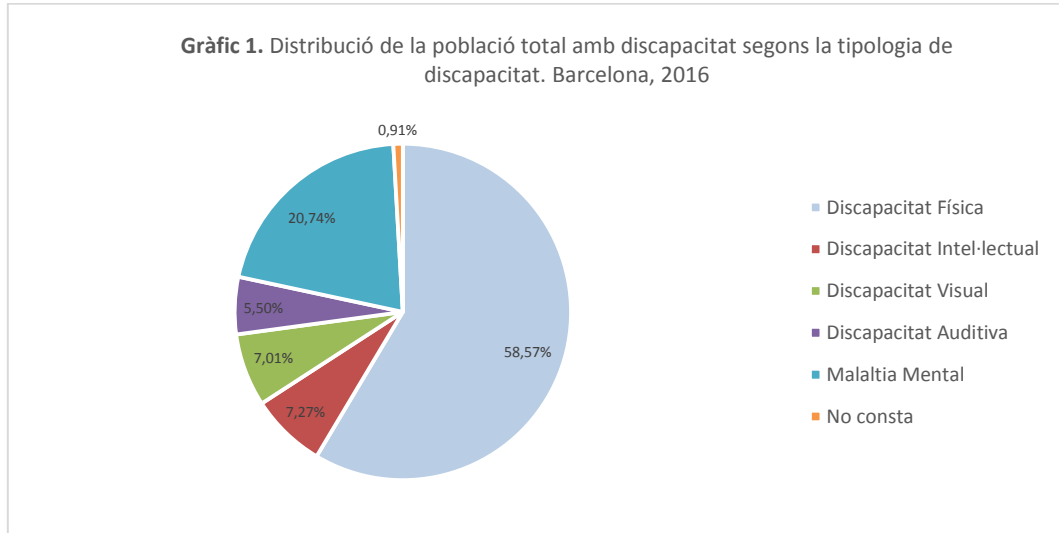
En aquest apartat de l'informe s'analitzen les dades extretes del Informe de Discapacitat de la ciutat de Barcelona per a l'any 2016, el qual recull informació de diversa tipologia pel que fa a la situació de discapacitat dins la ciutat de Barcelona. Les dades que es presenten tot seguit fan referència a tota la població amb certificat de discapacitat, tot i que, per tal de facilitar la comparació amb l'informe de 2006, també es descriu la situació específica del grup d'edats compreses entre els 6 i els 64 anys. Per a totes les variables analitzades primerament s'analitza la situació de la població amb discapacitat a nivell global i, posteriorment, la que fa referència als grups d'edat de 6 a 64 anys.

Es considera una classificació de la discapacitat en cinc grups: discapacitat física, discapacitat intel·lectual, discapacitat visual, discapacitat auditiva i trastorn mental.

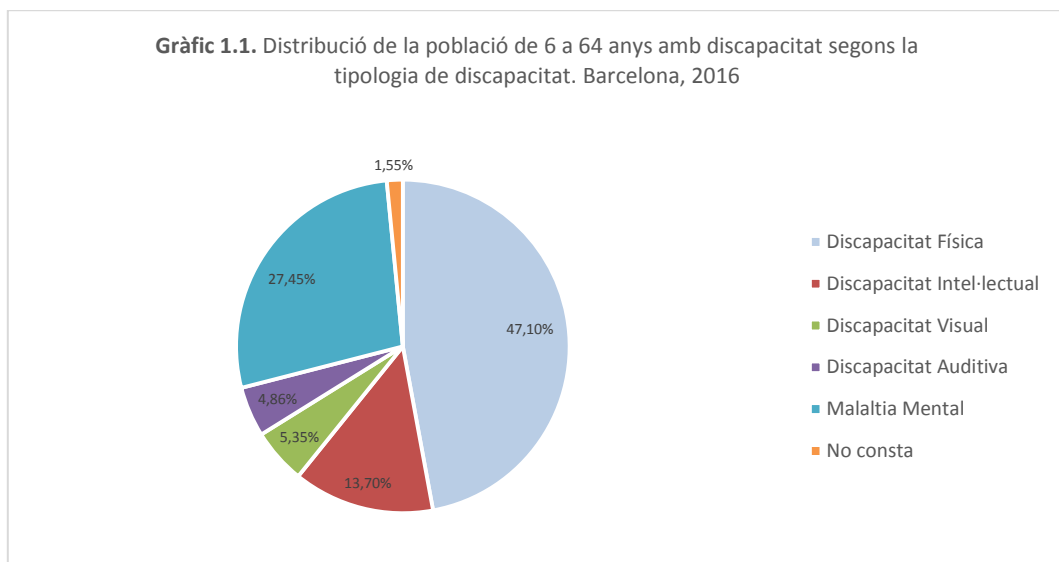
Pel que fa a la totalitat de la població, l'any 2016 hi havia a la ciutat de Barcelona 132.133 persones amb discapacitat, les quals representaven el 8,21% de la població global. El Gràfic 1¹⁵ permet visualitzar la seva distribució segons la tipologia de la

¹⁵ En tots els gràfics i en totes les taules d'aquesta secció la FONT és: Elaboració pròpia a partir de les dades del Informe de Població amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona (2016).

discapacitat. Gairebé el 60% dels casos responen a situacions de discapacitat física. Dins de la discapacitat física, el 60,64% de les situacions responen a discapacitat física motora (46.931) i la resta, el 39,36% (30.457 casos), a discapacitat física no motora.

Atenent a la població de 6 a 64 anys, el volum total de població amb discapacitat l'any 2016 era de 64.125 persones. Els percentatges associats a cada tipologia de discapacitat són força diferents als de la població amb discapacitat global, especialment pel que fa a la discapacitat física (11 punts inferior) i a les situacions de trastorn mental (gairebé 7 punts percentuals superior).

Les taules següents analitzen la distribució de les persones amb discapacitat per districtes de la ciutat de Barcelona.

TAULA 4.1. Distribució persones 6-64 anys amb discapacitat per districte

DISTRICTE	% POBLACIÓ TOTAL	% POBLACIÓ TOTAL AMB DISCAPACITAT	% POBLACIÓ DE 6 A 64 ANYS AMB DISCAPACITAT
Ciutat Vella	6,22%	6,28%	7,16%
Eixample	16,43%	14,86%	13,38%
Sants-Montjuïc	9,12%	12,48%	13,07%
Les Corts	9,20%	4,56%	3,76%
Sarrià-Sant Gervasi	14,54%	6,12%	5,25%
Gràcia	11,25%	6,85%	6,57%
Horta-Guinardó	5,07%	10,86%	10,80%
Nou Barris	7,52%	13,29%	13,74%
Sant Andreu	10,40%	9,88%	10,35%
Sant Martí	10,25%	14,81%	15,91%

Tal i com es pot constatar, la distribució de la població amb discapacitat per districtes no és igual que –en tots els casos- la distribució observada de la població global dins la ciutat (aquest fet pot venir explicat per la major o menor presència de serveis residencials en alguns districtes). En aquest sentit, crida l’atenció la baixa concentració de població amb discapacitat en els districtes de Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts i Gràcia, a la vista del percentatge de població que hi resideix. Contràriament, la situació s’inverteix en els districtes d’Horta-Guinardó, Nou Barris, Sant Martí i, en menor proporció, Sants-Montjuïc. En alguns districtes (com ara Sarrià-Sant Gervasi, Sant Martí i Sants Montjuïc) tals diferències es veuen encara més amplificades quan es considera, només, la població amb discapacitat de 6 a 64 anys.

Les taules i els gràfics següents detallen la distribució de la població amb discapacitat (global i de 6 a 64 anys) segons la tipologia de discapacitat i el districte de residència.

En tots els districtes, la discapacitat física és la predominant, seguida de les situacions de discapacitat vinculades a malalties mentals.

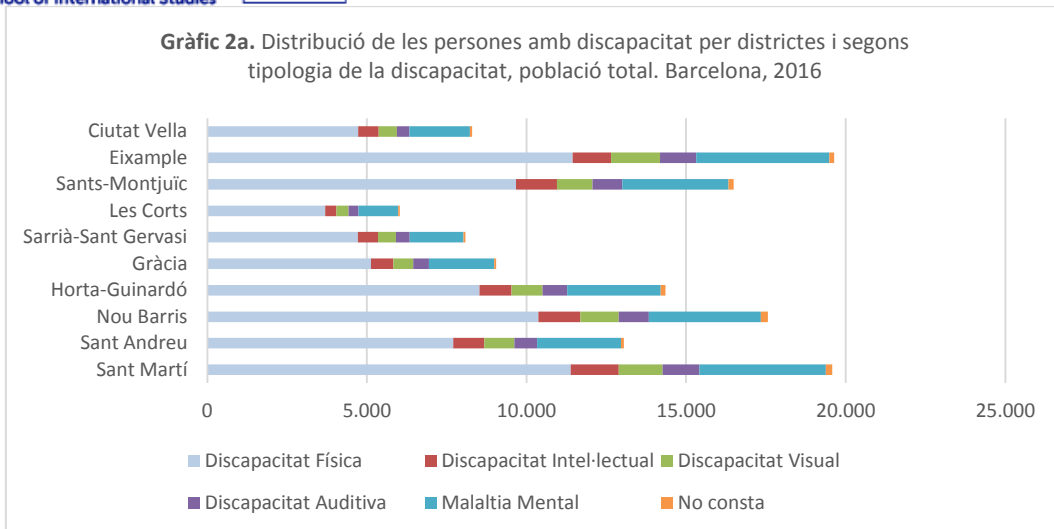
TAULA 4.2. Distribució persones amb discapacitat per tipologia i districte

DISTRICTE	TIPUS DE DISCAPACITAT						Total
	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Trastorn mental	No consta	
Ciutat Vella	4.729	637	577	386	1.897	74	8.300
Eixample	11.443	1.212	1.525	1.138	4.171	148	19.637
Sants-Montjuïc	9.673	1.279	1.114	938	3.331	154	16.489
Les Corts	3.695	349	379	318	1.244	43	6.028
Sarrià-Sant Gervasi	4.718	634	561	433	1.683	55	8.084
Gràcia	5.126	708	616	496	2.040	63	9.049
Horta-Guinardó	8.528	1.001	980	764	2.934	148	14.355
Nou Barris	10.376	1.316	1.202	941	3.506	219	17.560
Sant Andreu	7.711	972	937	709	2.632	95	13.056
Sant Martí	11.389	1.502	1.378	1.145	3.961	200	19.575
TOTALS	77.388	9.610	9.269	7.268	27.399	1.199	132.133

TAULA 4.3. Distribució persones 6-64 anys amb discapacitat per tipologia i districte

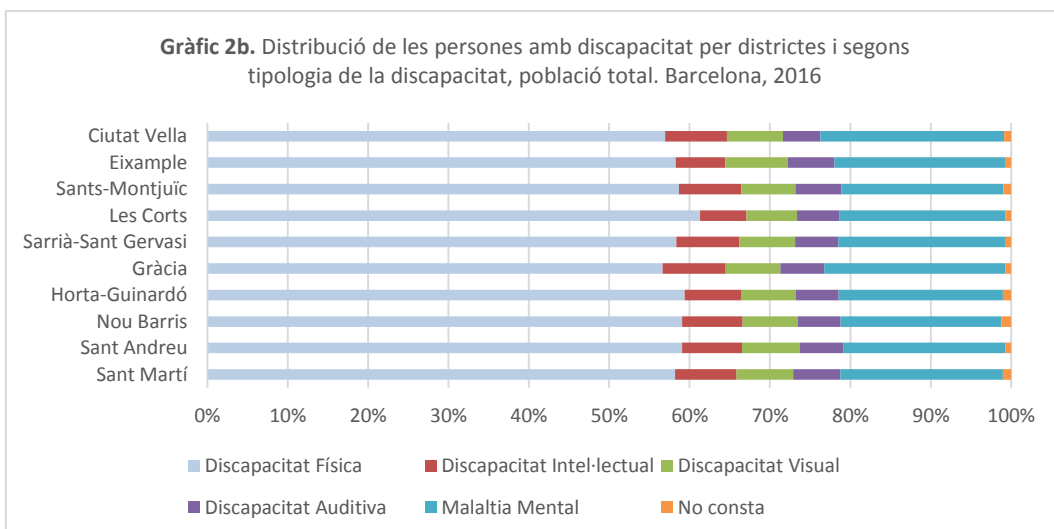
DISTRICTE	TIPUS DE DISCAPACITAT						Total 6-64
	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Trastorn mental	No consta	
Ciutat Vella	2.179	550	249	213	1.340	62	4.593
Eixample	3.908	1.099	511	439	2.511	115	8.583
Sants-Montjuïc	4.014	1.178	428	398	2.233	130	8.381
Les Corts	1.152	327	113	114	668	36	2.410
Sarrià-Sant Gervasi	1.480	577	159	175	929	46	3.366
Gràcia	1.884	642	203	182	1.251	51	4.213
Horta-Guinardó	3.363	913	352	314	1.867	119	6.928
Nou Barris	4.161	1.220	461	460	2.325	183	8.810
Sant Andreu	3.177	892	383	307	1.795	83	6.637
Sant Martí	4.882	1.386	571	514	2.685	166	10.204
TOTALS 6-64 ANYS	30.200	8.784	3.430	3.116	17.604	991	64.125

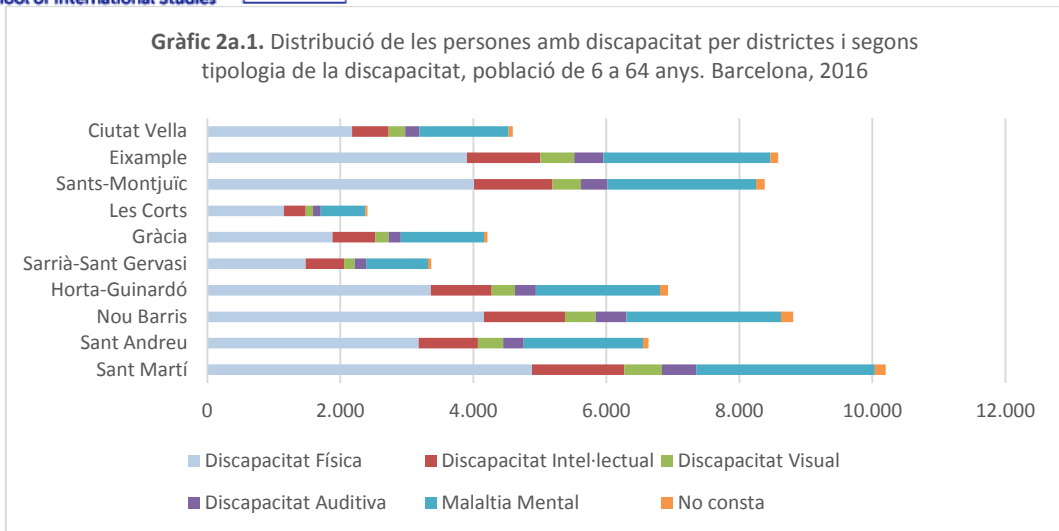
Tal pauta de distribució es verifica, també, quan s'avalua la població amb discapacitat de 6 a 64 anys. En aquesta fase de l'anàlisi, s'han incorporat dues tipologies de gràfic (en valors absoluts i en percentatges) per tal de facilitar la interpretació de les dades per a cadascuna de les poblacions avaluades.

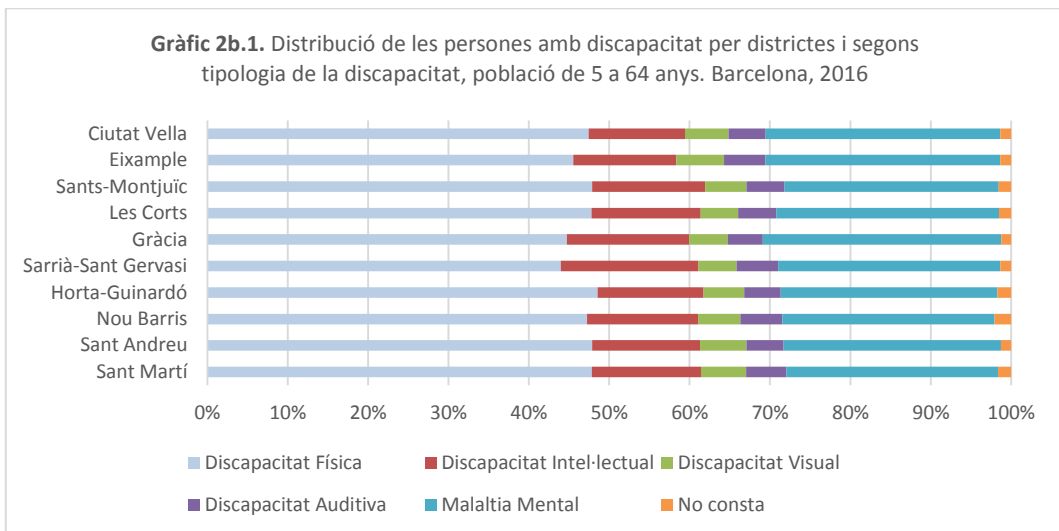
Les diferències percentuals observades en funció del districte considerat i de la tipologia de la discapacitat avaluada no presenten diferències massa rellevants quan s'analitza la població amb discapacitat global.

El districtes que presenten un comportament més diferenciat de la resta són els de Gràcia i Ciutat Vella (menor proporció de persones amb discapacitat física i major proporció de situacions de trastorn mental). En qualsevol cas, els percentatges associats a la situació de discapacitat física fregen, en tots els districtes, el 60%.

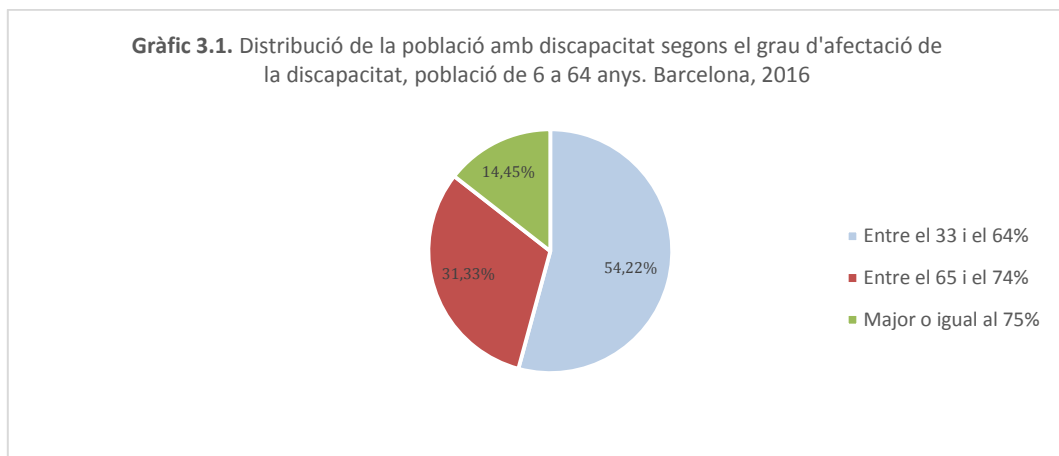
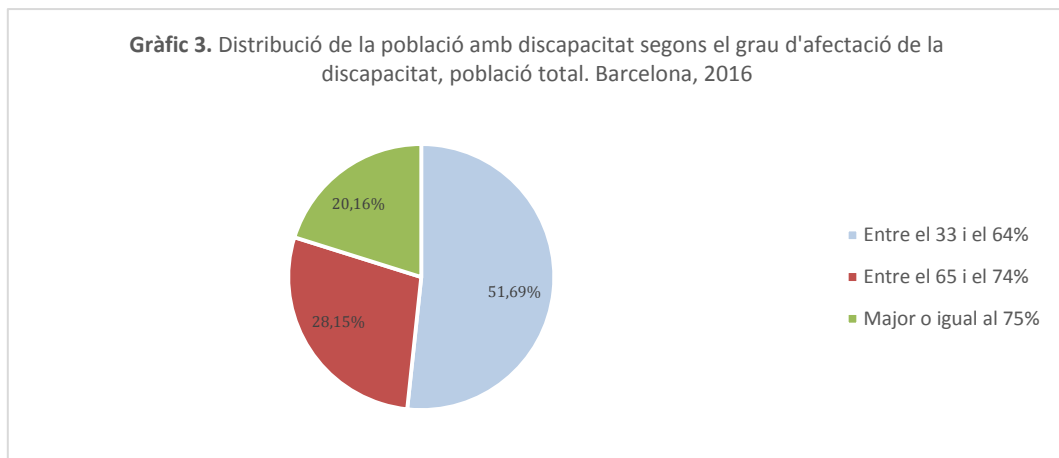

Quan s’analiza la població amb discapacitat de 6 a 64 anys, les proporcions associades a cada tipologia de discapacitat varien sensiblement, tal i com ja s’ha posat de manifest en gràfics anteriors. En aquest nou context poblacional, el districte en el que hi resideix una proporció menor de persones amb discapacitat física passa a ser Sarrià-Sant Gervasi. Districte en el que, per contra, hi resideix el major percentatge de persones amb discapacitat intel·lectual.

A l’avaluar la distribució de la població amb discapacitat segons el seu grau d’afectació, s’observen –novament- pautes de comportament diferenciades en funció de que s’analizzi la població global o els grups d’edats compreses entre els 6 i els 64 anys, especialment pel que fa al col·lectiu amb un grau de discapacitat major o igual al 75% (cal tenir present que, per aquest grup d’edat, l’envelliment pot actuar com un element crucial en el procés). La diferència de 6 punts percentuals d’aquest grup ve

explicada, bàsicament, pels efectes multiplicatius de l'edat sobre la condició de discapacitat.

Tot seguit s'analitzen de manera conjunta les variables tipologia de la discapacitat i grau de discapacitat. De nou, les pautes de comportament són considerablement diferenciades en funció de les edats compreses en la població objecte d'estudi.

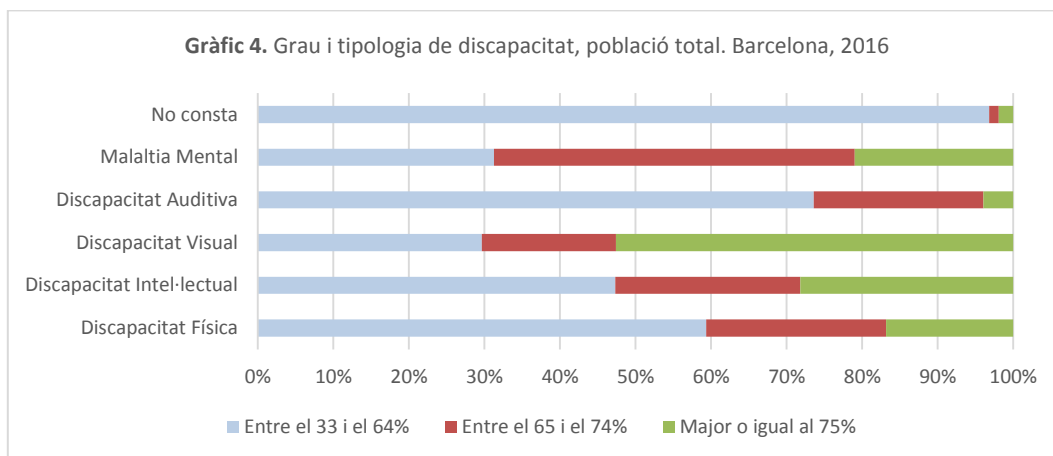
Aquestes dues taules posen de relleu la distribució de les dues variables considerades en el marc de la totalitat de població amb discapacitat i pel que fa a la població amb discapacitat d'entre 6 i 64 anys d'edat. Els gràfics associats permeten identificar de manera més clara les pautes de comportament observades.

TAULA 4.4. Distribució persones amb discapacitat per grau i tipologia

GRAU DE DISCAPACITAT	TIPUS DE DISCAPACITAT						Total
	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Malaltia Mental	No consta	
Entre el 33 i el 64%	45.931	4.546	2.747	5.349	8.567	1.161	68.301
Entre el 65 i el 74%	18.447	2.357	1.647	1.633	13.090	15	37.189
Major o igual al 75%	13.010	2.707	4.875	286	5.742	23	26.643
TOTALS	77.388	9.610	9.269	7.268	27.399	1.199	132.133

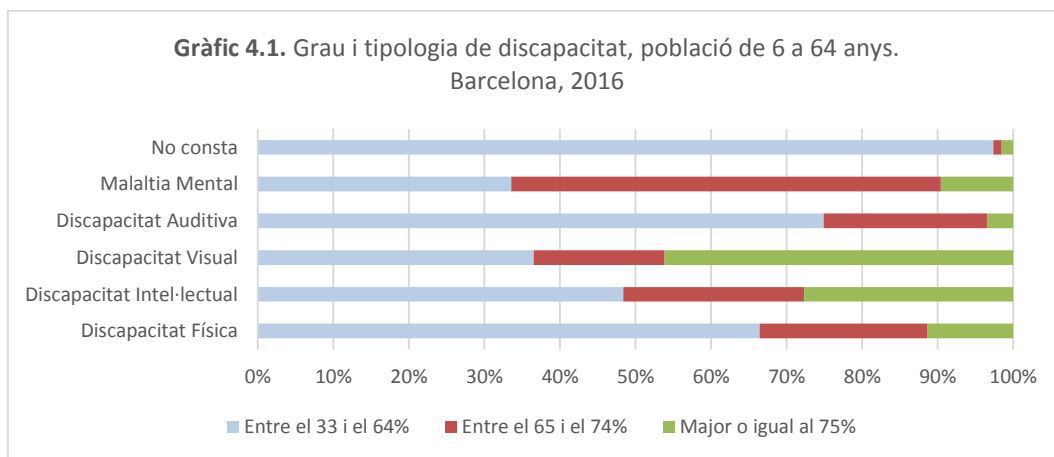
TAULA 4.5. Distribució persones 6-64 anys amb discapacitat per grau i tipologia

GRAU DE DISCAPACITAT	TIPUS DE DISCAPACITAT						Total 6-64
	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Malaltia Mental	No consta	
Entre el 33 i el 64%	20.062	4.251	1.253	2.335	5.903	965	34.769
Entre el 65 i el 74%	6.692	2.102	594	673	10.019	11	20.091
Major o igual al 75%	3.446	2.431	1.583	108	1.682	15	9.265
TOTALS 6-64 ANYS	30.200	8.784	3.430	3.116	17.604	991	64.125

Pel que fa a la totalitat de població amb discapacitat, és dins la discapacitat auditiva on el percentatge de situacions amb un grau de discapacitat comprès entre el 33 i el 64% és major. El grau de discapacitat que oscil·la entre el 65 i el 74% agafa els majors registres percentuals en el marc de les situacions de trastorn mental. Finalment, el grau major de discapacitat (major o igual al 75%) assoleix les proporcions majors en el grup de discapacitats visuals.

En canvi, quan es considera només la població compresa entre els 6 i els 64 anys, tot i que l'estructura de comportament es manté, els percentatges associats a cadascun dels graus de discapacitat en funció de la tipologia de la mateixa, canvien força.

Les taules i els gràfics següents fan referència a la distribució per sexes de la discapacitat, tot i comparant les xifres de la població total i de la població compresa entre els 6 i els 64 anys.

TAULA 4.6. Nombre persones amb discapacitat per sexe i tipologia

SEXE	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Malaltia Mental	No consta	TOTALS
Dona	42.744	3.790	5.209	3.933	15.034	517	71.227
Home	34.644	5.820	4.060	3.335	12.365	682	60.906
TOTALS	77.388	9.610	9.269	7.268	27.399	1.199	132.133

Si es considera la població total, el percentatge de dones amb discapacitat és del 51,93%, xifra que es redueix a un 48,19% si només es considera el grup d'edats de 6 a 64 anys. El fet de que l'esperança de vida de la població femenina sigui superior, ajuda a explicar tal diferència.

TAULA 4.7. Nombre persones 6-64 anys amb discapacitat per sexe i tipologia

SEXE	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Malaltia Mental	No consta	TOTALS 6-64 ANYS
Dona	15.297	3.409	1.683	1.674	8.424	412	30.899
Home	14.903	5.375	1.747	1.442	9.180	579	33.226
TOTALS 6-64 ANYS	30.200	8.784	3.430	3.116	17.604	991	64.125

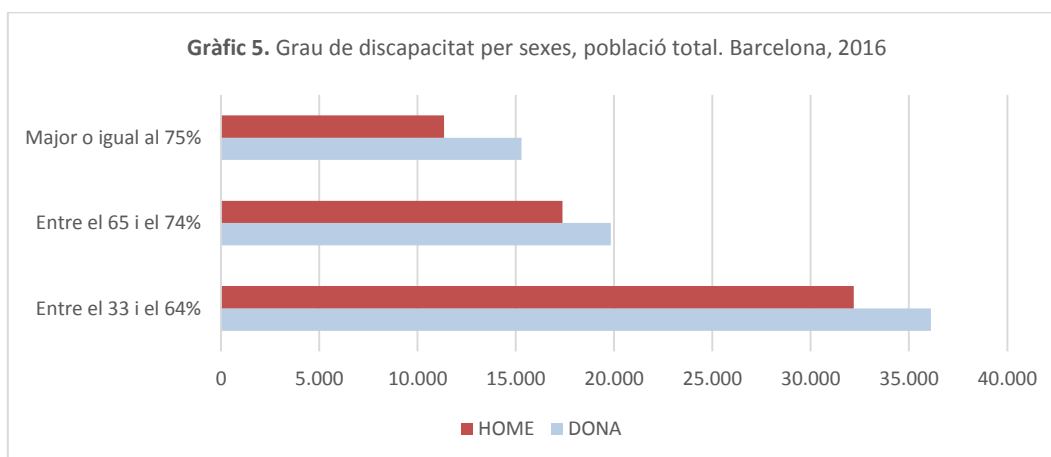
TAULA 4.8. Nombre persones amb discapacitat per sexe i grau de discapacitat

GRAU DE DISCAPACITAT	DONA	HOME	TOTALS
Entre el 33 i el 64%	36.111	32.190	68.301
Entre el 65 i el 74%	19.824	17.365	37.189
Major o igual al 75%	15.292	11.351	26.643
TOTALS	71.227	60.906	132.133

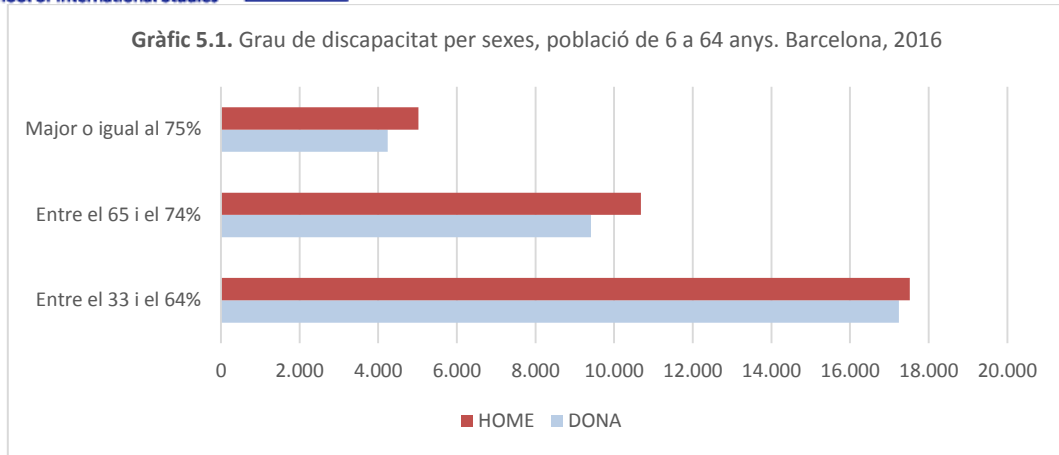
TAULA 4.9. Nombre persones 6-64 anys amb discapacitat per sexe i grau de discapacitat

GRAU DE DISCAPACITAT	DONA	HOME	TOTALS 6-64
Entre el 33 i el 64%	17.245	17.524	34.769
Entre el 65 i el 74%	9.412	10.679	20.091
Major o igual al 75%	4.242	5.023	9.265
TOTALS 6-64 ANYS	30.899	33.226	64.125

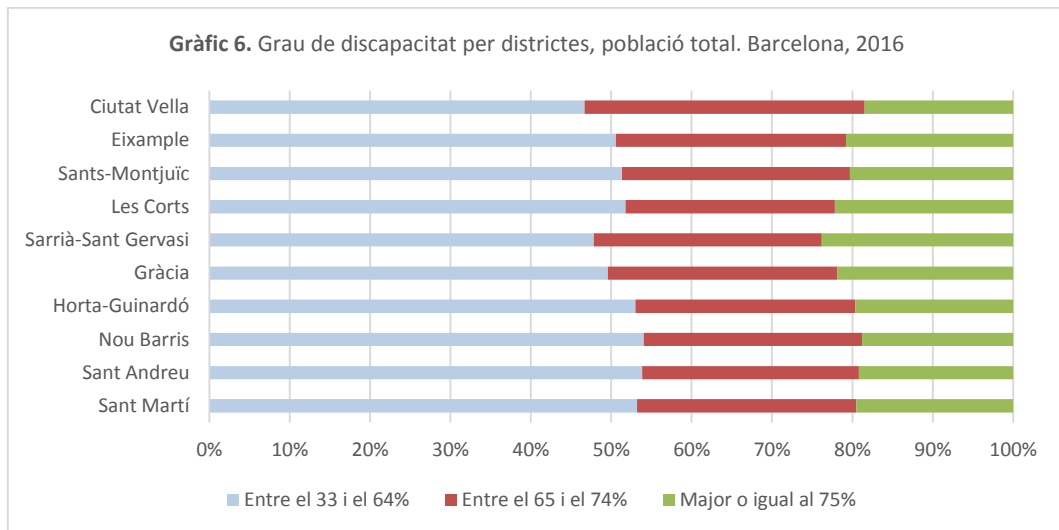
Els gràfics següents permeten determinar l'evolució diferenciada de la discapacitat per graus i sexes en funció de la població objecte d'anàlisi.

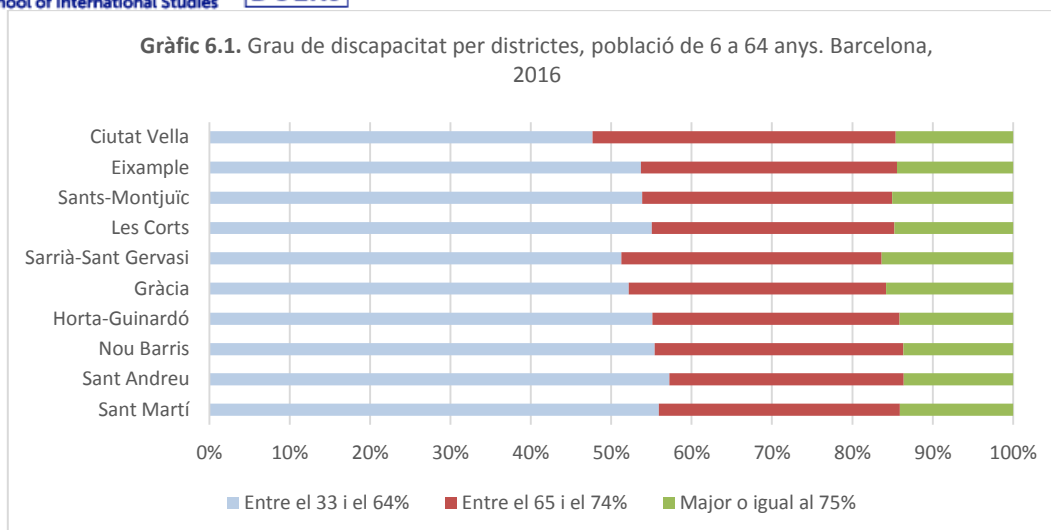
Al considerar la població general, el nombre d'individus amb discapacitat és major per al col·lectiu de dones i per a tots els graus de discapacitats considerats. Aquesta situació s'inverteix totalment quan es contempla el comportament de la població compresa entre els 6 i els 64 anys.

Els gràfics següents permeten analitzar la distribució de la població amb discapacitat per districtes de la ciutat de Barcelona i segons el grau de discapacitat.

Tot i que en uns districtes l'efecte és major que en uns d'altres, el fet de considerar la població de 6 a 64 anys d'edat comporta una disminució del percentatge de persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 75%, agafant un pes major la catalogació en el grau de discapacitat comprès entre el 65 i el 74%.

Per altra banda i seguint en l'anàlisi descriptiva, val a dir que a l'avaluar la distribució conjunta de les variables edat i tipologia de la discapacitat, es posen de relleu alguns fets dignes de remarcar, com ara l'impacte brutal que té l'edat sobre la situació de discapacitat física.

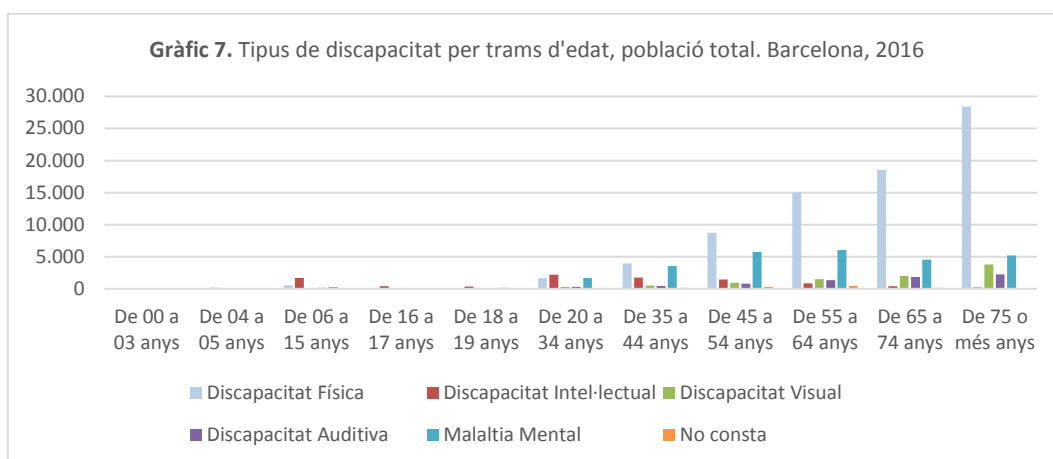
Val a dir que s'ha respectat l'agrupació per edats establerta per l'IMDP en el fitxer de dades lliurat, per tal de facilitar la comparació amb d'altres informes vinculats al Informe de Població amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona.

TAULA 4.10. Nombre persones amb discapacitat per trams d'edat i tipologia

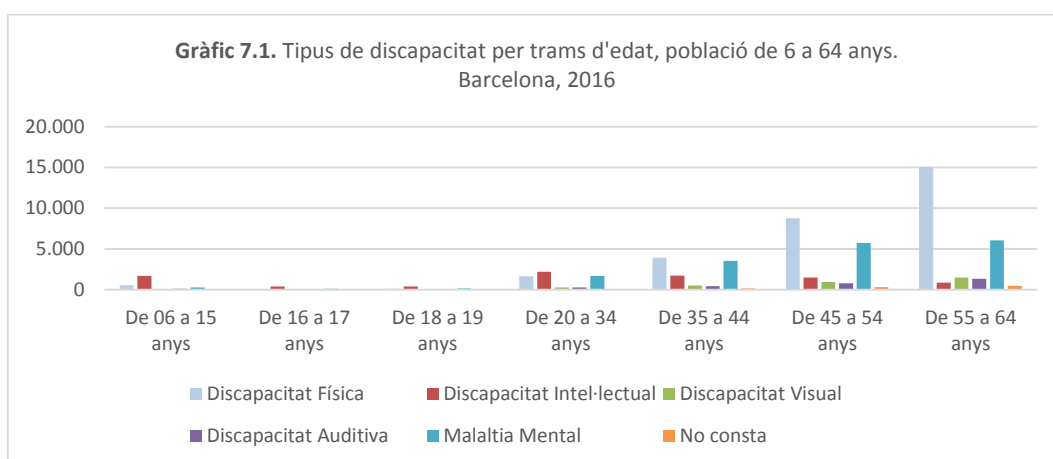
TRAMS D'EDAT	TIPUS DE DISCAPACITAT						Total
	Discapacitat Física	Discapacitat Intel·lectual	Discapacitat Visual	Discapacitat Auditiva	Malaltia Mental	No consta	
De 00 a 03 anys	101	58	12	15	0	0	186
De 04 a 05 anys	112	167	12	22	1	0	314
De 06 a 15 anys	565	1.691	90	144	268	1	2.759
De 16 a 17 anys	104	387	24	35	133	0	683
De 18 a 19 anys	125	383	11	20	151	1	691
De 20 a 34 anys	1.672	2.221	293	301	1.706	44	6.237
De 35 a 44 anys	3.947	1.742	536	455	3.550	168	10.398
De 45 a 54 anys	8.749	1.483	958	806	5.757	313	18.066
De 55 a 64 anys	15.038	877	1.518	1.355	6.039	464	25.291
De 65 a 74 anys	18.538	394	2.014	1.835	4.575	152	27.508
De 75 o més anys	28.437	207	3.801	2.280	5.219	56	40.000
TOTALS	77.388	9.610	9.269	7.268	27.399	1.199	132.133

La informació associada als grups d'edat més petits resulta difícil d'avaluar (degut tant al reduït nombre d'observacions com al fet de que la diagnosi pot no ser, a aquestes edats tan primerenques, clara o determinant) tot i que es manifesta un contundent domini de les discapacitats intel·lectuals.

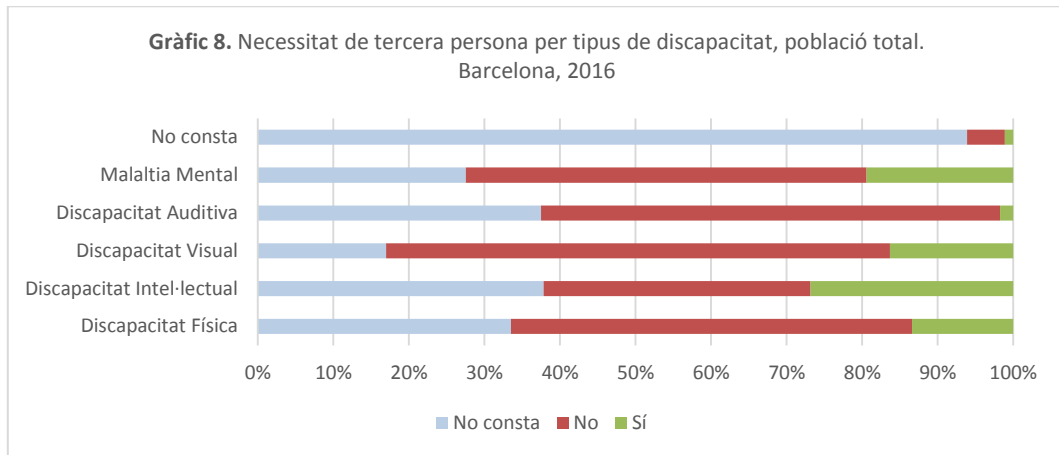
En aquest sentit, a l'avaluar la informació proveïda per l'IMDP sobre l'atenció dispensada en el marc de 5 dels Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CEDIAP) dels 12 que hi ha a la ciutat de Barcelona, destaca que el nombre d'infants de 0 a 6 anys que hi van ser atesos superava la xifra de 7.400 (entre gener de 2010 i febrer de 2018), dada molt allunyada dels 500 infants de 0 a 5 anys inclosos en el Informe de Població amb Discapacitat.

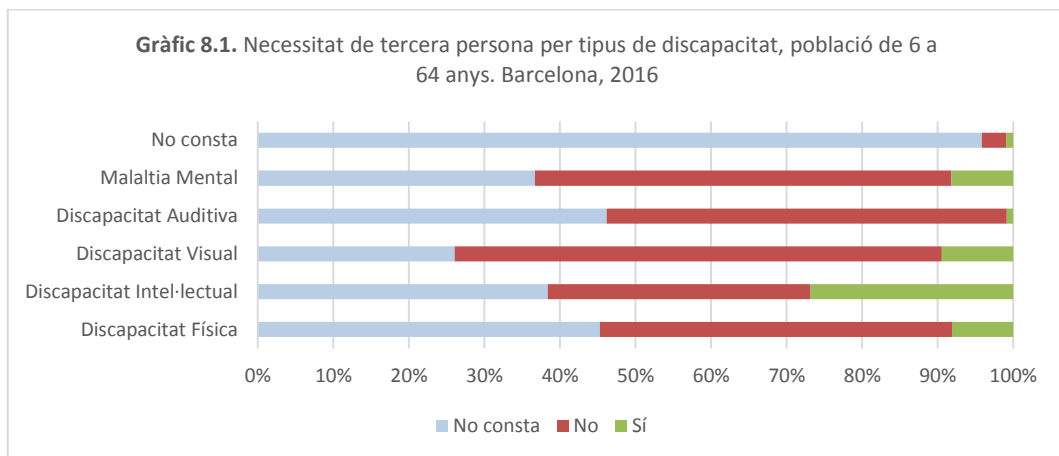
Per tal de facilitar l'anàlisi del grup d'edats compreses entre els 6 i els 64 anys, s'ha optat per repetir el gràfic anterior sense incloure els grups d'edats més extrems. Com es pot veure en el Gràfic 7.1, les pautes de distribució de les tipologies de discapacitat depenen, i molt, dels trams d'edat considerats.

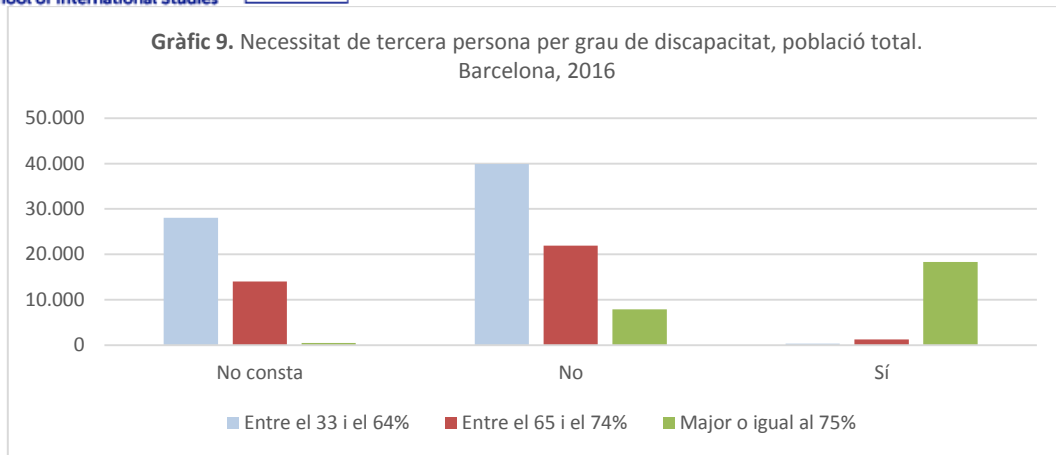
Pel que fa a les necessitats detectades de suport o atenció d'una tercera persona (ATP), els gràfics 8 i 8.1 posen de relleu les diferències detectades segons el tipus de discapacitat. Tal necessitat d'ATP és molt més gran en el cas de discapacitat intel·lectual i de trastorn mental.

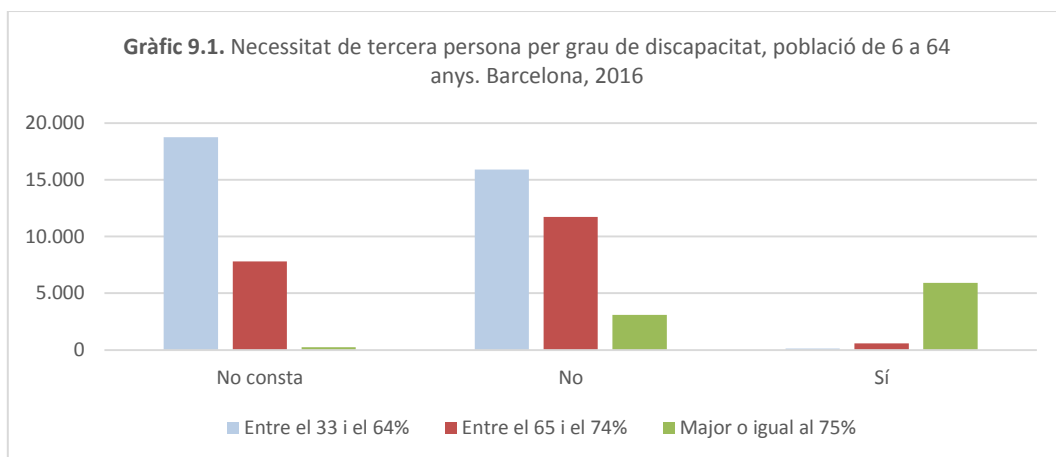
Novament, les pautes de comportament observades en el marc de la població general són diferents a les enregistrades quan els grups d'edat analitzats són els compresos entre els 6 i els 64 anys, donat que algunes situacions de discapacitat s'agregen en edats altes i en nens i nenes (per exemple, la necessitat d'ATP en el cas de discapacitat visual esdevé més gran quan es considera la població amb discapacitat global envers el grup de 6 a 64 anys).

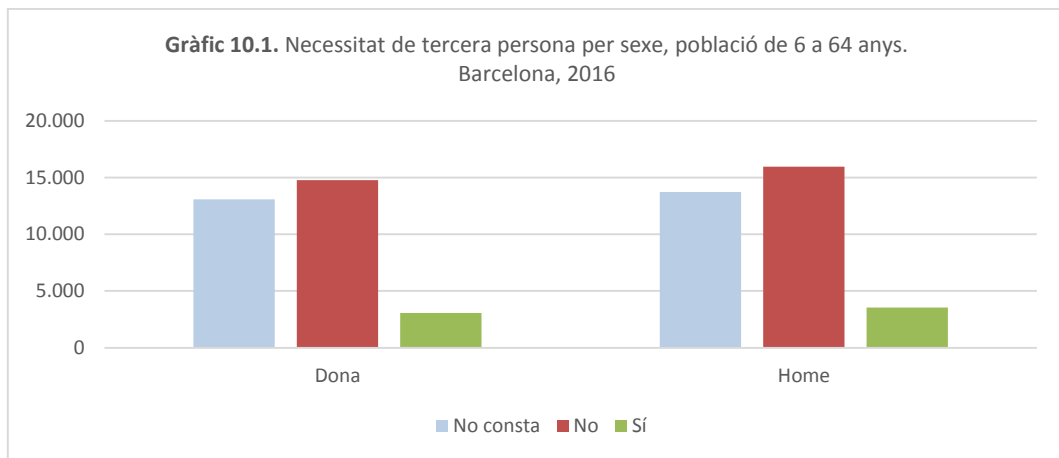
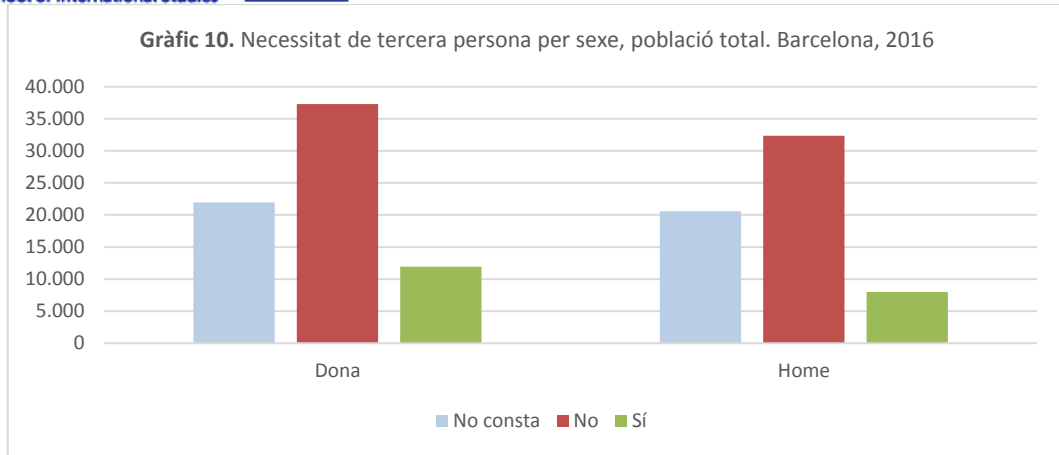
Per altra banda, els següents gràfics permeten constatar una clara evidència: l'increment de la necessitat d'ATP com major és el grau de discapacitat.

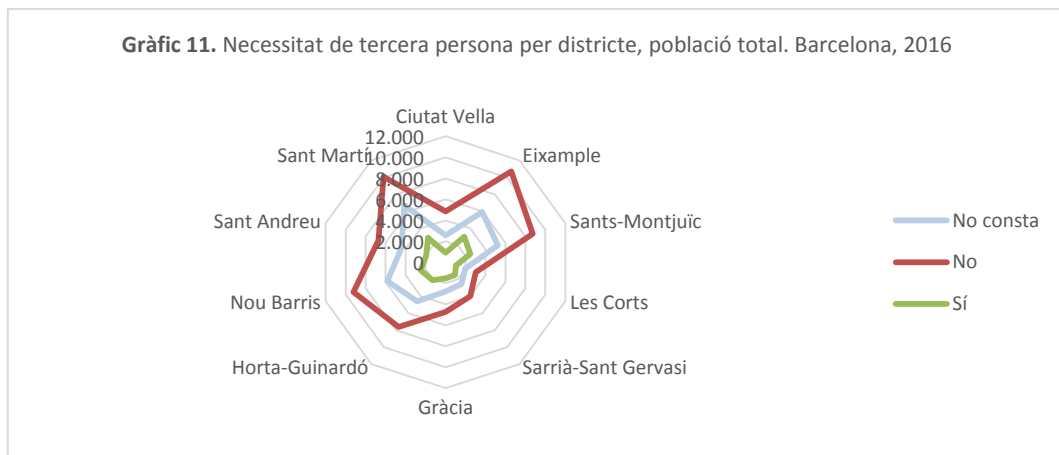
Ara bé, les diferències entre els distints col·lectius de persones amb discapacitat en funció del grau de discapacitat es suavitzen al considerar el grup de població de 6 a 64 anys (és a dir, les diferències de comportament esdevenen més extremes quan es considera la població global).

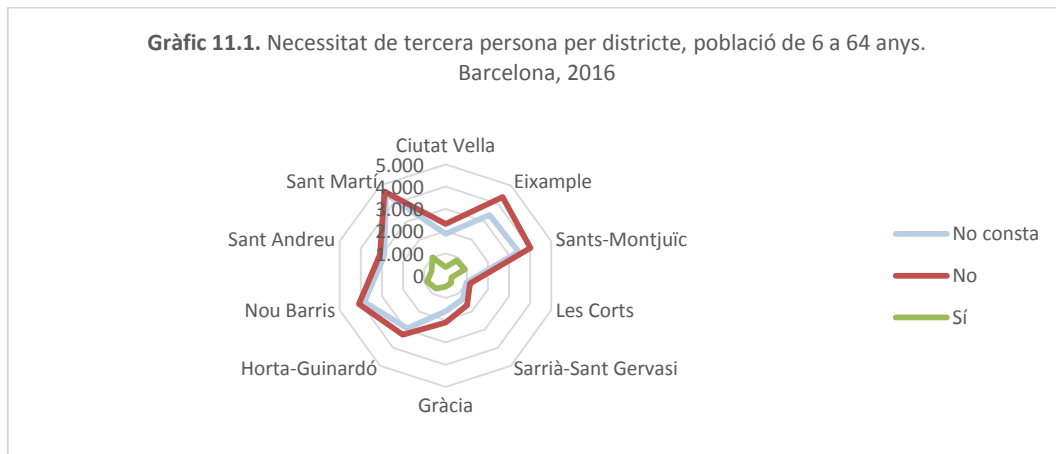

També resulta interessant analitzar l'impacte del sexe de l'individu sobre les necessitats d'ATP, així com les diferències de comportament en funció dels rangs d'edats considerats. Un altre cop la major esperança de vida de les dones ajuda a explicar les diferències observades entre els gràfics 10 i 10.1: si es descarten els grups d'edat dels extrems, les dones enregistren unes necessitats d'ATP inferiors a les requerides pel col·lectiu d'homes.

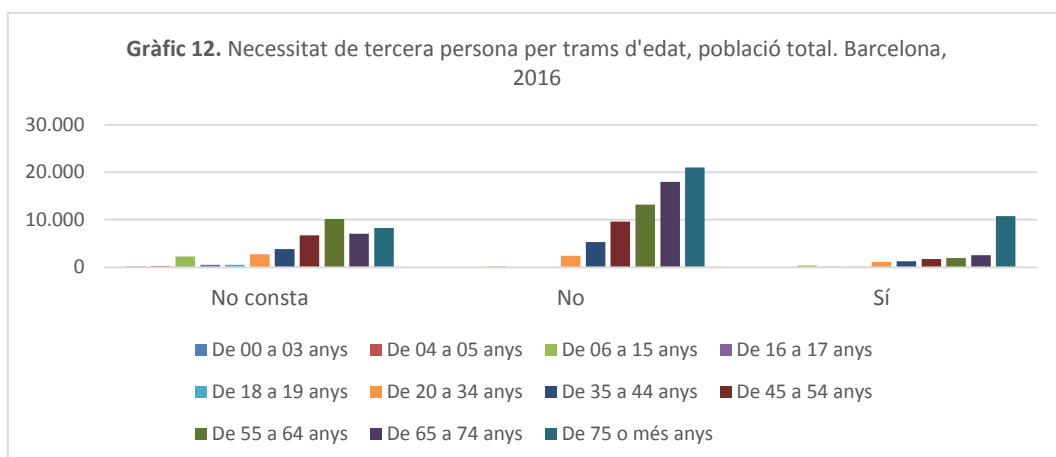

Així mateix, també es posen de manifest diferències importants en els requeriments d'ATP en funció dels districtes de residència de les persones amb discapacitat. Per altra banda i tal i com ja s'ha evidenciat anteriorment, es constaten unes majors necessitats d'ATP quan s'analitza la població amb discapacitat a nivell global.

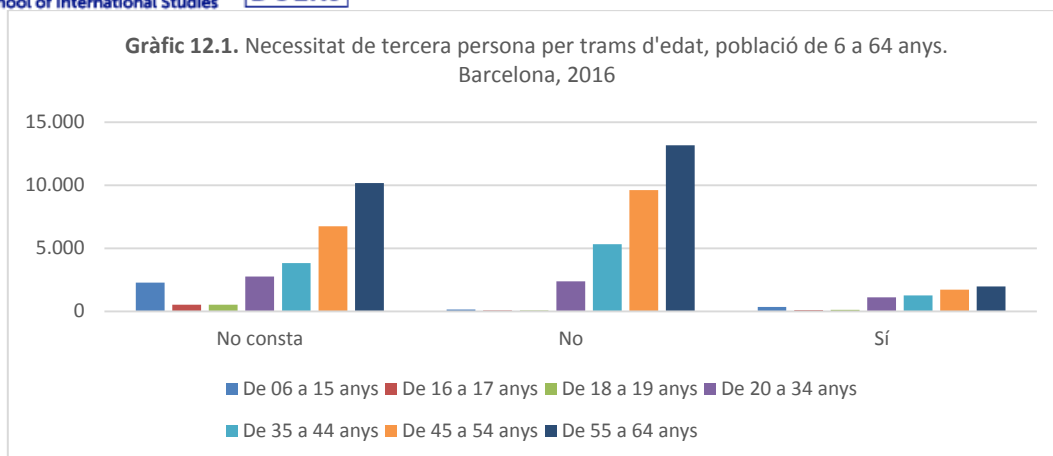

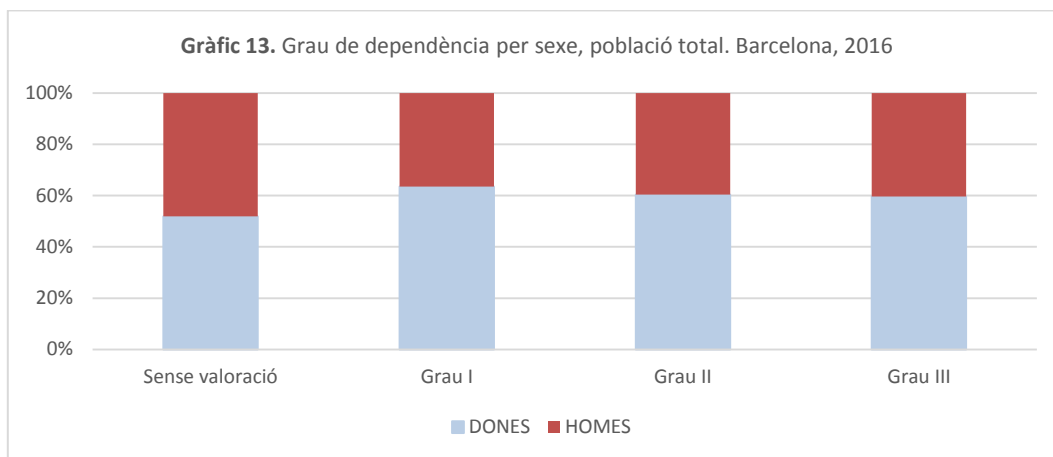
Seguint amb l'anàlisi de les necessitats de suport per part d'una tercera persona, es posa en relleu un increment de tals necessitats a mesura que augmenta el tram d'edat objecte d'avaluació.

La inclusió del Gràfic 12.1 permet avaluar millor els resultats sense l'impacte dels grups d'edat més extrems, observant-se una tendència clarament creixent de tals necessitats d'ajut com major és el grup d'edat considerat.

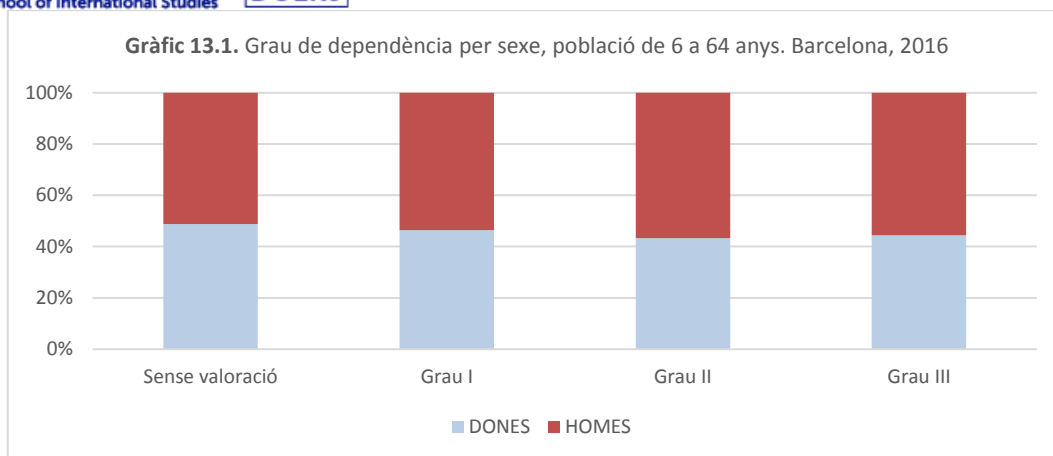

Per finalitzar aquesta anàlisi descriptiva del Informe de discapacitat 2016 de la ciutat de Barcelona, es procedeix a analitzar la variable grau de dependència, així com la seva relació amb d'altres variables rellevants.

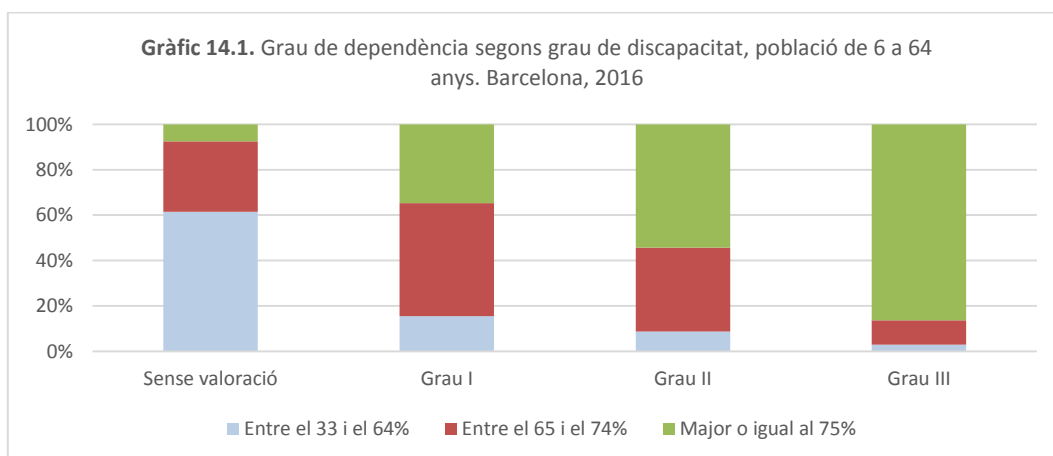
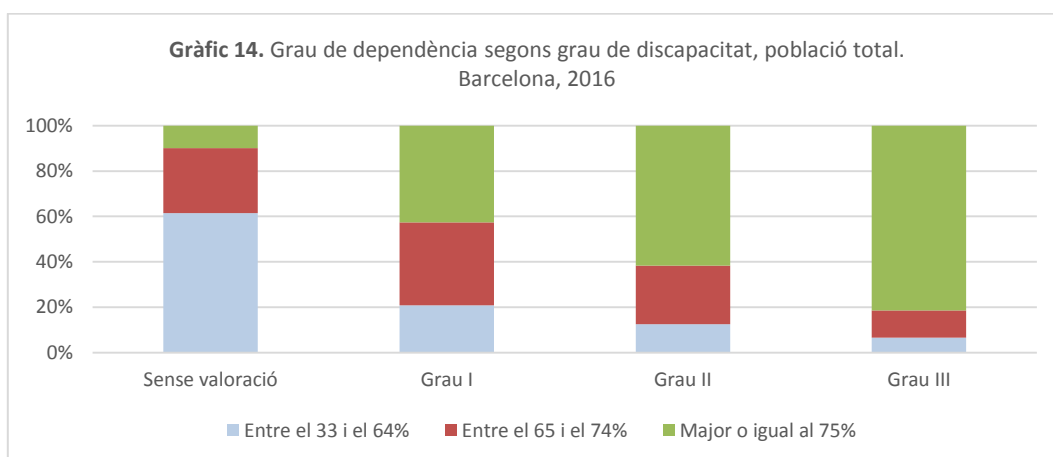

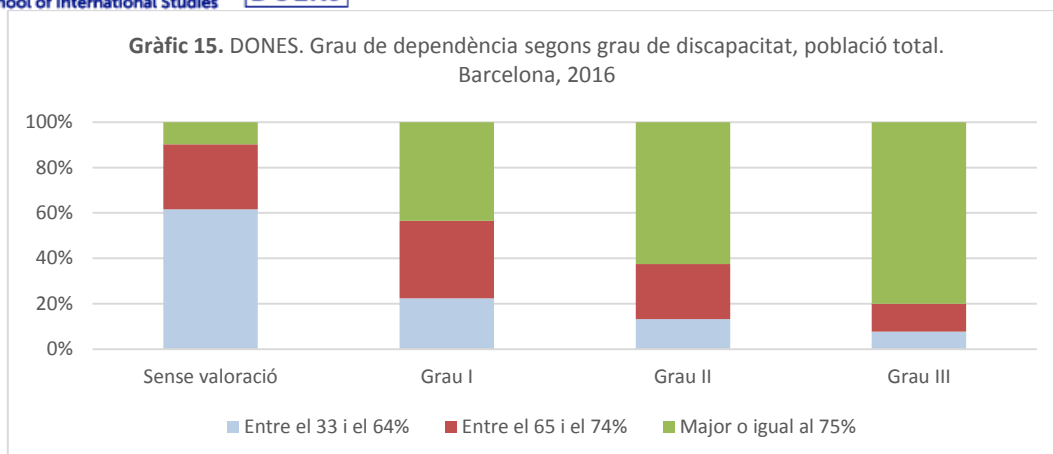
En primer lloc, val la pena remarcar el comportament diferenciat del grau de dependència reconegut en funció del sexe, segons que la població amb discapacitat objecte d'anàlisi sigui la global (en la que s'evidencia l'efecte clar de la major esperança de vida de les dones) o la de 6 a 64 anys.

En aquest darrer cas, és major el nombre d'homes que de dones que, per a tots els graus de dependència, disposen de tal reconeixement de valoració de la situació de dependència.

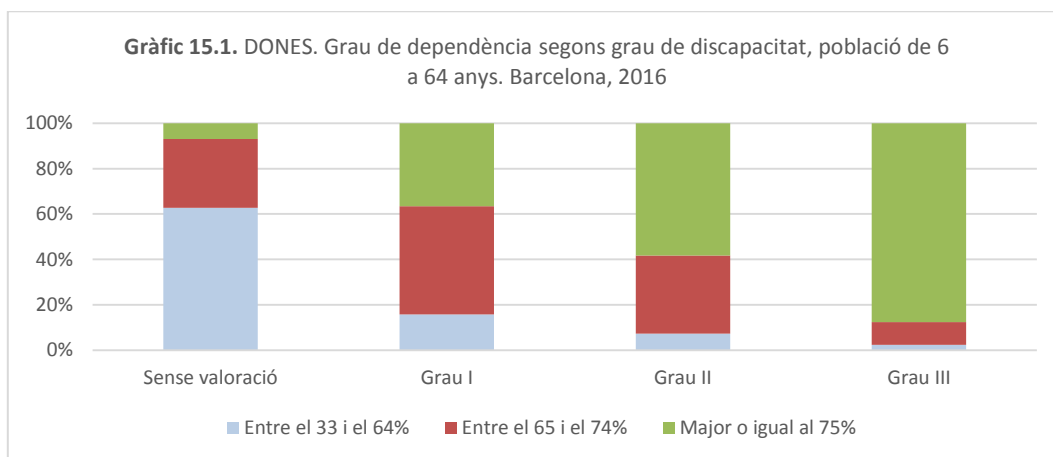

Els gràfics que segueixen posen de manifest, també, que el reconeixement d'un determinat grau de dependència guarda relació amb el nivell de discapacitat reconegut (gràfics 14 i 14.1) i, novament, s'evidencien diferències per sexes i en funció de que la població amb discapacitat objecte d'estudi sigui la global (gràfics 15 i 16) o la de 6 a 64 anys (gràfics 15.1 i 16.1)

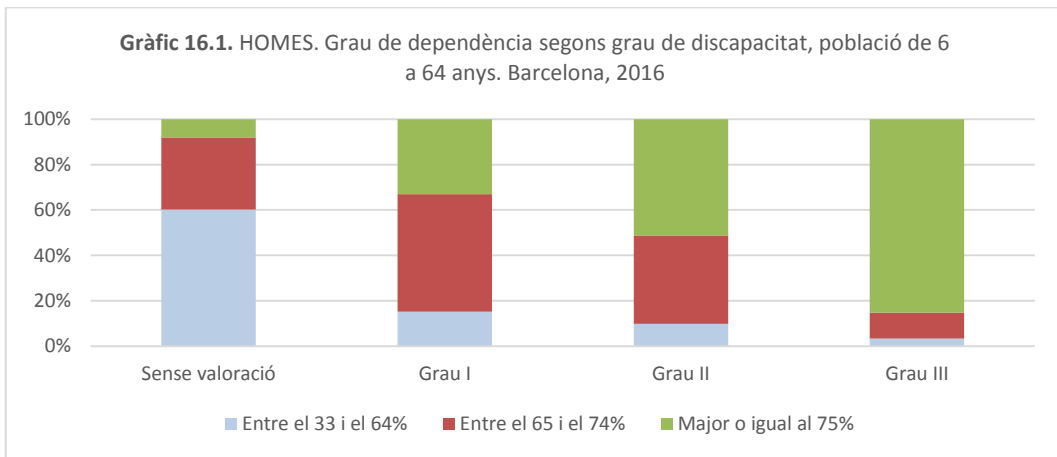
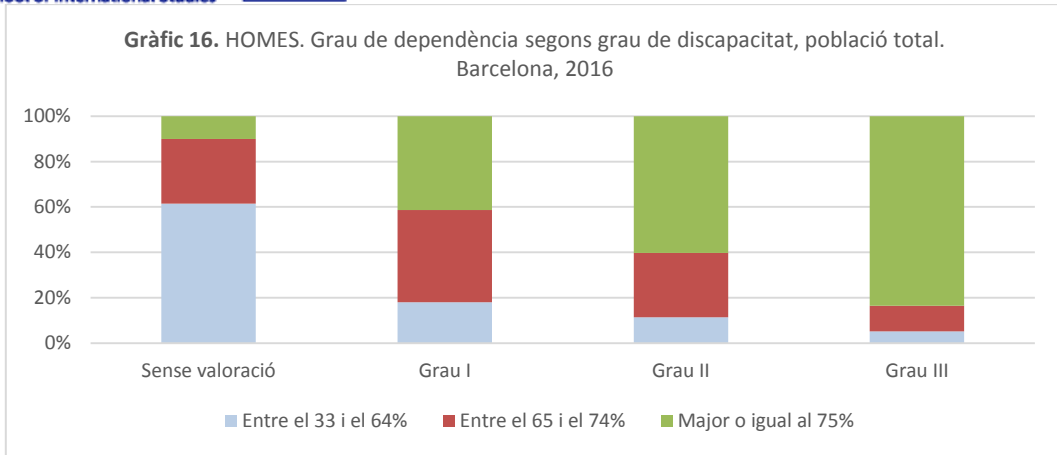

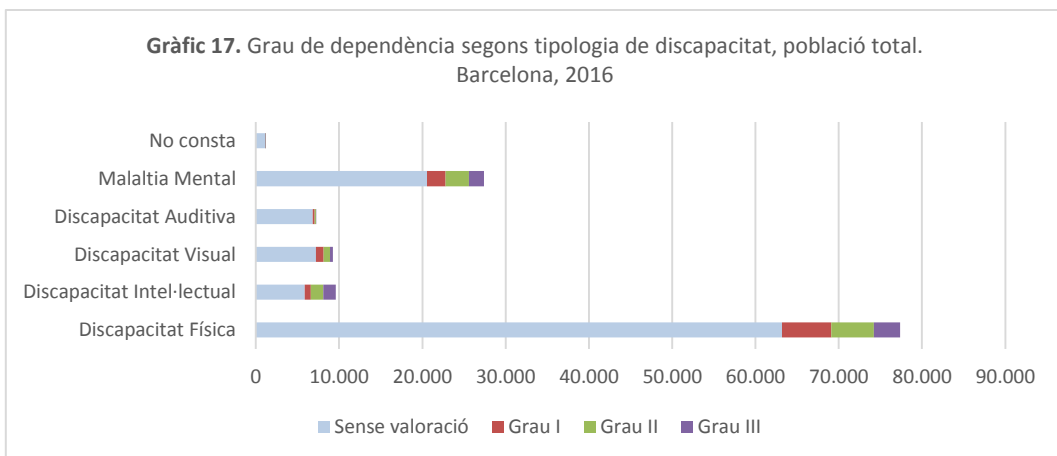
Pel que fa a les dones amb discapacitat, tot i que les pautes de comportament dels gràfics 15 i 15.1 són molt semblants, el fet de prescindir dels grups extrems d'edats permet identificar millor certes tendències. Així, s'amplifica el pes de les valoracions de dependència amb Grau III quan el percentatge de discapacitat és superior o igual al 75%. També augmenten els percentatges de valoracions amb els Graus I i II de dependència quan la discapacitat oscil·la entre els barems del 65 i el 74%.

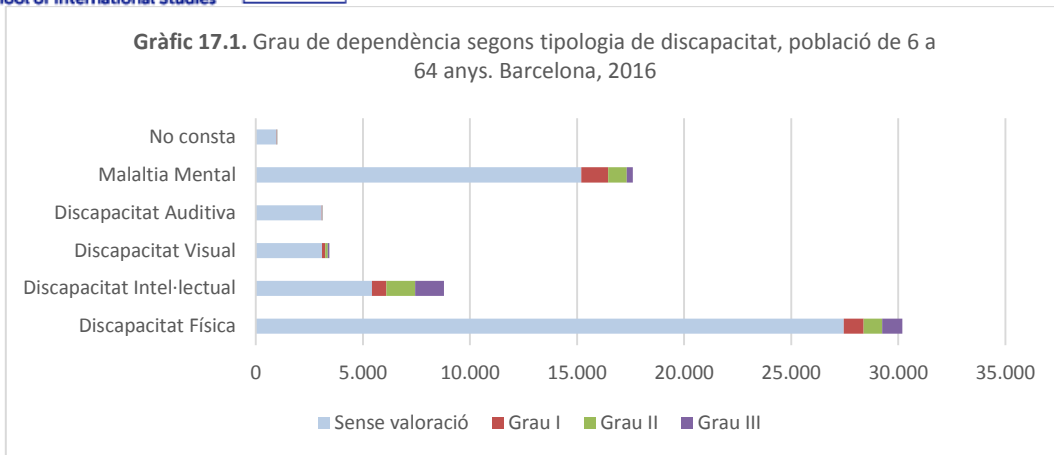

Tal tendència també es constata entre el col·lectiu d'homes tot i que de manera menys marcada que el que s'ha evidenciat per al col·lectiu femení.

Seguidament es presenten una sèrie de gràfics que permeten analitzar la relació entre el tipus de discapacitat i el reconeixement d'un determinat grau de dependència.

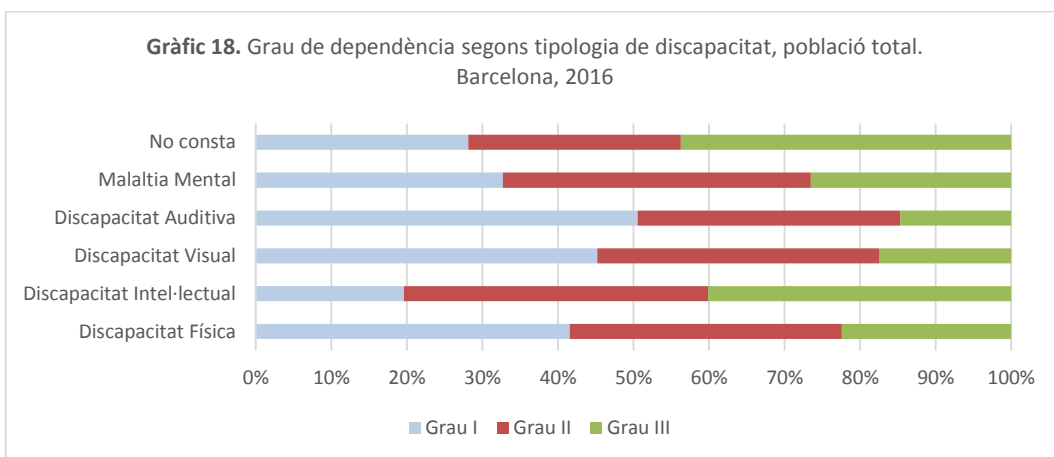

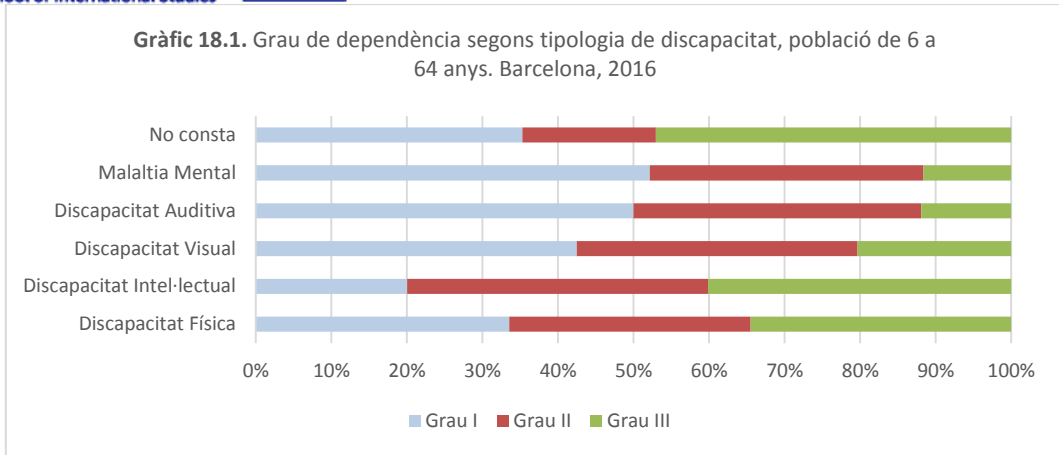

Per facilitar les comparacions, en els gràfics 18 i 18.1 s'ha prescindit dels individus que no tenen cap reconeixement de dependència.

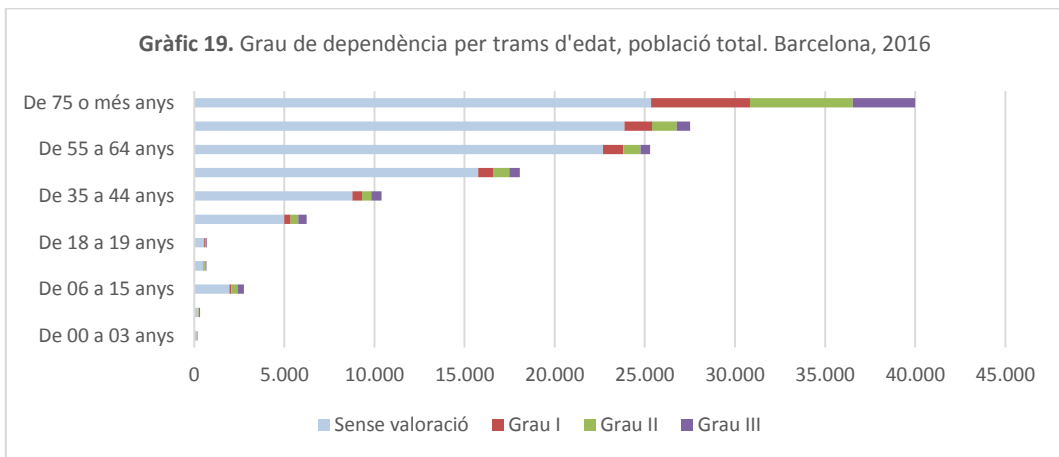
Tal i com es pot observar, el Grau III de valoració de la situació de dependència agafa una proporció major en la situació de discapacitat intel·lectual, envers la resta de tipologies de discapacitat.

En canvi, quan es passa a analitzar la població amb discapacitat d'edats compreses entre els 6 i els 64 anys, el percentatge de persones amb trastorn mental que tenen un Grau II i GRAU III reconegut, baixa en picat (degut a la prevalença de determinades malalties mentals entre la població de més edat).

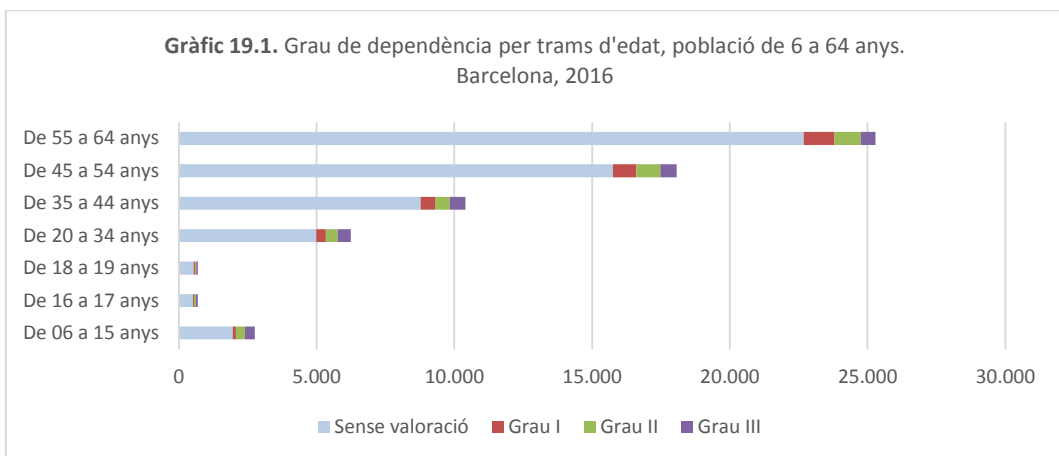

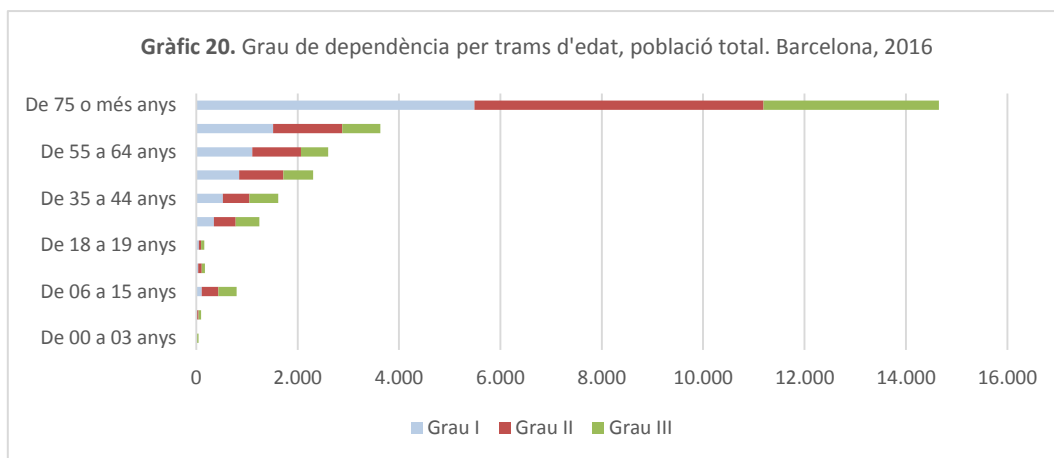
Al comparar la relació entre el grau reconegut de dependència i els trams d'edat, també s'evidencia l'efecte de la variable edat sobre el reconeixement legal de la dependència.

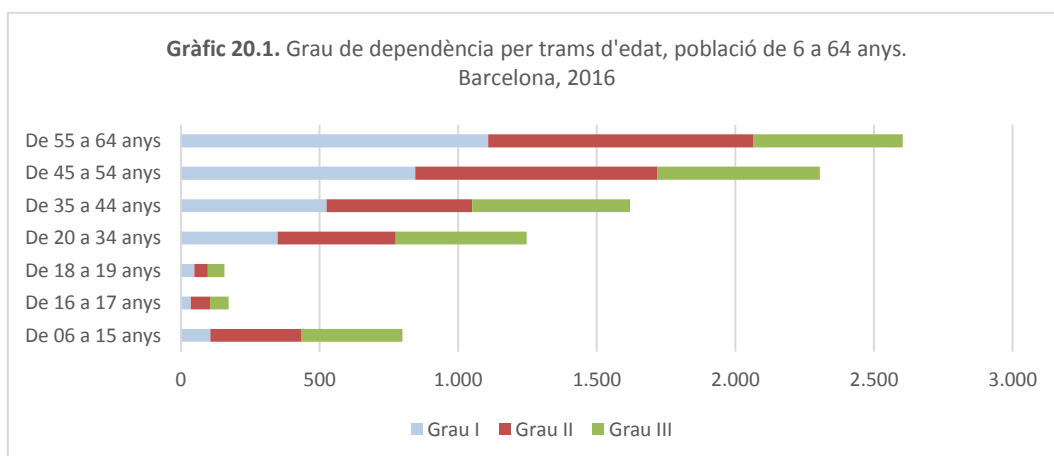
Hi ha trams d'edat (entre els 16 i els 20 anys) en els que el reconeixement de la dependència esdevé simbòlic.

Amb l'objectiu de facilitar les comparacions, s'han repetit els gràfics anteriors sense considerar les situacions de no reconeixement de la dependència.

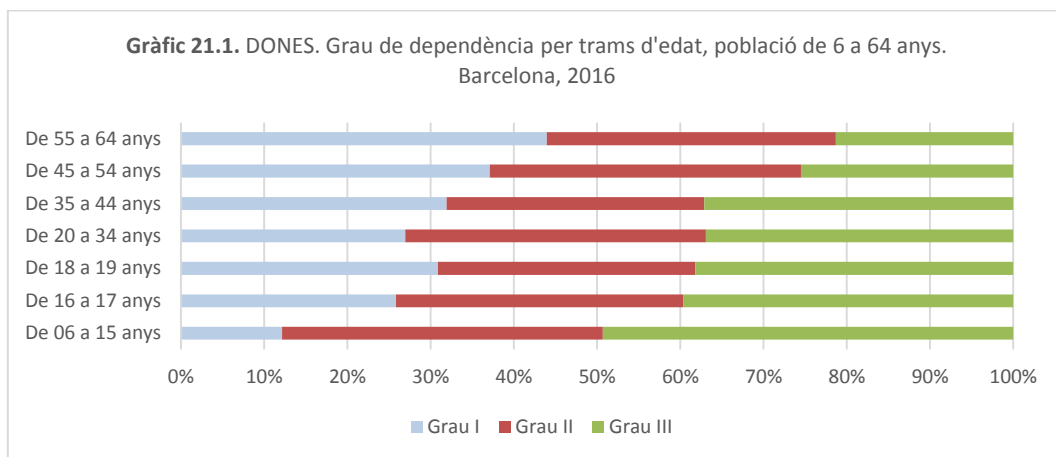
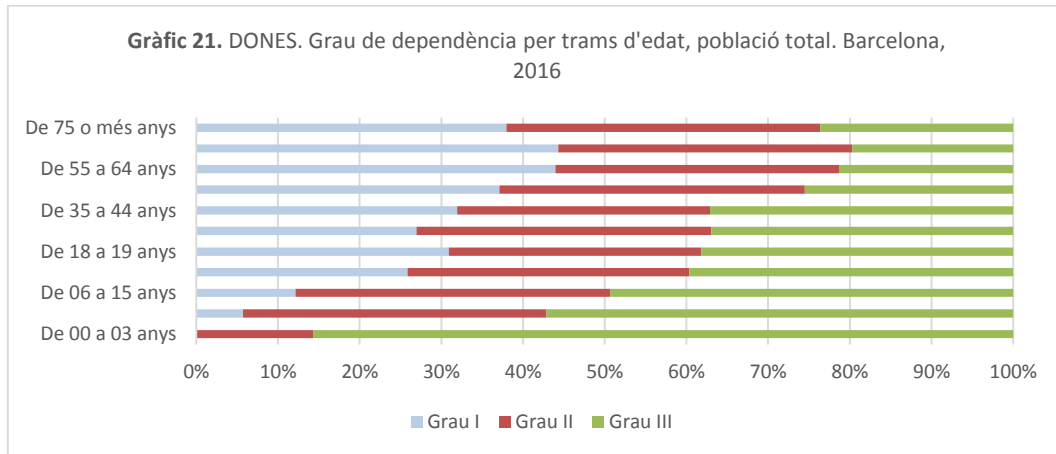
Tal i com es pot constatar a partir de l'anàlisi gràfica, la població de 75 anys o més cospa la major part de situacions de reconeixement de la dependència.

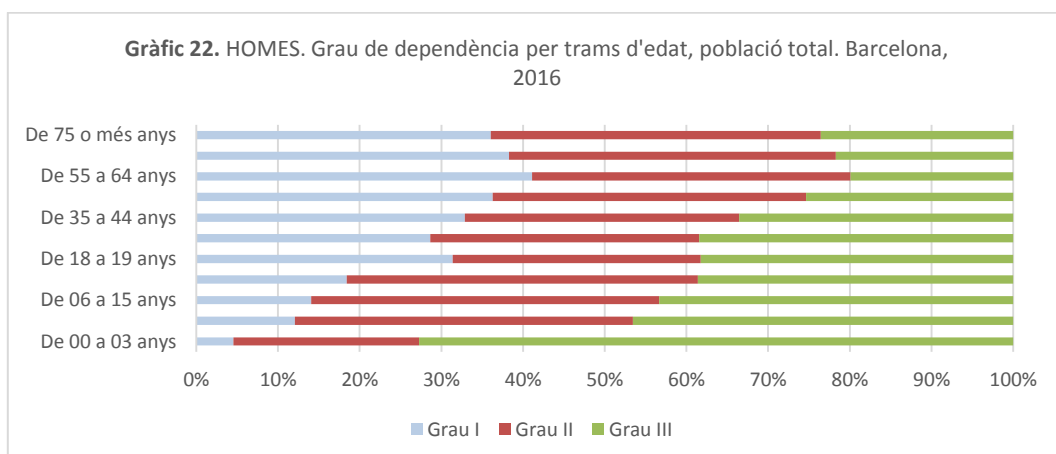
Quan s'analitza, només, la població amb discapacitat de 6 a 64 anys, s'aprecien millor les diferències entre grups d'edat pel que fa al reconeixement del grau de dependència. Tal i com ja s'ha esmentat abans, crida l'atenció el baix nombre de situacions reconegudes entre el col·lectiu d'adolescents. Així mateix, el nombre de reconeixements augmenta amb l'edat.

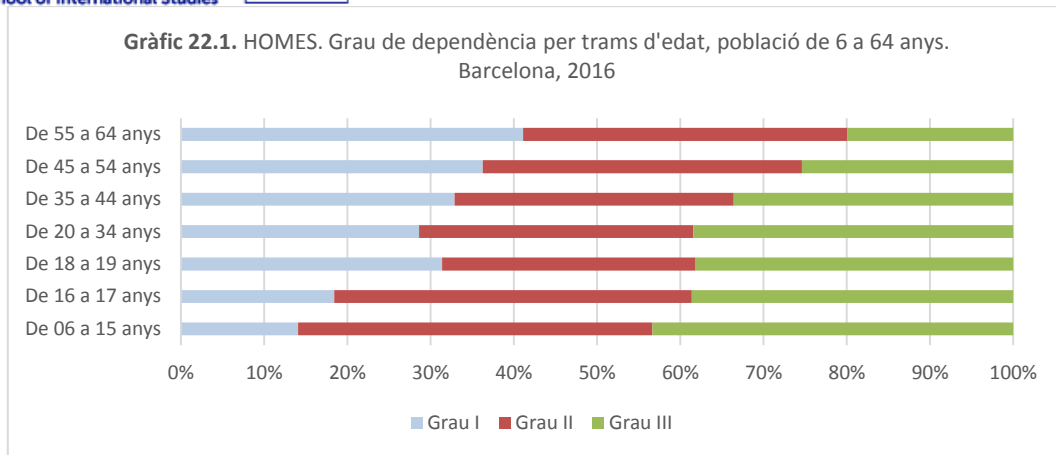
Pel que fa a la variable sexe, un cop més es posen de manifest diferències importants en funció de que la població amb discapacitat objecte d'anàlisi sigui tota la resident a Barcelona o la compresa entre els 6 i els 64 anys d'edat.

Quan s'eliminen els grups d'edat extrems, el percentatge de reconeixement del Grau III de dependència, disminueix amb l'edat alhora que augmenta el percentatge d'individus amb el Grau I reconegut (excepció fet del col·lectiu de 18 a 19 anys).

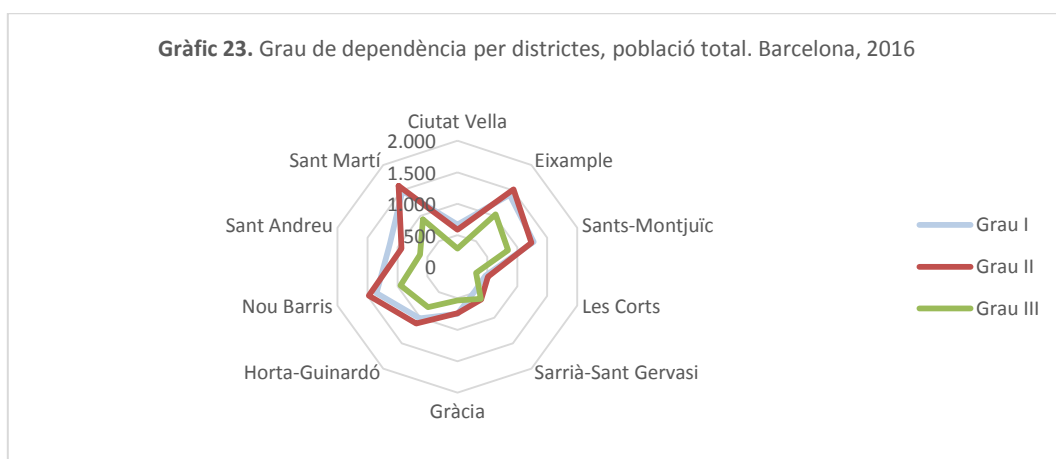
Hi ha poques diferències entre sexes, tot i que, en el cas del col·lectiu masculí, el percentatge de reconeixement del Grau II de discapacitat sol ser superior –per a cada tram d'edats- que per a les dones.

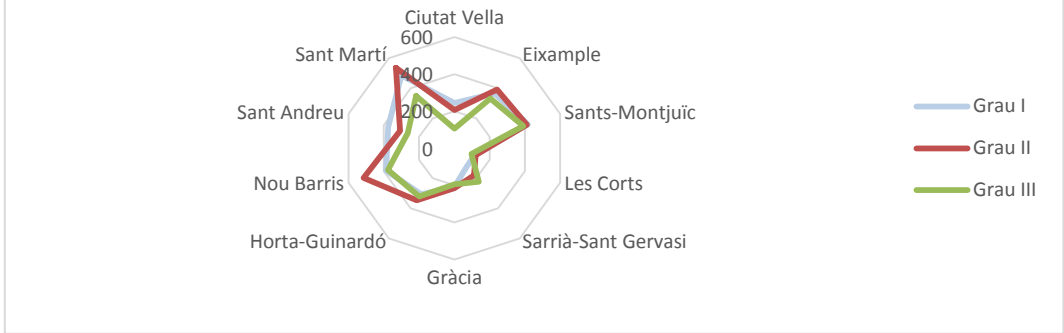
Els gràfics 23 i 23.1 posen de relleu les diferències per districtes de Barcelona pel que fa al reconeixement dels diferents graus de discapacitat.

Les pautes de comportament són força dispars entre districtes però molt semblants entre nivells. És a dir, un districte amb moltes persones amb discapacitat amb dependència reconeguda segueix el mateix patró per als tres tipus de grau de dependència (I, II i III).

Quan s'analitza, només la població amb discapacitat de 6 a 64 anys, les diferències entre els reconeixements de Grau I, II i III queden esmorteïdes. És a dir, encara que hi ha menys reconeixements de Grau III que de la resta per a la major part dels 10 districtes (exceptuant Sarrià-Sant Gervasi), les diferències són menors que quan es considera la totalitat de població amb discapacitat.

Gràfic 23.1. Grau de dependència per districtes, població de 6 a 64 anys. Barcelona, 2016

5. METODOLOGIA SEGUIDA EN L'ELABORACIÓ DE L'INFORME

El procediment seguit serà el mateix que el dut a terme a l'informe primigeni per al grup d'edat de 6 a 64 anys, tot incorporant alguns canvis metodològics.

En aquest sentit, els canvis que es proposa introduir en el nou informe són els que es detallen tot seguit:

- Incorporar noves eines d'avaluació del costos sufragats i dels ingressos percebuts (càlcul del cost extra, identificació del dèficit d'ingressos, realització d'entrevistes, potencial realització d'enquestes de validació i/o de contrastació de resultats,...).
- Identificar àrees de millora en el procés de càlcul del greuge econòmic comparatiu de la discapacitat a partir de les experiències desenvolupades a d'altres països.
- Ampliar la base de l'estudi de 2006 introduint dins la població objecte d'anàlisi els beneficiaris de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència.
- Ampliar els elements de control de la variable sexe (tant de la persona amb discapacitat com de la persona cuidadora principal) a l'hora de computar el greuge econòmic comparatiu de la discapacitat, quan resulti factible fer-ho a partir de les dades disponibles.
- Avaluar l'ampliació del conjunt d'edats objecte d'anàlisi, considerant les persones grans
- Ampliar el conjunt de costos contemplats a l'anàlisi del greuge econòmic comparatiu. En aquest sentit, a més dels costos de l'estudi de 2006, es proposa la incorporació de les tipologies de costos següents:
 - Revisió dels costos associats al temps extra que una persona amb discapacitat ha de dedicar a la realització de determinades tasques (respecte a una persona que no té cap discapacitat).
 - Incorporació del potencial efecte acumulatiu de l'edat de la persona amb discapacitat en el procés de càlcul dels costos a què s'enfronten les famílies (no és el mateix el cost a què s'enfronta una persona amb

discapacitat visual de 18 anys que una persona que, amb el mateix grau de discapacitat, té 65 anys o més).

- Ampliar la base de càlcul dels costos d'oportunitat associats als familiars de les persones amb discapacitat, tot i considerant:
 - ❖ Cost d'oportunitat vinculat a la promoció laboral i la pèrdua d'oportunitats en l'àmbit laboral
 - ❖ Cost d'oportunitat vinculat al lleure
 - ❖ Cost d'oportunitat vinculat a la salut
 - ❖ Incidència la menor esperança de vida
 - ❖ Contemplar la incidència del sexe de la persona cuidadora principal
- Preus de les assegurances mèdiques, de vida, de la llar,...
- Ampliar els costos associats als productes d'higiene personal de determinats perfils de discapacitats (cremes, prevenció de llagues,...).
- Avaluar els efectes de la jubilació anticipada de les persones amb discapacitat.
- Valorar distintes hipòtesis pel que fa al supòsit dels ingressos mitjans percebuts per les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona l'any 2017.
- Avaluar les noves prestacions a incorporar a l'anàlisi i que les diferents administracions han posat a l'abast de les persones amb discapacitat i de les seves famílies des de 2006 i fins a l'any 2017.
- Incorporar les bonificacions contemplades en la Llei de l'Impost de la Renda de les Persones Físiques corresponent a l'exercici econòmic 2017. Modificar a la baixa el període considerat en els processos d'amortització de cert material. Es proposa considerar un període de 5 anys.

Pel grup d'edat de 65 anys o més es faran aproximacions que combinin informació qualitativa i quantitativa i que resultin efectives en l'aproximació de l'import associat als greuges econòmics vinculats a la situació de discapacitat. En aquest sentit, es duran a terme adaptacions específiques.

5.1. DETERMINACIÓ DELS DIFERENTS ELEMENTS METODOLÒGICS

La idea subjacent a l'anàlisi a desenvolupar és la de determinar el diferencial econòmic al que s'enfronten les persones amb discapacitat i les seves famílies a l'hora d'assolir uns determinats estàndards de qualitat de vida i de benestar.

Per això s'han identificat tots els potencials costos addicionals que encaren les persones amb discapacitat i el seu entorn i, també, els diferents ajuts, bonificacions i ingressos derivats de la seva situació personal. Amb aquesta doble informació resulta possible identificar els greuges econòmics vinculats a la discapacitat.

En aquest context, s'ha dut a terme una anàlisi exhaustiva de les distintes tipologies de costos i d'ingressos a tenir en consideració, així com dels seus imports, revisant bases de dades, estadístiques, publicacions, i, alhora, contrastant tal informació quantitativa amb les valoracions qualitatives d'especialistes, professionals, entitats i, òbviament, de les persones amb discapacitat i de les seves famílies.

La metodologia usada és la basada en el **còmput del cost anual mitjà**, per a cadascuna de les tipologies de despesa analitzada i per a cadascuna de les categories en les que s'ha tipificat –a efectes de l'anàlisi- la discapacitat. La identificació i valoració dels diferents epígrafs i conceptes inclosos a l'anàlisi s'ha contrastat amb diferents institucions i entitats (estàndards pressupostaris consensuats).

A partir de la comparació entre els costos totals anuals mitjans amb la totalitat de bonificacions percebudes, per a cadascuna de les categories de discapacitat identificades, es pot deduir el greuge econòmic comparatiu associat a cada perfil o tipologia descrita.

5.2. DEFINICIÓ DELS DIFERENTS PERFILS

Per tal de poder aplicar la metodologia del cost anual mitjà, cal ser curosos en la definició de les distintes categories objecte d'anàlisi per tal de que els conjunts de costos a avaluar i quantificar siguin el més homogenis possibles.

Amb l'ànim de permetre al màxim la comparabilitat dels resultats del present estudi amb els de l'informe primigeni del 2006, s'ha optat per mantenir els 13 perfils identificats en el seu moment per al grup d'edat de 6 a 64 anys. El manteniment de tal classificació és plenament justificable des d'una perspectiva tècnica. Aquests 13 perfils s'han preservat, també, en l'anàlisi del greuge econòmic comparatiu per al grup d'edat de 65 anys o més.

Tot seguit es descriuen les categoritzacions realitzades per a cadascun dels tres grups d'edat considerats.

5.2.1. Persones amb discapacitat de 6 a 64 anys

La classificació utilitzada per aquest grup d'edat és idèntica a la de l'informe sobre greuges econòmics realitzat l'any 2006.

Així, les persones amb discapacitat es classifiquen en 5 col·lectius els quals es subdivideixen, a la seva vegada, en 2 o 3 grups, generant un total de tretze perfils diferenciats. Tal classificació deriva de la combinació de dos elements: el tipus de discapacitat i les necessitats de suport de cadascun d'ells.

TAULA 5.1. Perfils de persones amb discapacitat de 6 a 64 anys, segons el tipus de discapacitat i les necessitats de suport

TIPUS DE DISCAPACITAT	PERFILS	ACRÒNIM
Discapacitat física	Grup 1	DF1
	Grup 2	DF2
	Grup 3	DF3
Discapacitat intel·lectual	Grup 1	DI1
	Grup 2	DI2
	Grup 3	DI3
Discapacitat visual	Resta visual	DV1
	Ceguesa total	DV2
Discapacitat auditiva	Llengua oral	DA1
	Llengua de signes	DA2
Trastorn mental	Grup 1	TM1
	Grup 2	TM2
	Grup 2	TM3

Tot seguit es defineixen de manera específica cadascun dels 13 perfils considerats.

DEFINICIÓ DELS GRUPS O PERFILS

- **Discapacitat física, Grup 1 (DF1):** persones amb dificultats per desplaçar-se però amb les habilitats manipulatives i comunicatives intactes. Són autònomes per a la majoria d'activitats de la vida diària (AVD) i només necessiten ajuda puntualment.
- **Discapacitat física, Grup 2 (DF2):** persones amb dificultats per desplaçar-se i per manipular fins a cert grau. També poden tenir afectades les capacitats comunicatives. Necessiten ajuda per a la majoria de les AVD i per fer transferències.
- **Discapacitat física, Grup 3 (DF3):** persones amb dificultats per desplaçar-se, manipular i probablement també per comunicar-se. També es consideren aquelles persones amb greus problemes de comunicació, tinguin o no el desplaçament i la manipulació afectats. Requereixen suport personal de manera continuada per les AVD, transferències i per a altres activitats de la vida.
- **Discapacitat intel·lectual, Grup 1 (DI1):** persones amb discapacitat intel·lectual lleu. Són autònomes per fer la majoria d'AVD, però necessiten suport del tipus supervisió i ajuda per prendre certes decisions.
- **Discapacitat intel·lectual, Grup 2 (DI2):** grup format per persones amb discapacitat intel·lectual mitjana. Requereixen ajuda per a la majoria de les AVD i també per a altres activitats. Necessiten suport del tipus acompanyament per a tenir autonomia.
- **Discapacitat intel·lectual, Grup 3 (DI3):** grup de persones amb greu discapacitat intel·lectual. Requereixen suport constant per les AVD i per fer altres activitats. Necessiten una tutela permanent i ajuda personal constant.
- **Discapacitat visual, persones amb Resta visual (DV1):** persones amb una greu discapacitat visual que poden conservar agudesa visual per fer

activitats i/o camp visual que els permet desplaçar-se sense bastó o gos pigall amb ajudes tècniques o òptiques. Són autònomes i no necessiten ajuda per a les AVD.

- **Discapacitat visual, Ceguesa total (DV2):** discapacitat visual total, necessiten ajuts tècnics per millorar la seva qualitat de vida i també necessiten suport puntual, sobretot pel que fa a desplaçaments o per fer certes AVD.
- **Discapacitat auditiva¹⁶, llengua oral (DA1):** persones amb hipoacúsia de diferents graus que opten per comunicar-se mitjançant la llengua oral, amb el suport d'ajuts tècnics i/o la lectura labial. Són autònomes, però necessiten ajuda especialitzada (logopèdia, transcripció, subtitulació, etc.).
- **Discapacitat auditiva, llengua de signes (DA2):** persones amb hipoacúsia de diferents graus que opten per comunicar-se mitjançant la llengua de signes. Són autònomes, però requereixen ajuts tècnics i suport d'interpretació de la llengua de signes, etc.
- **Trastorn mental, Grup 1 (TM1):** grup format per persones amb trastorn de salut mental però que, si segueixen el tractament adequat, aconsegueixen estabilitat. Com a conseqüència, són autònomes per fer la majoria d'AVD i només els requereixen una supervisió periòdica.
- **Trastorn mental, Grup 2 (TM2):** persones amb trastorn de salut mental que, tot i seguir el tractament proposat, requereixen acompanyament. Per tant, necessiten ajuda per fer diverses AVD i control continu.
- **Trastorn mental, Grup 3 (TM3):** persones amb trastorn de salut mental, l'estat de les quals és greu tot i el seguiment mèdic. Conseqüentment, necessiten suport personal continuat i suport per a les AVD.

¹⁶ Les persones amb discapacitat auditiva s'han classificat a partir de la llengua principal que escullen per comunicar-se, que implica un tipus de suport diferent i, per tant, també un cost diferent. Segons les dades recavades a l'informe [https://www.siiis.net/documentos/documentacion/INFLenguaSignos\(online\).pdf](https://www.siiis.net/documentos/documentacion/INFLenguaSignos(online).pdf) es considera que només el 7% de les persones amb discapacitat auditiva opten per la llengua de signes.

5.2.2. Persones amb discapacitat de 65 anys o més

Per aquest grup d'edat, es contemplen els mateixos 13 perfils de discapacitat descrits en l'apartat anterior.

S'ha optat per analitzar aquest col·lectiu per separat degut als efectes que l'edat pot tenir sobre la situació de discapacitat.

Així doncs, es donarà un tractament diferenciat a l'anàlisi dels costos i dels ingressos per al col·lectiu d'individus de més edat.

6. ANÀLISI DE COSTOS

En el procés d'identificació i de càlcul del greuge econòmic comparatiu associat a la discapacitat, cal avaluar –per a cadascuna de les tipologies de discapacitat i per als diferents grups d'edat- tant els costos imputables directament a tal situació, com els ingressos i/o bonificacions que se'n deriven. En aquesta secció es du a terme una anàlisi detallada dels costos als que s'enfronten les persones amb discapacitat i les seves famílies i entorns de suport.

6.1. DETERMINACIÓ DE LES DISTINTES TIPOLOGIES DE COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS

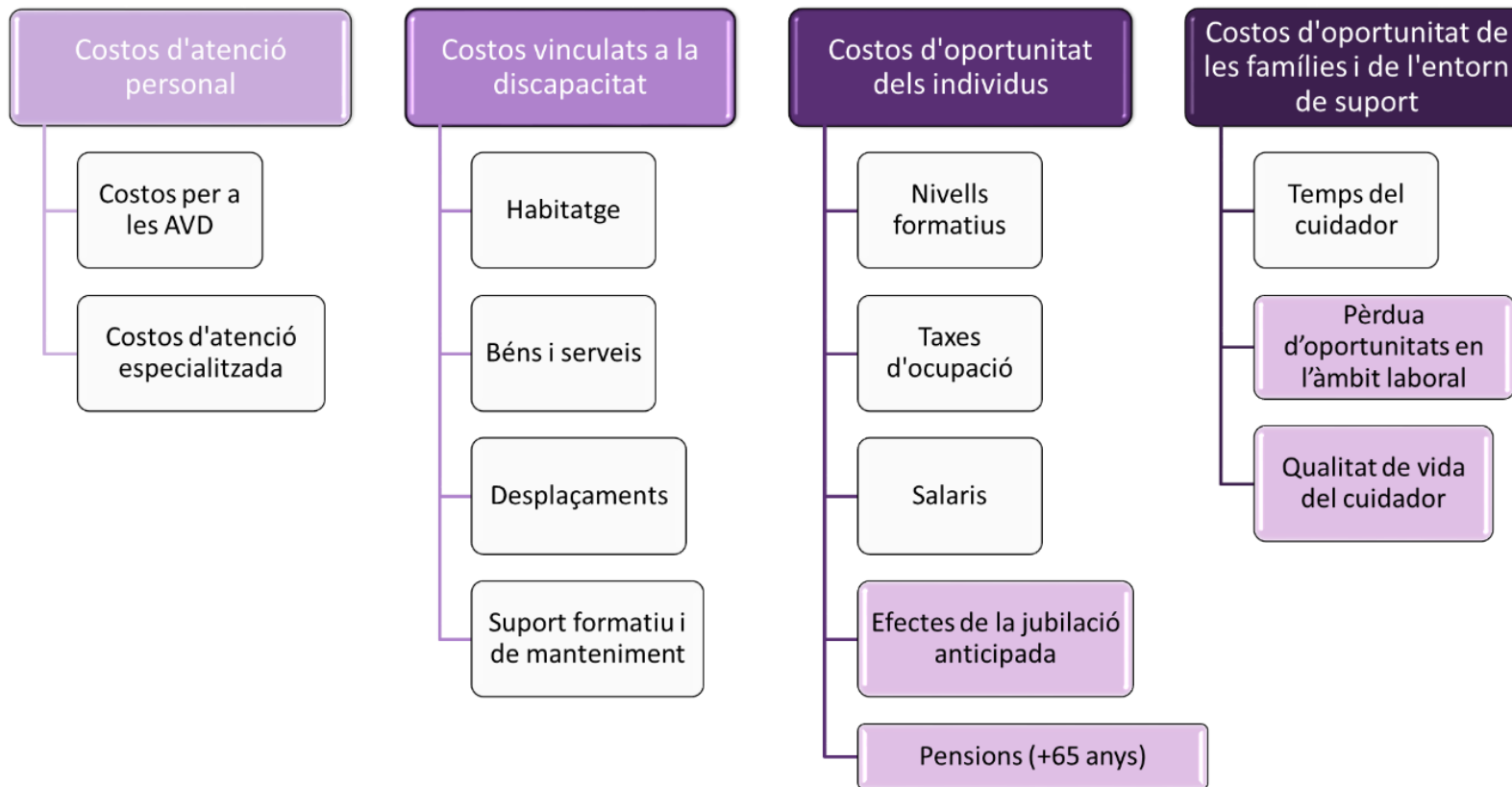
Seguint el criteri identificat en l'estudi original, els costos objecte d'anàlisi s'han estructurat en 4 grups, els dos primers com a directes (o directament suportats per la persona amb discapacitat) i els dos últims com a costos indirectes (com a valoració econòmica de la pèrdua d'oportunitats per a les persones amb discapacitat i per a les persones del seu entorn):

- Costos d'atenció personal
- Costos addicionals vinculats a la discapacitat
- Costos d'oportunitat dels individus
- Costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport

Tot i que s'ha respectat la classificació original, s'han introduït certs canvis de criteri en l'avaluació dels distints costos, el seu procés d'amortització (si escau) o de repartiment entre distints exercicis, i la seva aplicació als distints perfils de discapacitat. Cadascun d'aquests elements diferencials s'expliquen detalladament a l'inici de cada secció. En

el Gràfic 25 es recull l'estructura dels costos coberts en l'estudi tot ombrejant els conceptes nous que s'hi incorporen.

Gràfic 25. Classificació i tipologia de costos

6.2. COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL

Les hipòtesis i els supòsits d'aquesta secció tenen el seu origen en l'informe de 2006.

Aquesta tipologia de costos podria definir-se com el conjunt de costos en què han d'incórrer les persones amb discapacitat per tal de poder tenir una vida digna i amb uns mínims de qualitat, tot i evitant possibles empitjoraments de la situació personal i, alhora, mirar de millorar el seu estat de salut.

Tals costos poden dividir-se en dues categories:

- Costos associats a l'atenció dispensada per dur a terme les activitats de la vida diària (AVD). Aquests tipus de costos involucren a professionals amb nivell d'estudis equivalent de formació professional.

Les principals tasques de suport per a activitats de la vida diària (AVD) són:

- Ajudar per aixecar-se del llit, incorporar-se de la cadira, vestir-se i desvestir-se, menjar, i per dur a terme la higiene personal.
- Fer companyia, conversar i comunicar-se amb la persona usuària.
- Netejar la llar.
- Fer el llit, fer el menjar
- Anar a comprar
- Fer gestions elementals, com ara el cobrament de la pensió, obrir un compte bancari per a la domiciliació de pagaments, trucar a un tècnic per fer reparacions al domicili
- Rentar la roba
- Ajudar a pujar o baixar les escales de la llar, també en els desplaçaments o en les sortides curtes.
- Repassar i cosir la roba d'ús personal.

- Ajudar en petites coses de bricolatge
- Ajudar en el control i seguiment de l'administració de la medicació senzilla, indicada pels servei mèdic, si no ho pot fer.
- Costos vinculats a l'atenció especialitzada. En aquest cas, el suport és prestat per professionals sanitaris o de l'àmbit social, proporcionant serveis que permeten facilitar o millorar les habilitats de les persones amb discapacitat, o bé disminuint el dolor (infermeria, fisioteràpia, logopedes, intèrprets, ...) , o bé ajudant-los en el procés de relació amb l'entorn (laboral, social, de salut,...).

6.2.1. Costos d'atenció per a les activitats de la vida diària (AVD)

En el procés de càlcul dels costos associats a l'atenció dispensada per a les activitats de la vida diària, cal disposar tant d'una estimació del temps d'atenció requerit per a cada perfil de discapacitat, com del valor de mercat (preu) de l'atenció dispensada. Tal i com s'ha esmentat anteriorment, els serveis de suport a les AVD són dispensats per personal que té una titulació de formació professional o equiparable, fet que determinarà el preu – hora contemplat en el còmput dels imports associats a tal tipologia de despesa.

Pel que fa al temps dedicat a les AVD, aquest depèn del grau de discapacitat considerat i, alhora, de la baremació utilitzada en la seva determinació. En l'estudi es parteix del barem utilitzat en l'informe de 2006 basada en la classificació alemanya *Pflegeversicherung Soziale* (Llei de l'assegurança d'atenció de 26 de maig de 1994) per determinar les hores dedicades a les AVD de cadascun dels 13 perfils de discapacitat considerats.

La classificació alemanya *Pflegeversicherung Soziale* distingeix 3 graus diferents de suport en les AVD segons les necessitats de les persones amb discapacitat o dependència, tot i avaluant tals necessitats en el marc del desenvolupament de 24 activitats quotidianes en 4 àmbits diferenciats:

- Manteniment de la higiene corporal

- Alimentació
- Mobilitat
- Realització de les tasques domèstiques.

Es tracta de l'única escala que quantifica el temps requerit per al desenvolupament de les distintes tasques.

Segons el temps d'atenció estipulat, s'articulen 3 graus diferenciats de necessitats de suport:

- Grau I (necessitat de suport considerable): agrupa les persones que necessiten ajuda com a mínim un cop al dia per desenvolupar dues o més tasques relacionades amb activitats de la vida quotidiana (higiene, alimentació i temes de mobilitat). Pel que fa a les tasques domèstiques, l'ajuda requerida és de diversos cops a la setmana. S'estima un temps de suport diari no inferior als 90 minuts (dedicant-ne un mínim de 45 a les AVD).
- Grau II (necessitat de suport intens): en aquest cas, el mínim requerit és tres vegades al dia de suport assistencial per a les AVD. Així mateix, es necessita suport en matèria de les tasques domèstiques diverses vegades a la setmana. El temps diari de suport és d'un mínim de 3 hores, de les quals un mínim de 2 es destinen a AVD.
- Grau III (necessitat de suport molt intens): el suport requerit és les 24 hores al dia en les AVD i de diversos cops a la setmana pel que fa al desenvolupament de les tasques de la llar. El temps de suport mínim és de 5 hores al dia, 4 de les quals es destinen a AVD.

Val a dir que hi ha raons assistencials i, també, de caràcter tècnic per mantenir l'escala alemanya feta servir en l'estudi de 2006 a l'hora d'aproximar els costos d'AVD. Des del vessant assistencial, diferents autors identifiquen necessitats fonamentals de tota persona tot i posant de relleu que, aquelles que presenten una discapacitat, no poden assolir sense suport d'altres, en raó de la seva condició de salut o de la limitació en l'activitat.

A tall d'exemple, Henderson (1964) desenvolupa les 14 necessitats bàsiques, orientades a la tasca del professional d'infermeria:

- Respiració
- Nutrició i hidratació
- Eliminació i excreció
- Mobilitat i postura adequada
- Son i descans
- Roba adequada
- Temperatura corporal
- Higiene corporal
- Evitació de perills de l'entorn
- Comunicació amb els altres
- Actuar d'acord a la pròpia fe
- Treball
- Lleure
- Aprenentatge

A aquestes 14 necessitat bàsiques cal afegir el suport en el desenvolupament de les necessitats domèstiques i de relació amb l'entorn. Aquestes necessitats de la persona amb discapacitat es poden cobrir amb l'ajut i suport de professionals d'atenció directa, curador, acompanyant.

D'altra banda, s'utilitzen eines de valoració del nivell teòric de necessitat de suport que pot requerir una persona amb discapacitat, que pot anar des d'un suport intermitent o limitat, a una total atenció. L'ICAP (1993) -Inventari per a la planificació de serveis i planificació individual- avalua diagnòstics de la persona amb discapacitat, limitacions funcionals, habilitats motrius, habilitats socials i comunicatives, habilitats de la vida personal, de la vida en comunitat i problemes de conducta per tal de determinar la puntuació del nivell de servei que s'ha d'oferir a la persona.

A més a més, en l'article d'Albarrán et alia (2009), en el qual es comparen els sistemes de baremació espanyol, francès i alemany a l'hora de mesurar la dependència de les persones amb discapacitat i les prestacions que haurien de rebre (aplicades, en tots els

casos, a la població dependent de l'estat espanyol), s'arriba a la conclusió de que els sistemes alemany i espanyol són molt semblants, amb un coeficient de correlació lineal de 0,724 (el màxim és 1). Aquest fet justifica plenament (a més de per raons de comparabilitat amb l'informe de 2006), mantenir les classificacions de l'escala alemanya.

La taula següent permet determinar els barems aplicats a cadascun dels perfils de discapacitat contemplats en aquesta anàlisi.

TAULA 6.1. Necessitats de suport per perfils de discapacitat

Necessitats de suport segons l'escala alemanya	Hores dia	Hores any	Perfils de discapacitat
Necessitat de suport considerable	1,5	547,5	DF1 DI1 DV2 TM1
Necessitat de suport intens	3,0	1.095,0	DF2 DI2 TM2
Necessitat de suport molt intens	5,0	1.825,0	DF3 DI3 TM3

Així doncs, els perfils associats a situacions de discapacitat resta visual o de discapacitat auditiva (de qualsevol tipologia) no es considera que requereixin suport diari en AVD.

Per valorar les necessitats de suport identificades a la taula anterior, cal identificar el preu – hora estipulat en la prestació d'aquests serveis. Tot i que el servei prestat pot ser formal (contractació d'un professional que desenvolupi les tasques requerides) o informal (quan és un familiar qui presta l'atenció de suport o es recorre a suport extern en el marc de la denominada economia submergida), és important establir un preu el més objectiu possible vinculat a la prestació de tals serveis d'AVD.

S'ha recorregut a la *Encuesta de Estructura Salarial* i a la informació oficial sobre els salaris i la jornada laboral per als anys 2015, 2016 i 2017 per tal d'aproximar el salari mitjà per hora vinculat a les activitats de suport de les AVD. En concret, per a la categoria de logopedes, titulats de grau mig, fisioterapeutes, treballadors socials, educadors socials, diplomats universitaris en infermeria, terapeutes ocupacionals,

psicomotricista,... el salari base estava estipulat en 1.233,56€/mes l'any 2016. Els complements a considerar eren de 45,64€/mes i la dedicació per hora nocturna de 2,49€/hora. Finalment, la jornada laboral fixada era de 1.826 hores/any. Amb aquesta informació s'ha computat el preu hora de referència:

COST HORA 2016: $(1.233,56 + 45,64) \times 12 = 15.350,40\text{€/any}$

$15.350,40\text{€/any} / 1.826 \text{ hores/any} = \mathbf{8,41\text{€/hora}}$

IPC 2017: 1,2%

Cost hora estimat 2017: $8,41\text{€/hora} (1 + 0,012) = \mathbf{8,51\text{€/hora}}$

A partir d'informació lliurada per l'àrea de serveis socials de l'Ajuntament de Barcelona per a l'any 2016, el cost mitjà per hora associat al servei d'atenció domiciliària va ser de 16,71€ (veure la taula adjunta), que actualitzat a preus de 2017 seria de 16,91€. Donat que la major part dels serveis d'AVD són prestats mitjançant serveis de caràcter privat, s'ha fet una mitjana ponderada entre els dos valors.

TAULA 6.2. Cost mitjà per hora i mitjana d'hores del servei d'atenció domiciliària

SERVEI D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA	TOTALS
TOTAL BARCELONA	65.542.687,71€
PERCEPTORS BARCELONA	21.810,00
Mitjana per perceptor Barcelona	3.005,17€
NOMBRE D'HORES	3.921.882,00
Cost mitjà per hora	16,71€
Mitjana d'hores per usuari	179,82

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proveïdes per l'Ajuntament de Barcelona.

La taula anterior recull informació sobre el SAD a la ciutat de Barcelona l'any 2016. S'ha optat per usar les dades del 2016 en comptes de les actualment disponibles pel 2017 donat que tota la categorització de la població amb discapacitat a Barcelona fa referència al cens d'aquell any. No tots els usuaris del SAD són persones amb discapacitat. S'estima que el 59,89% de les persones usuàries del servei tenen algun tipus de discapacitat. Segons l'Informe de la discapacitat de la ciutat de Barcelona per a l'any 2016, hi havia a la ciutat 132.133 persones amb discapacitat. A partir de la informació anterior s'estima que el 9,86% de les persones amb discapacitat utilitzen el serveis del SAD. Així doncs en el procés de càlcul del preu – hora dels serveis d'AVD

es pondera el cost de 8,51€/hora per 0,9014 i el de 16,91€/hora per 0,0986 (preus actualitzats a 2017). Això porta a considerar un preu – hora total de 9,34€¹⁷.

Així doncs, els costos anuals associats als serveis de l'AVD oscil·len entre 0€ (per als tres perfils de discapacitat que no contempen aquesta tipologia de despesa), els 5.113,65€ (casos de necessitat de suport considerable, en 4 perfils de discapacitat), els 10.227,30 (necessitat de suport intens, en tres perfils de discapacitat) i els 17.045,50€ (necessitat de suport molt intens, en els 3 perfils de discapacitat més extrems). La taula següent resumeix els costos vinculats a l'AVD.

¹⁷ El preu proposat en el nou model d'assistent personal de Barcelona és de 17,35 € (dades de 2019, proveïdes per l'IMPD). Aquest preu és l'equivalent al lot més alt del servei adjudicat en el darrer contracte del Servei d'Atenció Domiciliària. Cal tenir present, però, que la major part de persones amb discapacitat reben suport des de l'àmbit privat.

TAULA 6.3. Costos vinculats als serveis de l'AVD

PERFIL DE DISCAPACITAT	NECESSITATS INFORME 2017			IMPORTS 2017			
	Necessitats de suport considerable	Necessitats de suport intens	Necessitats de suport molt intens	Necessitats de suport considerable	Necessitats de suport intens	Necessitats de suport molt intens	TOTAL SUPORT AVD
FÍSICA							
DF1	SÍ	NO	NO	5.113,65 €	NO	NO	5.113,65 €
DF2	NO	SÍ	NO	NO	10.227,30 €	NO	10.227,30 €
DF3	NO	NO	SÍ	NO	NO	17.045,50 €	17.045,50 €
INTEL·LECTUAL							
DI1	SÍ	NO	NO	5.113,65 €	NO	NO	5.113,65 €
DI2	NO	SÍ	NO	NO	10.227,30 €	NO	10.227,30 €
DI3	NO	NO	SÍ	NO	NO	17.045,50 €	17.045,50 €
VISUAL							
Resta visual	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
Ceguesa total	SÍ	NO	NO	5.113,65 €	NO	NO	5.113,65 €
AUDITIVA							
Llengua oral	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
Llengua de signes	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
TRASTORN MENTAL							
TM1	SÍ	NO	NO	5.113,65 €	NO	NO	5.113,65 €
TM2	NO	SÍ	NO	NO	10.227,30 €	NO	10.227,30 €
TM3	NO	NO	SÍ	NO	NO	17.045,50 €	17.045,50 €
PREU/HORA	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	

Font: Elaboració pròpia.

6.2.2. Costos d'atenció especialitzada

Quan una persona amb discapacitat presenta una alta complexitat en les necessitats bàsiques descrites en el punt de les AVD, necessita el suport de professionals especialitzats que hi puguin donar resposta. Professionals especialistes en medicina, educació, infermeria, fisioteràpia, logopèdia, inserció laboral i/o terapeutes ocupacionals intervenen ajustant-se a les necessitats de cada persona.

La vivència de les pròpies dificultats i de situacions de desavantatge social, l'afrontament de barreres físiques i mentals, la no accessibilitat a tots els drets afavoreixen també un increment de la vulnerabilitat de la persona amb discapacitat. Es posa en risc el manteniment d'uns mínims de qualitat de vida en totes les seves dimensions tal i com posen de manifest Schalock et alia (2007) (Benestar Emocional, Desenvolupament Personal, Autodeterminació, Relacions Interpersonals, Inclusió Social, Drets, Benestar Material, Benestar Físic). Es precisa el suport de professionals de l'àmbit de la psicologia i salut mental, treball social i fins i tot de l'àmbit jurídic.

Tal i com indica el propi concepte i s'acaba de posar de relleu, l'atenció especialitzada pot ser de múltiples tipologies i, en funció de la seva especificitat, involucra a diferents professionals sanitaris, socials, educatius o del món laboral. A més a més, les distintes prestacions no són en absolut excloents i, fins i tot, poden arribar a esdevenir complementàries.

Així doncs, cal identificar tres elements cabdals a l'hora d'establir els costos associats a cada perfil de discapacitat:

1. El tipus d'atenció especialitzada requerida.
2. El temps destinat a cadascun dels serveis especialitzats identificats.
3. El preu – hora associat als serveis prestats per cada tipologia de professional.

En el present informe, s'ha considerat oportú afegir costos d'atenció especialitzada als perfils associats a trastorn mental (no considerats en l'informe de 2006). Aquest element addicional s'ha incorporat un cop consultat el parer de diversos especialistes i

entitats, els quals han avalat la inclusió en l'escandall de costos de la despesa vinculada al suport psicològic continuat i perllongat en el temps a les persones amb trastorn mental. Així, s'ha considerat un suport de 0,5 hores a la setmana per al perfil TM1, de 1 hora a la setmana per al perfil TM2 i, finalment, un suport de 4 hores setmanals per a les persones del perfil més greu (TM3).

TAULA 6.4. Necessitats d'atenció especialitzada per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	NECESSITATS D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA
DISCAPACITAT FÍSICA	
DF1	1 hora a la setmana d'atenció d'infermeria
DF2	1 hora a la setmana d'atenció d'infermeria 30 minuts al dia de serveis de fisioteràpia
DF3	1 hora a la setmana d'atenció d'infermeria 30 minuts al dia de serveis de fisioteràpia
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	
DI1	1 hora a la setmana de serveis de logopèdia, psicoteràpia,...
DI2	1 hora a la setmana de serveis de logopèdia, psicoteràpia,...
DI3	1 hora a la setmana de serveis de logopèdia, psicoteràpia,...
DISCAPACITAT VISUAL¹⁸	
Resta visual	Costos imputats a la partida d'habitatge i de suport formatiu i 1 hora/setmana de suport de tiflotècnic
Total	Costos imputats a la partida d'habitatge i de suport formatiu
DISCAPACITAT AUDITIVA	
Llengua oral	10 hores al mes de traducció del llengua de signes o transcripció
Llengua de signes	10 hores al mes de traducció del llengua de signes o transcripció
TRASTORN MENTAL	
TM1	0,5 hores de suport psicològic, de teràpia ocupacional,... a la setmana
TM2	1 hora de suport psicològic, de teràpia ocupacional,... a la setmana
TM3	4 hores de suport psicològic, de teràpia ocupacional,... a la setmana

La taula anterior recull les hipòtesis realitzades a l'hora d'establir les necessitats d'atenció especialitzada. Novament, i amb l'objecte primer de facilitar les comparacions amb l'informe primigeni, cal esmentar que, quan ha resultat possible, s'ha optat pel manteniment de les necessitats d'atenció especialitzada manifestades en l'estudi elaborat el 2006.

¹⁸ Tal i com es ja va fer a l'informe de 2006, els costos d'atenció especialitzada vinculats a aquest perfil de discapacitat s'han tingut en consideració en els epígrafs d'habitatge (adaptació de la llar) i de formació i manteniment (d'adaptació a la nova situació en el cas de ceguesa sobrevinguda). Ara bé, pel que fa al perfil DV parcial, s'ha considerat un suport de 1 hora a la setmana de suport, adaptació de continguts, tiflotècnic... de cara a l'adaptació de materials educatius, reforç de continguts,...

Per altra banda, s'ha prescindit dels costos extrems vinculats a la prestació de serveis d'atenció bucodental, d'oftalmologia, dermatologia,... adreçats a persones amb discapacitat intel·lectual i trastorns mentals (degut a que, per motius de manca de col·laboració, poden requerir ingrés i/o sedació en el procés d'atenció sanitària), degut a que, tot i les llistes d'espera que puguin fer acte de presència en els sistema sanitari de responsabilitat pública, tenen –d'entrada- cobertura universal i gratuïta¹⁹.

Per tal d'adaptar la informació de les despeses a l'escenari temporal vigent, s'han actualitzat els costos per hora d'atenció especialitzada a partir de la consulta d'informació diversa sobre tarifes, recorrent tant a les dades proveïdes pels distints col·legis professionals²⁰, com als convenis col·lectius vigents en el marc del sector.

TAULA 6.5. Cost per hora per cada tipus d'atenció especialitzada

ESPECIALISTA	COST HORA INFORME 2006	COST HORA 2017
Fisioterapeutes	10,81€/hora (mínim)	38€/hora
Terapeutes ocupacionals	29€/hora	39€/hora
Logopedes	37,33€/hora	53,3€/hora
Infermeres	13,48€/hora	23€/hora
Psicòlegs	42,18€/hora	50€/hora
Intèrprets	40€/hora	Entre 35 i 42€/hora

Font: Elaboració pròpia., a partir de la informació extreta de les pàgines web col·legials.

En comptes de fer mitjanes del salari mitjà associat a diferents col·lectius de professionals a l'hora d'aproximar el preu-hora de l'atenció especialitzada, en els casos en els que sigui factible identificar el professional (infermeria, teràpia ocupacional, psicologia,...) que ha de prestar serveis, s'imputa el salari concret vinculat a la prestació realitzada. En aquest sentit, s'agafa un preu – hora de 23,00€ per a les cures d'infermeria, un salari mitjà de 38,50€ per al serveis de traducció, un preu – hora de 50€ per a l'atenció psicològica, un salari mitjà de 38€ per serveis de fisioteràpia i un salari mitjà de 46,15€ quan s'aproximen els costos associats als serveis de logopedes o terapeutes ocupacionals (és la mitjana entre els salaris observats per als dos col·lectius).

¹⁹ I la població en general s'enfronta a les mateixes mancances i llistes d'espera (havent de pagar atenció sanitària privada per tal de superar les mancances identificades en el sistema).

²⁰ Segons la nova llei de col·legiació, el col·legis professionals no poden establir tarifes mínimes.

En el cas del suport especialitzat a les persones amb alguna tipologia de trastorn mental, s'ha considerat un preu hora mitjà de 35€ (resultat de fer la mitjana entre el preu hora vinculat als serveis oferts amb un psicòleg, un terapeuta ocupacional o un treballador social).

TAULA 6.6. Costos del suport especialitzat

PERFIL DE DISCAPACITAT	NECESSITATS INFORME 2017					IMPORTS INFORME 2017					TOTAL SUPORT ESPECIALITZAT
	Fisioteràpia	Cures d'infermeria	Logopedes, terapeutes,...	Psicòlegs / Integradors socials / Educadors /...	Traducció / transcripció	Fisioteràpia	Cures d'infermeria	Logopedes, terapeutes,...	Psicòlegs / Integradors socials / Educadors /...	Traducció / transcripció	
FÍSICA											
DF1	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	1.196,00 €	NO	NO	NO	1.196,00 €
DF2	0'5 hores/dia	1 hora/setmana	NO	NO	NO	6.935,00 €	1.196,00 €	NO	NO	NO	8.131,00 €
DF3	0'5 hores/dia	1 hora/setmana	NO	NO	NO	6.935,00 €	1.196,00 €	NO	NO	NO	8.131,00 €
INTEL·LECTUAL											
DI1	NO	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	2.399,80 €	NO	NO	2.399,80 €
DI2	NO	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	2.399,80 €	NO	NO	2.399,80 €
DI3	NO	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	2.399,80 €	NO	NO	2.399,80 €
VISUAL											
Resta visual	NO	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	2.399,80 €	NO	NO	2.399,80 €
Ceguesa total	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
AUDITIVA											
Llengua oral	NO	NO	NO	NO	10 hores/mes	NO	NO	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
Llengua de signes	NO	NO	NO	NO	10 hores/mes	NO	NO	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
TRASTORN MENTAL											
TM1	NO	NO	NO	0,50 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	910,00 €	NO	910,00 €
TM2	NO	NO	NO	1 hora/setmana	NO	NO	NO	NO	1.820,00 €	NO	1.820,00 €
TM3	NO	NO	NO	4 hores/setmana	NO	NO	NO	NO	7.280,00 €	NO	7.280,00 €
PREU/HORA	38,00 €	23,00 €	46,15 €	35,00 €	38,50 €	38,00 €	23,00 €	46,15 €	50,00 €	38,50 €	

Font: Elaboració pròpia.

La taula següent resumeix els costos vinculats a les AVD i a l'atenció especialitzada associats als 13 perfils de discapacitats.

TAULA 6.7. Costos vinculats a l'AVD i al suport especialitzat per tipus de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	AVD Necessitat considerable	AVD Necessitat intensa	AVD Necessitat molt intensa	ATENCIÓ ESPECIALITZADA	TOTALS
FÍSICA					
DF1	5.113,65 €	NO	NO	1.196,00 €	6.309,65 €
DF2	NO	10.227,30 €	NO	8.131,00 €	18.358,30 €
DF3	NO	NO	17.045,50 €	8.131,00 €	25.176,50 €
INTEL·LECTUAL					
DI1	5.113,65 €	NO	NO	2.399,80 €	7.513,45 €
DI2	NO	10.227,30 €	NO	2.399,80 €	12.627,10 €
DI3	NO	NO	17.045,50 €	2.399,80 €	19.445,30 €
VISUAL					
Resta visual	NO	NO	NO	2.399,80 €	2.399,80 €
Ceguesa total	5.113,65 €	NO	NO	0,00 €	5.113,65 €
AUDITIVA					
Llengua oral	NO	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
Llengua de signes	NO	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
TRASTORN MENTAL					
TM1	5.113,65 €	NO	NO	910,00 €	6.023,65 €
TM2	NO	10.227,30 €	NO	1.820,00 €	12.047,30 €
TM3	NO	NO	17.045,50 €	7.280,00 €	24.325,50 €

Font: Elaboració pròpia.

Els costos estimats en activitats vinculades a l'AVD i a l'atenció especialitzada el 2017 són majors que els recollits en l'informe de 2006 per a tots els perfils de discapacitat analitzats, exceptuant els perfils de discapacitat auditiva (degut a la reducció en el preu – hora dels serveis avaluats).

6.3. COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT

Seguint amb l'estructuració realitzada en el primer informe, en aquest apartat es desgranen els costos vinculats a elements que permeten o faciliten el desenvolupament de les activitats de la vida diària amb uns mínims garantits de qualitat i eficàcia.

Són quatre les tipologies de costos considerades en aquest epígraf:

- Habitatge
- Béns i serveis
- Desplaçaments
- Suport formatiu i de manteniment

6.3.1. Habitatge

En aquest apartat s'avaluen els costos vinculats a les necessitats d'adaptació de l'habitatge en el cas de que la discapacitat sigui una situació sobrevinguda. És a dir, tal i com es contemplava ja a l'informe de 2006 i seguint el mateix criteri, no s'analitzen els costos vinculats al fet d'adquirir o de mudar-se a un immoble ja adaptat.

Pel que fa a aquesta tipologia de costos, les necessitats identificades són molt diverses en funció del perfil de discapacitat analitzat. A més a més, moltes de les despeses a realitzar tenen un llarg recorregut i, des d'una perspectiva econòmica-financera, poden ser catalogades com a inversió. Per aquest motiu es poden distribuir entre diversos exercicis, en funció de quin sigui el període temporal d'amortització contemplat (tals períodes d'amortització són força diferents en funció del tipus de bé considerat i de la durada de la seva vida útil). Novament, i per tal de facilitar les comparacions amb l'estudi primigeni, s'han respectat la major part dels supòsits realitzats aleshores, tot i que s'han actualitzat els imports associats a cada categoria de despesa i, també, s'han revisat els criteris d'amortització de determinades partides. En aquest sentit, s'apliquen costos d'adaptació de l'habitatge a persones amb discapacitat física i auditiva.

Tot seguit es presenten una sèrie de quadres resum que permeten comparar els valors imputats l'any 2006 i les valoracions de 2017.

DISCAPACITAT FÍSICA

En aquest cas interessa identificar i quantificar les despeses en les que cal incórrer per tal d'adaptar l'habitatge familiar a les necessitats de les persones amb discapacitat física. Per tal d'aproximar tals costos, s'ha recorregut a informació de la plataforma *habitissimo*²¹ la qual ofereix valors mitjans (a nivell de província) de les distintes obres realitzades d'una determinada tipologia. El recurs a tal font d'informació permet aproximar de forma bastant fiable els costos mitjans associats a determinades adaptacions de l'habitatge.

Entre els elements diferencials respecte a les dades de 2006, val la pena esmentar:

- La important reducció en el cost d'instal·lacions domòtiques senzilles.
- La reducció de gairebé 10 punts percentuals sobre el total dels habitatges anteriors a 1970 (i, per tant, la caiguda de l'impacte de la despesa associada a adaptar les zones de circulació). Així mateix, segons l'Enquesta de Salut de Barcelona (ESCA) de 2016, un 35% dels entrevistats identifica l'existència d'algun tram d'escales en l'accés a l'edifici i un 25% dins del propi edifici i fins arribar a la porta del seu habitatge.
- L'establiment de diferències entre els períodes d'amortització de les reformes (30 anys) i de les instal·lacions domòtiques (5 anys).
- La inclusió de despeses vinculades a l'actualització o instal·lació d'ascensor.

TAULA 6.8. Costos totals d'adaptació de l'habitatge familiar (discapacitat física)

CONCEPTE	COSTOS INFORME 2006	COSTOS 2017
Rampa al portal	5.000€	10.344€ obra
Bany i cuina	8.000€	7.876€
Zona de circulació	3.000€	2.000€
Instal·lació domòtica bàsica	6.000€	2.420€
Amortització	30 anys	30 anys / 5 anys
Actualització o instal·lació ascensor	No contemplat	6.092€

Font: Elaboració pròpia.

²¹ <https://www.habitissimo.es/>

Cal tenir present que els costos de posar una rampa al portal o els d'instal·lar o actualitzar un ascensor s'han de repartir entre tots els habitatges de la finca. S'ha suposat un nombre mitjà de 10 habitatges a cada finca. En el procés d'identificació del costos mitjans associats a la instal·lació o actualització de l'ascensor s'han tingut en consideració les dades aportades pel propi Ajuntament de Barcelona: el cost mitjà per habitatge vinculat a la instal·lació d'un ascensor és d'uns 6.092€ i la subvenció mitjana percebuda és de 2.505€ per habitatge, en conseqüència, el cost net individual serien els 3.587€ reflexats a la taula que segueix²². Per altra banda, s'ha considerat que només el 25% de les llars de la ciutat de Barcelona han d'afrontar una inversió d'aquesta tipologia²³.

Dins les despeses vinculades a les anomenades zones de circulació ja s'inclouen els processos d'adaptació de portes (els automatismes associats a les portes es contempen a la taula de béns i serveis).

Amb aquestes dades, la taula de costos associats a l'epígraf d'habitatge pels tres perfils de discapacitat física permet identificar un cost mitjà anual de 635,57€.

²² Els costos vinculats a la instal·lació d'ascensor són força majors als associats a l'actualització d'un ascensor ja instal·lat. Les dades de costos proveïdes pel portal www.habitissimo.es són força semblants a les proveïdes per l'Ajuntament de Barcelona i que s'han fet servir en el procés d'imputació de costos.

²³ L'any 2001 el 35% dels habitatges de la ciutat de Barcelona no disposaven d'ascensor. A la vista de les actuacions realitzades els últims anys, s'ha considerat oportú considerar un percentatge inferior en l'anàlisi. Per a més informació es poden consultar els següents enllaços:

<http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/timm/censhab/a2001/hprincipals/zeg07.htm>

https://www.enginyersbcn.cat/media/upload/pdf/powerpointascensorssessionsformatives_INSCRIP_AC TIVITATS_83_1.pdf

TAULA 6.9. Costos anualitzats d'adaptació de l'habitatge familiar (discapacitat física)

COSTOS HABITATGE SITUACIONS DISCAPACITAT FÍSICA	INFORME 2006	DADES 2017
Rampa al portal	5.000,00€	1.034,40€
Bany i cuina	8.000,00€	7.876,00€
Zona de circulació	3.000,00€	2.000,00€
Instal·lació domòtica senzilla	6.000,00€	2.420,00€
Cost net instal·lació o actualització ascensor	-	3.587,00€
Percentatge habitatges amb actuacions ascensor		25%
Cost total mitjà	22.000,00€	14.227,15€
Amortització (anys)	30	30 o 10
Cost total mitjà anual	733,33€	635,57€

Font: Elaboració pròpia.

DISCAPACITAT AUDITIVA

També en aquest cas s'han agafat com a referència els elements descrits en l'informe de 2006. Entre els elements diferencials respecte a informe primigeni, val la pena esmentar:

- La important reducció en el cost de l'alarma antiincendis de flaix.
- La introducció d'elements addicionals de control.
- La reducció del nombre d'anys d'amortització.

TAULA 6.10. Costos anualitzats d'adaptació de l'habitatge familiar (discapacitat auditiva)

COSTOS HABITATGE SITUACIONS DISCAPACITAT AUDITIVA	INFORME 2006	DADES 2017
Avisador de porta	68,00€	85,00€
Alarma antiincendis de flaix	1.151,00€	175,00€
Adaptació de l'interfon o porter	601,00€	485,00€
Bucle magnètic per a la llar	169,00€	200,00€
Cost total mitjà	1.989,00€	945,00€
Amortització (anys)	10	5
Cost total mitjà anual	198,90€	189,00€

Font: Elaboració pròpia.

S'ha considerat oportú reduir el nombre d'anys vinculats al període d'amortització degut a la rapidesa amb la que es van produint canvis en la tecnologia en l'àmbit de la llar.

DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL, TRASTORN MENTAL I DISCAPACITAT AUDITIVA

En el cas dels perfils més greus de discapacitat intel·lectual i de trastorn mental, així com en el cas de les persones amb discapacitat auditiva que utilitzen el llenguatge oral, s'han considerat unes despeses mitjanes d'insonorització de certs habitatges de la llar. El cost total estimat (2.500€)²⁴ es considera amortitzat en 30 anys. En conseqüència, el cost anual imputable en l'epígraf d'insonorització de l'habitatge és de **83€/any** per als 3 perfils esmentats anteriorment.

No s'han contemplat d'altres potencials despeses vinculades a l'habitatge per considerar que afecten a un percentatge poc significatiu de llars.

Encara focalitzats en l'anàlisi dels costos de l'habitatge, s'ha considerat oportú avaluar l'existència de potencials diferències en el camp de les assegurances de la llar. En les cerques realitzades no s'observa cap element diferenciador en funció de que el prenedor de l'assegurança i/o algun membre de la llar tingui discapacitat (principi legal de no discriminació).

En qualsevol cas, i com a element positiu, convé remarcar que la major part de les assegurances contemplen ajuts en el cas d'haver d'adaptar l'habitatge com a resultat d'una discapacitat física sobrevinguda (tals ajuts s'han avaluat en la secció d'ajuts, ingressos i bonificacions).

A mode de resum la taula següent recull, per a cadascun dels perfils de discapacitat considerats, els costos vinculats a la partida d'habitatge.

TAULA 6.11. Imputació de costos d'adaptació de l'habitatge familiar per perfils de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS HABITATGE 2017
FÍSICA	

²⁴ Segons el portal Habitissimo <https://www.habitissimo.es/presupuestos/insonorizar-habitacion>, el cost mig d'insonoritzar 10 m² en habitatges de la província de Barcelona, és de 985 € (270 € vinculats a la insonorització del sostre i 715 € pel que fa a la insonorització de les parets). S'ha agafat com a referència un preu mitjà de 100 € el metre quadrat.

DF1	635,57 €
DF2	635,57 €
DF3	635,57 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	0,00 €
DI2	0,00 €
DI3	83,00 €
VISUAL	
Resta visual	0,00 €
Ceguesa total	0,00 €
AUDITIVA	
Llengua oral	272,00 €
Llengua de signes	189,00 €
TRASTORN MENTAL	
TM1	0,00 €
TM2	0,00 €
TM3	83,00 €

Font: Elaboració pròpia.

6.3.2. Béns i serveis

En aquest apartat s'analitzen els costos de diferents béns i serveis que faciliten el desenvolupament d'activitats a les persones amb determinades discapacitats. Tals elements s'han estructurat en 9 apartats, 8 d'ells seguint el mateix criteri de l'informe de 2006 i afegint un altre apartat que actua com a calaix de sastre de béns i serveis no representats en els epígrafs anteriors:

- Ajudes de caràcter tècnic
- Informàtica adaptada
- Material ortopèdic
- Roba
- Higiene i cura personal
- Energia
- Lleure
- Teleassistència
- D'altres béns i serveis

Tot i respectar la classificació de l'informe de 2006, s'han introduït modificacions en els costos finals i en el període d'amortització de determinades despeses d'inversió.

Cal tenir present que en 12 anys han canviat moltes coses i han aparegut nous dispositius que faciliten la vida quotidiana a les persones amb discapacitat. Per això, s'han revisat alguns dels elements de cost considerats a l'informe de 2006 consultant a especialistes (SÍRIUS, Institut Guttmann, ONCE,...) i, en molts els casos, s'ha reduït el període d'amortització considerat (donat que l'obsolescència i/o la vida útil de determinats dispositius és molt menor que els 10 anys considerats en el marc de l'estudi de 2006).

Així mateix, s'ha valorat la inclusió d'altres béns i serveis a l'anàlisi (a través d'entrevistes amb experts, institucions i familiars).

Val a dir que s'han agafat com a referència els ajuts del PUA a l'hora de determinar els preus imputables a la majoria de béns i serveis analitzats en aquest apartat de costos (als que s'ha afegit un 20% per tal d'apropar els costos als valors reals de mercat, tal i com ja es feia en l'informe de 2006) i, també, s'ha recorregut a estimacions prèvies de la despesa en certs grups de productes per part de les persones amb determinades tipologies de discapacitat.

Tot seguit es du a terme una anàlisi acurada de cada categoria de despesa.

Ajudes de caràcter tècnic

Aquests béns són de tipologia molt distinta en funció del perfil de discapacitat analitzat. Per això es consideren distints grups de béns i serveis per a cada perfil i grau de discapacitat considerat. Segons la *International Organization for Standardization* (ISO), s'entén per ajut tècnic qualsevol producte, instrument, equip, dispositiu o sistema que fa servir una persona amb discapacitat per tal de compensar, alleugerir, mitigar o neutralitzar una discapacitat. Els aparells i els elements de suport informàtic, degut a la seva importància i casuística específica, són analitzats en l'apartat següent.

Seguint els criteris marcats a l'informe de 2006, es considera que tals béns i serveis de caràcter tècnic són utilitzats per persones amb discapacitat física, visual o auditiva.

S'ha recorregut a experts per tal de valorar els dispositius de caràcter tècnic que s'han d'imputar a cadascun dels perfils de discapacitat física. S'ha procedit així a la vista de les diferències importants en costos entre l'informe primari de 2006 fet per a la ciutat de Barcelona i l'estudi realitzat per investigadors de la Universidad Carlos III de Madrid l'any 2009 (Jiménez i Huete (2009))²⁵. En aquest sentit, s'han revisat els ajuts tècnics imputats al grau mitjà de tal perfil de discapacitat²⁶. Així, s'han eliminat del còmput global els ajuts de caràcter tècnic adreçats a nens per tal d'evitar la imputació de tal despesa a tots els perfils de discapacitat física.

Tots els valors inclosos en la taula següent s'han extret del PUA 2017 (corregits a l'alça en un 20% tal i com ja es feia a l'informe de 2006 per tal de subsanar situacions d'infraestimació dels costos), d'informació lliurada per establiments experts en la distribució de tals ajuts tècnics o de l'actualització mitjançant l'evolució seguida per l'IPC de les quanties identificades a l'informe de 2006.

En l'apartat de mobilitat de la taula que segueix, s'ha optat per no incloure els costos associats a l'ús de determinats dispositius que faciliten la mobilitat de persones amb alguna discapacitat física i que són d'alta gamma (com ara les cadires amb tecnologia "segway"²⁷, les bicicletes adaptades²⁸,...) donat que l'extensió del seu ús és, encara, força marginal i en l'avaluació realitzada s'analitzen costos mitjans. Tot i això, en futures actualitzacions del present informe caldrà valorar la seva inclusió (en funció de la seva penetració en el mercat). Per altra banda, alguns dels elements vinculats a mobilitat, com ara els dispositius i productes vinculats a l'ús de cadira de rodes o de material de suport en els desplaçaments, es recullen en apartats ulteriors d'aquest informe (veure Taula 6.18).

²⁵ A partir de les dades recavades a l'*Encuesta de Discapacidad, Autonomía personal y situaciones de Dependencia*, EDAD 2008 (módulo de hogares), la despesa mitjana realitzada en ajuts tècnics era de 2.843 €, valor molt allunyat dels considerats a l'informe de 2006 de l'Ajuntament de Barcelona.

²⁶ S'ha suposat que la meitat de les persones amb discapacitat física de grau 2 necessiten les mateixes ajudes tècniques que els del grau 3.

²⁷ <https://www.ortoweb.com/movilidad/sillas-de-ruedas-electricas/segway-adaptado>

o <http://www.gennymobility.es/>

²⁸ <https://batec-mobility.com/es/quienes-somos>

Pel que fa als col·lectius de persones amb discapacitat visual, intel·lectual i trastorn mental, sovint, cal adaptar i canviar electrodomèstics, conmutadors, etc. Per facilitar la comunicació i alhora millorar la seguretat en l'habitatge. Per això, s'ha considerat una despesa addicional en ajuts de caràcter tècnic per a aquells perfils de 500€ amb una amortització de 10 anys (és a dir, un cost anual de 50€).²⁹

TAULA 6.12. Imputació de costos d'ajudes tècniques per perfil de discapacitat física

DISCAPACITAT FÍSICA	COSTOS 2017		
	DF1	DF2	DF3
CONCEPTE			
DORMITORI			
Llit articulad	480,00 €	480,00 €	480,00 €
Carro elevador de llit	0,00 €	450,00 €	900,00 €
Matalàs antiescares	480,00 €	480,00 €	480,00 €
Baranes del llit	0,00 €	187,51 €	187,51 €
Matalàs lateralitzador	0,00 €	0,00 €	3.628,50 €
Cost total mitjà	960,00 €	1.597,51 €	5.676,01 €
HIGIENE PERSONAL			
Fusta de banyera	48,00 €	48,00 €	0,00 €
Seient giratori de banyera	144,00 €	144,00 €	144,00 €
Seient elevador de banyera	696,00 €	0,00 €	0,00 €
Barres de paret	108,18 €	108,18 €	0,00 €
Cadira dutxa-vàter	0,00 €	0,00 €	469,15 €
Seient abatible de dutxa	180,30 €	180,30 €	180,30 €
Alçavàter	60,00 €	60,00 €	0,00 €
Barra abatible	72,00 €	0,00 €	0,00 €
Alçavàter amb recolzabraços	120,00 €	120,00 €	120,00 €
Plataforma abatible de dutxa	0,00 €	0,00 €	840,00 €
Vàter-bidet	648,00 €	648,00 €	648,00 €
Sistema de banyera al llit	0,00 €	0,00 €	648,00 €
Respatller de vàter amb suports laterals de tronc	0,00 €	236,50 €	473,00 €
Estris per a AVD	0,00 €	907,13 €	0,00 €
Cost total mitjà	2.076,48 €	2.452,11 €	3.522,45 €
TRANSFERÈNCIES			
Grua	0,00 €	0,00 €	960,00 €
Trapezi	100,97 €	0,00 €	0,00 €
Taula de transferències	108,00 €	108,00 €	0,00 €
Disc giratori	0,00 €	108,00 €	108,00 €

²⁹ Veure la taula 6.24 per a la imputació d'aquest concepte per als perfils de discapacitat intel·lectual i trastorn mental. Pel que fa als perfils de discapacitat visual els costos s'han incorporat directament a la taula 6.13.

Ajuda per a trasllat	0,00 €	390,00 €	780,00 €
Arnès per a grua	0,00 €	0,00 €	192,00 €
Disc giratori amb recolzament de tronc	0,00 €	0,00 €	360,00 €
Cost total mitjà	208,97 €	606,00 €	2.400,00 €
MOBILITAT			
Cadira lleugera	840,00 €	840,00 €	0,00 €
Cost total mitjà	840,00 €	840,00 €	0,00 €
POSICIONAMENT			
Respatller per a persones tetraplègiques	0,00 €	295,32 €	590,64 €
Cadira d'interior de posicionament	0,00 €	0,00 €	1.200,00 €
Falta de posicionament	0,00 €	0,00 €	360,00 €
Coixí per aixercar-se	226,78 €	0,00 €	0,00 €
Cost total mitjà	226,78 €	295,32 €	2.150,64 €
ACCESSIBILITAT			
Cadira per pujar i baixar escales	360,00 €	360,00 €	0,00 €
Rampes manuals portàtils	540,00 €	540,00 €	0,00 €
Aparell pujaescales portàtil	0,00 €	0,00 €	3.799,00 €
Automatisme de portes	920,00 €	920,00 €	0,00 €
Cost total mitjà	1.820,00 €	1.820,00 €	3.799,00 €
ALTRES			
Adaptacions per al joc i el lleure	0,00 €	0,00 €	453,56 €
Cost total mitjà	0,00 €	0,00 €	453,56 €
TOTAL			
Cost total mitjà de les ajudes tècniques	6.132,23 €	7.610,93 €	18.001,66 €
Amortització (anys)	10 anys	10 anys	10 anys
Cost total mitjà anual	613,22 €	761,09 €	1.800,17 €

Font: Elaboració pròpia.

Pel que fa a les persones amb discapacitat visual, s'han revisat alguns imports, per exemple al corresponent al manteniment anual del gos pigall (vacunes, assistència veterinària, prevenció de paràsits, alimentació especial, rentat i raspallat,...). Cal tenir present que el gos pigall és facilitat gratuïtament per la Fundació ONCE.

Hi ha diverses opcions per aconseguir un gos pigall.

- Mitjançant ONCE: a Madrid o a Rochester (Nova York, EUA). En aquests dos casos, la persona usuària ha de sufragar el desplaçament a Madrid.

L'allotjament és gratuït i es tracta d'un servei adreçat a persones majors d'edat. Via d'altres entitats, ONGs,... a altres països. En aquests casos la persona usuària assumeix el cost del trasllat. Hi ha diverses opcions, la majoria d'elles en localitats franceses.

Així doncs, a més de considerar els costos anuals de manteniment d'un gos pigall, s'han introduït, també, els costos de desplaçament des de Barcelona a Madrid, a Rochester o a una de les ciutats franceses en les que es poden aconseguir els gossos pigall. De tals costos de desplaçament se n'ha calculat la mitjana i s'han anualitzat considerant que un gos pigall treballa un màxim de 8 anys amb la persona amb discapacitat visual (al reemplaçar el gos, caldria realitzar de nou tot el procediment). A més d'ajustar els costos, s'ha ponderat el seu import pel percentatge de persones amb discapacitat visual total que tenen gos pigall a la ciutat de Barcelona. Aquest percentatge s'ha estimat que es troba al voltant del 14%³⁰. Les dades disponibles per a la ciutat de Barcelona són les subministrades per La Fundación ONCE del perro guía (FOPG). En aquest sentit, de les 410 persones en situació de ceguesa total que estan afiliades a l'ONCE, 59 d'elles (un 14,39%) són usuàries de gos pigall provinent de la pròpia Fundació. No es disposa d'informació sobre el nombre de persones que disposen de gos pigall proveït per una altra entitat³¹, per això es donarà per bo el percentatge del 14%.

TAULA 6.13. Imputació de costos de caràcter tècnic per perfil de discapacitat visual

DISCAPACITAT VISUAL	COSTOS 2017	
	Resta visual	Ceguesa total
CONCEPTE		
MOBILITAT		
Gos pigall	NO	1.750,00 €
Costos adaptació i recollida gos pigall (Madrid)	NO	100,00 €
Costos adaptació i recollida gos pigall (Rochester)	NO	100,00 €
Costos adaptació i recollida gos pigall (França)	NO	400,00 €
Temps màxim tinença d'un gos pigall	-	8

³⁰ Informació aportada per la senyora Mª Dolores Luna de la Fundació ONCE.

³¹ Segons l'Informe de Població amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona, al 2016 hi residien 4.875 persones amb discapacitat visual amb un percentatge de discapacitat del 75% o superior. La xifra es reduïa a 1.583 al considerar la població de 6 a 64 anys.

Percentatge DV2 que tenen gos pigall		14,00%
Bastons (per any)	15,12 €	150,23 €
Cost mitjà anual	15,12 €	426,73 €
AJUDES ÒPTIQUES		
Ulleres graduades	300,00 €	0,00 €
Amortització (anys)	2	-
Ulleres de sol	300,00 €	100,00 €
Amortització (anys)	2	1
Telescopi	700,00 €	0,00 €
Amortització (anys)	6	-
Lupa manual electrònica LOOKY Plus	235,45 €	0,00 €
Amortització (anys)	6	-
Cost mitjà anual	455,91 €	100,00 €
VIDA DIÀRIA		
Avisador de llum	0,00 €	11,64 €
Amortització (anys)	-	5
Balança de cuina	40,23 €	40,23 €
Amortització (anys)	5	5
Detector de colors parlant	0,00 €	151,27 €
Amortització (anys)	-	5
Despertador	11,64 €	11,64 €
Amortització (anys)	5	5
Rellotge Braille o Smart Watch	0,00 €	111,68 €
Amortització (anys)	-	5
Màquina Perkins	0,00 €	700,39 €
Amortització (anys)	-	30
Pauta Braille	0,00 €	5,36 €
Amortització (anys)	-	10
Rotuladora Braille	0,00 €	32,05 €
Amortització (anys)	-	30
Mòbil d'alta gamma (extra cost)	600,00 €	600,00 €
Amortització (anys)	4	4
Adaptació electrodomèstics i commutadors	500,00 €	500,00 €
Amortització (anys)	10	10
Cost mitjà anual	210,37 €	290,24 €
SALUT		
Tensiòmetre	32,55 €	32,55 €
Amortització (anys)	5	5
Termòmetre	8,73 €	8,73 €
Amortització (anys)	5	5
Cost mitjà anual	8,26 €	8,26 €

TOTAL		
Cost total mitjà anual	689,66 €	825,23 €

Font: Elaboració pròpia a partir del catàleg del CIDAT.

En relació a les persones amb discapacitat auditiva, s'han donat per bons –després de confirmar-ho amb entitats, famílies i associacions- els elements tècnics identificats a l'informe de 2006.

S'han actualitzat els imports a preus 2017 (tenint present que alguns dispositius han evolucionat i han vist modificat a la baixa el seu preu).

TAULA 6.14. Imputació de costos de caràcter tècnic per tipologia de discapacitat auditiva

DISCAPACITAT AUDITIVA	COSTOS 2017	
	Llengua oral	Llengua de signes
CONCEPTE		
Dispositiu telefònic de text	144,00 €	144,00 €
Detector de plor	168,00 €	168,00 €
Receptors de senyals acústics	168,00 €	168,00 €
Telèfon amb amplificació	240,00 €	240,00 €
Despertador vibrador	120,00 €	120,00 €
Avisador de telèfon	84,00 €	84,00 €
Cost mitjà total	924,00 €	924,00 €
Amortització (anys)	5 anys	5 anys
Cost total mitjà anual	184,80 €	184,80 €

Font: Elaboració pròpia.

Informàtica adaptada

L'evolució del hardware i del software es desenvolupa a un ritme vertiginós. Val a dir que en els 12 anys que han passat des de l'elaboració del primer informe, hi ha hagut canvis molt importants en el camp de la informàtica:

- Els preus dels dispositius han baixat considerablement.
- Alguns elements de software han passat a distribuir-se gratuïtament i, en conseqüència, no s'inclouen en el quadre de costos, com sí passava a l'informe

de 2006 (és el cas del programa Windows amb síntesi de veu/jaws o els programes de magnificació de pantalla³²).

- Alguns dispositius han desaparegut del mercat (disquets) i n'han aparegut d'altres (tauletes,...).
- El temps d'amortització s'ha vist reduït considerablement: es considera convenient contemplar un horitzó de 5 anys en comptes dels 10 de l'informe original, per a alguns dels dispositius considerats.

Pel que fa a les persones amb discapacitat visual, els costos estimats anualment són els que es recullen a la taula següent:

TAULA 6.15. Imputació de costos de caràcter informàtic per tipologia de discapacitat visual.

DISCAPACITAT VISUAL	COSTOS 2017	
	Resta visual	Ceguesa total
CONCEPTE		
Línia Braille	0,00 €	2.280,00 €
Reproductor DAISY	288,00 €	288,00 €
Programa per utilitzar escàner ROC (OCR)	0,00 €	240,00 €
Impressora Braille	0,00 €	3.294,41 €
Anotador parlant i accessoris	0,00 €	1.800,00 €
Teclat Braille	0,00 €	120,00 €
Lupa-televisió	1.557,91 €	0,00 €
Jaws USB	0,00 €	56,00 €
Zoomtext USB	64,00 €	0,00 €
Ordinador	1.000,00 €	1.000,00 €
Cost total mitjà	2.909,91 €	9.078,41 €
Amortització (anys)	5	5
Cost total mitjà anual	581,98 €	1.815,68 €

Font: Elaboració pròpia.

La taula següent permet identificar els costos de material informàtic en què incorren les persones amb discapacitat física. Tal i com s'ha procedit a fer en el cas de la discapacitat visual, s'han adaptat a l'any 2017 tant els materials objecte d'anàlisi com els seus preus. Novament cal recordar que la tecnologia informàtica ha experimentat una evolució espectacular en la darrera dècada, comportant l'entrada de nous equipaments i, a la vegada, desplaçant-ne d'altres (escàners ja incorporats a impressores,...). La rapidesa associada a l'obsolescència dels equipaments, fa

³² Gratuïts en l'ús fins a 3 llicències per a persones afiliades a l'ONCE.

recomanable, també en aquest apartat, reduir el període d'amortització a 5 anys (molt més realista, en el moment present, que els 10 anys contemplats a l'informe de 2016) o a 4 (taula de metacrilat).

S'ha recorregut a informació extreta de botigues especialitzades i del PUA (corregint a l'alça els imports identificats en el programa d'ajuts).

TAULA 6.16. Imputació de costos de caràcter informàtic per tipologia de discapacitat física

DISCAPACITAT FÍSICA	COSTOS 2017		
	DF1	DF2	DF3
CONCEPTE			
Faristol	0,00 €	120,00 €	120,00 €
Ordinador	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €
Impressora	250,00 €	250,00 €	250,00 €
Emulador de ratolí	0,00 €	432,00 €	432,00 €
Reconeixement de veu	0,00 €	480,00 €	0,00 €
Síntesi de veu	0,00 €	0,00 €	480,00 €
Programa de símbols i text	0,00 €	0,00 €	624,00 €
Processador de textos amb veu	0,00 €	0,00 €	624,00 €
Licorni	0,00 €	96,00 €	96,00 €
Commutador	0,00 €	60,00 €	60,00 €
Adaptador USB per a commutadors	0,00 €	48,00 €	48,00 €
Comunicador de baixa autonomia	0,00 €	0,00 €	540,00 €
Comunicador d'alta autonomia	0,00 €	0,00 €	3.600,00 €
Sistema de muntatge a la cadira o al llit	0,00 €	840,00 €	840,00 €
Avisador	0,00 €	60,00 €	60,00 €
Teclat alternatiu	0,00 €	300,00 €	300,00 €
Adaptació per al mòbil	0,00 €	138,00 €	138,00 €
Braç de suport per al posicionament de perifèrics	180,00 €	180,00 €	180,00 €
Cost mitjà total	1.430,00 €	4.004,00 €	9.392,00 €
Amortització (anys)	5	5	5
Taula de metacrilat (renovació cada 4 anys)	800,00 €	800,00 €	800,00 €
Amortització (anys)	4	4	4
Cost mitjà anual	486,00 €	1.000,80 €	2.078,40 €

Font: Elaboració pròpia.

Material ortopèdic

Donant per bons la major part dels supòsits realitzats a l'informe de 2006, s'han introduït alguns elements addicionals de valoració. Així, pel que fa al material ortopèdic adreçat a persones amb discapacitat auditiva, i donat que la Seguretat Social

paga els audiòfons fins als 16 anys, el més correcte seria ponderar el cost dels audiòfons anualment pel percentatge de persones amb discapacitat auditiva majors de 16 anys (sobre el valor total)³³.

Cercant l'import de diferents models d'audiòfons, s'imputa un cost mitjà de 1.450€. Considerant que la seva vida útil és de 3 anys, el cost anual imputable seria de 483'33€.

TAULA 6.17. Imputació de costos d'ortopèdia per tipologia de discapacitat auditiva

DISCAPACITAT AUDITIVA	COSTOS 2017	
	Llengua oral	Llengua de signes
CONCEPTE		
Audiòfons	1.450,00 €	0,00 €
Cost total mitjà	1.450,00 €	0,00 €
Amortització (anys)	3	-
Cost total mitjà anual	483,33 €	0,00 €

Font: Elaboració pròpia.

En relació als aparells ortopèdics per a persones amb discapacitat física, s'han adaptat els imports als preus vigents el 2017. En aquest sentit s'han avaluat les diferències entre els costos d'una cadira de rodes semi lleugera (que seria la proveïda per la Seguretat Social) i els costos d'una cadira lleugera o elèctrica (la diferència l'ha d'aportar l'usuari). Tal i com ja es va fer en l'informe de l'any 2006, es considera que la cadira proveïda per la Seguretat Social en el cas del perfil DF3 s'adapta a les necessitats requerides.

Pel que fa a la diversitat d'aparells ortopèdics, s'ha estimat un valor mitjà de 31€. D'acord amb els criteris adoptats a l'informe de 2006, es segueix suposant que una persona amb el grau menor de discapacitat física necessita de mitjana dos aparells a l'any, mentre que els altres dos grups en necessiten 4.

Donada la penetració de l'ús d'escúters entre les persones amb discapacitat més joves i com a element complementari a la cadira de rodes entre les persones de més edat, s'ha optat per introduir aquest nou element en el procés d'imputació de costos en béns i serveis per a les persones amb discapacitat física. A partir de la informació

³³ L'any 2016, hi havia a la ciutat de Barcelona 144 persones amb discapacitat auditiva d'entre 6 i 16 anys, gairebé un 4,62% del total de persones de 6 a 64 anys amb discapacitat auditiva.

aportada per experts³⁴, s'ha considerat un cost mitjà de 1.750€ (mitjana dels 10 models d'escúter més venuts) i un període d'amortització de 6,5 anys (segon l'ús que se li dona, es sol renovar entre els 5 i els 8 anys de la seva adquisició).

A diferència de l'informe de 2006, s'ha incorporat el cost mitjà d'un motor propulsor i de diferents estris vinculats a l'ús de cadira de rodes.

TAULA 6.18. Imputació de costos d'ortopèdia per tipologia de discapacitat física

DISCAPACITAT FÍSICA	COSTOS 2017		
	DF1	DF2	DF3
CONCEPTE			
Cadira de rodes lleugera/elèctrica (cost addicional)	2.100,00 €	2.100,00 €	0,00 €
Aparells ortopèdics	62,00 €	124,00 €	124,00 €
Cost total mitjà	2.162,00 €	2.224,00 €	124,00 €
Amortització (anys)	3	3	3
Motor propulsor per a cadira manual	-	800,00 €	800,00 €
Cost total mitjà	-	800,00 €	800,00 €
Amortització (anys)	-	5	5
Béns vinculats a l'ús de la cadira de rodes (motxilla, coixins)	225,00 €	225,00 €	225,00 €
Cost total mitjà	225,00 €	225,00 €	225,00 €
Amortització (anys)	1,5	1,5	1,5
Escúter	1.750,00 €	1.750,00 €	-
Percentatge de població amb discapacitats que utilitza escúter	15%	15%	15%
Amortització (anys)	6,5	6,5	6,5
Cost total mitjà anual	911,05 €	1.091,72 €	351,33 €

Font: Elaboració pròpia.

Roba

S'ha partit d'hipòtesis idèntiques a les de l'informe de 2006 a l'hora d'imputar els costos vinculats a l'ús de roba. La major despesa que cal atendre en aquest bé es determina, en primer lloc, per les necessitats específiques que tenen les persones amb alguna discapacitat a l'hora de dur peces amb un patronatge concret, i d'altra banda, per un major ús o desgast. Aquesta partida afecta sobretot les persones amb discapacitat física perquè requereixen roba feta a mida, que es trenca més per culpa de l'ortopèdia i també pot haver-hi més necessitat de volum per incontinència o vessament de begudes o menjar. També afecta persones amb discapacitat visual,

³⁴ IMPD i QUVITEC (senyor Roberto Salvador) han aportat informació rellevant sobre costos i penetració de l'ús de l'escúter a la ciutat de Barcelona.

perquè la roba acostuma a patir més enganxades i a trencar-se més, a part d'embrutar-se amb més freqüència. Finalment, també afecta les persones amb discapacitat intel·lectual DI3 i trastorn mental TM3, ja que els cal més roba a causa del desgast per possible incontinència o més embrutiment

No hi ha cap altre article més recent que el de de 2004 de la University of Loughborough (Smith et alia (2004)) a l'hora d'aproximar els costos addicionals en roba de vestir per part de les persones amb alguna tipologia de discapacitat i segons el grau de la mateixa (tots els perfils de discapacitat física i visual, els graus més elevats de discapacitat intel·lectual i trastorn mental). Tal i com ja es feia en l'informe de 2006 s'han actualitzat en dos sentits: respectant l'adaptació de la cistella de béns de consum anglesa a l'espanyola i aplicant la variació de preus enregistrada entre 2006 i 2017 (increment d'un 20,96% segons dades anuals de l'IPC a Catalunya).

TAULA 6.19. Imputació de costos de roba per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS EN ROBA 2017
FÍSICA	
DF1	532,18 €
DF2	609,59 €
DF3	976,07 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	NO
DI2	NO
DI3	776,50 €
VISUAL	
Resta visual	776,50 €
Ceguesa total	776,50 €
AUDITIVA	
Llengua oral	NO
Llengua de signes	NO
TRASTORN MENTAL	
TM1	NO
TM2	NO
TM3	776,50 €

Font: Elaboració pròpia.

Higiene i cura personal

També en aquest cas s'ha procedit a actualitzar les dades de l'informe de 2006. Els perfils en els que s'identifica un sobrecost en la despesa en higiene i cura personal són

tots els associats a discapacitat física i les situacions més greus en els casos de discapacitat intel·lectual i trastorn mental, on l'estudi 2006 detectava principalment necessitats de productes per a la incontinència.. La taula següent recull els valors actualitzats a preus de 2017 (a partir de la informació recavada de l'estudi de 2004 dut a terme per la University of Loughborough).

TAULA 6.20. Imputació de costos d'higiene i cura personal per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS EN HIGIENE I CURA PERSONAL 2017
FÍSICA	
DF1	673,69 €
DF2	680,95 €
DF3	696,67 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	NO
DI2	NO
DI3	604,75 €
VISUAL	
Resta visual	NO
Ceguesa total	NO
AUDITIVA	
Llengua oral	NO
Llengua de signes	NO
TRASTORN MENTAL	
TM1	NO
TM2	NO
TM3	604,75 €

Font: Elaboració pròpia.

Energia

L'avaluació de la despesa en sistemes d'energia parteix de l'actualització dels supòsits i dels imports identificats en l'informe de 2006:

- El consum energètic de les persones amb discapacitat es dispara per diverses raons (utilització més freqüent de determinats electrodomèstics, recurs a utensilis de recolzament que comporten increments en el consum d'energia elèctrica, el fet de passar més temps dins la llar,...)

- Imputar la mateixa quantia associada al sobrecost en energia a tots els perfils de discapacitat
- Fer servir les quanties estimades a l'article de 2004 de la University of Loughborough (tot i que adaptades al cas espanyol i expressades en euros de 2017).

La taula següent resumeix els imports imputats a cada perfil de discapacitat.

TAULA 6.21. Imputació de costos d'energia per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS EN ENERGIA 2017
FÍSICA	
DF1	761,99 €
DF2	761,99 €
DF3	761,99 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	761,99 €
DI2	761,99 €
DI3	761,99 €
VISUAL	
Resta visual	761,99 €
Ceguesa total	761,99 €
AUDITIVA	
Llengua oral	761,99 €
Llengua de signes	761,99 €
TRASTORN MENTAL	
TM1	761,99 €
TM2	761,99 €
TM3	761,99 €

Font: Elaboració pròpia.

Val a dir que a l'apartat de bonificacions es tindrà en consideració l'anomenat abonament social d'electricitat³⁵ aprovat durant la tardor de 2017.

Lleure

³⁵ Real Decreto 897/2017, de 6 de octubre, por el que se regula la figura del consumidor vulnerable, el bono social y otras medidas de protección para los consumidores domésticos de energía eléctrica.

En l'àmbit de l'oci es donen per vàlids i es mantenen els supòsits de l'estudi de 2006. Les persones amb discapacitat física, intel·lectual, visual, auditiva i malaltia mental tenen una despesa superior en oci pel fet que han de dur acompanyants, compren llibres i vídeos adaptats, s'han d'allotjar en hotels adaptats, etc. De nou, l'únic que es fa és actualitzar a preus de 2017 els imports establerts en l'informe primigeni i que derivaven de l'anàlisi duta a terme per la Universitat de Loughborough al Regne Unit el 2004 (Smith et alia (2004)).

Els valors aproximats al cost extra gastat en lleure (allotjaments de vacances, dispositius de lleure adaptats a cada perfil de discapacitat,...) oscil·len entre els 862€ i els 1.802€ anuals, en funció de la tipologia i del grau de la discapacitat considerada. Cal tenir present que s'avaluen de manera exclusiva els costos imputables a activitats de lleure, sense tenir en consideració –doncs ja es valoren en d'altres apartats d'aquest informe- els costos complementaris al desenvolupament de l'activitat de lleure, com ara, el costos de desplaçament o els costos d'oportunitats associats a l'acompanyament ³⁶.

TAULA 6.22. Imputació de costos en lleure per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS EN LLEURE 2017
FÍSICA	
DF1	869,63 €
DF2	869,63 €
DF3	1.802,16 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	1.113,95 €
DI2	1.113,95 €
DI3	1.113,95 €
VISUAL	
Resta visual	1.113,95 €
Ceguesa total	1.113,95 €
AUDITIVA	
Llengua oral	862,37 €
Llengua de signes	862,37 €
TRASTORN MENTAL	
TM1	1.113,95 €
TM2	1.113,95 €

³⁶ Aquests costos complementaris al desenvolupament de l'activitat de lleure solen ser majors com més gran és el nivell de discapacitat de la persona considerada.

TM3	1.113,95 €
-----	------------

Font: Elaboració pròpia.

Teleassistència

En relació als sistemes d'ajuda remota, també s'han identificat canvis importants des de l'any 2006. Així, el servei de teleassistència és gratuït³⁷. L'únic cost associat és el de la facilitació d'un terminal amb línia de telefonia mòbil en el cas de que la persona usuària no tingui línia telefònica fixa (el cost en aquest cas és de 4,30€ / mes, IVA inclòs)³⁸.

Així doncs, i a diferència de l'informe de 2006, el cost imputat hauria de ser força menor degut a que només un petit percentatge dels usuaris fan servir un terminal amb línia de mòbil. A l'hora d'identificar quin és el percentatge de persones amb alguna tipologia de discapacitat dins el col·lectiu total que utilitzen el servei de teleassistència a la ciutat de Barcelona, les dades disponibles (i referides al mes de setembre de 2018) són les que queden recollides a la taula següent:

TAULA 6.23. Usuaris i distribució per sexe i grau de discapacitat del servei de teleassistència a Barcelona

GRAU DE DISCAPACITAT	HOMES	DONES	TOTAL	PERCENTATGE
Del 33 al 64%	1.828	995	2.823	3,18%
Del 65 al 74%	1.753	973	2.726	3,07%
Del 75% o major	1.512	1.093	2.605	2,94%
Desconegut	58.776	21.768	80.544	90,81%
TOTALS	63.869	24.829	88.698	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Informe de Població amb Discapacitat de Barcelona (2016).

A la vista de que es desconeix la situació envers la discapacitat de més del 90% dels usuaris i degut, també, a que per a la gran majoria d'usuaris el servei resulta totalment gratuït, s'ha optat per prescindir d'aquesta categoria de despesa en el present informe.

³⁷ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/guia-recursos/servei-teleassistencia>

³⁸ <https://w30.bcn.cat/APPS/portaltmits/porta/channel/default.html?&stpid=20050001171&style=ciudadano&language=ca>

Costos totals vinculats a béns i serveis

En aquest apartat s'han agregat tots els costos vinculats a la despesa en béns i serveis en que incorren les persones amb discapacitat, en funció de la naturalesa de tal discapacitats. Val a dir que s'han intentat identificar totes les partides que podrien comportar un sobrecost adicional. Una de les avaluades ha estat la de les assegurances.

En principi totes les companyies asseguradores ofereixen els mateixos serveis als individus independentment de la seva situació de discapacitat o no (al consultar preus, serveis,... no es demana quina és la situació de l'individu envers la discapacitat) aplicant el principi de no discriminació. Ara bé, a la pràctica la situació és molt diferent (no assegurament, primes diferenciades, serveis dispars). Per això, s'ha optat per no incloure cap element de cost adicional en l'àmbit de les assegurances en aquest epígraf.

TAULA 6.24. Costos de la partida béns i serveis per als 13 perfils de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS BÉNS I SERVEIS 2017							COSTOS TOTALS
	AJUDES TÈCNIQUES	INFORMÀTICA ADAPTADA	MATERIAL ORTOPÈDIC	ROBA	HIGIENE I CURA PERSONAL	ENERGIA	LLEURE	
FÍSICA								
DF1	613,22 €	486,00 €	911,05 €	532,18 €	673,69 €	761,99 €	869,63 €	4.847,76 €
DF2	761,09 €	1.000,80 €	1.091,72 €	609,59 €	680,95 €	761,99 €	869,63 €	5.775,77 €
DF3	1.800,17 €	2.078,40 €	351,33 €	976,07 €	696,67 €	761,99 €	1.802,16 €	8.466,77 €
INTEL·LECTUAL								
DI1	50,00 €	NO	NO	0,00 €	NO	761,99 €	1.113,95 €	1.925,93 €
DI2	50,00 €	NO	NO	0,00 €	NO	761,99 €	1.113,95 €	1.925,93 €
DI3	50,00 €	NO	NO	776,50 €	604,75 €	761,99 €	1.113,95 €	3.307,18 €
VISUAL								
Resta visual	689,66 €	581,98 €	NO	776,50 €	NO	761,99 €	1.113,95 €	3.924,07 €
Ceguesa total	825,23 €	1.815,68 €	NO	776,50 €	NO	761,99 €	1.113,95 €	5.293,34 €
AUDITIVA								
Llengua oral	184,80 €	NO	483,33 €	NO	NO	761,99 €	862,37 €	2.292,49 €
Llengua de signes	184,80 €	NO	NO	NO	NO	761,99 €	862,37 €	1.809,16 €
TRASTORN MENTAL								
TM1	50,00 €	NO	NO	NO	NO	761,99 €	1.113,95 €	1.925,93 €
TM2	50,00 €	NO	NO	NO	NO	761,99 €	1.113,95 €	1.925,93 €
TM3	50,00 €	NO	NO	776,50 €	604,75 €	761,99 €	1.113,95 €	3.307,18 €

Font: Elaboració pròpia.

6.3.3. Desplaçaments

En aquest apartat s'intenten aproximar els costos vinculats als processos de desplaçament als que han de fer front les persones amb discapacitat i les seves famílies. Val a dir que el sistema de transport públic implantat a Catalunya i, especialment, a la ciutat de Barcelona pretén ser un sistema inclusiu i que faciliti el desplaçament a tots els ciutadans, independentment de quines siguin les seves necessitats i situacions individuals.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona impulsa un servei de transport especial i adaptat (xarxa de microbusos i de taxis adaptats). Pel que fa al Servei de Transport Especial, es presten serveis fixos (serveis socials especialitzats vinculats a diversos motius de desplaçament, com ara de caire laboral, esportiu o lúdic) i esporàdics³⁹. El preu per a la persona usuària és igual al d'un bitllet senzill de transport⁴⁰, motiu pel qual aquesta partida no s'ha incorporat en l'anàlisi dels greuges econòmics comparatius.

Les persones amb discapacitat i el seu entorn han de fer front a una sèrie de despesa extres per desplaçaments. Tals costos són els mateixos que els identificats en el marc de l'informe de 2006 i s'han classificat en quatre grups diferenciats:

- Costos en transport en taxi per ser l'única alternativa viable en els processos de desplaçament (tot i que el cost d'un taxi adaptat és el mateix que el d'un taxi estàndard, hi ha persones amb discapacitat per a les quals és l'únic mitjà de desplaçament factible).
- Costos d'adaptació del vehicle particular o familiar (pel que fa a persones amb discapacitat física).

³⁹ Segons l'informe de l'IMPD (2017), l'any 2017 un total de 5.692 persones van fer ús del servei de transport especial: 954 usuàries de serveis fixos i 5.252 usuàries de serveis esporàdics (514 persones van ser usuàries d'ambdues tipologies de servei). Es van realitzar un total de 348.012 viatges, en microbús o mitjançant serveis de taxis individuals o compartits. L'any 2016 hi havia a Barcelona 5.608 perceptors de la targeta blanca de transport (xifra lleugerament inferior a la del 2017) i es van organitzar un total de 358.747 serveis especials de transport, comportant una mitjana de 64 serveis per usuari.

⁴⁰ Si la persona usuària és titular de la Targeta Rosa de transport es beneficia d'un preu més reduït en el transport públic o, senzillament, el tenen gratuït. Aquesta bonificació és equivalent a la percebuda amb persones usuàries sense discapacitat que són titulars de la targeta rosa de transport.

- Temps addicional en desplaçaments que ha de dedicar una persona amb discapacitat a tal activitat.
- Temps de la persona acompanyant (en els casos en el que és requerida tal figura).

En aquest informe s'ha optat per no incloure el cost d'adquisició de vehicle en l'anàlisi i, només, s'ha tingut en consideració el sobrecost associat al fet d'haver de comprar un vehicle amb majors prestacions per tal d'admetre les adaptacions necessàries per a la situació de discapacitat, ponderat per la proporció de les famílies que tenen un cotxe en propietat.

Costos vinculats a l'ús de taxis adaptats

S'ha considerat la inclusió d'aquest element de cost, tot i identificant la despesa extra en taxis adaptats que fan les persones amb discapacitat degut a les dificultats associades al recurs freqüent al transport públic.

El 2017 hi havia un total de 89 taxis adaptats a l'àrea metropolitana de Barcelona (7 més que l'any 2016).

A l'hora d'imputar el cost extra vinculat a l'ús del transport adaptat, s'han fet les següents hipòtesis:

- Les persones usuàries de taxis adaptats són, gairebé exclusivament, persones amb mobilitat reduïda (perfil de discapacitat física 2 i 3 i discapacitats visuals).
- El nombre de viatges anuals en taxi adaptat és semblant a l'ús que fa del taxi la població de Barcelona ciutat. S'entén que hi ha un doble efecte que s'acaba compensant: per una part una persona amb mobilitat reduïda que no té cotxe en propietat, ha de fer un recurs superior a la mitjana del transport en taxi (adaptat, en el cas que ens ocupa) però, per altra banda, la situació de discapacitat genera una menor freqüència de desplaçaments.

Les persones usuàries de taxi adaptat paguen un import mitjà per carrera major que el que pagaria una persona usuària d'un taxi convencional.

Segons l'informe realitzat per IPSOS per a l'empresa ISDI amb l'objectiu de comparar els hàbits de transport a les ciutats de Madrid i de Barcelona (ISDI (2018)), el 68% de la població de Barcelona utilitza el taxi algun cop en el seus desplaçaments per la ciutat. La mitjana setmanal és de 0,59 trajectes en taxi a la setmana (xifra que ja internalitza que part de la població no usa aquest mitjà de transport). Això fa un valor mitjà de 30,68 trajectes a l'any.

Pel que fa a les tarifes, un estudi de l'OCU (2016) en el que es comparaven els costos vinculats a l'ús del taxi en 54 ciutats espanyoles (avaluant el cost mitjà associat a un mateix trajecte de 3 km amb 5 minuts d'espera), identificava les tarifes de la ciutat de Barcelona dins la banda alta (7ª posició) i estipulava un cost de 7,17€ en horari diürn i de 8,31€ en horari nocturn. Malauradament no es poden utilitzar aquestes xifres com a referència tarifària doncs la carrera de taxi comparada no és representativa dels trajectes mitjans realitzats dins la ciutat de Barcelona.

Per això, s'han actualitzat les dades econòmiques d'un estudi de l'Àrea Metropolitana de Barcelona – Institut Metropolità del Taxi (2004), en el que es determinava en 7,6€ el cost d'una carrera mitjana a la Ciutat de Barcelona. Donat que entre el 2004 i el 2017 l'IPC català ha augmentat un 30,36 % segons dades de l'IDESCAT⁴¹, l'import ajustat equivalent de la carrera mitjana el 2017 és de 9,91€. Així doncs, la despesa mitjana en taxi d'un ciutadà de Barcelona s'eleva a 304,04€/any.

Finalment, un informe intern de l'IMPD posa de relleu que les persones usuàries del servei de taxi adaptat fan front a una tarifa mitjana un 54% superior que la vinculada a l'ús del taxi convencional. Ara bé, l'informe de liquidació per a l'any 2017 del servei públic de taxis adaptat elaborat per l'AMB, estableix que el cost unitari per servei de taxi bàsic va ser de 17,84€. Si s'agafa aquesta darrera dada com a preu de referència del servei, el cost anual en taxis adaptats seria de 547,33€, identificant un sobrecost anual imputable de **243,29€**, per als perfils amb mobilitat reduïda.

⁴¹ <http://www.idescat.cat/indicadors/?id=conj&n=10261>

Costos d'adaptació del vehicle particular

Aquests costos s'avaluen per a tres dels 13 perfils de discapacitat considerats: els referents a situacions de discapacitat física.

La taula que es presenta tot seguit mostra els elements principals que permeten adaptar el vehicle particular a persones amb discapacitat física, segons el grau de tal discapacitat.

S'ha recorregut a experts a l'hora d'identificar les adaptacions requerides en el vehicle particular que resulten necessàries per als diferents perfils de discapacitat. Ha estat d'especial interès el suport donat per l'empresa *Válida Sin Barreras*⁴². L'entitat *Válida Car* es dedica a realitzar adaptacions de vehicles per a persones amb situació de discapacitat. A les dades aportades se l'hi ha afegit l'IVA corresponent (tarifa reduïda del 4%) i, en els casos en els que es disposava d'un ventall més o menys detallat d'importos se n'ha computat la mitjana. Les quanties associades a les distintes intervencions en el vehicle ja inclouen els costos vinculats a la transformació o adaptació de la carrosseria (per això no s'ha considerat un epígraf específic de despesa per a tal tipus de modificació).

En aquest sentit, i a diferència del considerat en l'informe de 2006, s'han tingut en consideració dos elements importants:

- La no inclusió de la inversió total necessària en el procés d'adquisició d'un vehicle a l'hora de comptabilitzar els costos. És a dir, només s'ha considerat el sobrecost associat al fet de que l'oferta de vehicles que poden ser adaptats és força més reduïda que l'oferta global del mercat. I, a més, tals vehicles tenen un cost superior al del vehicle mitjà. El sobrecost imputat ha estat de 10.350€ (import estimat a partir de la informació estreta d'un informe intern de 2016 de

⁴² <https://ca.validasinbarreras.com/>

l'IMPD en el que s'identifica el cost adicional vinculat a l'adquisició d'un taxi per a la seva adaptació)⁴³.

- L'actualització dels elements a considerar en el procés d'adaptació del vehicle. En aquest sentit, s'han descartat alguns dels elements incorporats en l'informe de 2006 i, per contra, s'ha afegit una partida associada al concepte d'homologacions.

TAULA 6.25. Imputació de costos d'adaptació del vehicle per tipologia de discapacitat física

CONCEPTE	COSTOS 2017		
	DF1	DF2	DF3
Reconversió del permís de conduir	252,42 €	252,42 €	252,42 €
Obtenció del permís de conduir	540,91 €	540,91 €	540,91 €
Cost extra en l'adquisició del vehicle	10.350,00 €	10.350,00 €	10.350,00 €
Embragatge	2.080,00 €	2.080,00 €	2.080,00 €
Fre autoblocant	832,00 €	832,00 €	832,00 €
Accelerador electrònic	3.109,60 €	3.109,60 €	3.109,60 €
Inversor de pedal	520,00 €	520,00 €	520,00 €
Cinturó de seguretat	240,00 €	240,00 €	240,00 €
Fre d'estacionament elèctric	1.248,00 €	1.248,00 €	1.248,00 €
Accelerador i fre per a tetraplegia	0,00 €	3.640,00 €	3.640,00 €
Adaptador de volant	104,00 €	104,00 €	104,00 €
Suplement de pedals	546,00 €	546,00 €	546,00 €
Telecomandament per a les funcions de conducció	2.080,00 €	2.080,00 €	2.080,00 €
Plataforma per a furgoneta	0,00 €	0,00 €	5.546,67 €
Anclatges	0,00 €	0,00 €	762,67 €
Elevador de persones per a cotxe	0,00 €	3.640,00 €	3.640,00 €
Base giratòria per al seient	3.120,00 €	0,00 €	0,00 €
Rampa manual fixa a terra	0,00 €	0,00 €	2.600,00 €
Altres adaptacions	500,00 €	500,00 €	500,00 €
Homologacions	425,00 €	425,00 €	425,00 €
Cost total	25.947,93 €	30.107,93 €	39.017,27 €
Amortització (anys)	10 o 30	10 o 30	10 o 30
Cost total mitjà anual	2.541,90 €	2.957,90 €	3.848,84 €

Font: Elaboració pròpia.

⁴³ Segons aquest estudi, el cost mitjà d'un vehicle és 16.150 €, en canvi els preus de vehicles monovolum homologats per a la seva adaptació oscil·la entre els 23.000 i els 30.000 € (cost mitjà de 26.500 €). La diferència entre els dos preus mitjans permet extrapolar els 10.350 € de cost extra considerats a l'informe.

Tot i que la vida mitjana d'un cotxe a l'estat espanyol és de 14 anys (dades de 2017), s'ha optat per mantenir la taxa d'amortització en 10 anys donat el major desgast associat als vehicles que ens ocupen i a la necessitat de canviar algunes de les adaptacions realitzades (bé per seguretat, bé per excés d'ús, bé degut a la seva obsolescència). Ara bé, també s'ha optat per incrementar la taxa d'amortització de certes partides (les vinculades al permís de conduir) fins als 30 anys.

Tal i com ja es va considerar en l'informe de 2006, es manté el supòsit de que les despeses associades a l'adaptació del cotxe familiar en casos de discapacitat física, s'imputen de manera igualitària a cada perfil (discriminant segons el grau de discapacitat física), és a dir, no es ponderen els resultats obtinguts segons el percentatge d'individus que acaben conduint un cotxe o que tenen un cotxe en propietat⁴⁴.

Costos associats al temps extra en desplaçaments

Pel que fa a aquests costos, s'hi enfronten les persones amb discapacitat de 5 dels 13 perfils considerats: totes les persones amb discapacitat física i les persones amb discapacitat intel·lectual dels grups 2 i 3.

Per tal de computar els costos anteriorment esmentats, s'ha recorregut a la informació derivada de dues fonts d'informació secundària:

- La darrera Enquesta de Mobilitat Quotidiana (EMQ) realitzada l'any 2006 per l'Autoritat del Transport Metropolità i de la qual s'han analitzat els resultats de la ciutat de Barcelona.
- L'Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner (EMEF) de l'any 2016.

La taula següent permet identificar els valors considerats a l'hora de computar el temps mitjà anual destinat a desplaçaments a la ciutat de Barcelona.

⁴⁴ En aquest sentit, els costos d'adaptació del vehicle no serien els mateixos depenent de que la persona amb discapacitat física fos la conductora del vehicle o en fos un dels usuaris (sense procedir a la seva conducció).

TAULA 6.26. Temps mitjà destinat a desplaçaments

DIES SETMANA	Desplaçaments	Dies	Durada (minuts)	TOTAL
Dies feiners	3,4	225	22,30	17.059,50
Dies no feiners	2,4	140	28,07	9.431,52
TOTALS		365		26.491,02

Font: Elaboració pròpia.

En aquest sentit, considerant que els dies feiners es fan de mitjana 3,4 desplaçaments diaris d'una durada de 22,30 minuts cadascun i que els dies no feiners, el nombre mitjà de desplaçaments es redueix a 2,4 i, en canvi, el temps mitjà dedicat a desplaçar-se augmenta fins a un promig de 28,07 minuts, el temps anual destinat a desplaçaments per part d'un ciutadà mitjà de la ciutat de Barcelona pujaria a gairebé 26.500 minuts o, el que és el mateix, 441,52 hores a l'any.

Pel que fa a una persona amb discapacitat, s'ha estimat que el temps destinat a desplaçaments és un 25% superior al d'una persona que no presenta cap discapacitat.

Així doncs, les hores extra que una persona amb discapacitat destinaria a desplaçar-se serien de 110,38 hores/any (el 25% de les 441,52 hores estàndard).

Tot i que, tal i com s'ha comentat abans, el cost d'atenció domiciliària proveït per l'Ajuntament de Barcelona comporta un cost per hora superior als 16€, s'ha considerat més oportú valorar el temps de desplaçament als 8,51€/hora abans descrits (veure la imputació del preu-hora vinculada als serveis d'AVD), donat que aquest servei d'acompanyament és dut a terme en l'àmbit privat o en la contractació de serveis específics per part de la persona amb discapacitat o del seu entorn.

Així doncs, el cost associat al temps addicional de desplaçament d'una persona amb discapacitat seria de 939,33€/any (110,38 hores per un cost de 8,51€/hora).

Costos extra de desplaçament

Pel que fa a les persones amb discapacitat visual dels dos perfils, s'ha considerat que fan un ús més freqüent del taxi en situacions de desplaçaments en horari nocturn, quan la climatologia no acompanya, quan no resulta fàcil desplaçar-se en transport públic, etc. En aquests casos, s'ha considerat un ús més ampli dels serveis de taxi que s'ha estimat en 4 viatges addicionals al mes amb un cost mitjà de 10€. És a dir, un cost addicional d'uns 480€ anuals.

Costos associats al servei d'acompanyament de la persona amb discapacitat

Aquesta tipologia de costos fa acte de presència en 8 dels 13 perfils considerats: les persones amb discapacitat física, intel·lectual i trastorn mental dels grups 2 i 3 i les persones amb discapacitat visual (resta visual i ceguesa total).

En aquest cas, i suposant que l'acompanyant s'adapta al ritme de la persona amb discapacitat, el temps anual mitjà destinat a desplaçaments seria de 441,52 més el 25% addicional (ja que es contemplen situacions de desencotxament i, en general, un ritme de desplaçament més lent). És a dir, un total de 551,9 hores a l'any. A un preu de 8,51€/hora fan un cost total de 4.696,64€/any. En el cas de les persones amb discapacitat visual total i a les que es troben dins els perfils 2 i 3 de trastorn mental, no es considera aquest 25% addicional i, pel que fa a les persones amb resta visual, només es contempla la meitat del cost imputat als individus amb ceguesa total (en el cas de les persones amb baixa visió, resulta freqüent que vagin acompanyades en situacions de desplaçament a indrets en els que no s'hi ha anat mai, en horari nocturn, quan l'accés en transport públic és complicat,...). Cal notar, en aquest punt, que en el cas de persones amb DI1 aquest suport d'acompanyament és necessari però es redueix progressivament en funció de l'adquisició d'habilitats.

Costos totals vinculats a desplaçaments

La taula següent recull el desglossament total de costos vinculats al desplaçament de les persones amb discapacitat.

Els costos extres al que s'han de fer front són força dispars en funció del perfil de discapacitat considerat. Així, oscil·len entre els quasi 9.650€ anuals en el cas de discapacitat física de grau superior i els costos extres nuls associats a desplaçaments en els casos de discapacitat auditiva, de resta visual i els graus menors de discapacitat intel·lectual i trastorn mental.

TAULA 6.27. Imputació de costos de desplaçament per perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DESPLAÇAMENTS 2017					COSTOS TOTALS VINCULATS A DESPLAÇAMENTS
	TAXIS	VEHICLE PARTICULAR ADAPTAT	COSTOS EXTRA DE DESPLAÇAMENT	COST ACOMPANYANT	TEMPS EXTRA	
FÍSICA						
DF1	0,00 €	2.541,90 €	0,00 €	0,00 €	939,33 €	3.481,23 €
DF2	243,29 €	2.957,90 €	0,00 €	4.696,64 €	939,33 €	8.837,16 €
DF3	243,29 €	3.848,84 €	0,00 €	4.696,64 €	939,33 €	9.728,09 €
INTEL·LECTUAL						
DI1	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
DI2	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.696,64 €	939,33 €	5.635,96 €
DI3	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.696,64 €	939,33 €	5.635,96 €
VISUAL						
Resta visual	243,29 €	0,00 €	480,00 €	1.878,66 €	0,00 €	2.601,95 €
Ceguesa total	243,29 €	0,00 €	480,00 €	3.757,31 €	0,00 €	4.480,60 €
AUDITIVA						
Llengua oral	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Llengua de signes	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
TRASTORN MENTAL						
TM1	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
TM2	0,00 €	0,00 €	0,00 €	3.757,31 €	0,00 €	3.757,31 €
TM3	0,00 €	0,00 €	0,00 €	3.757,31 €	0,00 €	3.757,31 €

Font: Elaboració pròpia.

6.3.4. Suport formatiu i de manteniment de la qualitat de vida

Aquesta tipologia de costos intenta aproximar les diferents despeses a les que hauran de fer front les persones amb alguna discapacitat al llarg de la seva vida. Tals despeses estan vinculades a temes formatius, al manteniment de la qualitat de vida i a l'adaptació a distintes situacions en l'àmbit laboral, social i familiar.

En aquest informe s'han mantingut alguns dels elements identificats en l'estudi de 2006:

- La dificultat d'avaluar aquesta tipologia de costos (donat que es tracta d'una secció que recull elements de cost no inclosos en els epígrafs anteriors).
- El fet de que són despeses en les que, en algun moment del temps, s'hi haurà d'incórrer, però que no s'estenen durant tota la vida dels individus, sent-ne difícil la seva quantificació.
- Els conceptes a avaluar: suport a estudiants i joves (reforç escolar, activitats extraescolars,...); cursos d'adaptació a la nova situació vital en els casos de discapacitat sobrevinguda (com ara, cursos de conducció, de rehabilitació, de lectura labial,...); activitats de manteniment esportiu; teràpies psicològiques i/o conductuals; etc.

Ara bé, en aquest informe s'han introduït alguns elements diferenciadors respecte a l'estudi primigeni:

- La imputació de necessitats diferents en funció del perfil de discapacitat avaluat (en l'informe de 2006 s'imputava una hora a la setmana d'aquest tipus de despesa per a cadascun dels 13 perfils de discapacitat considerats).
- La consideració de preus – hora diferenciats segons els serveis professionals requerits per a cada perfil de discapacitat.
- La ponderació de les diferents tipologies de costos en funció del percentatge d'individus de cada perfil que hi incorren (per exemple, si hi ha d'haver reforç escolar en el cas dels joves de 6 a 18 anys amb discapacitat intel·lectual, caldria

ponderar aquest cost pel percentatge de persones amb discapacitat intel·lectual que es troben en aquest tram d'edat).

Els supòsits realitzats són els que es relacionen tot seguit:

1. Es consideren despeses de reforç escolar en el cas de persones amb discapacitat intel·lectual, visual, auditiva i persones amb trastorn mental de 6 a 18 anys. Es consideren dues hores de suport a la setmana, 40 setmanes a l'any, a un preu – hora de 10€. En total, 800€/any. Aquesta xifra s'ha corregit pel percentatge d'individus de 6 a 18 anys dins cada perfil de discapacitat.
2. A la vista de la informació recavada, no es consideren despeses extres en la realització de colònies i/o activitats extraescolars en el cas d'infants i joves amb discapacitat (els costos addicionals com ara el de transport, ja han estat recollits en d'altres partides de costos).
3. Per a tots els perfils de discapacitat suport especialitzat de caràcter formatiu. Es considera una hora de suport especialitzat de caràcter formatiu a la setmana, al llarg de tota la vida, per a 10 dels perfils de discapacitats considerats. Per a les situacions més greus de discapacitat física, intel·lectual i trastorn mental en les que s'imputa un valor mig de 1,5 hores a la setmana⁴⁵. Pel que fa al preu – hora considerat s'ha fet la mitjana dels honoraris de les quatre categories professionals considerades⁴⁶. El preu – hora contemplat és de 45,08€.
4. Per a les tres categories més greus (persones amb discapacitat física DF3, persones amb discapacitat intel·lectual grau 3 i persones amb de trastorn mental TM3) s'ha considerat una hora i mitja de suport especialitzat de caràcter formatiu a la setmana, al llarg de tota la vida.
5. En els casos de discapacitat sobrevinguda, s'avaluen els costos d'adaptació a la nova situació (en el cas de la discapacitat visual total, la major part de les despeses imputables al procés d'adaptació s'han inclòs en la partida de costos

⁴⁵ Cal tenir present que són supòsits estimatius mitjans: a partir de determinades edats ja no es dona aquest suport formatiu i, en canvi, en determinades etapes de la vida segur que es destinen més de 1,5 hores a la setmana.

⁴⁶ Preus per hora: 38 €/hora fisioterapeutes, 39 €/hora terapeutes ocupacionals, 53,3 €/hora logopedes i 50 €/hora psicòlegs. La mitjana és de 45,075 €/hora.

d'habitatge, mantenint el criteri de l'informe de 2006). En totes aquestes situacions i per a cada tipologia de discapacitat, es ponderen els costos en funció del nombre de situacions de discapacitat sobrevinguda sobre la població total. Així mateix, es reparteixen els costos associats al procés d'adaptació entre 20 anys⁴⁷ (és a dir, tot i que la despesa es concentra en un període de temps més o menys limitat, el seu recorregut és força més llarg). El percentatge globalment estimat de situacions de discapacitat sobrevinguda a Catalunya és d'un 36,67%^{48,49}. Tot i que sembla plausible pensar que tal percentatge diferirà en funció del perfil de discapacitat (essent major en els casos de discapacitat física i intel·lectual, com a conseqüència derivada dels accidents de trànsit), no ha resultat possible trobar informació fiable sobre els percentatges de discapacitat sobrevinguda per tipologia de discapacitat.

6. S'han identificat uns valors mitjans d'1, 3 o 5 mesos en els processos d'adaptació a les situacions de discapacitat sobrevinguda. Un cop més, reiterar que aquests són valors mitjans que intenten aproximar de manera fiable els costos imputables a tal situació. Per altra banda, tot i que s'han imputat costos, en un percentatge elevat dels casos, el finançament de tal despesa va a càrrec del sistema públic de salut o és finançat per les assegurances mèdiques o d'accidents de què en sigui beneficiària la persona afectada per la situació de discapacitat sobrevinguda⁵⁰.

La taula següent recull el resum de costos en concepte de suport formatiu i de manteniment associats a cada perfil.

⁴⁷ La situació de discapacitat sobrevinguda pot donar-se a qualsevol edat, com més gran sigui l'individu afectat, menor serà el nombre d'anys entre els que repartir la despesa d'adaptació inicial.

⁴⁸ <http://www.observatoridiscapacitat.org/ca/poblacio-amb-discapacitat-catalunya-0>

⁴⁹ <http://www.observatoridiscapacitat.org/ca/territorialitzacio-de-la-discapacitat-sobrevinguda>

⁵⁰ Tot i la rellevància associada al fet de que el cost del període d'adaptació a situacions de discapacitat sobrevinguda no sigui finançat, en general, per les persones discapacitades i les seves famílies, s'ha optat per mantenir el concepte de despesa degut a que la persona discapacitada i la família acaben incorrent en despeses concretes (per exemple, desplaçaments diaris al centre especialitzat en el que es trobi internat temporalment la persona amb discapacitat sobrevinguda, àpats fora de la llar,...).

TAULA 6.28. Imputació de costos de suport formatiu i de manteniment per tipologia de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	REFORÇ ESCOLAR			SUPORT ESPECIALITZAT DE CARÀCTER FORMATIU		ADAPTACIÓ A SITUACIONS DE DISCAPACITAT SOBREVINGUDA					TOTAL ANUAL
	Despeses reforç escolar	% infants i joves fins 18 anys	TOTAL ANUAL	Hores a la setmana	TOTAL ANUAL	Temps	Costos / preu-hora	Despeses adaptació totals	% situacions discapacitat sobrevinguda	TOTAL ANUAL	
FÍSICA											
DF1	NO	-	0,00 €	1 hora	2.344,16 €	1 mes	1.200 €/mes	1.200,00 €	36,67%	22,00 €	2.366,16 €
DF2	NO	-	0,00 €	1 hora	2.344,16 €	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	66,01 €	2.410,17 €
DF3	NO	-	0,00 €	1' 5 hores	3.516,24 €	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	110,01 €	3.626,25 €
INTEL·LECTUAL											
DI1	800,00 €	25,84%	206,72 €	1 hora	2.344,16 €	1 mes	1.200 €/mes	1.200,00 €	36,67%	22,00 €	2.572,88 €
DI2	800,00 €	25,84%	206,72 €	1 hora	2.344,16 €	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	66,01 €	2.616,89 €
DI3	800,00 €	25,84%	206,72 €	1' 5 hores	3.516,24 €	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	110,01 €	3.832,97 €
VISUAL											
Resta visual	800,00 €	3,48%	27,84 €	1 hora	2.344,16 €	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	66,01 €	2.438,01 €
Ceguesa total	800,00 €	3,48%	27,84 €	1 hora	2.344,16 €	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	110,01 €	2.482,01 €
AUDITIVA											
Llengua oral	800,00 €	6,07%	48,56 €	1 hora	2.344,16 €	150 hores	40 €/hora	6.000,00 €	36,67%	110,01 €	2.502,73 €
Llengua de signes	800,00 €	6,07%	48,56 €	1 hora	2.344,16 €	150 hores	40 €/hora	6.000,00 €	36,67%	110,01 €	2.502,73 €
TRASTORN MENTAL											
TM1	800,00 €	2,71%	21,68 €	1 hora	2.344,16 €	NO	NO	NO	-	0,00 €	2.365,84 €
TM2	800,00 €	2,71%	21,68 €	1 hora	2.344,16 €	NO	NO	NO	-	0,00 €	2.365,84 €
TM3	800,00 €	2,71%	21,68 €	1,5 hores	3.516,24 €	NO	NO	NO	-	0,00 €	3.537,92 €
Preu - hora mitjà	10,00 €			45,08 €							

Font: Elaboració pròpia.

6.4. COSTOS D'OPORTUNITAT DELS INDIVIDUS

El cost d'oportunitat de les persones amb discapacitat aproxima el valor econòmic que comporta la reducció d'alternatives que tenen en els diferents àmbits de la vida. Específicament en l'entorn laboral, aquest cost d'oportunitat ha de considerar les distintes implicacions associades a una major taxa d'analfabetisme, a una menor participació com a població activa i a una major taxa d'atur. A més, s'ha de tenir en compte que hi ha persones que pateixen una situació de més greuge per raó de sexe, edat, etc. L'impacte econòmic de tots aquests factors és difícil de mesurar. No obstant, tots acabaran repercutint directament sobre el salari percebut.

A efectes del càlcul del greuge econòmic, el cost d'oportunitat de les persones amb discapacitat aproximarà les menors alternatives que tenen en l'àmbit laboral per la via de comparar el salari que haurien de percebre amb el salari que s'estimi que perceben (diferenciant, si és possible, entre els perfils i la severitat de la discapacitat).

Tot seguit s'avaluen els diversos aspectes que il·lustren aquesta situació de desigualtat i s'estima el greuge econòmic de les persones amb discapacitat per motiu salarial.

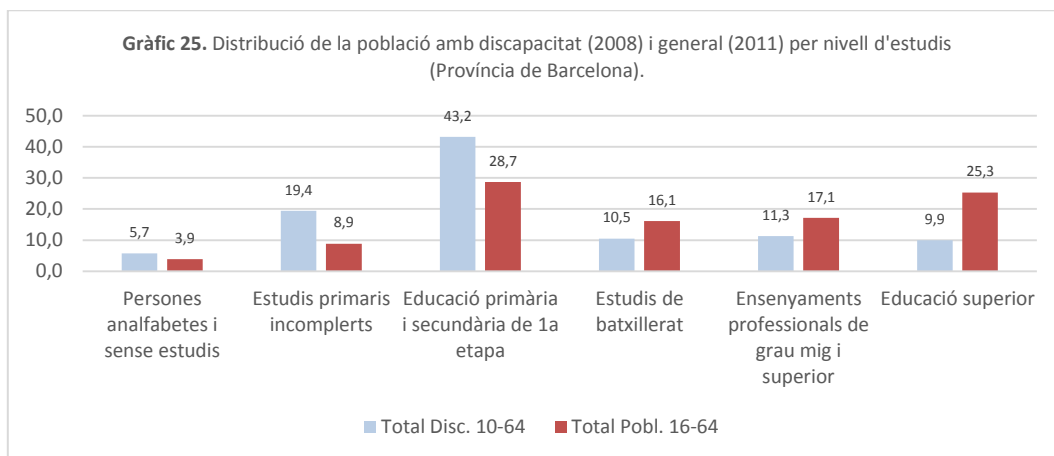
A més de les anteriors consideracions, ja contemplades a l'informe 2006 i que s'actualitzen en el present document, s'inclou com a element addicional a estimar l'impacte econòmic de la discapacitat generat per la reducció de la vida laboral associada a la jubilació anticipada.

Taxes d'analfabetisme

A la província de Barcelona, la taxa d'analfabetisme i de persones sense estudis es situa en el 3,9 % pels individus d'edats compreses entre els 16 i els 64 anys l'any 2011. Per a les persones amb discapacitat, el percentatge és pràcticament dos punts percentuals superior (5,7 %).⁵¹ Aquestes diferències s'eixamplen quan es considera

⁵¹ Malgrat que els anys de referència i que els trams d'edat disponibles són diferents per a les persones amb discapacitat (2008) i sense discapacitat (2011), la distribució percentual es considera directament comparable.

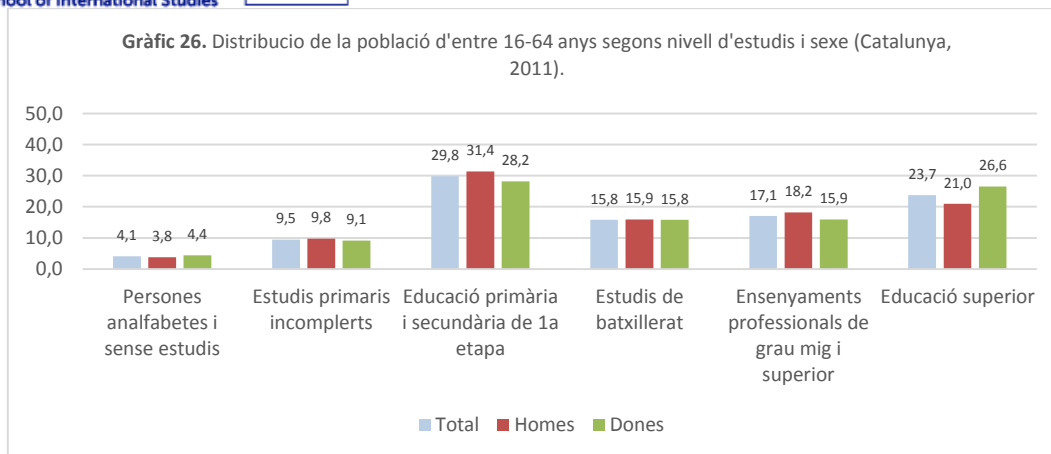
tant el nivell d'estudis primaris incomplets (8,9 envers 19,4 %) com el d'educació primària i secundària de primera etapa (28,7 i 43,2 %). Per als trams d'educació més elevats, les diferències es situen en sentit contrari. Així, en el cas de l'educació superior, els percentatges són del 25,3 i 9,9 %, respectivament.

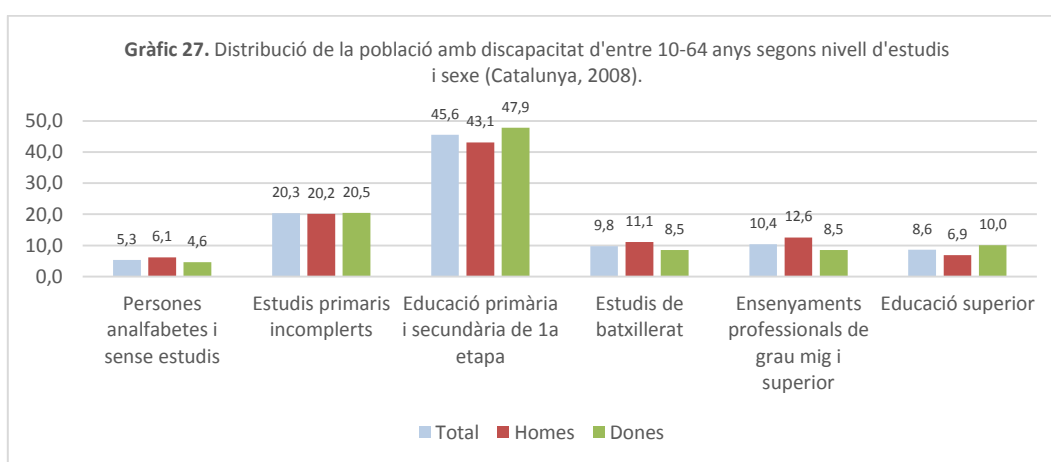
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE (2011) i l'IDESCAT (2008)⁵².

Per a Catalunya, en l'anàlisi diferenciada per motiu de gènere es constata que la taxa d'analfabetisme en els homes amb discapacitat puja fins al 6,1 % (2,3 punts per sobre del total d'homes entre 16 i 64 anys) mentre que per a les dones el percentatge es situa en el 4,6 % (4,4 % pel total de dones). En sentit contrari, el percentatge d'homes amb discapacitat i amb educació superior es situa en el 6,9 % envers el 21 del total de la població. Per a les dones, la diferència és també molt marcada (10 % envers 26,6 %).

⁵² INE (2011) *Censos de Población y Viviendas*. IDESCAT (2008) sobre la *Encuesta sobre discapacidades, autonomía personal y situaciones de dependencia* (EDAD2008 - INE) adaptada a les condicions socials i demogràfiques actuals i amb la filosofia de la nova Classificació internacional del funcionament de la discapacitat i de la salut (CIF).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE (2011).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Taxes de població inactiva

Les menors oportunitats i, en conseqüència, els majors costos d'oportunitat de les persones amb discapacitat es constaten també amb inferiors taxes de participació en el mercat laboral.

En l'any 2008 la taxa de la població amb discapacitat que no participa en el mercat de treball⁵³ es situa en un 60 %, i és 24 punts superior a l'equivalent per a tota la població de la província de Barcelona; per a Catalunya, amb un 62 %, es troba 26 punts per sobre. Segons dades de l'INE recollides a l'informe sobre El Empleo de las Personas con

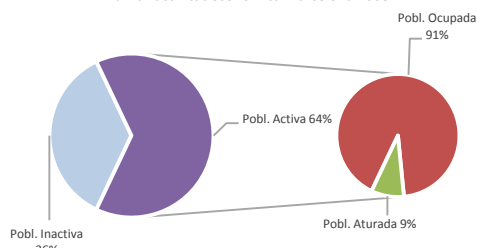
⁵³ La taxa representa el percentatge de població inactiva sobre el tram de la població amb discapacitat en edat de treballar (entre 16 i 64 anys).

Discapacidad, en el 2016, la taxa d'inactivitat de les persones amb discapacitat és del 62% per a Barcelona i del 63,8% a Catalunya.

La incidència per gènere a Catalunya cal avaluar-la en dues dimensions. Per una banda, en relació als percentatges, es constata que pels homes la taxa d'inactivitat és menor que per a les dones, tant per a les persones amb discapacitat com pel total de la població. Per una altra, mentre el diferencial en la taxa de població inactiva entre les persones amb discapacitat de sexe masculí envers del total d'homes s'eixampla fins a 30 punts, pel sexe femení es redueix al 21 %.

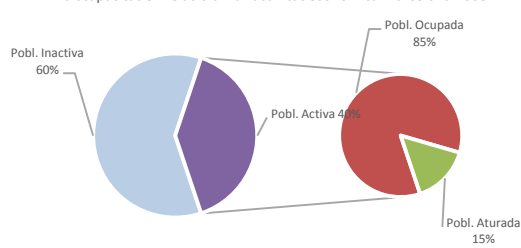
Complementàriament a aquesta major taxa d'inactivitat femenina, la taxa de participació és inferior a la masculina en 9 punts percentuals per a les persones amb discapacitat, la meitat de l'enregistrada pel total de la població (18 %).

Gràfic 28. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona 2008.

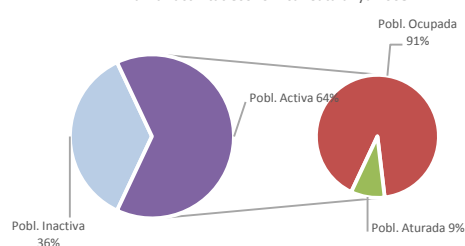
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008)⁵⁴.

Gràfic 28a. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys amb discapacitat en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona 2008.

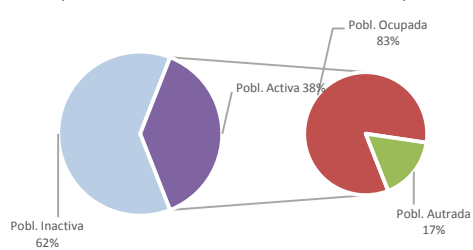
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008)⁵⁵.

Gràfic 29. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

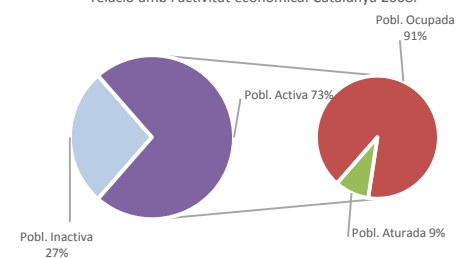
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Gràfic 29a. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys amb discapacitat en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

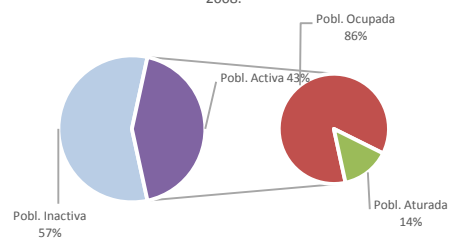
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Gràfic 30. Distribució de la població Homes d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

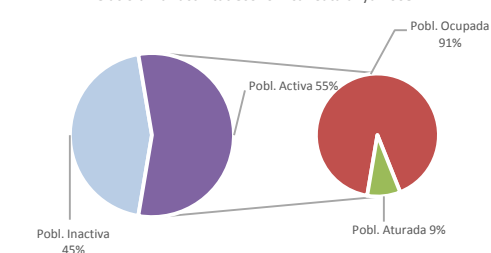
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Gràfic 30a. Distribució de la població Homes d'entre 16 i 64 anys amb discapacitat en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

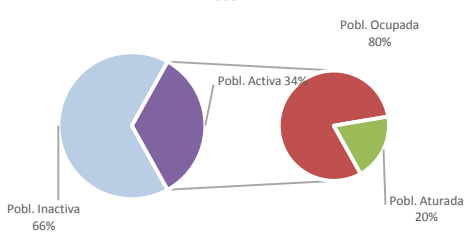
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Gràfic 31. Distribució de la població Dones d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

Gràfic 31a. Distribució de la població Dones d'entre 16 i 64 anys amb discapacitat en relació amb l'activitat econòmica. Catalunya 2008.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2008).

⁵⁴ IDESCAT (2008) a partir de dades de la *Encuesta de Población Activa* (INE 2008).

⁵⁵ IDESCAT (2008) a partir de dades de la *Encuesta sobre discapacidades, autonomía personal y situaciones de dependencia* de l'INE (2008).

Més recentment, i sense poder diferenciar per a les persones amb discapacitat per motiu de gènere, la taxa d'inactivitat a Catalunya a l'any 2016 es situa en el 63,8 %, eixamplant la incidència en 1,8 punts respecte a l'equivalent de l'any 2008.⁵⁶ En la mateixa direcció, pel total de la població a la província de Barcelona i pel 2017, la proporció de població inactiva augmenta en 2 punts percentuals (del 36 al 38 %). Per a Catalunya, també en el 2017, el percentatge de població inactiva total s'enfila al 38,3 %. En totes les comparatives es manté doncs el diferencial lleugerament per sobre de 25 punts percentuals entre la proporció de població amb discapacitat que no participa en el mercat de treball i el total de la població en edat de treballar.

⁵⁶ Informe "El Empleo de las Personas con Discapacidad 2016" elaborat per l'INE (desembre 2017).

Taxes d'atur

Per a les persones amb discapacitat, les menors oportunitats en el mercat de treball també es posen de manifest a l'avaluar les taxes d'atur a les que s'enfronten.

La situació de desocupació es pot mesurar considerant com a indicador del nombre d'aturats aquells individus que es declaren com a tals o comptabilitzant el total dels registrats en oficines i serveis d'ocupació. En qualsevol cas, cal apuntar que la taxa d'atur, quan s'avalua en la mitjana de la població, amaga incidències i greuges econòmics específics per als col·lectius més vulnerables.

A continuació, a partir de la informació presentada a la secció anterior, es posa de manifest la major incidència de la desocupació sobre les persones amb discapacitat mitjançant l'indicador relatiu a la taxa d'atur declarat (per a la població amb discapacitat la darrera dada disponible correspon a l'any 2008) i el seu agreujament per raó de gènere.

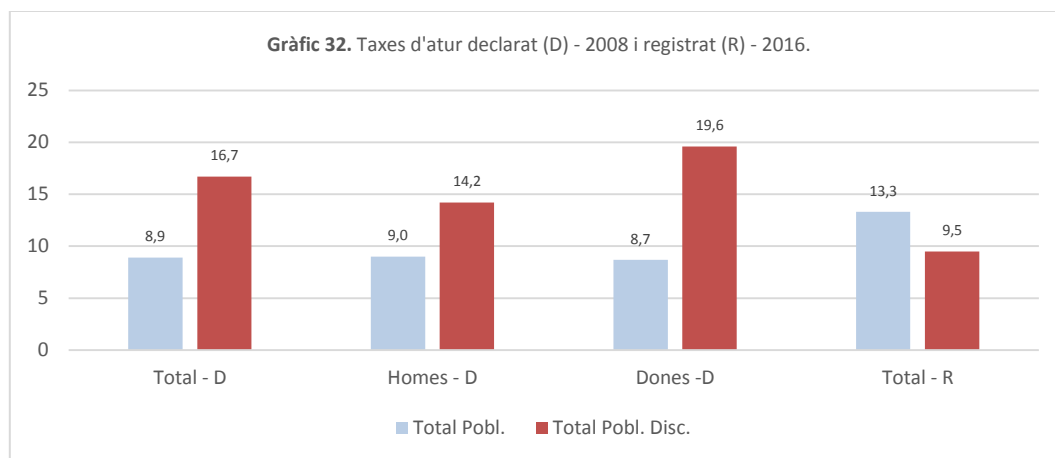
En aquest sentit, per al total de Catalunya, la taxa d'atur declarat per a les persones amb discapacitat es situa 8 punts per sobre de la corresponent al total de la població activa. Aquest percentatge s'eixampla fins a 11 punts en el cas de les dones i es redueix a un 5 % pels homes.

La taxa d'atur registrada al 2016, corresponent a la mitjana de les demandes d'ocupació pendents de cobrir el darrer dia de cada mes a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), sense diferenciació per motiu de gènere, s'estima en el 9,5 % per a la població amb discapacitat⁵⁷ i en el 13,3⁵⁸ % pel total de la població. Aquesta diferència, en sentit contrari a l'exposat prèviament per a la taxa d'atur declarat, posa de manifest la menor fiabilitat de l'indicador per recollir situacions d'atur. En particular, aquesta variable està habitualment afectada per un

⁵⁷ La taxa d'atur registrat pel 2016 s'aproxima considerant el total d'aturats registrats amb discapacitat (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies) i la taxa d'activitat de les persones amb discapacitat "*El Empleo de las Personas con Discapacidad 2016*" elaborat per l'INE (desembre 2017) sobre la població en edat de treballar (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).

⁵⁸ Observatori del Treball i Model Productiu (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).

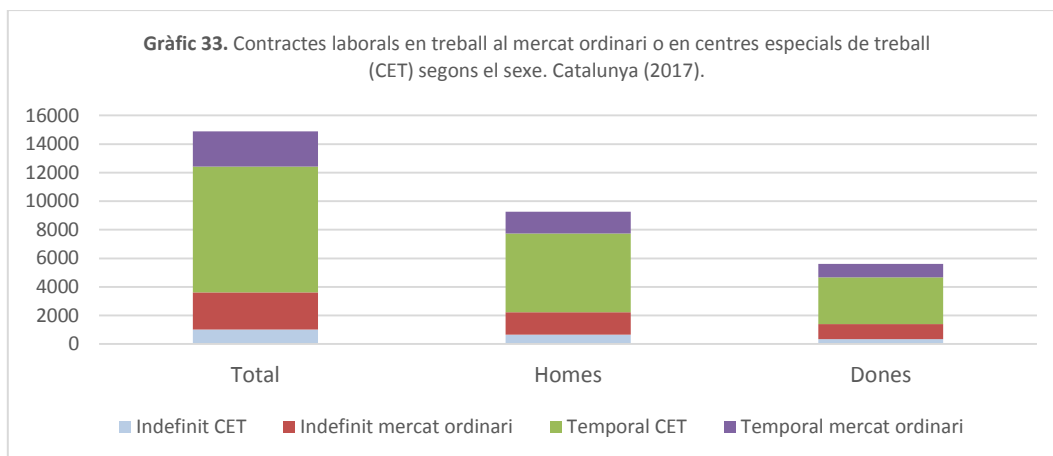
comportament d'autoexclusió per part d'aquells col·lectius amb majors dificultats de trobar feina a l'hora de registrar-se oficialment com a aturats.

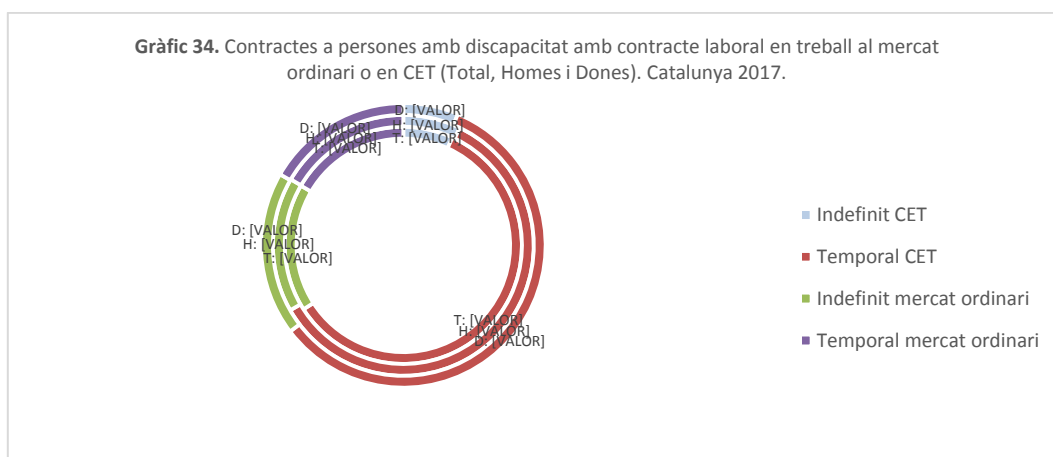
Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i de l'Informe "El Empleo de las Personas con Discapacidad 2016" elaborat per l'INE (desembre 2017).

Lloc de treball i contractació

Entre el 2010 i el 2017, el nombre de contractes a persones amb discapacitat ha crescut un 80 % a Catalunya (de 8.249 a 14.885 contractes). Aquest creixement substancial amaga una bretxa tant en l'evolució per motiu de gènere (amb creixements del 83 i 76 % per a homes i dones, respectivament) com en la distribució final (62 % de contractes a homes i 38 % a dones al 2017). Igualment, gran part d'aquest creixement global en la contractació s'ha formalitzat amb emplaçaments en centres especials de treball (CET). Així, per al període comprès entre 2010 i 2017, el creixement dels contractes en CET ha estat del 91 % mentre que l'equivalent en el mercat ordinari ha estat del 63 %. Aquesta evolució diferenciada ha comportat que, en el darrer any disponible, el 65,9 % de la contractació total de persones amb discapacitat s'hagi realitzat en CET i el 34,1 % en el mercat ordinari (9.814 i 5.071 contractes respectivament). Els següents gràfics recullen el nombre de contractes i la seva distribució per tipologia, tot diferenciant les xifres per motiu de gènere.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).

D'acord amb aquestes dades, per als homes i per a les dones un 33,3 i un 35,4 % dels contractes es materialitzen en el mercat ordinari, podent imputar-los un sou estàndard. Complementàriament, per als homes i per a les dones un 66,7 i un 64,7 % respectivament dels contractes són en CET, amb remuneracions associades al voltant del salari mínim interprofessional.⁵⁹

⁵⁹ Les quotes empresarials a la Seguretat Social dels ocupats en CET estan subvencionades en un 100 %. Igualment, aquests centres reben una subvenció de fins un 50 % del SMI per a una jornada a temps complet (ampliable fins al 75 % per a Barcelona en funció de la disponibilitat pressupostària) i ajustada proporcionalment en cas de treball a temps parcial. No obstant, l'efecte a l'alça sobre el cost

Salari mitjà i salari a la mediana com aproximacions al salari a percebre

A l'hora de determinar els guanys salarials que haurien de cobrar les persones amb discapacitat es pot prendre com a referent el salari mitjà a Barcelona per a l'any 2017 (30.263€) o el salari a la mediana (24.043€)⁶⁰. La distribució de la variable salarial no és simètrica i tant la mitjana (mesura de tendència central) com la mediana (mesura de posició central) no recullen les significatives diferències en els guanys salarials per districtes o per tipus de jornada.

En aquesta línia, a l'hora de calcular el salari que haurien de percebre les persones amb discapacitat, i sobre el que es referenciarà el greuge econòmic, es considera adequat contemplar la possible afectació de la zona de residència d'aquestes persones amb discapacitat entre els diferents districtes de la ciutat de Barcelona. La següent taula presenta els salaris mitjans del total de la població resident a la ciutat de Barcelona pels diferents districtes (ordenats de major a menor nivell salarial) així com el nombre de persones amb discapacitat, en edats compreses entre els 16 i 64 anys (població en edat de treballar) a cadascun d'ells.

Taula 6.29 . Salaris mitjans pel total de la població i distribució de les persones amb discapacitat (en edat de treballar) per districtes.

	Salari Mitjà€ (2017)	Nombre persones amb discapacitat 16-64 anys (2016) (%)
Sarrià – Sant Gervasi	46.022	3.185 (5,2%)
Les Corts	37.899	2.307 (3,8%)
Eixample	33.959	8.237 (13,4%)
Gràcia	31.214	4.047 (6,6%)
Sant Martí	29.998	9.695 (15,8%)
Horta – Guinardó	28.342	6.610 (10,8%)
Sant Andreu	27.038	6.298 (10,3%)
Sants – Montjuic	26.983	8.076 (13,2%)
Nou Barris	22.247	8.458 (13,8%)
Ciutat Vella	22.244	4.453 (7,3%)
Mitjana / total	30.263	61.366 (100%)

d'oportunitat d'aquesta subvenció a les remuneracions caldria considerar-lo com a compensat per la via de la seva inclusió mitjançant ajuts percebuts i, en correspondència, com a nul a efectes de greuge econòmic.

⁶⁰ Departament d'Anàlisi-Gabinet Tècnic de Programació. OMD Ajuntament de Barcelona.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Anàlisi- Gabinet Tècnic de Programació. OMD de l'Ajuntament de Barcelona (2017) i del Informe de Discapacitat 2016.

Atenent tant a la distribució de la població amb discapacitat als diferents districtes com a les diferències i asimetries en els salaris mitjans que s'hi observen, es considera representatiu calcular i prendre la mediana salarial (o posició central) d'aquestes mitjanes com a salari de referència (o salari a percebre) a l'hora de calcular el greuge econòmic de les persones amb discapacitat. El següent quadre recull, a més de la mediana dels guanys salarials, la mitjana salarial ponderada per a la població amb discapacitat.

Taula 6.30 . Mediana i mitjana salarials per a la població amb discapacitat.

	Salari€ (2017)
Mitjana salarial pel total població BCN	30.263
Mediana salarial atenent a la distribució per districtes de la població amb discapacitat BCN	27.671,65
Mitjana salarial atenent a la distribució per districtes de la població amb discapacitat BCN	29.228,64

Font: elaboració pròpia

Salaris percebuts

Per tal d'estimar els guanys salarials mitjans que correspondria imputar a les persones amb discapacitat que ocupen un lloc de treball al mercat ordinari es ponderen els nivells salarials vigents a Catalunya per a les 9 tipologies d'ocupació amb representació a la *Encuesta Anual de Estructura Salarial* de l'INE amb els pesos associables a l'estructura de contractació específica d'aquestes persones amb discapacitat. El següent quadre recull la distribució de la contractació i les estimacions mitjanes que correspondrien per al 2016⁶¹.

Taula 6.31 . Distribució de la tipologia de contractació de la població amb discapacitat en mercat ordinari 2017 i dels salaris bruts de tota la població i per sexes 2016 (CAT).

	Contractació persones amb disc. (%)	Salaris bruts
Directors i gerents	0,6%	50.646

⁶¹ Per al càlcul de la mitjana ponderada, i en absència d'informació relativa a la distribució de l'ocupació de les persones amb discapacitat, s'utilitzen dades de contractació laboral.

Professionals científics i intel·lectuals	3,0%	32.993
Tècnics i professionals de suport	7,4%	29.897
Empleats oficina, comptables i administratius	24,1%	21.220
Treballadors restauració, personals i venedors	23,2%	17.273
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	0,6%	-
Artesans, treballadors indústries i construcció	6,9%	24.111
Operadors instal·lacions i maquinària, i muntadors	6,1%	23.108
Ocupacions elementals	28,2%	14.761
Salari brut anual mitjà	19.834	24.454

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i INE

(Encuesta anual de estructura salarial).

Les diferències a la baixa en els salaris bruts anuals mitjans ajustats per a les persones amb discapacitat ocupades en treballs al mercat ordinari (4.620€ en mitjana) s'expliquen a partir d'una menor concentració de contractacions en categories professionals que van associades a sous més elevats, i a una de major en posicions amb nivells salarials menors, en correlació amb majors taxes d'educació en els nivells de formació també més baixos (analfabetisme i estudis primaris incomplets).

Aquests nivells salarials estimats per a Catalunya requereixen ser novament ajustats per a la ciutat de Barcelona. Si bé l'Ajuntament de Barcelona proposa nivells salarials per a 6 grups professionals de les persones assalariades del Règim General de la Seguretat Social (excepte dels treballadors de la llar) residents a Barcelona, aquests no són directament comparables amb els emprats a la taula anterior. Per aquest motiu, l'ajust es fa considerant el factor de correcció, en aquest cas a l'alça, entre el salari mitjà pagat a la ciutat de Barcelona envers l'equivalent per a Catalunya. En el següent quadre es recull aquesta adaptació.

Taula 6.32 . Salaris bruts mitjans per a la Població amb discapacitat en treball al mercat ordinari.

	Total
	Salaris (€) - Catalunya (2016)
Salari brut anual mitjà	24.454,64
	Salaris (€) - Pobl. amb discapacitat - Catalunya (2016)
Salari brut anual mitjà ponderat per grup de contractació en treball al mercat ordinari	19.834,24
	Salaris (€) - Barcelona (2016)
Salari brut anual mitjà	29.176
	Salaris (€) - Pobl. amb discapacitat - Barcelona (2016)

Factor conversió BCN/CAT	1,193
Salari brut anual mitjà ajustat per a treball al mercat ordinari	23.663,56
	Salaris (€) - Pobl. amb discapacitat - Barcelona (2017)
Factor actualització (IPC)	1,012
Salari brut anual mitjà ajustat per a treball al mercat ordinari	23.947,53

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Anàlisi – Gabinet Tècnic de Programació. OMD de l'Ajuntament de Barcelona (2016).

En base a aquest resultat, el salari anual mitjà ajustat per a treball al mercat ordinari representa el 86,5% de la mediana salarial, calculada contemplant la distribució per districtes de la població amb discapacitat a la ciutat de Barcelona.

Aproximació al greuge econòmic salarial de les persones amb discapacitat en termes mitjans

En termes mitjans, per tal de valorar el greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat ocupades a la ciutat de Barcelona pel 2017 es procedeix a comparar la mediana salarial, com a aproximació del que haurien de percebre, amb el salari brut mitjà ajustat per a les persones amb discapacitat, com a estimació del que perceben. Atenent a la circumstància de que només una part de les persones amb discapacitat ocupen llocs de treball al mercat ordinari, aquest darrer s'obté a partir de la ponderació del salari brut anual mitjà ajustat per a les persones amb discapacitat amb contractes en treball al mercat ordinari i el de les persones contractades en CET, d'acord amb els respectius percentatges segons la tipologia de contractació.

Taula 6.33 . Greuge econòmic per a la Població amb discapacitat ocupada.

	Salaris (€) – Barcelona (2017)
	Total
Mediana Salari brut anual	27.671,65
Salari brut mitjà ajustat per a treball al mercat ordinari (34%)	23.947,53

Salari brut percebut per a treball a CET ⁶² (66%)	9.906,40
Salari brut mitjà ajustat per a persones amb discapacitat ocupades	14.689,91
Greuge econòmic mitjà per a persones amb discapacitat ocupades	12.981,74

Font: elaboració pròpia.

En base a aquests resultats, el greuge econòmic mitjà per a persones amb discapacitat ocupades, calculat com a diferència entre la mediana del salari brut anual i el salari brut mitjà ajustat per a persones amb discapacitat ocupades, és de 12.981,74€. Cal apuntar que el salari brut mitjà ajustat per a les persones amb discapacitat ocupades es situa en el 61,3% del salari brut mitjà per treball al mercat ordinari i en el 53,1% de la mediana del salari brut anual. L'augment considerable del greuge econòmic en concepte de remuneracions salarials respecte als resultats derivats a l'estudi del 2006 (corresponents a l'any 2002) s'explica pel major increment en la contractació en CET respecte a la contractació en el mercat ordinari durant aquest període que, de fet, ha comportat una reducció del salari brut mitjà estimat per a les persones amb discapacitat.⁶³

La discriminació salarial de les persones amb discapacitat

L'aproximació al cost d'oportunitat de les persones amb discapacitat en concepte de salaris recull el valor econòmic que comporta la reducció d'alternatives en els diferents àmbits de la vida per comptar amb un menor nivell d'estudis, amb menors taxes de participació laboral i amb distribucions ocupacionals relativament menys qualificades que sovint acaben comportant uns ingressos salarials menors. Addicionalment, caldria

⁶² El salari imputat de 9.906,40€ és el corresponent al Salari Mínim interprofessional (2017) efectiu en 14 pagues. El Conveni col·lectiu de treball del sector de centres especials de treballadors discapacitats físics i/o sensorials de Catalunya d'11 de novembre de 2016, prorrogat per al 2016 i 2017, inclou la retribució mínima en el sector en el 2015 (salari base i plus d'activitat) efectiva en dotze mensualitats per a 8 nivells (entre 663,47€ i 695,74€ al mes). La mitjana dels 8 nivells efectiva en 12 mensualitats suposaria la imputació d'un salari percebut als treballadors en CET de 8.155,11€ bruts i una reducció del salari brut ponderat percebut per les persones amb discapacitat del 7,8 %.

⁶³ L'any 2017, el percentatge de contractes a persones amb discapacitat en CET és del 66 % i el de contractes en el mercat ordinari del 34 %; pel contrari, l'any 2002 les contractacions a persones amb discapacitat amb contracte laboral o en centres especials eren del 62 i 38 % respectivament.

contemplar la possibilitat d'observar diferències entre els ingressos salarials que correspondrien a les persones amb discapacitat, d'acord a la distribució ocupacional específica, i els finalment pagats i que podrien ser imputats a l'existència de discriminació per la pròpia condició de discapacitat.

Per tal d'analitzar-ho, en el següent quadre, i per al 2017, es recullen les diferències entre els salaris mitjans que correspondria pagar a les persones amb discapacitat d'acord amb la seva distribució ocupacional i els salaris efectivament pagats.⁶⁴

Taula 6.34 . Salaris bruts mitjans i discriminació per a la Població amb discapacitat.

	Salaris (€) – BCN (2017)
	Total
Salari brut mitjà ajustat per a treball normalitzat	23.947,53
Salari brut mitjà efectivament pagat	22.767,00
Diferència – greuge discriminatori	1.180,53

Font: elaboració pròpia i OMD Ajuntament de Barcelona a partir de MCVL (S.S.)

Atenent a aquesta comparació, es pot deduir que els treballadors amb discapacitat que ocupen treballs normalitzats haurien de percebre 23.947,53€ i reben, pel contrari, 22.767€. Pateixen doncs una discriminació salarial mitjana de 1.180,53€.

Jubilació anticipada

Cal esperar una significativa heterogeneïtat en la determinació de l'edat a partir de la qual una persona amb discapacitat està envellint. Aquesta diversitat de situacions dependrà tant de la tipologia de discapacitat i del grau d'afectació com de l'aproximació o concepció del que representi l'envelliment en l'evolució de les persones amb discapacitat (cronològic, funcional o biològic o en funció de la seva etapa vital)⁶⁵. Addicionalment, l'envelliment prematur de les persones amb

⁶⁴ Els valors salarials efectivament pagats han estat tabulats per l'OMD de l'Ajuntament de Barcelona a partir d'una mostra de microdades extretes de la *Muestra Continua de Vidas Laborales* (MCVL) de la Seguretat Social per a 434 residents a la ciutat de Barcelona amb discapacitat.

⁶⁵ L'aproximació cronològica fixa una edat a partir de la qual s'inicia l'envelliment; la funcional o biològica va associada a la pèrdua de funcionalitat biològica (cognitiva, motriu,...) i requereix definir el punt de partida per tal de valorar la pèrdua de capacitats amb l'edat; finalment, en la concepció de l'envelliment segons l'etapa vital s'incorporen aspectes relacionats amb la qualitat de vida.

discapacitat pot traduir-se en transicions cap a la jubilació inadequades (acomiadaments improcedents o contractacions a mitja jornada). En tant que aquests fets s'emmarquen dins del que s'entendrien com a pràctiques discriminatòries, no correspondrà contemplar aquest tipus de situacions en el càlcul del greuge econòmic comparatiu.

En absència d'informació sobre l'edat de jubilació de les persones amb discapacitat, tant en la mateixa mitjana com per als diferents perfils, cal recórrer a l'establert legalment. L'edat mínima de jubilació de les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65 % s'estableix en els 52 anys. Per a aquelles amb un grau de discapacitat igual o superior al 45 % l'edat de jubilació mínima s'endarrereix fins als 56 anys. En correspondència amb aquestes edats mínimes de jubilació i la fixada pel conjunt de la població pel 2016 (65 anys i 5 mesos), les situacions de discapacitat redueixen potencialment entre 9 i 13 anys i 5 mesos la vida laboral. A efectes del càlcul del greuge econòmic associat a l'avançament en l'edat de jubilació, i atenent a les edats de jubilació anticipada en funció del grau de discapacitat, es considera procedent prendre com a edat mitjana de jubilació els 54 anys.

Per a aquelles persones amb discapacitat que han participat en el mercat laboral i que, per raons de jubilació anticipada, passen a formar part de la població inactiva abans de l'edat de jubilació determinada legalment per al conjunt de la població, correspon valorar el greuge econòmic que suposa la reducció d'ingressos associada a passar a rebre una pensió contributiva en comptes del salari que venien percebent.

Tot seguit es recullen els imports mensuals i anuals percebuts al 2016 en concepte de pensions contributives per incapacitat permanent de la Seguretat Social atenent a diferents variables. Les mitjanes ponderades que s'obtenen es revaloritzen per a l'any 2017 d'acord a la taxa de revisió del 0,25 %.

Taula 6.35 . Pensions contributives mensuals i anuals (€).

	Mensual	Anual - 2016	Anual - 2017
Mitjana Espanya	929,69	13.015,66	
Homes	991,52	13.881,28	
Dones	815,90	11.422,60	

De 50 a 54 anys	859,05	12.026,7	
De 55 a 59 anys	986,68	13.813,52	
De 60 a 64 anys	1.039,24	14.549,36	
Mitjana ponderada jubilació anticipada (54-64)	998,97	13.985,55	
Mitjana Barcelona (prov.)	970,36	13.585,04	
Mitjana ponderada jubilació anticipada (54-64) Barcelona (prov.)	1.042,62	14.596,71	14.633,20
Mitjana ponderada jubilació anticipada (54-64) Barcelona (prov.) Homes	1.111,95	15.567,40	15.606,32
Mitjana ponderada jubilació anticipada (54-64) Barcelona (prov.) Dones	913,96	12.795,48	12.827,47

Font: elaboració pròpia a partir de *Pensiones Contributivas del Sistema de S.S. Ministerio de Empleo y Seguridad Social*.

Per a cada any que correspongui, el greuge econòmic associat a la jubilació anticipada de les persones amb discapacitat que es jubilin anticipadament es valora com la diferència entre el salari ajustat a percebre en un lloc de treball al mercat ordinari i la pensió per jubilació anticipada.⁶⁶ Acumuladament, aquest import s'ha d'ajustar atenent a la diferència en l'escurçament en la vida laboral (11,42 anys -11 anys i 5 mesos) i la reducció de l'esperança de vida (7,28 anys). Finalment, per a cada any efectivament treballat correspon anualitzar el greuge econòmic acumulat dividint l'import total percebut de menys pel fet d'accedir a la jubilació anticipada entre la vida laboral mitjana de les persones amb discapacitat. En el següent quadre es presenten els resultats del greuge econòmic per motiu de la jubilació anticipada.

Taula 6.36. Greuge econòmic anualitzat per jubilació anticipada.

	Total
Salari brut mitjà ajustat per a treball al mercat ordinari Barcelona 2017 (€)	23.947,53
Mitjana ponderada jubilació anticipada (54-64) (€) Barcelona (prov.)	14.633,20
Greuge econòmic per any de jubilació anticipada (€)	9.314,33
Esperança de vida Catalunya (anys)	81,39
Esperança de vida lliure de discapacitat Catalunya (anys)	74,11
Reducció vida laboral (11 anys i 5 mesos)	11,42
Reducció vida laboral – reducció esperança de vida (anys)	4,14
Greuge econòmic acumulat (€)	38.561,33
Vida laboral Espanya 2016 (anys)	34,9
Vida laboral persones amb discapacitat (anys)	23,57
Greuge econòmic anualitzat 2017 (€)	1.636,03

⁶⁶ Per al càlcul del greuge econòmic no es considera pertinent prendre com a referent el salari mitjà ponderat entre l'ajustat en treball al mercat ordinari i el percebut als CET. De fet, els CET tenen com a objectiu assegurar un treball a persones amb discapacitat en el seu trànsit cap al mercat de contractació al mercat ordinari i, en conseqüència, es considera que l'ocupació en aquests centres és transitòria.

Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Eurostat (2016).

En tant que s'està aproximant el greuge econòmic associat a la jubilació anticipada en la mitjana, l'import anualitzat s'imputa de manera uniforme als diferents perfils de discapacitat que es considera han arribat a participar en el mercat de treball.

Resum dels costos d'oportunitat dels individus per tipologia de discapacitat

S'ha estimat que el greuge econòmic mitjà per a persones amb discapacitat ocupades és de 12.981,74€. Aquesta mitjana no contempla cap tipus de diferència ni en el nivell salarial percebut en funció del perfil de discapacitat ni en les circumstàncies de participació o no participació en el mercat laboral. En la següent taula es recull l'impacte, a mode de greuge econòmic, dels costos d'oportunitat de les persones amb discapacitat tot contemplant diferències entre els 13 perfils de discapacitat considerats a l'estudi en els guanys salarials percebuts i en la seva possible participació (o no).

Així, el cost d'oportunitat relatiu a la pèrdua salarial s'imputa considerant, com a referent del que haurien de percebre, la mediana salarial i assumint:

- i. que les persones amb discapacitats DF1, DI1, Resta visual, Llengua oral, Llengua de signes i TM1 perceben el salari associat a la ponderació del salari percebut en treball al mercat ordinari i de treball en CET, d'acord a la respectiva estructura de contractació (34 % i 66%, respectivament); el cost d'oportunitat per salaris corresponent és la diferència respecte a la mediana salarial;
- ii. que les persones amb discapacitats DF2, DI2, Discapacitat visual total i TM2 perceben el salari associat al treball en CET; el cost d'oportunitat per salaris corresponent és la diferència entre la mediana salarial i el salari en CET;
- iii. que les persones amb discapacitats DF3, DI3 i TM3 no participen en el mercat de treball i no perceben cap salari; el cost d'oportunitat per salaris corresponent és la mediana salarial.

El cost d'oportunitat per jubilació anticipada s'afegeix a l'anterior i s'imputa als 10 perfils que han participat en el mercat de treball.

Taula 6.37. Costos d'oportunitat dels individus per tipologia de discapacitat (€).

PERFIL DE DISCAPACITAT	Cost d'oportunitat per salaris	Cost d'oportunitat per jubilació anticipada	Cost d'oportunitat individus
	Total	Total	Total
DISCAPACITAT FÍSICA			
DF1	12.981,74	1.636,03	14.617,77
DF2	17.765,25	1.636,03	19.401,28
DF3	27.671,65	-	27.671,68
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL			
DI1	12.981,74	1.636,03	14.617,77
DI2	17.765,25	1.636,03	19.401,28
DI3	27.671,65	-	27.671,68
DISCAPACITAT VISUAL			
Resta visual	12.981,74	1.636,03	14.617,77
Total	17.765,25	1.636,03	19.401,28
DISCAPACITAT AUDITIVA			
Llengua oral	12.981,74	1.636,03	14.617,77
Llengua de signes	12.981,74	1.636,03	14.617,77
TRANSTORN MENTAL			
TM1	12.981,74	1.636,03	14.617,77
TM2	17.765,25	1.636,03	19.401,28
TM3	27.671,65	-	27.671,68

Font: elaboració pròpia.

6.5. COSTOS D'OPORTUNITAT DE LES FAMÍLIES I DE L'ENTORN DE SUPORT

El paper d'atenció i suport en les activitats de la vida diària (AVD) a les persones amb discapacitat per part de cuidadors informals, habitualment assumit per familiars, esdevé cabdal en la mesura en la que suposa un valuós complement a la cura especialitzada o, fins hi tot sovint, un substitut de l'atenció formal de tipus assistencial.

Les habituals limitacions pressupostàries a nivell públic en la prestació de serveis d'atenció formals conjuntament amb el procés d'envelliment de la població han

comportat una creixent atenció cap a la valorització econòmica de l'atenció informal i la proposta de diferents metodologies per aproximar-la.⁶⁷

Qualsevol aproximació econòmica a l'efecte indirecte sobre l'entorn familiar que representa la provisió d'aquest servei d'atenció informal haurà de considerar l'impacte del temps dedicat (comptabilitzat a través de la valorització de les hores com a cuidador) i les menors oportunitats en l'entorn laboral (participació en el mercat de treball, dificultats en la promoció laboral o formació) però també la incidència sobre la qualitat de vida del cuidador principal (salut i lleure).⁶⁸

Tot seguit s'aborden els diferents aspectes involucrats en l'impacte que té l'atenció a les persones amb discapacitat sobre les famílies i l'entorn de suport i s'estima la incidència en termes de greuge econòmic.

Caracterització del cuidador

A diferència de l'observat en el tram de població amb discapacitat amb edat igual o superior a 65 anys, la pràctica totalitat de l'assistència rebuda per persones amb discapacitat amb edats compreses entre els 6 i els 64 anys recau en familiars (per a Catalunya en un 95,1 % pel total de les persones d'acord amb la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i en un 88,9 % segons l'Enquesta de Salut de Barcelona, 2016). Aquest model de suport a la discapacitat essencialment familiar conviu amb una feminització de la figura del cuidador informal, en gran mesura, accentuat per una habitual menor participació de la dona en el mercat laboral.⁶⁹

⁶⁷ Vegi's van den Berg, Brouwer i Koopmanschap (2004) per a una àmplia revisió dels mètodes i aplicacions de valoració econòmica de l'atenció informal.

⁶⁸ Per a una caracterització dels àmbits afectats i de les conseqüències negatives per als cuidadors informals de persones amb discapacitat veure *IMSERSO Libro Blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España (2004)*.

⁶⁹ Per a Catalunya, el percentatge de persones amb discapacitat majors de 64 anys que tenen una relació de parentiu amb el cuidador principal es redueix al 60,8 %. La diferència per motiu de gènere és també substancial (40,3 pels homes i 69,3 % per a les dones). *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008*.

El següent quadre mostra que, descomptant el percentatge assumit pel cònjuge o parella (40,3 % en mitjana), el 41,4 % de l'assistència és assumida per membres de la família de gènere femení.

Taula 6.38 . Distribució de la relació de parentiu amb la persona amb discapacitat (CAT).

Relació de parentiu	Total (%)	Homes (%)	Dones (%)
Cònjuge o parella	40,3	30,1	51,3
Filla	2,9	0,9	5,1
Fill	3,5	2,0	5,1
Germana	6,4	4,1	8,9
Germà	0,3	0,6	0,0
Mare	32,1	44,4	18,5
Pare	5,6	7,9	3,5
Altres parent	4,0	4,7	3,2
Empleat	3,1	1,8	4,5
Amic i veïns	1,5	2,9	0,0
Serveis socials (AAPP, ONG)	0,3	0,6	0,0
Altres persones	0,0	0,0	0,0

Font: elaboració pròpia després del repartiment proporcional dels casos pels que no consta la relació de parentiu, *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008*.

Temps del cuidador

Un mètode habitual de valorització del temps del cuidador suposa considerar el cost d'oportunitat prenent com a alternativa la dedicació del temps a treball pagat i aproximant els ingressos perduts per la via de multiplicar el nombre d'hores d'atenció pel salari de mercat.

Per tal d'evidenciar la magnitud i el cost total associable a aquest suport assumit per les famílies residents a la ciutat de Barcelona es procedeix, en primer lloc, a estimar el nombre de persones amb discapacitat que reben assistència a la ciutat de Barcelona d'acord amb la informació disponible per a Catalunya relativa a la distribució percentual per intensitat en temps d'atenció, tot diferenciant per motiu de gènere i al Informe de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 6.39. Distribució de les persones amb discapacitat (CAT) i nombre de persones amb discapacitat segons hores d'assistència personal rebuda (BCN).

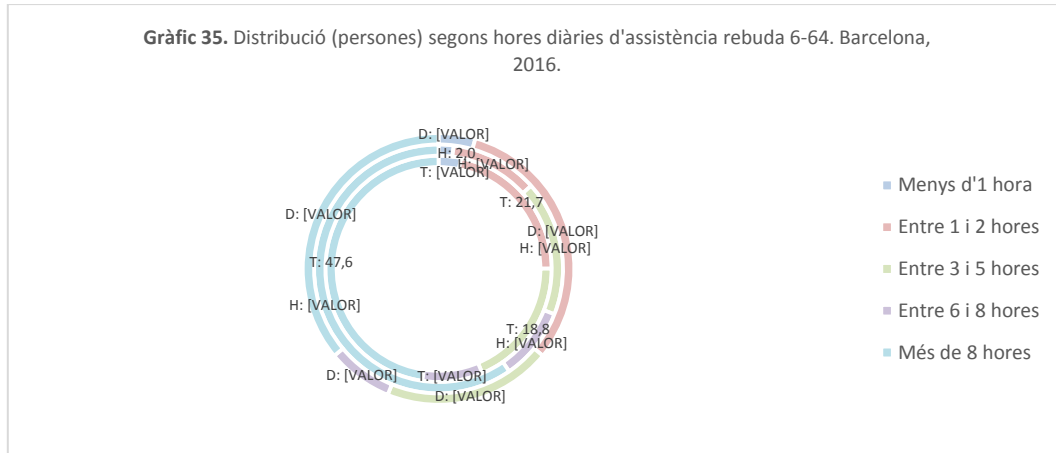
	Total	Homes	Dones
--	-------	-------	-------

Població amb discapacitat 6-64 CAT (2008)	212.100	99.800	112.400
Població amb discapacitat 6-64 CAT (2008) que rep ajut assistència personal	108.600	48.200	60.400
Distribució de les persones amb discapacitat (%) segons hores diàries d'assistència personal rebuda (6-64 anys CAT - 2008)			
Menys d'1 hora		1,2	2,3
Entre 1 i 2 hores		7,3	16,7
Entre 3 i 5 hores		11,2	10,6
Entre 6 i 8 hores		6,0	4,1
Més de 8 hores		38,0	19,0
No consta		36,3	47,2
Població amb discapacitat 6-64 BCN (2016)	64.125	33.226	30.889
Població amb discapacitat 6-64 BCN (2016) estimada que rep ajut assistència personal	32.646	16.047	16.599
Nombre de persones amb discapacitat 6-64 BCN (2016) estimades, segons hores diàries d'assistència personal rebuda			
Menys d'1 hora	584	200	384
Entre 1 i 2 hores	3.941	1.165	2.776
Entre 3 i 5 hores	3.557	1.798	1.759
Entre 6 i 8 hores	1.653	965	687
Més de 8 hores	9.253	6.093	3.160
No consta	13.658	5.826	7.832

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Informe de Persones amb Discapacitat Ajuntament de Barcelona (2016).

En el següent gràfic, després del repartiment proporcional dels percentatges per als que no consta el nombre d'hores d'assistència a Catalunya, es destaca l'elevada proporció de persones que reben més de 8 hores d'assistència diària (59,6 % per als homes i 36,1 % per a les dones).⁷⁰

⁷⁰ Els resultats s'alineen amb els recollits a la *Encuesta CIS 2009 (Centro de Investigaciones Sociológicas) Cuidados a Dependientes* (2014) per a l'Estat Espanyol en la que es constata que entre un 38,3 i un 51,2 % de les llars amb més d'un membre (depenent del nombre de persones a la llar) i que necessiten ajut d'altres per realitzar tasques domèstiques o AVD declaren necessitat d'ajut permanent. Igualment, per a aquestes unitats domèstiques amb més d'un membre, el cuidador principal s'ocupa de la persona dependent 5 dies en una setmana normal (de dilluns a divendres) en un 78,2 %.

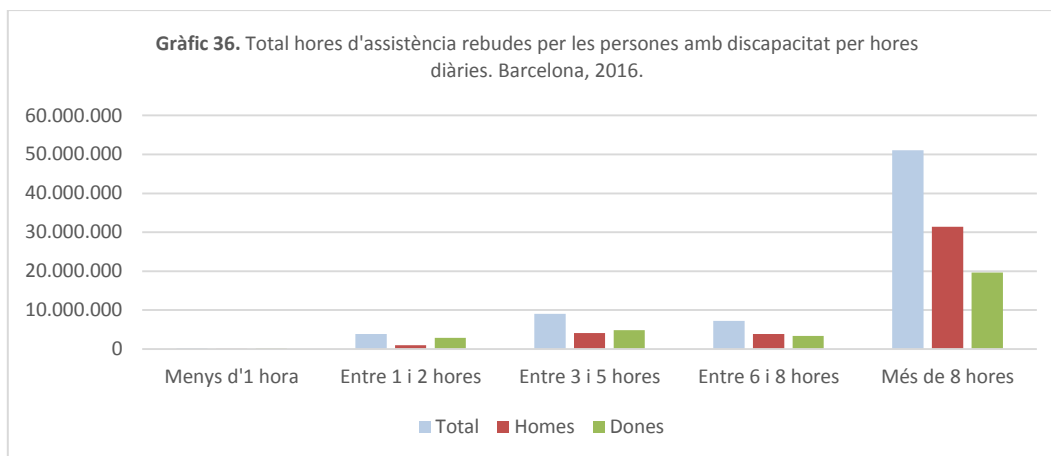
Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008*.

Tot seguit, en el següent gràfic s'il·lustra el volum d'hores d'assistència rebudes per les persones amb discapacitat d'acord amb la intensitat diària.⁷¹ A efectes d'aproximar el nombre d'hores d'assistència rebudes en total a la ciutat de Barcelona també es procedeix a repartir entre les diferents intensitats d'atenció aquelles persones per a les que no consta informació. En el quadre que segueix, s'ofereix l'ajust del total d'hores a càrrec de les famílies i el corresponent cost total, considerant que un 88,9 % d'aquestes hores d'atenció són assumides per membres de la família (90,0 % en el cas dels homes i 87,2 % en el de les dones).

A efectes del càlcul del cost total de l'assistència es considera com a preu unitari l'estimació ajustada a la secció relativa als costos d'atenció per a l'AVD (8,51€ per hora per al 2017). La darrera taula recull el cost mitjà per a cada intensitat d'atenció i el mitjà ponderat pel nombre de persones de cada intensitat.⁷²

⁷¹ El temps d'atenció diària imputada per persona correspon al punt mitjà de cada tram. Per a l'interval obert de més de 8 hores, l'assignació és de 9 hores.

⁷² A partir de la revisió de 91 articles referenciats que segueixen diferents metodologies de càlcul, Oliva-Moreno et alia (2017) avaluen i ajusten el cost d'atenció informal mitjà, per a una selecció de malalties i en diferents àrees geogràfiques, en 11,43€ (2015) – 11,74€ (2017). Aquesta estimació mitjana del cost d'atenció informal està subjecta però a significatives diferències en funció de la zona geogràfica.

Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008*.

Taula 6.40. Hores totals a càrrec de familiars i cost total per intensitat d'atenció diària.

Atenció diària	Total hores a càrrec de familiars			Cost total hores					
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones			
Menys d'1 hora	1.042	314	728	167.441	51.513	115.929	1.424.925	438.372	986.554
Entre 1 i 2 hores	7.085	1.829	5.255	3.410.499	901.469	2.509.030	29.023.344	7.671.502	21.351.841
Entre 3 i 5 hores	6.153	2.823	3.330	7.948.582	3.708.902	4.239.680	67.642.432	31.562.752	36.079.679
Entre 6 i 8 hores	2.817	1.516	1.301	6.383.900	3.485.681	2.898.219	54.326.985	29.663.142	24.663.843
Més de 8 hores	15.549	9.565	5.984	45.421.269	28.280.374	17.140.895	386.535.002	240.665.986	145.869.016
Total	32.646	16.047	16.599	63.331.691	36.427.938	26.903.752	538.952.688	310.001.755	228.950.933

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Enquesta de Salut de Barcelona 2016.

Taula 6.41. Cost total mitjà per intensitat d'atenció diària.

	Cost Total (€)	Cost Homes (€)	Cost Dones (€)
Menys d'1 hora	1.367	1.398	1.354
Entre 1 i 2 hores	4.097	4.193	4.063
Entre 3 i 5 hores	10.994	11.182	10.834
Entre 6 i 8 hores	19.288	19.569	18.960
Més de 8 hores	24.859	25.160	24.377
Mitjana	16.509	19.318	13.793

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Enquesta de Salut de Barcelona 2016.

Aquests costos mitjans, ajustats a partir de la valorització de les hores d'atenció a un preu per hora corresponent a la categoria de "Treballadors de serveis personals", proporcionen el valor o cost mitjà de l'atenció informal i, per tant, del cost

d'oportunitat del cuidador principal o ingrés perdut mínim assumit per les famílies segons aquesta atenció sigui a homes o a dones.⁷³

En el present estudi, el càlcul dels costos d'atenció per a les activitats en la vida diària (AVD) s'aproxima considerant les necessitats assistencials definides en el sistema alemany. Aquest sistema determina els nivells o graus de necessitat assistencial en funció de la freqüència o nombre de vegades que les persones amb discapacitat necessiten ajut en quatre àmbits determinats que condicionen la seva AVD. Igualment, el sistema inclou una quantificació mitjana en hores d'assistència d'aquest suport necessari per a cadascun dels 3 nivells definits. No obstant, i de manera general, correspon computar i valorar aquests temps en l'apartat relatiu a l'estimació de les hores de suport per costos d'atenció (secció 6.2.1.).

En aquesta secció, per al càlcul del greuge econòmic associat al cost d'oportunitat del temps dels cuidadors, i per tal de no incórrer en una doble comptabilització, es contempla exclusivament aquell volum d'hores d'atenció assumides per membres de la família que superin les ja considerades, això és, des del màxim establert en la classificació alemanya (5 hores al dia) fins al declarat per a intensitats d'atenció superiors a aquestes 5 hores diàries (entre 6 i 8 hores i més de 8 hores) directament imputables als 3 grups amb discapacitats amb major severitat.

En el següent quadre es recullen les hores d'atenció diàries addicionals no cobertes, a partir de la ponderació pel nombre de persones amb diferents intensitats d'assistència així com el corresponent cost total d'oportunitat o greuge anual associat al temps addicional a càrrec del cuidador principal, tot diferenciant per motiu de gènere. Els imports obtinguts s'imputen a les 3 discapacitats de major gravetat en correlació amb majors necessitats d'atenció (Discapacitat física del grup 3, Discapacitat intel·lectual del grup C i Trastorn mental del grup Z).

⁷³ També a partir de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* Oliva-Moreno i altres (2015) ofereixen estimacions del valor de l'atenció informal per a Espanya al 2008 considerant 3 nivells de dependència (moderada, severa i completa) i seguint 3 aproximacions (cost d'oportunitat, *proxy good method* i valoració contingent). La primera metodologia ajusta valors que s'aproximen amb els presentats aquí (entre 16.773€ i 24.382€ - valors actualitzats al 2017 d'entre 18.463€ i 27.162€).

Taula 6.42. Greuge econòmic per hores diàries d'assistència no coberta.

	Hores diàries no cobertes	Euros/hora	Cost Total (€)
Assistència de 6 a 8 hores (mitjana de 7 hores)	2		
Assistència superior a 8 hores (mitjana de 9 hores)	4		
Mitjana d'hores d'assistència Total Població	3,69	8,51	11.461,69
Mitjana d'hores d'assistència Homes	3,73	8,51	11.585,94
Mitjana d'hores d'assistència Dones	3,64	8,51	11.306,39

Font: elaboració pròpia.

Oportunitats laborals del cuidador

De manera complementària a la valorització del temps d'atenció, cal contemplar les implicacions laborals per a un cuidador informal familiar d'una persona amb discapacitat en tres dimensions: d'una banda, en l'afectació que pugui tenir en la seva decisió de participar en el mercat de treball; de l'altra, en la seva potencial ocupació i en la modalitat d'aquesta ocupació (a temps complet o parcial); finalment, en les limitacions que pugui comportar en la seva progressió salarial i en la minva de drets associats a l'accés a pensions contributives en cas de no estar coberta per la Llei de Dependència.⁷⁴ En termes del greuge econòmic provocat, totes tres consideracions acabaran convergint en un efecte total que s'haurà de mesurar en termes de la reducció d'ingressos pel fet d'esdevenir cuidador.

Pel que fa a la incidència en la participació en el mercat de treball, en la següent taula es recullen els percentatges de població inactiva de l'Estat Espanyol que no busquen ocupació perquè cuiden a persones dependents (independentment de la seva edat o sexe), tot diferenciant per trams d'edat i per gènere del cuidador. Les diferències en les taxes d'inactivitat per motiu de gènere confirmen que la figura del cuidador informal recau eminentment en les dones.

Taula 6.43. Taxa d'Inactivitat per cuidar a persones dependents per sexe i grup d'edat del cuidador principal (ESP).

⁷⁴ La Llei de Dependència crea la figura del cuidador no professional de les persones en situació de dependència i regula la seva Seguretat Social (RD 615/2007). En particular, estableix que el cuidador que hagi interromput la seva activitat professional per la qual hagués estat inclòs a la S.S. podrà mantenir la base de cotització del darrer any.

	Total	De 16 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	55 i més
Total	3,4	0,7	19,2	23,1	8,6	1,0
Homes	0,5	0,0	0,7	5,1	2,8	0,2
Dones	5,5	1,4	30,2	29,9	11,0	1,6

Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Población Activa (EPA) INE 2017*.

A continuació, es presenten els percentatges de persones ocupades a temps parcial perquè cuiden a persones dependents, també per a l'Estat Espanyol, tot diferenciant per motiu de gènere i per als diferents grups d'edat del cuidador principal. Novament, l'assumpció per part de les dones del rol de cuidador principal és manifesta en tots els trams d'edat del cuidador.

Taula 6.44. Taxa d'ocupació a temps parcial per cuidar a persones dependents per sexe i grup d'edat del cuidador principal (ESP).

	Total	De 16 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	55 i més
Total	9,9	0,7	8,6	21,6	6,7	1,7
Homes	1,9	-	0,3	4,5	4,4	0,4
Dones	12,8	1,1	12,6	26,4	7,3	2,1

Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Población Activa (EPA) INE 2017*.

D'acord amb l'Enquesta de Salut de Barcelona 2016, un 6,9 % dels entrevistats que perd o deixa la feina és per poder ocupar-se de persones dependents (infants, gent gran o adults incapacitats). Entre aquestes persones que esdevenen cuidadors, un 7,7 % són homes i un 92,3 % són dones.

Tot i que no és possible diferenciar la modalitat d'ocupació (a temps complet o a temps parcial), la següent taula mostra que per a Catalunya, un 56,9 % de la població amb discapacitat rep atencions per part d'un cuidador principal que continua treballant.

Taula 6.45. Distribució de la Població amb discapacitat, segons la relació amb l'activitat, l'edat (menys de 65 anys) i el sexe del cuidador principal (CAT).

	Total	Homes	Dones
Total	100,0	100,0	100,0

Treballant	56,9	61,0	55,8
Desocupats	8,0	11,8	6,8
Percebut una pensió contributiva de jubilació o incapacitat permanent	8,4	15,1	6,5
Percebut un altre tipus de pensió	2,6	1,3	3,1
Incapacitat per treballar	1,5	1,3	1,5
Estudiant	0,6	1,6	0,3
Dedicat/a principalment a les tasques de la llar	19,1	0,0	24,5
Realitzant sense remuneració treballs socials o activitats benèfiques	0,0	0,0	0,0
Altres	2,9	7,9	1,5

Font: elaboració pròpia, *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008*.

Per tal de valorar la reducció en els ingressos salarials com a conseqüència de l'assumpció per part del cuidador principal de l'atenció i cura d'una persona amb discapacitat es considera, d'una banda, l'ajust del valor o cost mitjà de l'atenció calculat a la secció anterior (equivalent al salari d'una persona ocupada en l'atenció d'una persona amb discapacitat, avaluat en termes mitjans) i de l'altra, l'estimació del salari mitjà que tindria el cuidador si no assumís aquesta tasca.⁷⁵ Per a aquest últim, es consideren els 3 nivells salarials (Alt, Mitjà i Baix) resultants de l'habitual agrupació de la classificació de 10 tipologies d'ocupació.⁷⁶ Les diferències aproximen la pèrdua associada a esdevenir cuidador partint d'una situació inicial d'ocupat a temps complet en cada nivell salarial. La diferència o greuge mitjà s'obté considerant els percentatges de contractació per a cada nivell d'ocupació.

En tant que els greuges total i per gènere mitjans del cuidador s'obtenen considerant com a punt de partida una situació d'ocupació a temps complet, els imports s'ajusten d'acord a la taxa d'ocupació corresponent als cuidadors principals i a la proporció d'ocupats a temps complet sobre el total d'ocupats per a Catalunya.⁷⁷

Taula 6.46. Greuge econòmic del cuidador principal per pèrdua d'oportunitats laborals.

⁷⁵ En aquesta estimació, la diferenciació per motiu de gènere correspon fer-la atenent al sexe del cuidador i no al de la persona atesa. En conseqüència, el cost mitjà de l'atenció que es considera és únic.

⁷⁶ Alta (1. Directors i gerents; 2. Professionals científics i intel·lectuals; 3. Tècnics i professionals de suport). Mitjana (4. Empleats oficina, comptables i administratius; 5. Treballadors en restauració, personals i venedors; 6. Treballadors en activitats agrícoles, ramaderes i pesqueres; 7. Artesans, treballadors en indústries i construcció; 0. Forces Armades). Baixa (8. Operadors d'instal·lacions i maquinària i muntadors; 9. Ocupacions elementals).

⁷⁷ Per obtenir un resultat més fidedigne, el total s'hauria d'ajustar contemplant la proporció de cuidadors ocupats a temps complet sobre el total de cuidadors ocupats.

	Total	Cuidadors Homes	Cuidadors Dones
Cost mitjà d'atenció (€)	16.509	16.509	16.509
Salaris actualitzats 2017 (€)			
Salari mitjà Categoria Alta / percentatge de contractació	33.492,99 / 20,43%	37.379,05 / 17,79%	29.627,10 / 23,39%
Salari mitjà Categoria Mitjana / percentatge de contractació	20.382,36 / 42,28%	23.668,09 / 38,19%	17.268,84 / 46,85%
Salari mitjà Categoria Baixa / percentatge de contractació	18.264,86 / 37,29%	21.204,15 / 44,02%	13.596,62 / 29,77%
Pèrdua Categoria Alta (€)	16.983,99	20.870,05	13.118,10
Pèrdua Categoria Mitjana (€)	3.873,36	7.159,09	759,84
Pèrdua Categoria Baixa (€)	1.755,86	4.695,15	-2.912,08
Pèrdua mitjana (€)	5.762,08	8.513,23	2.556,96
Percentatge de cuidadors ocupats (%)	56,93	60,98	55,82
Taxa d'ocupació CAT temps complet (%)	85,72	92,71	77,83
Greuge econòmic per pèrdua d'oportunitats laborals (€)	2.812,13	4.813,20	1.110,79

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i de la *Encuesta de Estructura Salarial INE 2016*).

Amb aquest càlcul del greuge econòmic associat a la pèrdua d'oportunitats laborals es mostra que el perjudici d'esdevenir cuidador pels homes multiplica per més de 4 el de les dones i, en conseqüència, actua com a factor clau a l'hora de perpetuar la feminització d'aquesta figura. Per tal de no atribuir un major greuge a l'home quan es parteix d'una situació de desigualtat salarial el greuge econòmic mitjà per pèrdua d'oportunitats laborals que correspondrà assignar és el total.

Qualitat de vida del cuidador

L'afectació sobre la qualitat de vida del cuidador principal, tant en l'impacte sobre la pròpia salut com en les possibilitats de gaudi de temps de lleure és innegable. A més, la incidència que tingui anirà directament correlacionada amb la severitat de la discapacitat de la persona atesa, en correlació amb el nombre d'hores de cura i amb el nombre d'anys d'atenció que porti assumint aquesta tasca. En aquesta direcció, Jimenez-Martín i Vilaplana (2007) avaluen els factors que influeixen en la qualitat de vida del cuidador a Espanya (categoritzada en 3 nivells: alta, mitjana i baixa) tot explotant la informació continguda a la *Encuesta de Apoyo Informal* (Imsero, 2004) per a la població dependent major de 60 anys i constaten, entre d'altres resultats, que més del 82 % dels cuidadors expressen un nivell baix quan dediquen més de 5 hores d'atenció a la persona amb discapacitat i per sobre del 70 % quan porten 5 o més anys

de cura. L'estudi també apunta que la qualitat de vida del cuidador ve condicionada pel fet que la persona cuidadora hagi estat triada pel dependent (major qualitat) i pel fet de que sigui la única opció disponible (menor qualitat). Igualment, que el cuidador no compti amb cap altre suport afecta més negativament a la seva qualitat de vida que la continuïtat en l'atenció a la persona dependent.⁷⁸

Tal i com es recull en els següents quadres, en mitjana per a l'Estat Espanyol, més de la meitat dels cuidadors de persones amb discapacitat en edats compreses entre els 6 i els 64 anys manifesta trobar-se cansat i més d'un terç apunta que la seva salut ha empitjorat o que se sent deprimat. Igualment, gairebé un 60 % dels cuidadors han hagut de reduir el seu temps d'oci i també un terç manifesta que no té temps per a la socialització.

Taula 6.47. Percentatge de persones amb discapacitat segons problemes de salut del cuidador principal derivats de les cures per edat (6-64 anys) i sexe de la persona amb discapacitat.

	Ambdós sexes	Homes	Dones
Total	100,00	100,00	100,00
S'ha deteriorat la seva salut	36,98	42,66	30,75
Ha hagut de posar-se en tractament per poder portar la situació	21,58	26,10	16,63
Es troba cansat/da	51,88	60,68	42,24
Es sent deprimat/da	36,87	43,65	29,44
Altres problemes	10,15	9,91	10,41
No té cap problema	31,32	24,54	38,76

Font: *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008.*

Taula 6.48. Percentatge de persones amb discapacitat segons problemes en l'àmbit del temps de lleure i vida familiar del cuidador principal derivats de les cures per edat (6-64 anys) i sexe de la persona amb discapacitat.

	Ambdós sexes	Homes	Dones
Total	100,00	100,00	100,00
Ha hagut de reduir el seu temps d'oci	59,40	64,18	53,95
No pot anar de vacances	42,07	47,85	35,49
No disposa de temps per cuidar d'altres com voldria	20,21	24,03	15,87
Té conflictes amb la parella	7,36	8,14	6,47

⁷⁸ Vegi's Oliva-Moreno et alia (2018) on, per a un total de 224 i 202 cuidadors informals de supervivents a un infart als 3 i als 12 mesos, s'identifiquen variables que ajuden a explicar l'esgotament després de proveir cura i assistència amb dedicacions que arriben a superar les 16 hores diàries.

No té temps per freqüentar a les seves amistats	37,97	42,09	33,28
No té temps per cuidar de sí mateix/a	30,43	37,59	22,28
No ha pogut formar una família	2,29	2,51	2,04
No ha pogut tenir fills	2,47	2,54	2,40
No té cap problema	27,33	21,33	34,17

Font: *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE*

2008.

Hi ha ampli consens en que la tasca de cuidador principal, quan compromesa per un familiar, no acostuma a ser emocionalment neutra i en que acaba impactant directament en la seva salut. No obstant, cal posar de relleu que la percepció de la vivència envers la cura de la persona amb discapacitat és subjectiva i, alhora, heterogènia. Tot plegat acaba dificultant la valoració econòmica de la incidència de ser cuidador sobre la salut pròpia.⁷⁹ De fet, un mateix cuidador pot veure en alguns moments l'atenció com a una pressió o càrrega afegida, resultat d'una obligació, i per tant afectar-li negativament i en d'altres, com el compliment d'un deure moral amb la consecució d'una certa compensació i satisfacció personal. Novament, la vivència en un o altre sentit acostuma a estar altament correlacionada amb la severitat de la discapacitat atesa i amb la intensitat de l'atenció compromesa.

Pel contrari, la incidència en termes de reducció o supressió del temps de lleure per part del cuidador i la seva valoració econòmica pot ser ajustada a partir del temps destinat a activitats de vida social i de lleure en un dia mitjà. Tot seguit es presenta l'estimació del cost total mitjà del temps d'oci assignat a la cura de persones amb discapacitat a partir la distribució temporal de les activitats diàries detallades en un dia a Catalunya i pels trams d'edat rellevants d'un cuidador principal mitjà.

Taula 6.49. Mitjana de temps diari destinat a activitats d'oci i lleure per trams d'edat.

	De 25 a 44 anys	De 45-64 anys	Mitjana
Vida social i diversió	1:07	1:05	1:06
Esports i activitats a l'aire lliure	0:38	0:43	0:42
Aficions i informàtica	0:27	0:24	0:26
Mitjans de comunicació	1:42	2:14	1:56
Temps total			4:10

Font: IDESCAT 2011 .

⁷⁹ L'aproximació monetària de l'efecte sobre la salut del cuidador es podria abordar amb la realització d'una enquesta valorativa a una mostra suficientment àmplia que permetés garantir la representativitat de totes les circumstàncies, tant en termes de la persona atesa com de la persona que prestés l'atenció.

La valoració d'aquest temps al mateix preu per hora usat per a les AVD (8,51€) proporciona una estimació del cost total associat a la pèrdua del temps d'oci i de lleure de 12.942,30€.

Novament, per tal d'evitar la doble comptabilització d'aquest temps del cuidador respecte als considerats anteriorment, només correspondrà considerar aquelles hores de suport provinent de temps de lleure que s'afegeixin a les anteriors, això és, per sobre de les 9 hores diàries pels 3 grups amb les discapacitats més severes, augmentant el temps d'atenció total dispensada fins a 13 hores i 10 minuts.

Resum dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport

En la següent taula es recull l'impacte, a mode de greuge econòmic i pels 13 perfils de discapacitat considerats a l'estudi, dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport a les persones amb discapacitat.

El cost d'oportunitat relatiu a l'atenció del cuidador s'imputa només en els casos d'atenció més intensa tot diferenciant per motiu de gènere de la persona amb discapacitat.

El cost d'oportunitat associat a la pèrdua d'oportunitats laborals exhibeix diferències per motiu de gènere del cuidador; no és possible distingir pel gènere de la persona amb discapacitat. En correspondència, s'imputa el valor mitjà.

En tant que és temps de cura afegit del cuidador, el cost d'oportunitat associat a la valorització del temps d'oci i lleure s'imputa també als casos d'atenció més intensa. Novament, no és possible distingir pel gènere de la persona amb discapacitat i s'imputa el valor mitjà.

Taula 6.50. Costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport per tipologia de discapacitat (€).

PERFIL DE DISCAPACITAT	Costos d'oportunitat per hores d'atenció dels cuidadors	Cost d'oportunitat per pèrdua d'oportunitats laborals del cuidador	Cost d'oportunitat per temps d'oci del cuidador	Cost d'oportunitat total famílies
DISCAPACITAT FÍSICA				

DF1		2.812,13		2.812,13
DF2		2.812,13		2.812,13
DF3	11.461,69	2.812,13	12.942,30	27.216,12
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL				
DI1		2.812,13		2.812,13
DI2		2.812,13		2.812,13
DI3	11.461,69	2.812,13	12.942,30	27.216,12
DISCAPACITAT VISUAL				
Resta visual		2.812,13		2.812,13
Total		2.812,13		2.812,13
DISCAPACITAT AUDITIVA				
Llengua oral		2.812,13		2.812,13
Llengua de signes		2.812,13		2.812,13
TRANSTORN MENTAL				
TM1		2.812,13		2.812,13
TM2		2.812,13		2.812,13
TM3	11.461,69	2.812,13	12.942,30	27.216,12

Font: elaboració pròpia.

6.6. RESUM FINAL DELS COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS

En aquest apartat es procedeix a integrar tots els costos identificats en les seccions anteriors. El quadre de la pàgina següent permet identificar els costos imputats a cadascun dels 13 perfils de discapacitat avaluats.

El valor més petit s'enregistra per al perfil de discapacitat auditiva (llengua de signes) i el més elevat, per al perfil de discapacitat física severa.

Val a dir que la prelació de costos és molt similar a l'enregistrada en l'informe de 2006.

Ara bé, el fet d'acurar el procés de còmput dels costos d'oportunitat (tant de la persona amb discapacitat, com del cuidador principal) ha comportat que s'hagin disparat els costos associats a aquest epígraf. Aquesta és la raó fonamental dels elevats costos imputats en els perfils de discapacitat severa en els casos de manca de capacitat física, intel·lectual o de trastorn mental. Malauradament, els costos d'oportunitat sovint tenen un caràcter "invisible" doncs les famílies no solen computar-los a l'hora d'identificar les despeses en que incorren degut a una situació de discapacitat.

Degut a aquest fet, resulta interessant preservar la desagregació dels costos entre directes i indirectes.

Taula 6.51. Costos directes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 6 a 64 anys.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DIRECTES (6 a 64 anys)						TOTAL COSTOS DIRECTES
	COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL		COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT				
	AVD	Atenció especialitzada	Habitatge	Béns i serveis	Desplaçaments	Suport formatiu i manteniment	
FÍSICA							
DF1	5.113,65 €	1.196,00 €	635,57 €	4.847,76 €	3.481,23 €	2.366,16 €	17.640,37 €
DF2	10.227,30 €	8.131,00 €	635,57 €	5.775,77 €	8.837,16 €	2.410,17 €	36.016,96 €
DF3	17.045,50 €	8.131,00 €	635,57 €	8.466,77 €	9.728,09 €	3.626,25 €	47.633,19 €
INTEL·LECTUAL							
DI1	5.113,65 €	2.399,80 €	0,00 €	1.925,93 €	0,00 €	2.572,88 €	12.012,27 €
DI2	10.227,30 €	2.399,80 €	0,00 €	1.925,93 €	5.635,96 €	2.616,89 €	22.805,89 €
DI3	17.045,50 €	2.399,80 €	83,00 €	3.307,18 €	5.635,96 €	3.832,97 €	32.304,42 €
VISUAL							
Resta visual	0,00 €	2.399,80 €	0,00 €	3.924,07 €	2.601,95 €	2.438,01 €	11.363,82 €
Ceguesa total	5.113,65 €	0,00 €	0,00 €	5.293,34 €	4.480,60 €	2.482,01 €	17.369,60 €
AUDITIVA							
Llengua oral	0,00 €	4.620,00 €	272,00 €	2.292,49 €	0,00 €	2.502,73 €	9.687,22 €
Llengua de signes	0,00 €	4.620,00 €	189,00 €	1.809,16 €	0,00 €	2.502,73 €	9.120,89 €
TRASTORN MENTAL							
TM1	5.113,65 €	910,00 €	0,00 €	1.925,93 €	0,00 €	2.365,84 €	10.315,42 €
TM2	10.227,30 €	1.820,00 €	0,00 €	1.925,93 €	3.757,31 €	2.365,84 €	20.096,38 €
TM3	17.045,50 €	7.280,00 €	83,00 €	3.307,18 €	3.757,31 €	3.537,92 €	35.010,91 €

Font: elaboració pròpia.

Taula 6.52. Costos indirectes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 6 a 64 anys.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS INDIRECTES (6 a 64 anys)		TOTAL COSTOS INDIRECTES
	Costos d'oportunitat dels individus	Costos d'oportunitat de l'entorn	
FÍSICA			
DF1	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
DF2	19.401,28 €	2.812,13 €	22.213,41 €
DF3	27.671,65 €	27.216,12 €	54.887,77 €
INTEL·LECTUAL			
DI1	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
DI2	19.401,28 €	2.812,13 €	22.213,41 €
DI3	27.671,65 €	27.216,12 €	54.887,77 €
VISUAL			
Resta visual	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
Ceguesa total	19.401,28 €	2.812,13 €	22.213,41 €
AUDITIVA			
Llengua oral	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
Llengua de signes	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
TRASTORN MENTAL			
TM1	14.617,77 €	2.812,13 €	17.429,90 €
TM2	19.401,28 €	2.812,13 €	22.213,41 €
TM3	27.671,65 €	27.216,12 €	54.887,77 €

Font: elaboració pròpia.

Taula 6.53. Distribució dels costos directes i indirectes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 6 a 64 anys.

PERFIL DE DISCAPACITAT	TOTAL COSTOS DIRECTES	TOTAL COSTOS INDIRECTES	COSTOS TOTALS (6 a 64 anys)	% COSTOS DIRECTES	% COSTOS INDIRECTES
FÍSICA					
DF1	17.640,37 €	17.429,90 €	35.070,27 €	50,30%	49,70%
DF2	36.016,96 €	22.213,41 €	58.230,37 €	61,85%	38,15%
DF3	47.633,19 €	54.887,77 €	102.520,96 €	46,46%	53,54%
INTEL·LECTUAL					
DI1	12.012,27 €	17.429,90 €	29.442,17 €	40,80%	59,20%
DI2	22.805,89 €	22.213,41 €	45.019,30 €	50,66%	49,34%
DI3	32.304,42 €	54.887,77 €	87.192,19 €	37,05%	62,95%
VISUAL					
Resta visual	11.363,82 €	17.429,90 €	28.793,72 €	39,47%	60,53%
Ceguesa total	17.369,60 €	22.213,41 €	39.583,01 €	43,88%	56,12%
AUDITIVA					
Llengua oral	9.687,22 €	17.429,90 €	27.117,12 €	35,72%	64,28%
Llengua de signes	9.120,89 €	17.429,90 €	26.550,79 €	34,35%	65,65%
TRASTORN MENTAL					
TM1	10.315,42 €	17.429,90 €	27.745,32 €	37,18%	62,82%
TM2	20.096,38 €	22.213,41 €	42.309,79 €	47,50%	52,50%
TM3	35.010,91 €	54.887,77 €	89.898,68 €	38,94%	61,06%

Font: elaboració pròpia.

Tal i com es pot deduir de la taula anterior, com menor és el grau de discapacitat, menor és l'impacte dels costos indirectes sobre el conjunt de costos totals.

Taula 6.54. Costos total segons perfils de discapacitat per al grup d'edat de 6 a 64 anys.

PERFIL DE DISCAPACITAT	TIPOLOGIES DE COSTOS (6 a 64 anys)								COSTOS TOTALS
	COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL		COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT				Costos d'oportunitat dels individus	Costos d'oportunitat de l'entorn	
	AVD	Atenció especialitzada	Habitatge	Béns i serveis	Desplaçaments	Suport formatiu i manteniment			
FÍSICA									
DF1	5.113,65 €	1.196,00 €	635,57 €	4.847,76 €	3.481,23 €	2.366,16 €	14.617,77 €	2.812,13 €	35.070,27 €
DF2	10.227,30 €	8.131,00 €	635,57 €	5.775,77 €	8.837,16 €	2.410,17 €	19.401,28 €	2.812,13 €	58.230,37 €
DF3	17.045,50 €	8.131,00 €	635,57 €	8.466,77 €	9.728,09 €	3.626,25 €	27.671,65 €	27.216,12 €	102.520,96 €
INTEL·LECTUAL									
DI1	5.113,65 €	2.399,80 €	0,00 €	1.925,93 €	0,00 €	2.572,88 €	14.617,77 €	2.812,13 €	29.442,17 €
DI2	10.227,30 €	2.399,80 €	0,00 €	1.925,93 €	5.635,96 €	2.616,89 €	19.401,28 €	2.812,13 €	45.019,30 €
DI3	17.045,50 €	2.399,80 €	83,00 €	3.307,18 €	5.635,96 €	3.832,97 €	27.671,65 €	27.216,12 €	87.192,19 €
VISUAL									
Resta visual	0,00 €	2.399,80 €	0,00 €	3.924,07 €	2.601,95 €	2.438,01 €	14.617,77 €	2.812,13 €	28.793,72 €
Ceguesa total	5.113,65 €	0,00 €	0,00 €	5.293,34 €	4.480,60 €	2.482,01 €	19.401,28 €	2.812,13 €	39.583,01 €
AUDITIVA									
Llengua oral	0,00 €	4.620,00 €	272,00 €	2.292,49 €	0,00 €	2.502,73 €	14.617,77 €	2.812,13 €	27.117,12 €
Llengua de signes	0,00 €	4.620,00 €	189,00 €	1.809,16 €	0,00 €	2.502,73 €	14.617,77 €	2.812,13 €	26.550,79 €
TRASTORN MENTAL									
TM1	5.113,65 €	910,00 €	0,00 €	1.925,93 €	0,00 €	2.365,84 €	14.617,77 €	2.812,13 €	27.745,32 €
TM2	10.227,30 €	1.820,00 €	0,00 €	1.925,93 €	3.757,31 €	2.365,84 €	19.401,28 €	2.812,13 €	42.309,79 €
TM3	17.045,50 €	7.280,00 €	83,00 €	3.307,18 €	3.757,31 €	3.537,92 €	27.671,65 €	27.216,12 €	89.898,68 €

Font: Elaboració pròpia.

6.7. ELS COSTOS DE LA PLURIDISCAPACITAT

A l'hora d'abastar l'anàlisi dels costos de la discapacitat, cal tenir present un doble vessant:

- El fet de que una mateixa persona pugui enfrontar-se a situacions en les que més d'una capacitat es vegi afectada.
- La contingència deguda a que, dins l'entorn familiar objecte d'anàlisi, hi hagi més d'un integrant en situació de discapacitat. Aquest segon element no va ser objecte d'anàlisi a l'informe de 2006 i, degut a la seva complexitat, tampoc serà avaluat en el present document. La possibilitat de fer-ho implicaria disposar d'informació perfecta sobre els integrants de cada unitat familiar i la seva potencial situació de discapacitat. Les dades disponibles estan força compartimentades i no permeten oferir una imatge adient i clara de la situació real objecte d'anàlisi⁸⁰.

Així doncs, es procediran a analitzar, només, les situacions en els que un mateix individu encara diferents perfils de discapacitat. Els supòsits associats a la identificació de costos seran els que s'indiquen tot seguit:

- Només es contemplaran situacions de doble discapacitat, deixant per a ulteriors anàlisis l'avaluació de costos vinculats a múltiples perfils de discapacitat (per exemple, sordceguesa amb trastorn mental).
- En cap cas es sumaran de manera directa els costos imputats a cadascun dels perfils de discapacitat a considerar exceptuant les despeses d'habitatge, els de béns i serveis (a l'involucrar situacions de discapacitat visual i/o auditiva) i els

⁸⁰ A tall d'exemple, l'anàlisi de les liquidacions de l'Impost sobre la Renda de les persones Físiques, IRPF (prèviament anonimitzades), permetrien identificar les unitats familiars residents a la ciutat de Barcelona en les que hi ha més d'una persona en situació de discapacitat. Ara bé, aquesta informació només faria referència a les famílies que, efectivament, liquidessin l'esmentat impost (això exclouria la població de rendes més baixes o els contribuents que tributen mitjançant el recurs a societats mercantils). D'altres bases de dades serien les referides als ajuts escolars vinculats a les escoles bressol (la bonificació depèn, entre altres elements, de la potencial situació de discapacitat de l'infant i/o dels seus germans i/o dels seus ascendents,...), o les del PUA,... Malauradament no existeix cap sistema que permeti integrar informació compartimentada i que entra dins les responsabilitats de custòdia de distintes administracions.

d'atenció especialitzada (a l'involucrar situacions de discapacitat vinculada als sentits).

- Per a cadascuna de les tipologies de costos identificats en la secció anterior, s'agafarà l'import associat al perfil de discapacitat que el tingui major.
- Quan els costos associats a una determinada partida s'hagin de tenir presents per a cadascun dels perfils de discapacitat considerats, es procedirà a la seva addició (per exemple, pel que fa als costos en material informàtic de persones que són, alhora, discapacitades visuals i auditives).

La taula següent permet identificar els costos estimats en situacions de doble discapacitat.

Taula 6.55. Costos total de la pluridiscapacitat per al col·lectiu de 6 a 64 anys.

COSTOS DE LA PLURIDISCAPACITAT		DISCAPACITAT FÍSICA			DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL			DISCAPACITAT VISUAL		DISCAPACITAT AUDITIVA	
		DF1	DF2	DF3	DI1	DI2	DI3	Resta visual	Ceguesa total	Llenguatge oral	Llengua de signes
DISCAPACITAT FÍSICA	DF1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	DF2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	DF3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	DI1	36.480,79 €	58.393,09 €	102.520,96 €	-	-	-	-	-	-	-
	DI2	48.576,69 €	58.437,09 €	102.520,96 €	-	-	-	-	-	-	-
	DI3	89.285,33 €	99.145,73 €	102.727,68 €	-	-	-	-	-	-	-
DISCAPACITAT VISUAL	Resta visual	36.345,92 €	58.230,37 €	102.520,96 €	34.042,25 €	47.017,43 €	87.809,08 €	-	-	-	-
	Ceguesa total	41.414,58 €	57.819,79 €	102.520,96 €	42.073,69 €	48.386,70 €	89.178,35 €	-	-	-	-
DISCAPACITAT AUDITIVA	Llengua oral	38.902,84 €	58.594,93 €	102.792,96 €	32.300,92 €	47.878,05 €	89.601,39 €	36.042,94 €	46.788,22 €	-	-
	Llengua de signes	38.819,84 €	58.511,93 €	102.709,96 €	31.851,37 €	47.428,50 €	89.518,39 €	35.476,61 €	46.221,89 €	-	-
TRASTORN MENTAL	TM1	34.784,27 €	58.230,37 €	102.520,96 €	29.442,17 €	45.019,30 €	87.192,19 €	36.743,31 €	42.418,95 €	33.140,77 €	32.691,21 €
	TM2	45.867,51 €	58.230,37 €	102.520,96 €	43.096,64 €	45.019,30 €	87.192,19 €	48.705,83 €	48.442,60 €	47.705,24 €	47.255,68 €
	TM3	91.991,83 €	98.850,68 €	102.520,96 €	89.898,68 €	89.898,68 €	92.072,39 €	96.139,56 €	95.832,32 €	94.707,68 €	96.433,84 €

Font: Elaboració pròpia.

Igual que en l'informe de 2006, tampoc s'ha fet una aproximació dels ingressos vinculats a situacions de pluridiscapacitat. Atenent a la quantitat de supòsits encadenats que caldria fer, s'ha optat per prescindir de la realització d'una anàlisi acurada del greu ge econòmic comparatiu associat a situacions de pluridiscapacitat.

Sí que resulta important remarcar el fet de que, a l'avaluar situacions de més d'una persona amb discapacitat en una mateixa unitat familiar, caldria escalar els ingressos de manera adient, donat que alguns dels ajuts o de les bonificacions percebudes podrien duplicar-se (seria el cas de les deduccions en la liquidació de l'IRPF, dels ajuts vinculats al PAU, etc).

6.8. ELS COSTOS PER AL GRUP D'EDAT DE MAJORS DE 65 ANYS O MÉS

Pel que fa al col·lectiu de persones de 65 anys o més que presenten alguna situació de discapacitat, s'ha optat per mantenir les distintes tipologies de costos analitzades per al grup d'edat de 6 a 64 anys, tot i que s'han escalat (algunes a l'alça i d'altres a la baixa) per tal d'adaptar-les als requeriments específics d'aquest grup.

Canvis contemplats:

- Augment de les necessitats de suport en les Activitats de la Vida Diària (AVD)
- Canvis en l'atenció especialitzada (bàsicament, eliminació d'algunes partides)
- Imputació d'adaptacions en l'àmbit de l'habitatge a tots els perfils de discapacitat
- Canvis en les imputacions de costos vinculades a la partida "béns i serveis" (reducció costos vinculats a informàtica adaptada, increment costos vinculats a partides de mobilitat,...)
- Reducció important dels costos vinculats a desplaçaments (reducció del nombre de desplaçaments, increment dels costos vinculats a acompanyament,...)
- Reducció dels costos d'oportunitat dels individus
- Modificació a l'alça dels costos d'oportunitat de l'entorn

6.8.1. Determinació dels costos d'atenció personal per al col·lectiu de 65 anys o més

Els tipus de costos a valorar en aquest epígraf fan referència tant als costos vinculats al suport en el desenvolupament de les activitats de la vida diària (AVD), com a la despesa en serveis d'atenció especialitzada.

Pel que fa als costos vinculats al suport a les AVD, s'han reescalat les necessitats identificades per al col·lectiu de 6 a 64 anys. En aquest sentit, l'IMPD ha explotat la informació derivada del suport horari dispensat pels Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) de l'Ajuntament de Barcelona. En concret, s'ha avaluat com incrementen les necessitats de suport per franges d'edat. L'increment en l'atenció domiciliària enfront a situacions d'envelliment, fa que les necessitats de suport s'hagin vist incrementades segons la correspondència d'hores identificada a la taula que segueix:

TIPOLOGIA DEL SUPORT	De 6 a 64 anys	65 anys o més
Suport considerable	1,5 hores/dia	1,52 hores/dia
Suport intens	3 hores/dia	3,70 hores/dia
Suport molt intens	5 hores/dia	5,89 hores/dia

El preu/hora considerat és el mateix que l'utilitzat en l'avaluació de costos vinculats a les AVD per al grup de 6 a 64 anys (9,90€/hora). Finalment, per a tots els col·lectius del grup d'edat de 6 a 64 anys en els que no s'identificava una necessitat específica en l'àmbit de suport per a la realització de les AVD (discapacitats auditius i resta visual) s'ha considerat la imputació de costos vinculats a una necessitat de suport considerable, donat els efectes que l'envelliment pot tenir sobre la situació de discapacitat.

Taula 6.56. Costos de suport a les AVD de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	NECESSITATS INFORME 2017 (65 anys o més)			HORES AVD 2017 (65 anys o més)			IMPORTS 2017 (65 anys o més)			TOTAL SUPORT AVD
	Necessitats de suport considerable	Necessitats de suport intens	Necessitats de suport molt intens	Necessitats de suport considerable	Necessitats de suport intens	Necessitats de suport molt intens	Necessitats de suport considerable	Necessitats de suport intens	Necessitats de suport molt intens	
FÍSICA										
DF1	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
DF2	NO	SÍ	NO	NO	3,70 hores/dia	NO	NO	12.613,67 €	NO	12.613,67 €
DF3	NO	NO	SÍ	NO	NO	5,89 hores/dia	NO	NO	20.079,60 €	20.079,60 €
INTEL·LECTUAL										
DI1	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
DI2	NO	SÍ	NO	NO	3,70 hores/dia	NO	NO	12.613,67 €	NO	12.613,67 €
DI3	NO	NO	SÍ	NO	NO	5,89 hores/dia	NO	NO	20.079,60 €	20.079,60 €
VISUAL										
Resta visual	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
Ceguesa total	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
AUDITIVA										
Llengua oral	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
Llengua de signes	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
TRASTORN MENTAL										
TM1	SÍ	NO	NO	1,52 hores/dia	NO	NO	5.181,83 €	NO	NO	5.181,83 €
TM2	NO	SÍ	NO	NO	3,70 hores/dia	NO	NO	12.613,67 €	NO	12.613,67 €
TM3	NO	NO	SÍ	NO	NO	5,89 hores/dia	NO	NO	20.079,60 €	20.079,60 €
PREU/HORA	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	9,34 €	

Font: Elaboració pròpia.

Taula 6.57. Costos d'atenció especialitzada de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	NECESSITATS INFORME 2017 (65 anys o més)			COSTOS INFORME 2017 (65 anys o més)			TOTAL SUPORT ESPECIALITZAT
	Fisioteràpia	Cures d'infermeria	Traducció / transcripció	Fisioteràpia	Cures d'infermeria	Traducció / transcripció	
FÍSICA							
DF1	NO	1 hora/setmana	NO	NO	1.196,00 €	NO	1.196,00 €
DF2	0'5 hores/dia	1 hora/setmana	NO	6.935,00 €	1.196,00 €	NO	8.131,00 €
DF3	0'5 hores/dia	1 hora/setmana	NO	6.935,00 €	1.196,00 €	NO	8.131,00 €
INTEL·LECTUAL							
DI1	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
DI2	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
DI3	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
VISUAL							
Resta visual	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
Ceguesa total	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
AUDITIVA							
Llengua oral	NO	NO	10 hores/mes	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
Llengua de signes	NO	NO	10 hores/mes	NO	NO	4.620,00 €	4.620,00 €
TRASTORN MENTAL							
TM1	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
TM2	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
TM3	NO	NO	NO	NO	NO	NO	0,00 €
PREU/HORA	38,00 €	23,00 €	38,50 €	38,00 €	23,00 €	38,50 €	

Font: Elaboració pròpia.

Pel que fa a les necessitats identificades en l'àmbit del suport especialitzat i tal i com es pot veure en la taula anterior, per al col·lectiu de 65 anys o més s'ha prescindit dels costos vinculats a professionals especialitzats i que donen suport, majoritàriament, durant el període formatiu i/o laboral dels individus. S'han mantingut les hores d'atenció d'infermeria i de fisioteràpia en els perfils que així ho requereixen i, els costos vinculats a traducció per als perfils de discapacitat auditiva.

La taula següent resumeix les necessitats vinculades al col·lectiu de més edat (i que difereixen de les requerides en el grup d'edat de 6 a 64 anys).

Taula 6.58. Costos d'atenció personal de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT (65 anys o més)	AVD Necessitat considerable	AVD Necessitat intensa	AVD Necessitat molt intensa	ATENCIÓ ESPECIALITZADA	TOTALS
FÍSICA					
DF1	5.181,83 €	NO	NO	1.196,00 €	6.377,83 €
DF2	NO	12.613,67 €	NO	8.131,00 €	20.744,67 €
DF3	NO	NO	20.079,60 €	8.131,00 €	28.210,60 €
INTEL·LECTUAL					
DI1	5.181,83 €	NO	NO	0,00 €	5.181,83 €
DI2	NO	12.613,67 €	NO	0,00 €	12.613,67 €
DI3	NO	NO	20.079,60 €	0,00 €	20.079,60 €
VISUAL					
Resta visual	5.181,83 €	NO	NO	0,00 €	5.181,83 €
Ceguesa total	5.181,83 €	NO	NO	0,00 €	5.181,83 €
AUDITIVA					
Llengua oral	5.181,83 €	NO	NO	4.620,00 €	9.801,83 €
Llengua de signes	5.181,83 €	NO	NO	4.620,00 €	9.801,83 €
TRASTORN MENTAL					
TM1	5.181,83 €	NO	NO	0,00 €	5.181,83 €
TM2	NO	12.613,67 €	NO	0,00 €	12.613,67 €
TM3	NO	NO	20.079,60 €	0,00 €	20.079,60 €

Font: Elaboració pròpia

6.8.2. Determinació dels costos addicionals (habitatge, béns i serveis, desplaçaments i suport formatiu i de manteniment) per al col·lectiu de 65 anys o més

En aquesta secció s'analitzaran els canvis associats a la imputació de costos de caràcter addicional entre el col·lectiu de 6 a 64 anys i el de 65 anys o més.

Habitatge

Pel que fa al tema de l'habitatge, s'ha optat per mantenir els supòsits de despesa vinculats als perfils de discapacitat física i de discapacitat auditiva.

Per altra banda, també s'han imputat costos d'adaptació de la cuina i del bany, d'accés als edificis o a l'habitatge i d'instal·lació o actualització de l'ascensor per a tots els perfils de discapacitat (exceptuant els de discapacitat física, ja contemplats) suposant que l'edat agreuja la situació de discapacitat, complicant els processos de mobilitat dins de la pròpia residència i d'accés al propi habitatge. Pel que fa a les obres d'adaptació de certes parts de l'habitatge s'ha comptabilitzat un període d'amortització de, només, 15 anys (a diferència dels 30 anys contemplat en el col·lectiu de 6 a 64 anys).

Taula 6.59. Costos d'habitatge de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS HABITATGE 2017 (65 anys o més)
FÍSICA	
DF1	1.029,14 €
DF2	1.029,14 €
DF3	1.029,14 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	653,81 €
DI2	653,81 €
DI3	820,81 €
VISUAL	
Resta visual	653,81 €
Ceguesa total	653,81 €
AUDITIVA	
Llengua oral	1.009,81 €
Llengua de signes	842,81 €

TRASTORN MENTAL	
TM1	653,81 €
TM2	653,81 €
TM3	820,81 €

Font: Elaboració pròpia.

Costos en béns i serveis

En el procés de còmput en costos dels béns i serveis per al col·lectiu de persones amb discapacitat de 65 anys o més, s'han mantingut els supòsits realitzats en el cas dels individus de 6 a 64 anys amb els canvis que es posen de relleu tot seguit:

- En la taula de 6.14 (costos de caràcter tècnic per tipologia de discapacitat auditiva) s'ha eliminat la despesa associada al detector de plor.
- S'han eliminat totes les despeses vinculades a informàtica adaptada (l'ús general de material informàtic per part de la població de més edat és, encara ara, molt minsa. Possiblement, en ulteriors actualitzacions de l'informe que ens ocupa i a mesura que la població que ara és usuària de material informàtic vagi envellint, resultarà necessari aproximar els costos addicionals en que incorren les persones amb discapacitat en aquesta tipologia de béns).
- S'han incrementat en un 25% els costos associats a l'ús d'energia (es considera que la població més gran està més temps a casa i, en conseqüència, fa un ús més intensiu dels aparells de calefacció i/o climatització).
- Contràriament, s'han reduït en un 50% els costos addicionals imputables a l'àmbit del lleure.

La taula següent resumeix els costos en béns i serveis a que s'enfronten les persones amb discapacitat de més edat:

Taula 6.60. Costos en béns i serveis de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS BÉNS I SERVEIS 2017 (65 anys o més)						COSTOS TOTALS
	AJUDES TÈCNIQUES	MATERIAL ORTOPÈDIC	ROBA	HIGIENE I CURA PERSONAL	ENERGIA	OCI	
FÍSICA							
DF1	613,22 €	911,05 €	532,18 €	673,69 €	952,48 €	434,82 €	4.117,44 €
DF2	761,09 €	1.091,72 €	609,59 €	680,95 €	952,48 €	434,82 €	4.530,65 €
DF3	1.800,17 €	391,72 €	976,07 €	696,67 €	952,48 €	901,08 €	5.718,18 €
INTEL·LECTUAL							
DI1	50,00 €	NO	NO	NO	952,48 €	556,97 €	1.559,46 €
DI2	50,00 €	NO	NO	NO	952,48 €	556,97 €	1.559,46 €
DI3	50,00 €	NO	776,50 €	604,75 €	952,48 €	556,97 €	2.940,71 €
VISUAL							
Resta visual	689,66 €	NO	776,50 €	NO	952,48 €	556,97 €	2.975,62 €
Ceguesa total	825,23 €	NO	776,50 €	NO	952,48 €	556,97 €	3.111,19 €
AUDITIVA							
Llengua oral	151,20 €	483,33 €	NO	NO	952,48 €	431,19 €	2.018,20 €
Llengua de signes	151,20 €	NO	NO	NO	952,48 €	431,19 €	1.534,87 €
TRASTORN MENTAL							
TM1	50,00 €	NO	NO	NO	952,48 €	556,97 €	1.559,46 €
TM2	50,00 €	NO	NO	NO	952,48 €	556,97 €	1.559,46 €
TM3	50,00 €	NO	776,50 €	604,75 €	952,48 €	556,97 €	2.940,71 €

Font: Elaboració pròpia.

Desplaçaments

En aquest epígraf, les correccions que s'han fet per passar del costos estimats vinculats a la mobilitat per al grup central d'edats (de 6 a 64 anys) al col·lectiu de persones de més edat són els que es relacionen tot seguit:

- S'han eliminat tots els costos vinculats a l'adaptació del vehicle particular (bé perquè s'entén que les persones afectades ja n'han amortitzat el cost, bé perquè ja no es troben en edat de conduir).
- S'han incrementat en un 25% els costos vinculats a l'ús de taxis adaptats en tots els perfils considerats en l'anàlisi del grup d'edat de 6 a 64 anys (perfils amb mobilitat reduïda). Per a tota la resta de perfils, i partint de la premissa de que

l'edat amplifica les dificultats de desplaçament de les persones amb discapacitat, s'ha imputat el cost de 243,29€/any (import contemplat en la taula 6.26 per als grups amb mobilitat reduïda de 6 a 64 anys).

- En relació al temps extra de desplaçament, s'han incrementat en un 10% les necessitats detectades en els perfils de discapacitat física i els de discapacitat intel·lectual 2 i 3. Alhora, s'ha considerat oportú considerar un certs costos extres en la resta de perfils (no contemplat en el cas del grup d'edat de 6 a 64 anys). Tals costos es suposa que són una quarta part dels contemplats inicialment per als col·lectius DF1, DF2, DF3, DI2 i DI3.
- Finalment, i pel que fa al costos associats a l'acompanyament de la persona amb discapacitat en els seus desplaçaments, s'ha considerat oportú escalar-ne alguns a l'alça. En aquest sentit, s'ha imputat el valor menor considerat a la taula 6.26 per a tots els perfils que tenien aquest valor a zero per al grup d'edats centrals.

Taula 6.61. Costos en desplaçaments de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DESPLAÇAMENTS 2017 (65 anys o més)				COSTOS TOTALS VINCULATS A DESPLAÇAMENTS
	DESPEXA EXTRA EN TAXIS	COSTOS EXTRA DE DESPLAÇAMENT	COST ACOMPANYANT	TEMPS EXTRA	
FÍSICA					
DF1	243,29 €	0,00 €	1.878,66 €	1.033,26 €	3.155,21 €
DF2	304,11 €	0,00 €	4.696,64 €	1.033,26 €	6.034,01 €
DF3	304,11 €	0,00 €	4.696,64 €	1.033,26 €	6.034,01 €
INTEL·LECTUAL					
DI1	243,29 €	0,00 €	1.878,66 €	234,83 €	2.356,78 €
DI2	243,29 €	0,00 €	4.696,64 €	1.033,26 €	5.973,19 €
DI3	243,29 €	0,00 €	4.696,64 €	1.033,26 €	5.973,19 €
VISUAL					
Resta visual	304,11 €	480,00 €	1.878,66 €	234,83 €	2.897,60 €
Ceguesa total	304,11 €	480,00 €	3.757,31 €	234,83 €	4.776,25 €
AUDITIVA					
Llengua oral	243,29 €	0,00 €	1.878,66 €	234,83 €	2.356,78 €
Llengua de signes	243,29 €	0,00 €	1.878,66 €	234,83 €	2.356,78 €
TRASTORN MENTAL					
TM1	243,29 €	0,00 €	1.878,66 €	234,83 €	2.356,78 €
TM2	243,29 €	0,00 €	3.757,31 €	234,83 €	4.235,43 €
TM3	243,29 €	0,00 €	3.757,31 €	234,83 €	4.235,43 €

Font: Elaboració pròpia.

Suport formatiu i de manteniment

Per tal d'estimar els costos vinculats a formació per a les persones amb discapacitat de 65 anys o més, s'han fet els següents canvis respecte a l'anàlisi realitzada per al col·lectiu de 6 a 64 anys:

- S'han eliminat els costos vinculats a reforç escolar
- S'ha prescindit de qualsevol tipologia de despesa vinculada al suport especialitzat de caràcter formatiu
- Pel que fa a les despeses associades a l'adaptació a situacions de discapacitat sobrevinguda, s'ha reduït el període d'amortització de 20 a 10 anys.

La taula següent recull els costos totals estimats per aquesta categoria de despesa, composta, només pels costos d'adaptació a situacions de discapacitat sobrevinguda, donat que la resta d'elements s'han obviat en el cas del col·lectiu de 65 anys o més.

Taula 6.62. Costos d'adaptació a situacions de discapacitat sobrevinguda de les persones amb discapacitat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	ADAPTACIÓ A SITUACIONS DE DISCAPACITAT SOBREVINGUDA (65 anys o més)				TOTAL ANUAL
	Temps	Costos / preu-hora	Despeses adaptació totals	% situacions discapacitat sobrevinguda	
FÍSICA					
DF1	1 mes	1.200 €/mes	1.200,00 €	36,67%	44,00 €
DF2	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	132,01 €
DF3	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	220,02 €
INTEL·LECTUAL					
DI1	1 mes	1.200 €/mes	1.200,00 €	36,67%	44,00 €
DI2	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	132,01 €
DI3	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	220,02 €
VISUAL					
Resta visual	3 mesos	1.200 €/mes	3.600,00 €	36,67%	132,01 €
Ceguesa total	5 mesos	1.200 €/mes	6.000,00 €	36,67%	220,02 €
AUDITIVA					
Llengua oral	150 hores	40 €/hora	6.000,00 €	36,67%	220,02 €
Llengua de signes	150 hores	40 €/hora	6.000,00 €	36,67%	220,02 €
TRASTORN MENTAL					

TM1	NO	NO	NO	-	0,00 €
TM2	NO	NO	NO	-	0,00 €
TM3	NO	NO	NO	-	0,00 €

Font: Elaboració pròpia.

6.8.3. Determinació dels costos d'oportunitat per als individus de 65 anys o més

Cost d'oportunitat vinculat a pensions

Per al col·lectiu de persones amb discapacitat de 65 anys o més, l'anàlisi del cost d'oportunitat relatiu a les pensions vindrà condicionat per la seva anterior participació, o no, en el mercat de treball. De fet, haver participat i tenir una vida laboral prou llarga comportarà poder accedir a una pensió contributiva. Pel contrari, la no participació o participació exigua en el mercat de treball i, conseqüentment, l'absència de cotització o de cotització en temps insuficient comportarà no poder assolir prestacions de nivell contributiu (pel fet d'haver realitzat activitats professionals) i suposarà l'accés a prestacions econòmiques de tipus no contributiu.

De manera general, l'accés a pensions contributives requereix haver cotitzat, com a mínim, durant un període de 15 anys. No obstant, les persones amb discapacitat poden arribar a tenir una vida laboral inferior, ja sigui per dificultats en el procés d'inserció laboral o pel fet de jubilar-se anticipadament, condicionant l'accés a aquest tipus de prestacions. Amb efectes des de l'1 d'abril de 2013, i amb l'objectiu de facilitar i completar el període mínim de cotització, es regula l'accés a les pensions contributives de les persones amb discapacitat que no hagin pogut cobrir aquest període mínim facilitant la cotització a la Seguretat Social, a càrrec exclusiu del subscriptor, sense haver de treballar.⁸¹ D'altra banda, cal tenir present que en les discapacitats que poden donar lloc a la reducció en l'edat de jubilació (52 anys per a persones amb discapacitat igual o superior al 65%, podent endarrerir-se fins als 56 anys per a aquelles amb una discapacitat igual o superior al 45%), el període de temps en què es redueixi l'edat de jubilació es computarà com a temps cotitzat, a l'exclusiu

⁸¹ El Conveni Especial per a persones amb discapacitat que tinguin especials dificultats d'inserció laboral (R.D.156/2013) és accessible per a les persones afectades per un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33% (persones amb paràlisi cerebral, trastorn mental o amb discapacitat intel·lectual) o al 65 per cent (persones amb discapacitat física o sensorial). La quota mensual establerta és de 190€.

efecte de determinar el percentatge aplicable a la base reguladora per calcular l'import de la pensió de jubilació.⁸²

L'accés a pensions no contributives en concepte de jubilació requereix haver complert els 65 anys, residir legalment en territori espanyol i no comptar amb rendes o ingressos suficients (considerant-se com a ingrés insuficient la circumstància en la qual la suma de rendes o d'ingressos sigui inferior a l'import de la pensió). A més, les pensions no contributives són incompatibles amb les pensions assistencials, els subsidis de garantia d'ingressos mínims i per ajut de tercera persona, i caldrà exercir opció en favor d'alguna de les prestacions declarades incompatibles.

La següent taula estima la incidència, a mode de greuge econòmic i pels 13 perfils de discapacitat considerats a l'estudi, dels costos d'oportunitat associats a la percepció de menors prestacions en concepte de pensions per a les persones amb discapacitat amb edat igual o superior a 65 anys, suposant que:

- 1) en el càlcul del cost d'oportunitat associat a la percepció d'una prestació econòmica per jubilació inferior es considera com a referent la prestació contributiva mitjana pagada en concepte de jubilació a la ciutat de Barcelona l'any 2017 (18.318,72€)⁸³;
- 2) l'import mensual de les pensions de jubilació no contributives s'estableix per a l'any 2017 en 368,90€, abonant-se dues pagues extraordinàries de la mateixa quantia que meriten els mesos de juny i de novembre (5.164,60€ a l'any). No obstant, atenent a la convivència de diferents tipologies de prestacions no contributives, es considera pertinent prendre l'import mitjà pagat a cada persona al mes de desembre a la ciutat de Barcelona - 346€ mensuals⁸⁴ (4.844€ anuals);

i assumint:

⁸² Vegi's RD 1851/2009 de 4 de desembre en quant a l'anticipació de la jubilació dels treballadors amb discapacitat en grau igual o superior al 45%.

⁸³ L'import s'obté multiplicant per 14 pagues la quantia mitjana de 1.308,48€, pagada al mes de desembre de 2017 per jubilació (Règim General de la Seguretat Social). Font: IDESCAT, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

⁸⁴ Font: IDESCAT, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

- iv. que les persones amb Discapacitats DF1, DI1, Resta visual, Llengua oral, Llengua de signes i TM1:
 - a. han percebut el salari associat a la ponderació del salari de treball al mercat ordinari i de treball en CET (14.689,91€) d'acord a la respectiva estructura de contractació (34 % i 66%, respectivament) durant tota la seva vida laboral;
 - b. han avançat la seva edat de jubilació en 11,33 anys i han tingut una vida laboral de 23,57 anys; per tant, a efectes de càlcul de la base reguladora es consideren 34,9 anys i perceben el 100% de la base reguladora;
 - c. el cost d'oportunitat per pensions corresponent és la diferència respecte a la mitjana de la pensió contributiva;
- v. que les persones amb Discapacitats DF2, DI2, Discapacitat visual total i TM2:
 - a. han percebut el salari associat al treball en CET durant tota la seva vida laboral;
 - b. han avançat la seva edat de jubilació en 11,33 anys i han tingut una vida laboral de 15 anys; per tant, a efectes de càlcul de la base reguladora es consideren 26,33 anys i perceben el 82,66% de la base reguladora;
 - c. el cost d'oportunitat per pensions corresponent és la diferència respecte a la mitjana de la pensió contributiva;
- vi. que les persones amb Discapacitats DF3, DI3 i TM3:
 - a. no han participat en el mercat de treball;
 - b. no havent percebut cap salari, accedeixen a una pensió no contributiva;
 - c. el cost d'oportunitat per pensions corresponent és la diferència respecte a la mitjana de la pensió contributiva.

Taula 6.63. Costos d'oportunitat per pensions per tipologia de discapacitat (€).

	Pensió percebuda (€)	Cost d'oportunitat per jubilació (€)
Pensió contributiva mitjana (BCN- 2017)	18.318,72	
Pensió no contributiva mitjana (BCN – 2017)	4.844	
DISCAPACITAT FÍSICA		
DF1	14.689,91	3.628,81
DF2	8.188,63	10.130,09

DF3	4.844	14.166,72
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL		
DI1	14.689,91	3.628,81
DI2	8.188,63	10.130,09
DI3	4.844	14.166,72
DISCAPACITAT VISUAL		
Resta visual	14.689,91	3.628,81
TCeguesa total	8.188,63	10.130,09
DISCAPACITAT AUDITIVA		
Llengua oral	14.689,91	3.628,81
Llengua de signes	14.689,91	3.628,81
TRANSTORN MENTAL		
TM1	14.689,91	3.628,81
TM2	8.188,63	10.130,09
TM3	4.844	14.166,72

Font: elaboració pròpia.

6.8.4. Determinació dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport per al col·lectiu de 65 anys o més

Cost d'oportunitat pel cuidador

Per al col·lectiu de persones amb discapacitat de 65 anys o més, l'anàlisi del cost d'oportunitat sobre l'entorn familiar ha de contemplar, de la mateixa manera que per al col·lectiu de persones amb discapacitat entre 6 i 64 anys, tant l'impacte en termes del temps dedicat, com les menors oportunitats en l'entorn laboral i la incidència sobre la qualitat de vida per part del cuidador.

D'una banda, es considera pertinent assumir que la incidència sobre l'eventual participació i promoció en el mercat de treball del cuidador i sobre la seva qualitat de vida és independent de l'edat de la persona amb discapacitat. En correspondència, es preserven els imports calculats per al tram d'edat de persones amb discapacitat entre 6 i 64 en aquests dos conceptes. De l'altra, i de manera diferenciada per al col·lectiu de persones amb discapacitat majors de 65 anys, es caracteritza l'impacte que té la seva atenció sobre les famílies i l'entorn de suport en termes d'hores d'atenció i s'estima la seva incidència en termes de greuge econòmic.

Temps del cuidador

L'assistència rebuda per persones amb discapacitat amb 65 anys o més recau en familiars en una proporció menor a la registrada pel tram els 6 i els 64 anys (per a Catalunya en un 85,5% envers el 95,1 % d'acord amb la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* , acostant-se al 88,9% constatat a l'Enquesta de Salut de Barcelona, 2016).

En primer lloc, el cost total associable a aquest suport, assumit per les famílies, es calcula estimant el nombre de persones amb discapacitat amb 65 anys o més que reben assistència a la ciutat de Barcelona atenent, d'una banda, a la informació disponible per a Catalunya, relativa a la distribució percentual per intensitat en temps d'atenció tot diferenciant per motiu de gènere i, de l'altra, al Informe de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 6.64. Distribució de les persones amb discapacitat (CAT) i nombre de persones amb discapacitat segons hores d'assistència personal rebuda (BCN).

	Total	Homes	Dones
Població amb discapacitat 65 o més CAT (2008)	299.500	103.400	196.100
Població amb discapacitat 65 o més CAT (2008) que rep ajut assistència personal	193.000	53.900	139.100
Distribució de les persones amb discapacitat (%) segons hores diàries d'assistència personal rebuda (6-64 anys CAT - 2008)			
Menys d'1 hora		0,0	0,6
Entre 1 i 2 hores		10,8	13,6
Entre 3 i 5 hores		15,2	11,6
Entre 6 i 8 hores		7,6	6,3
Més de 8 hores		36,4	33,9
No consta		30,1	34,0
Població amb discapacitat 65 o més BCN (2016)	67.508	23.379	40.129
Població amb discapacitat 65 o més BCN (2016) estimada que rep ajut assistència personal	40.652	12.187	28.465
Nombre de persones amb discapacitat 6-64 BCN (2016) estimades, segons hores diàries d'assistència personal rebuda			
Menys d'1 hora	184	-	184
Entre 1 i 2 hores	5.179	1.311	3.868
Entre 3 i 5 hores	5.169	1.854	3.315
Entre 6 i 8 hores	2.707	927	1.780
Més de 8 hores	14.090	4.432	9.659
No consta	27.330	8.524	18.806

Font: elaboració pròpia, a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Informe de Persones amb Discapacitat Ajuntament de Barcelona (2016).

El fet de que el col·lectiu de persones amb discapacitat amb 65 anys o més requereix majors atencions s'evidencia amb la distribució percentual de persones segons la intensitat d'atenció i amb la seva comparació envers el tram d'edat entre 6 i 64 anys, després de repartir entre les diferents intensitats d'atenció el total de persones per a les que no consta informació.

Taula 6.65. Distribució percentual de les persones amb discapacitat segons intensitat d'atenció.

Intensitat d'atenció	Distribució percentual persones amb discapacitat 65 anys o més	Distribució percentual persones amb discapacitat 6-64 anys	Diferència
Menys d'1 hora	0,7	3,2	-2,5
Entre 1 i 2 hores	19,0	21,7	-2,7
Entre 3 i 5 hores	18,9	18,8	0,1
Entre 6 i 8 hores	9,9	8,6	1,3
Més de 8 hores	51,5	47,6	3,9

Font: elaboració pròpia.

En el quadre que segueix es presenta l'ajust del total d'hores a càrrec de les famílies (considerant que un 85,5% són assumides per membres de la família; 87,9 % en el cas dels homes i 84,6 % en el de les dones) i el corresponent cost total, també després del repartiment entre les diferents intensitats d'atenció de les persones per a les que no consta informació. A efectes del càlcul del cost total de l'assistència es considera com a preu unitari l'estimació ajustada a la secció relativa als costos d'atenció per a l'AVD (8,51€ per hora per al 2017).

La darrera taula recull el cost mitjà per a cada intensitat d'atenció i el mitjà ponderat pel nombre de persones de cada intensitat.

Taula 6.66. Hores totals a càrrec de familiars i cost total per intensitat d'atenció diària.

Atenció diària	Total hores a càrrec de familiars			Cost total hores					
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones			
Menys d'1 hora	279	-	279	43.094	-	43.094	366.733	-	366.733
Entre 1 i 2 hores	7.733	1.875	5.858	3.616.958	902.011	2.714.947	30.780.313	7.676.115	23.104.198
Entre 3 i 5 hores	7.672	2.651	5.021	9.606.279	3.400.686	6.205.593	81.749.432	28.939.836	52.809.596
Entre 6 i 8 hores	4.022	1.325	2.697	8.807.708	2.975.600	5.832.108	74.953.597	25.322.356	49.631.241
Més de 8 hores	20.966	6.336	14.630	58.970.163	18.289.054	40.681.109	501.836.088	155.639.849	346.196.239
Total	40.672	12.187	16.599	81.044.203	25.567.351	55.476.852	689.686.163	217.578.156	472.108.007

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i *Enquesta de Salut de Barcelona 2016*.

Taula 6.67. Cost total mitjà per intensitat d'atenció diària.

	Cost Total (€)	Cost Homes (€)	Cost Dones (€)
Menys d'1 hora	1.315	-	1.315
Entre 1 i 2 hores	3.980	4.094	3.944
Entre 3 i 5 hores	10.655	10.918	10.517
Entre 6 i 8 hores	18.636	19.106	18.405
Més de 8 hores	23.936	24.565	23.663
Mitjana	16.957	17.853	16.574

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la *Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y situaciones de Dependencia (EDAD) INE 2008* i Enquesta de Salut de Barcelona 2016.

Els imports o costos mitjans per a cada intensitat d'atenció són directament homologables als obtinguts per a les persones amb discapacitat entre 6 i 64 anys. No obstant, la mitjana ponderada es veu incrementada en 448€ en tant que el percentatge de persones en les intensitats d'atenció més altes (entre 6 i 8 hores i més de 8 hores) és superior pel tram d'edat de 65 anys o més (16.957€ envers 16.509€, mitjana de 6-64 anys). Aquests costos mitjans, valorant les hores d'atenció a un preu per hora corresponent a la categoria de "Treballadors de serveis personals", proporcionen el valor o cost mitjà de l'atenció informal i, per tant, del cost d'oportunitat del cuidador principal o ingrés perdut mínim assumit per les famílies segons aquesta atenció sigui a homes o a dones.

Per tal de no imputar doblement el greuge econòmic associat al cost d'oportunitat del temps dels cuidadors es contempla exclusivament aquell volum d'hores d'atenció assumides per membres de la família que superin les ja considerades com a atenció per a activitats de la vida diària (AVD), això és, des del màxim establert en la classificació alemanya (5 hores al dia) corregit per l'increment en l'atenció domiciliària associada a l'envelliment (5,89 hores al dia) fins al declarat per a intensitats d'atenció superiors a 5,89 hores diàries (entre 6 i 8 hores i més de 8 hores) directament imputables als 3 grups amb discapacitats amb major severitat.

En el següent quadre es presenten les hores d'atenció diàries addicionals no cobertes. Per a l'interval d'assistència entre 6 i 8 hores es segueix considerant el punt mitjà d'assistència en 7 hores i les hores addicionals no cobertes com a la diferència entre 7 i

5,89 hores (1,11 hores). En el tram d'assistència superior a 8 hores, el punt mitjà que s'imputava per a persones amb discapacitat entre 6 i 64 anys (9 hores) s'incrementa en la mateixa proporció que l'assistència domiciliaria associada a l'envelliment de necessitat de suport molt considerable passant a ser de 10,6 hores. Les hores addicionals d'assistència no cobertes resultaran de la diferència entre 10,6 i 5,89 hores. A partir de la ponderació del nombre d'hores no cobertes en cada tram pel nombre de persones amb diferents intensitats d'assistència i la seva valoració anual, el cost total es veu incrementat en un 12% (de 11.461,69€ a 12.835,33€). Correspondrà imputar l'import ajustat a les 3 discapacitats de major gravetat per requerir majors necessitats d'atenció (Discapacitat física del grup 3, Discapacitat intel·lectual del grup C i Trastorn mental del grup 3).

Taula 6.68. Greuge econòmic per hores diàries d'assistència no coberta.

	Hores diàries no cobertes	Euros/hora	Cost Total (€)
Assistència de 6 a 8 hores (mitjana de 7 hores)	1,11		
Assistència superior a 8 hores (mitjana de 10,6 hores)	4,71		
Mitjana d'hores d'assistència	4,13	8,51	12.835,33

Font: elaboració pròpia.

Resum dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport

En la següent taula es recull l'impacte, a mode de greuge econòmic i pels 13 perfils de discapacitat considerats a l'estudi, dels costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport a les persones amb discapacitat.

Taula 6.69. Costos d'oportunitat de les famílies i de l'entorn de suport per tipologia de discapacitat (€).

PERFIL DE DISCAPACITAT	Cost d'oportunitat per hores d'atenció dels cuidadors	Cost d'oportunitat per pèrdua d'oportunitats laborals del cuidador	Cost d'oportunitat per temps d'oci del cuidador	Cost d'oportunitat total famílies
DISCAPACITAT FÍSICA				
DF1		2.812,13		2.812,13
DF2		2.812,13		2.812,13
DF3	12.835,33	2.812,13	12.942,30	28.589,76
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL				
DI1		2.812,13		2.812,13
DI2		2.812,13		2.812,13
DI3	12.835,33	2.812,13	12.942,30	28.589,76

DISCAPACITAT VISUAL				
Resta visual		2.812,13		2.812,13
Ceguesa total		2.812,13		2.812,13
DISCAPACITAT AUDITVA				
Llengua oral		2.812,13		2.812,13
Llengua de signes		2.812,13		2.812,13
TRANSTORN MENTAL				
TM1		2.812,13		2.812,13
TM2		2.812,13		2.812,13
TM3	12.835,33	2.812,13	12.942,30	28.589,76

Font: elaboració pròpia.

6.8.5. Resum final dels costos per al col·lectiu de 65 anys o més

Les taules següents permeten identificar els costos totals als que han de fer front les persones amb discapacitat de 65 anys o més i les seves famílies. Tal i com s'ha fet per al grup d'edats de 6 a 64 anys, també es diferencia entre costos directes i indirectes, tot i especificant el pes de cada grup de costos en la determinació dels costos totals.

Taula 6.70. Costos directes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DIRECTES (65 anys o més)						COSTOS DIRECTES (65 anys o més)
	COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL		COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT				
	AVD	Atenció especialitzada	Habitatge	Béns i serveis	Desplaçaments	Suport formatiu i manteniment	
FÍSICA							
DF1	5.181,83 €	1.196,00 €	1.029,14 €	4.117,44 €	3.155,21 €	2.366,16 €	17.045,78 €
DF2	12.613,67 €	8.131,00 €	1.029,14 €	4.530,65 €	6.034,01 €	2.410,17 €	34.748,64 €
DF3	20.079,60 €	8.131,00 €	1.029,14 €	5.718,18 €	6.034,01 €	3.626,25 €	44.618,19 €
INTEL·LECTUAL							
DI1	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	2.356,78 €	2.572,88 €	12.324,76 €
DI2	12.613,67 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	5.973,19 €	2.616,89 €	23.417,01 €
DI3	20.079,60 €	0,00 €	820,81 €	2.940,71 €	5.973,19 €	3.832,97 €	33.647,27 €
VISUAL							
Resta visual	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	2.975,62 €	2.897,60 €	2.438,01 €	14.146,86 €
Ceguesa total	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	3.111,19 €	4.776,25 €	2.482,01 €	16.205,09 €
AUDITIVA							
Llengua oral	5.181,83 €	4.620,00 €	1.009,81 €	2.018,20 €	2.356,78 €	2.502,73 €	17.689,35 €

Llengua de signes	5.181,83 €	4.620,00 €	842,81 €	1.534,87 €	2.356,78 €	2.502,73 €	17.039,02 €
TRASTORN MENTAL							
TM1	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	2.356,78 €	2.365,84 €	12.117,71 €
TM2	12.613,67 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	4.235,43 €	2.365,84 €	21.428,21 €
TM3	20.079,60 €	0,00 €	820,81 €	2.940,71 €	4.235,43 €	3.537,92 €	31.614,47 €

Font: elaboració pròpia.

Taula 6.71. Costos indirectes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS INDIRECTES (65 anys o més)		COSTOS INDIRECTES (65 anys o més)
	Costos d'oportunitat dels individus	Costos d'oportunitat de l'entorn	
FÍSICA			
DF1	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
DF2	10.130,09 €	2.812,13 €	12.942,22 €
DF3	14.166,72 €	28.589,76 €	42.756,48 €
INTEL-LECTUAL			
DI1	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
DI2	10.130,09 €	2.812,13 €	12.942,22 €
DI3	14.166,72 €	28.589,76 €	42.756,48 €
VISUAL			
Resta visual	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
Ceguesa total	10.130,09 €	2.812,13 €	12.942,22 €
AUDITIVA			
Llengua oral	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
Llengua de signes	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
TRASTORN MENTAL			
TM1	3.628,81 €	2.812,13 €	6.440,94 €
TM2	10.130,09 €	2.812,13 €	12.942,22 €
TM3	14.166,72 €	28.589,76 €	42.756,48 €

Font: elaboració pròpia.

Taula 6.72. Distribució dels costos directes i indirectes, segons perfils de discapacitat, per al grup d'edat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	TOTAL COSTOS DIRECTES (65 anys o més)	TOTAL COSTOS INDIRECTES (65 anys o més)	COSTOS TOTALS (65 anys o més)	% COSTOS DIRECTES (65 anys o més)	% COSTOS INDIRECTES (65 anys o més)
FÍSICA					
DF1	17.045,78 €	6.440,94 €	23.486,72 €	72,58%	27,42%
DF2	34.748,64 €	12.942,22 €	47.690,86 €	72,86%	27,14%
DF3	44.618,19 €	42.756,48 €	87.374,67 €	51,07%	48,93%
INTEL·LECTUAL					
DI1	12.324,76 €	6.440,94 €	18.765,70 €	65,68%	34,32%
DI2	23.417,01 €	12.942,22 €	36.359,23 €	64,40%	35,60%
DI3	33.647,27 €	42.756,48 €	76.403,75 €	44,04%	55,96%
VISUAL					
Resta visual	14.146,86 €	6.440,94 €	20.587,80 €	68,71%	31,29%
Ceguesa total	16.205,09 €	12.942,22 €	29.147,31 €	55,60%	44,40%
AUDITIVA					
Llengua oral	17.689,35 €	6.440,94 €	24.130,29 €	73,31%	26,69%
Llengua de signes	17.039,02 €	6.440,94 €	23.479,96 €	72,57%	27,43%
TRASTORN MENTAL					
TM1	12.117,71 €	6.440,94 €	18.558,65 €	65,29%	34,71%
TM2	21.428,21 €	12.942,22 €	34.370,43 €	62,34%	37,66%
TM3	31.614,47 €	42.756,48 €	74.370,95 €	42,51%	57,49%

Font: elaboració pròpia.

Taula 6.73. Costos totals, segons perfil de discapacitat, per al grup d'edat de 65 anys o més.

PERFIL DE DISCAPACITAT	TIPOLOGIES DE COSTOS (65 anys o més)								COSTOS TOTALS
	COSTOS D'ATENCIÓ PERSONAL		COSTOS ADDICIONALS VINCULATS A LA DISCAPACITAT				Costos d'oportunitat dels individus	Costos d'oportunitat de l'entorn	
	AVD	Atenció especialitzada	Habitatge	Béns i serveis	Desplaçaments	Suport formatiu i manteniment			
FÍSICA									
DF1	5.181,83 €	1.196,00 €	1.029,14 €	4.117,44 €	3.155,21 €	2.366,16 €	3.628,81 €	2.812,13 €	23.486,72 €
DF2	12.613,67 €	8.131,00 €	1.029,14 €	4.530,65 €	6.034,01 €	2.410,17 €	10.130,09 €	2.812,13 €	47.690,86 €
DF3	20.079,60 €	8.131,00 €	1.029,14 €	5.718,18 €	6.034,01 €	3.626,25 €	14.166,72 €	28.589,76 €	87.374,67 €
INTEL·LECTUAL									
DI1	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	2.356,78 €	2.572,88 €	3.628,81 €	2.812,13 €	18.765,70 €
DI2	12.613,67 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	5.973,19 €	2.616,89 €	10.130,09 €	2.812,13 €	36.359,23 €
DI3	20.079,60 €	0,00 €	820,81 €	2.940,71 €	5.973,19 €	3.832,97 €	14.166,72 €	28.589,76 €	76.403,75 €
VISUAL									
Resta visual	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	2.975,62 €	2.897,60 €	2.438,01 €	3.628,81 €	2.812,13 €	20.587,80 €
Ceguesa total	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	3.111,19 €	4.776,25 €	2.482,01 €	10.130,09 €	2.812,13 €	29.147,31 €
AUDITIVA									
Llengua oral	5.181,83 €	4.620,00 €	1.009,81 €	2.018,20 €	2.356,78 €	2.502,73 €	3.628,81 €	2.812,13 €	24.130,29 €
Llengua de signes	5.181,83 €	4.620,00 €	842,81 €	1.534,87 €	2.356,78 €	2.502,73 €	3.628,81 €	2.812,13 €	23.479,96 €
TRASTORN MENTAL									
TM1	5.181,83 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	2.356,78 €	2.365,84 €	3.628,81 €	2.812,13 €	18.558,65 €
TM2	12.613,67 €	0,00 €	653,81 €	1.559,46 €	4.235,43 €	2.365,84 €	10.130,09 €	2.812,13 €	34.370,43 €
TM3	20.079,60 €	0,00 €	820,81 €	2.940,71 €	4.235,43 €	3.537,92 €	14.166,72 €	28.589,76 €	74.370,95 €

Font: elaboració pròpia.

7. ANÀLISI D'INGRESSOS I DE BONIFICACIONS

El càlcul del greuge econòmic de les persones amb discapacitat ha de contemplar, tal i com s'ha abordat en les seccions anteriors, el conjunt de despeses en diferents conceptes i necessitats de recolzament que han d'afrontar per tal de facilitar el desenvolupament de l'activitat diària i la seva integració en la societat i, també, les discriminacions positives tant en forma de prestacions i ajuts, ja siguin econòmiques o directament amb serveis, com les vehiculitzades mitjançant bonificacions i deduccions. Finalment, en aquest càlcul caldrà també considerar la presència de possibles ingressos derivats de cobertures per assegurances davant de discapacitats sobrevingudes.

En aquesta secció s'aborden els diferents ingressos i bonificacions associables als diferents perfils de discapacitat contemplats.

Cal tenir present que la Llei 27/2007 del 23 d'octubre d'àmbit estatal reconeix les llengües de signes espanyoles i regula els mitjans de suport a la comunicació per a les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordceguesa. Alhora, en el mateix preàmbul de la llei s'estableix el principi de llibertat en la tria de la forma de comunicació per part de les persones sordes entre la llengua oral i la llengua de signes, independentment de quina sigui la seva discapacitat auditiva.

Si bé des de la perspectiva de costos, l'elecció de la forma de comunicació comporta una valoració de béns i de serveis diferenciada, des de la perspectiva dels ingressos, dels ajuts i de les bonificacions té sentit la consideració d'un perfil de discapacitat que conjugui ambdues formes d'elecció, d'acord amb els percentatges de persones sordes que hagin optat per una forma o una altra de comunicació. Per això, en aquesta sessió s'ha optat per imputar quanties homogènies als dos perfils de discapacitat auditiva, preservant els 13 perfils identificats en l'apartat de costos.

7.1. DETERMINACIÓ DE LES DISTINTES TIPOLOGIES DE BONIFICACIONS I D'INGRESSOS PER AL GRUP D'EDATS DE 6 A 64 ANYS

7.1.1. Pensions no contributives

Les pensions no contributives (PNC) es configuren com a prestacions econòmiques de caràcter universal i van adreçades a aquelles persones (tenen caràcter individual) que, estant en una situació de necessitat a protegir, no hagin cotitzat mai (o ho hagin fet durant un temps considerat com a insuficient) com per poder optar a les de caràcter contributiu. Si bé poden respondre tant a conceptes de jubilació com d'invalidesa, les primeres queden excloses de l'anàlisi en aquesta secció atenent al tram d'edat que s'està considerant.

La pensió no contributiva en concepte d'invalidesa comporta tant una prestació econòmica com d'assistència mèdica i farmacèutica gratuïta així com d'altres serveis socials complementaris. L'accés a una pensió en modalitat no contributiva per concepte d'invalidesa requereix estar afectat per una discapacitat o per una malaltia crònica en un grau igual o superior al 65 %, tenir una edat compresa entre els 18 i els 65 anys i no comptar amb un nivell de rendes o ingressos suficient.⁸⁵

Per al 2017, la quantia de la pensió no contributiva de la Seguretat Social es fixa en 5.164€ (368,90€ mensuals). Aquest import es pot veure incrementat en un 50 % davant de situacions d'invalidesa o discapacitat en grau igual o major al 75 % que comportin l'ajut de terceres persones per realitzar activitats de la vida diària. Igualment, aquesta prestació és compatible amb l'obtenció d'ingressos per treball durant quatre anys sempre i quan la suma de la pensió i dels ingressos obtinguts per l'activitat laboral no superin l'import de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM).⁸⁶

⁸⁵ Per a l'any 2017, la insuficiència d'ingressos queda fixada en un llindar màxim de 5.164,60€. Si la persona amb discapacitat conviu amb familiars, el referent en renda màxima queda determinat en funció dels ingressos de la unitat econòmica de convivència d'acord al nombre de membres i a l'existència o no d'ascendents o descendents de primer grau.

⁸⁶ En cas que es superi l'import de l'IPREM, es minora l'import de la pensió en el 50 % de l'excés (sense afectar al complement per situacions de discapacitat superior al 75 %).

Cal apuntar que en concepte de prestacions per fills a càrrec del beneficiari es pot reconèixer la mateixa assignació econòmica a un progenitor per cada fill a càrrec menor de 18 anys amb una discapacitat igual o superior al 65 % (amb el complement del 50 % a partir del 75 % de discapacitat) i sense límit d'ingressos familiars, que esdevé incompatible amb la percepció d'una PNC per invalidesa per part del fill quan aquest és major de 18 anys.

La següent taula recull el total de beneficiaris de pensions no contributives per invalidesa a Catalunya i a la ciutat de Barcelona, la taxa de cobertura d'aquestes prestacions així com l'import mitjà en euros al mes i a l'any.

Taula 7.1. Pensions no contributives (beneficiaris i imports).

	Total	Homes	Dones
Persones Discapacitat CAT (16-64)	285.953	152.649	133.304
Persones Discapacitat CAT (16-64) 65-74%	72.223	39.068	33.155
Persones Discapacitat CAT (16-64) +75%	34.476	19.171	15.305
Percentatge de persones amb Discapacitat CAT +65%	37,3	38,2	36,4
Beneficiaris PNC invalidesa CAT	26.312	13.115	13.197
Taxa de cobertura ⁸⁷	24,7	22,5	27,2
Import pagat mitjà anual (€/beneficiari)	5.320,00	5.348,00	5.292,00
Import pagat mitjà mensual (€/beneficiari-14 pagues)	380,00	382,00	378,00
Persones Discapacitat BCN (16-64)	61.366	31.382	29.984
Persones Discapacitat BCN 65-74% (16-64)	19.747	10.454	9.293
Persones Discapacitat BCN +75% (16-64)	8.880	4.809	4.071
Percentatge de persones amb Discapacitat BCN +65%	46,6	48,6	44,6
Beneficiaris PNC invalidesa BCN	7.402	-	-
Taxa de cobertura	25,9	-	-
Import pagat mitjà anual (€/beneficiari)	5.334,00	-	-
Import pagat mitjà mensual (€/beneficiari-14 pagues)	381,00	-	-

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2017) i del Informe de persones amb discapacitat Ajuntament de Barcelona (2016).

La taxa de cobertura de les PNC de la ciutat de Barcelona, entesa i calculada a partir del nombre de beneficiaris respecte al total de població susceptible de poder demanar

⁸⁷ La taxa de cobertura s'ajusta a partir de considerar el total de beneficiaris de PNC (en edats compreses entre els 18 i els 64 anys) sobre el total de persones amb grau de discapacitat superior al 65 % (en edats compreses entre els 16 i els 64 anys).

l'ajut per motiu d'edat, és lleugerament superior a l'enregistrada pel total de Catalunya. El major percentatge de persones entre 16 i 64 anys amb una discapacitat superior al 65 % sobre el total de persones amb discapacitat a Barcelona en el mateix tram d'edat (46,6 %) respecte de l'equivalent per a Catalunya (37,3 %) explica aquesta major taxa de cobertura de les PNC a la ciutat. No obstant, l'import mitjà percebut a Barcelona i a Catalunya és pràcticament idèntic. Igualment, les diferències per motiu de gènere (les dades només estan disponibles per a Catalunya) queden fixades en tant sols un 1 %.

Atenent a que la taxa de cobertura de les pensions no contributives es situa lleugerament per sobre del 25 % del Informe de persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona es considera pertinent ajustar els imports anuals pagats a les persones amb discapacitat entre el 65 i 74 % i igual o per sobre del 75 %. La següent taula recull les xifres imputades a cadascun dels grups considerats.

Taula 7.2. Imports mitjans en Pensions no contributives per tipus de discapacitat.

	Total
Import pagat mitjà mensual (€/beneficiari-14 pagues)	381,00
Prestació econòmica mitjana	5.334,00
Import pagat anual (€/beneficiari) Discapacitat 65-74%	5.164,00
Import pagat anual (€/beneficiari) Discapacitat +75%	7.746,00
Taxa de cobertura	25,9
DISCAPACITAT FÍSICA	
DF1	-
DF2	1.334,90
DF3	2.002,34
DISCAPACITAT INTEL. LECTUAL	
DI1	-
DI2	1.334,90
DI3	2.002,34
DISCAPACITAT VISUAL	
Resta visual	-
Ceguesa total	1.334,90
DISCAPACITAT AUDITIVA	
Llengua oral	-
Llengua de signes	-
TRANSTORN MENTAL	
TM1	-

TM2	1.334,90
TM3	2.002,34

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (2017) i del Informe de persones amb discapacitat Ajuntament de Barcelona (2016)..

7.1.2. Renda garantida de ciutadania

Sense caràcter específic per a les persones amb discapacitat, la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) permet complementar prestacions contributives o no contributives a persones majors de 18 anys que tinguin menors o persones amb discapacitat a càrrec i que no comptin amb un nivell d'ingressos mínim per cobrir les necessitats bàsiques d'acord amb l'indicador de suficiència de Catalunya (6.768€ per al 2017). L'import màxim per a una persona sola és de 564€ al mes.

Atesa la incidència no específica de la RGC cap a persones amb discapacitat, considerant els requisits per poder optar-hi i que es tracta d'una prestació nova amb un calendari d'implementació fins a l'abril del 2020 s'ha optat per no incloure-la en el capítol d'ingressos.

7.2. AJUTS A LA DEPENDÈNCIA

La situació de dependència contempla un estat de caràcter permanent en el que es troben les persones que per diverses raons⁸⁸ necessiten l'atenció d'una o més persones o ajuts importants a l'hora de realitzar les activitats bàsiques de la vida diària.

Des de l'aprovació de l'anomenada Llei de Dependència⁸⁹ l'any 2006, la seva aplicació ha estat progressiva entre els anys 2007 i 2018⁹⁰. Per poder accedir als ajuts reconeguts en la Llei de dependència, cal disposar del reconeixement oficial de la situació de dependència en alguns dels graus establerts en la pròpia llei. Així, segons les necessitats d'ajut de la persona afectada a l'hora de dur a terme les activitats de la

⁸⁸ Les raons associades a la situació de dependència poden ser degudes a l'edat, la malaltia, la discapacitat, o bé relacionades amb la manca o pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial.

⁸⁹ Llei 39/2006 de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i atenció a les persones en situació de dependència.

⁹⁰ Per tant, resulta possible considerar que l'any 2017 -període temporal de referència en aquest informe- ja estava plenament desplegada tot i els endarreriments associats a les valoracions i a les assignacions efectives dels ajuts associats a la pròpia llei.

vida diària, els barems o graus de dependència reconeguts són tres i, cadascun d'ells, s'articula en dos nivells:

- I. Grau I o dependència moderada: situacions en les que la persona afectada necessita ajuda com a mínim un cop al dia per tal de realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, o bé té necessitats d'ajuda de manera intermitent o limitada per poder mantenir la seva autonomia personal.
- II. Grau II o dependència severa: es dona quan la persona necessita ajuda dues o tres vegades al dia però no requereix la presència permanent d'un cuidador, o bé presenta necessitats d'ajut de caràcter extensiu per tal de mantenir la seva autonomia personal.
- III. Grau III o gran dependència: la persona afectada requereix d'ajut diverses vegades al dia i, com a conseqüència de la seva pèrdua total d'autonomia mental, intel·lectual o física, necessita de presència indispensable, continuada i permanent d'una altra persona, o bé té necessitats d'ajut generalitzat per tal de mantenir la seva autonomia personal.

La valoració de la situació de dependència té caràcter estatal i, en conseqüència, si hi ha un trasllat de la persona al llarg i ample del territori de l'estat espanyol, la valoració realitzada no canvia.

Cal tenir present que el grau de dependència és com el percentatge de discapacitat, té caràcter permanent si no se'n demana cap revisió. Ara bé, si la situació de la persona afectada es veu agreujada, pot demanar-se'n una nova valoració.

Un cop feta la valoració del grau i del nivell de dependència de la persona, s'elabora el Programa Individual d'Atenció (PIA) per part dels serveis socials. Aquest PIA determina com i quins serveis s'implicaran a l'hora d'atendre les necessitats vinculades a la situació de dependència de l'individu afectat.

Les prestacions vinculades a l'atenció a la dependència contempnen tant prestacions econòmiques com serveis, els quals s'han de prestar amb caràcter prioritari.

En totes les comunitats autònomes, aquests serveis s'ofereixen a través de l'oferta pública de serveis socials, mitjançant el recurs a centres públics o privats concertats (o acreditats).

Els serveis més importants que contempla la Llei de dependència són:

- Serveis de prevenció de la dependència i/o de promoció de l'autonomia personal
- Serveis de teleassistència
- Centres de dia
- Serveis d'atenció residencial

Les prestacions d'aquests serveis no són gratuïtes, donat que la Llei de dependència contempla elements de co-pagament per part del beneficiari, en major o menor mesura i en funció de la seva capacitat econòmica personal. Pel que fa a serveis prestats fora del domicili (residències geriàtriques, centres de dia,...), l'aportació econòmica de la persona usuària mai pot superar el 90% del cost del servei.

Donades les característiques d'aquest estudi, en l'anàlisi dels ajuts percebuts per persones amb discapacitat dels 6 al 64 anys, s'ha de tenir present que només s'han considerat els costos vinculats a persones que viuen a casa seva. En conseqüència, els ajuts contemplats en l'apartat a) de l'article 14 de la Llei d'atenció a les Persones Dependents no s'analitzaran en aquesta secció⁹¹. Aquest criteri resulta coherent amb tota l'anàlisi feta al llarg d'aquest informe: no contemplar els costos -ni tampoc els ajuts- a càrrec del sistema sanitari i social de caràcter públic.

⁹¹ L'article 14 de la Llei diu textualment:

Las personas que sean declaradas dependientes podrán recibir (art.14):

*a) Directamente **servicios**, prestados a **través de la oferta pública de la Red de Servicios Sociales de las Comunidades Autónomas**, mediante centros y servicios públicos o privados concertados.*

*b) **De no ser posible**, la atención mediante un servicio, se podrá recibir una **prestación económica**, de carácter periódico. Deberá estar vinculada a la adquisición de un servicio que se determine adecuado para las necesidades de la persona beneficiaria.*

*c) Con carácter excepcional, se podrá recibir una **prestación económica para ser atendido por cuidadores no profesionales**: familiares de la persona dependiente.*

Així, interessa avaluar els ajuts econòmics contemplats en el marc de la llei i que pretenen ajudar a fer front a les despeses derivades de la situació de dependència. Tals ajuts són:

- **La prestació econòmica vinculada al servei (PEVS).** Tal ajut es contempla quan no resulta possible accedir a un servei públic de suport i s'intenta facilitar el pagament de tals serveis en el sector privat.
- **La prestació per a suport en l'entorn familiar i recolzament a cuidadors no professionals.** En aquests casos, els ajuts s'atorguen als cuidadors que siguin familiars de la persona dependent (fins a un tercer grau) i que en el moment de sol·licitar la prestació faci més d'un any que exerceixin de cuidadors.

Ambdues tipologies de prestació depenen tant del grau de dependència estipulat, com de la capacitat econòmica de la persona beneficiària. És a dir, no tenen caràcter universal, sinó que s'adapten a la situació particular de cada persona beneficiària. Tals prestacions poden ser revisades a l'alça quan es veu modificada la situació de dependència de l'usuari.

La taula següent recull la quanties màximes dels ajuts econòmics que es poden percebre en funció del grau de dependència i del tipus de servei contemplat.

Taula 7.3. Ajuts econòmics màxims vinculats a la llei de dependència.

GRAU DE DEPENDÈNCIA / TIPOLOGIA AJUT	GRAU I	GRAU II	GRAU III
PEVS	300,00 €/mes	426,12€/mes	715,07€/mes
Cuidador familiar	153€/mes	268,79€/mes	387,64€/mes

Font: elaboració pròpia.

Per tal de determinar les imputacions dels ajuts rebuts en el marc de la llei de dependència a cadascun dels perfils de discapacitat contemplats, s'han tingut en consideració quatre elements importants:

- 1) Els percentatges de persones en situació de discapacitat que tenen reconegut, respectivament, els graus I, II i III de dependència, per a cadascun dels perfils de discapacitat identificats. Aquestes proporcions permetran ajustar els ingressos

anuals a imputar a cada perfil. Les taules següents determinen el percentatge de persones que tenen reconegut els diferents graus de dependència (I, II o III) per a cada tipologia de discapacitat així com pel grau reconegut de discapacitat, respectivament, per a la població de 6 a 64 anys en situació de discapacitat de la ciutat de Barcelona l'any 2016⁹².

Taula 7.4. Graus de dependència i tipologia de discapacitat.

GRAU DE DEPENDÈNCIA	Discapacitat física	Discapacitat intel·lectual	Discapacitat visual	Discapacitat auditiva	Malaltia mental
Sense valoració	90,93%	61,79%	90,12%	98,65%	86,30%
Grau I	3,04%	7,65%	4,20%	0,67%	7,15%
Grau II	2,89%	15,22%	3,67%	0,51%	4,96%
Grau III	3,13%	15,33%	2,01%	0,16%	1,59%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades dels Informe de Població amb Discapacitat de la Ciutat de Barcelona de l'any 2016.

Taula 7.5. Graus de dependència i nivells de discapacitat reconeguda.

GRAU DE DEPENDÈNCIA	Entre el 33 i el 64%	Entre el 65 i el 74%	Major o igual al 75%
Sense valoració	97,62%	85,16%	45,02%
Grau I	1,34%	7,49%	11,31%
Grau II	0,81%	5,94%	18,93%
Grau III	0,22%	1,41%	24,74%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades dels Informe de Població amb Discapacitat de la Ciutat de Barcelona de l'any 2016.

⁹² Cens de Població amb Discapacitat 2016.

Taula 7.6. Graus de dependència, tipologia de discapacitat i nivells de discapacitat reconeguda, població de 6 a 64 anys.

TIPOLOGIA DISCAPACITAT	GRAU DE DEPENDÈNCIA	NIVELL DE DISCAPACITAT			
		Entre el 33 i el 64%	Entre el 65% i el 74%	Major o igual al 75%	TOTAL
DISCAPACITAT FÍSICA	No reconegut	98,90%	91,50%	43,47%	90,93%
	Grau I	0,81%	4,69%	12,83%	3,04%
	Grau II	0,24%	3,03%	18,05%	2,89%
	Grau III	0,04%	0,78%	25,65%	3,13%
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	No reconegut	89,53%	54,66%	19,46%	61,79%
	Grau I	4,73%	14,65%	6,71%	7,65%
	Grau II	4,38%	23,50%	27,03%	15,22%
	Grau III	1,36%	7,18%	46,81%	15,33%
TRASTORN MENTAL	No reconegut	97,56%	85,84%	49,58%	86,30%
	Grau I	1,56%	8,57%	18,25%	7,15%
	Grau II	0,73%	4,80%	20,75%	4,96%
	Grau III	0,15%	0,79%	11,41%	1,59%
DISCAPACITAT VISUAL	No reconegut	99,44%	96,46%	80,35%	90,12%
	Grau I	0,32%	2,02%	8,09%	4,20%
	Grau II	0,16%	1,35%	7,33%	3,67%
	Grau III	0,08%	0,17%	4,23%	2,01%
DISCAPACITAT AUDITIVA	No reconegut	99,83%	97,18%	82,41%	98,65%
	Grau I	0,09%	1,78%	6,48%	0,67%
	Grau II	0,09%	1,04%	6,48%	0,51%
	Grau III	0,00%	0,00%	4,63%	0,16%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Informe de Població amb Discapacitat de la Ciutat de Barcelona de l'any 2016.

Aquesta darrera taula permet identificar els percentatges de persones que tenen reconegut un determinat grau de dependència en funció de la tipologia i del nivell de discapacitat i esdevé un element clau a l'hora de computar els

importos anuals vinculats a la llei de dependència a imputar a cada perfil de discapacitat.

- 2) Per tal de saber quins percentatges (de la taula anterior) cal aplicar a cada perfil de discapacitat, s'han fet els supòsits següents a l'hora de vincular perfils i nivells de discapacitat.

Taula 7.7. Relació entre els perfils de discapacitat i els nivells de discapacitat reconeguda.

PERFIL DE DISCAPACITAT	NIVELL DE DISCAPACITAT
FÍSICA	
DF1	Entre 33 i 64%
DF2	Entre 65 i 74%
DF3	Igual o major al 75%
INTEL·LECTUAL	
DI1	Entre 33 i 64%
DI2	Entre 65 i 74%
DI3	Igual o major al 75%
VISUAL	
Resta visual	Entre el 33 i el 74%
Ceguesa total	Igual o major al 75%
AUDITIVA	
Llengua oral	-
Llengua de signes	-
TRASTORN MENTAL	
TM1	Entre 33 i 64%
TM2	Entre 65 i 74%
TM3	Igual o major al 75%

Font: elaboració pròpia.

- 3) En el cas de les persones amb discapacitat auditiva no es fa cap assignació en funció del nivell de discapacitat. Tal i com s'ha especificat anteriorment, l'elecció de la llengua és una tria personal.
- 4) La distribució de les dues tipologies d'ajut econòmic (PEVS versus cuidador familiar) per a cada perfil de discapacitat. Es considera que el 54,33% de les

persones beneficiàries d'ajuts econòmics associats a la Llei de dependència a Catalunya -l'any 2017, que és l'objecte d'anàlisi en aquest informe- tenien un cuidador familiar i el 45,67% restant, percebien prestacions econòmiques vinculades a serveis (PEVS)⁹³⁹⁴.

- 5) L'import mitjà efectivament atorgat en cada situació i perfil de discapacitat. Donat que aquesta informació no està a l'abast dels investigadors i que, a més a més, un percentatge elevat de beneficiaris no perceben els ajuts econòmics de manera immediata al reconeixement del grau de dependència (de fet, molts ajuts arriben fins i tot després de la defunció del beneficiari), s'ha optat per suposar que les quanties percebudes són el 75% dels imports màxims contemplats per la llei.

L'aplicació dels criteris i dels supòsits establerts anteriorment, permet computar els imports dels ingressos anuals vinculats a cada perfil de discapacitat en el marc del desplegament de la Llei de dependència.

Taula 7.8. Estimació dels imports dels ajuts vinculats a la Llei de Dependència per a cada perfil de discapacitat (6 a 64 anys).

PERFIL DE DISCAPACITAT	IMPORTS ANUALS VINCULATS A LA LLEI DE DEPENDÈNCIA (6 A 64 ANYS)
FÍSICA	
DF1	25,75 €
DF2	223,53 €
DF3	2.047,71 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	293,78 €
DI2	1.358,10 €
DI3	3.224,57 €
VISUAL	
Resta visual	104,53 €
Ceguesa total	589,48 €
AUDITIVA	

⁹³ https://elpais.com/ccaa/2017/01/24/catalunya/1485285774_425559.html

⁹⁴ http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematices/10dependencia/dades_dependencia/documents/Llei_dependencia_4tT2017.pdf

Llengua oral	112,45 €
Llengua de signes	112,45 €
TRASTORN MENTAL	
TM1	60,58 €
TM2	355,17 €
TM3	1.549,60 €

Font: elaboració pròpia.

Així doncs, a partir dels supòsits realitzats, els ajuts vinculats al desplegament de la Llei de Dependència oscil·larien entre els 25,75€ i els 3.224,57€. Cal tenir present que els percentatge d'individus amb algun grau de dependència reconegut és força minoritari i, per tant, al ponderar els ajuts anuals per la proporció real de beneficiaris, els imports imputats a cada perfil de discapacitat es veuen clarament minvats.

En qualsevol cas, a mesura que es va avançant en el desplegament de la llei i que es van millorant els processos de validació i de reconeixement de drets, és d'esperar que els imports associats a aquesta partida es vegin incrementats any rere any.

Val la pena recordar, també, que en aquest apartat de l'informe, s'estan avaluant els ingressos, les bonificacions i els ajuts que perceben les persones en situació de discapacitat que tenen entre 6 i 64 anys.

Finalment, cal recordar un cop més que en aquest informe s'analitzen els greuges econòmics comparatius vinculats a la situació de discapacitat en l'àmbit domèstic, sense tenir presents els costos en que incorren les famílies que tenen algun dels seus membres en institucions⁹⁵.

7.3. PROGRAMA D'AJUTS D'ATENCIÓ SOCIAL (PUA)

En l'informe realitzat l'any 2006 es feien distintes suposicions sobre el percentatge d'ajuts rebuts del programa PUA. En el present estudi es disposa d'informació real sobre els imports vinculats als ajuts pagats el 2017 –en el marc del PUA- a persones

⁹⁵ Al comparar les diferències entre els costos de la vida a casa versus els costos de la vida en un entorn institucionalitzat (residència,...) per als perfils més greus de discapacitat, caldria redefinir la major part dels costos contemplats en les seccions anteriors,. Així, en el cas de la vida en una residència, s'eliminarien tots els costos menys la despesa en roba, el cost d'oportunitat de l'individu i una petita part (una setena part de l'imputat inicialment) dels costos d'oportunitat del cuidador principal.

amb discapacitat de la ciutat de Barcelona, per concepte i per tipologia de discapacitat⁹⁶. Així mateix, també es coneix el percentatge d'ajuts atorgats sobre els ajuts sol·licitats, per concepte i tipus de discapacitat. Tota aquesta informació permet realitzar estimacions reals sobre els ajuts del PUA associats a cadascun dels perfils de discapacitat contemplats a l'informe.

La prestació social de caràcter econòmic contemplada en el PUA té com a objectiu la contribució en les despeses ocasionades per l'adquisició de productes i, també, per a la realització d'actes adreçats a promocionar l'autonomia personal de les persones amb discapacitat, amb mesures compensatòries que permetin millorar la seva qualitat de vida i, alhora, en fomentin la seva integració social.

Les prestacions associades al PUA tenen caràcter puntual i en poden ser beneficiàries totes les persones que tinguin reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33% o que percebin una pensió de la Seguretat Social d'incapacitat permanent en el grau de total, absoluta o de gran invalidesa, o pensionistes de classes passives que tinguin reconeguda una pensió de jubilació o de retir per incapacitat permanent per al servei, i que verifiquin una sèrie de requisits d'accés vinculats a empadronament, residència legal i de caràcter econòmic.

Des de la perspectiva econòmica, l'ordre regula els llindars d'accés a les prestacions, així com els percentatges d'ajut rebuts. En aquest sentit, i a mode d'exemple que permeti identificar els nivells de renda per als quals resulta possible sol·licitar els ajuts del PUA, en el cas de que la persona amb discapacitat tingui ingressos personals, els barems a aplicar a partir del valor de l'Indicador de Renda de Sufficiència de Catalunya (IRSC)⁹⁷ per al 2017 van ser:

- Ajut del 100%, quan els ingressos del beneficiari eren de fins a 1,5 cops l'IRSC (fins a 11.950,99€/any)

⁹⁶ ORDRE TDF/103/2017, de 30 de maig, per la qual s'obre la convocatòria per a la prestació social de caràcter econòmic de dret de concurrència d'atenció social a les persones amb discapacitat, per a l'any 2017.

⁹⁷ El valor de l'IRSC per a l'any 2017 va ser de 569,12 € mensuals i 7.967,73 € anuals.

- Ajut del 75%, quan els ingressos es movien entre 1,5 i 2,5 vegades l'IRSC (entre 11.950,99€ i 19.919,33€ a l'any)
- Ajut del 50%, quan els ingressos eren de 2,5 a 3 cops l'IRSC (de 19.919,33€ a 23.903,19€)
- Ajut del 25%, en cas de que els ingressos superessin més de 3 vegades l'IRSC (quan els ingressos de la persona beneficiària superessin els 23.903,19€ a l'any).
- Aquests límits econòmics es corregeixen en funció de les circumstàncies sociofamiliars, multiplicant els límits indicats per una sèrie de factors de correcció en base al nombre de membres de la unitat de convivència⁹⁸.

Convé remarcar, també, que les prestacions del PUA esdevenen incompatibles amb altres prestacions econòmiques que tingui reconegudes la persona beneficiària o a les que pugui tenir dret per part de qualsevol dels sistemes de protecció públics o privats complementaris de la Seguretat Social, així com amb les prestacions del sistema català d'autonomia i atenció a la dependència (sota determinades circumstàncies).

Així mateix, les prestacions per a una mateixa tipologia d'ajut no es poden tornar a sol·licitar fins que no hagin transcorregut 4 anys des de la notificació de la resolució de la darrera concessió (exceptuant la prestació de transport per assistir a atenció precoç, la qual es pot sol·licitar anualment, tot i respectant els límits d'edat establerts).

Les incompatibilitats anteriorment descrites –més que les limitacions de caire econòmic-comporten que l'impacte de tals ajuts esdevingui, actualment, força limitat i tingui un abast força marginal. La taula següent resumeix la informació rellevant al voltant dels ajuts del PUA atorgats durant l'any 2017 a beneficiaris residents a la ciutat de Barcelona.

Taula 7.9. Ajuts PUA 2017 sol·licitats i concedits a la ciutat de Barcelona.

TIPOLOGIA	AJUTS DEMANATS	AJUTS CONCEDITS	PERCENTATGE D'AJUTS CONCEDITS SOBRE SOL·LICITATS
Mobilitat i transport	78	27	34,62%

⁹⁸ Tals factors de correcció oscil·len entre 1, en el cas d'unitats familiars de 3 membres, fins a 2,166 en el cas de famílies de 10 membres. Per a cada membre addicional, a partir del 10è integrant, s'incrementa el coeficient per 0,07.

Discapacitat visual	103	37	35,92%
Discapacitat auditiva	277	112	40,43%
Productes de suport	339	136	40,12%
Diversos / ajuts no contemplats	31	1	3,23%
TOTALS	828	313	37,80%

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família.

En el decurs de l'exercici 2017, es van sol·licitar un total de 828 peticions d'ajut econòmic i se'n van concedir 313. Globalment, es concediren gairebé el 38% dels ajuts sol·licitats. Si es discrimina per tipologia, el percentatge de resolucions favorables va oscil·lar entre el 34,62% (mobilitat i transport)⁹⁹ i el 40,43% (dispositius vinculats a situacions de discapacitat auditiva). Cas apart són els ajuts vinculats a la categoria de "diversos / ajuts no contemplats" en la que el nombre de sol·licituds sol ser molt petit i el nombre de concessions atorgades acaba sent anecdòtic (només 31 sol·licituds i un únic ajut atorgat).

Les categories en les que més ajuts es sol·licitaren van ser les vinculades a productes de suport associats a situacions de discapacitat física, intel·lectual i trastorn mental (un 40,94% de les sol·licituds) i a casos de discapacitat auditiva (33,45% de les sol·licituds). Pel que fa als ajuts atorgats, el 43,45% feien referència a productes de suport, i el 35,78% a dispositius associats al perfil de discapacitat auditiva. Pel que fa als imports distribuïts per tipologies d'ajuts, la taula que segueix ofereix informació agregada dels imports distribuïts per categories, tant a nivell agregat com en percentatges.

Taula 7.10. Imports dels ajuts PUA 2017 atorgats a la ciutat de Barcelona.

TIPOLOGIA	IMPORT TOTAL	PERCENTATGE DELS IMPORTS PER TIPOLOGIA DE L'AJUT
Mobilitat i transport	20.484,19 €	7,00%
Discapacitat visual	7.795,08 €	2,67%
Discapacitat auditiva	152.235,13 €	52,05%
Productes de suport	111.959,00 €	38,28%

⁹⁹ Pel que fa als ajuts associats a mobilitat i transport, només un d'ells feia referència al transport vinculat a l'assistència als serveis d'atenció precoç (els únics ajuts que es poden sol·licitar anualment).

Diversos / ajuts no contemplats	2.000 €	0,68%
TOTALS	292.473,40 €	100,00%

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família.

Tot i que la major part dels ajuts es concentraren en productes de suport, la categoria en la que es distribuïren més ajuts va ser la corresponent a situacions de discapacitat auditiva (més del 52% de l'import globalment distribuït). Si es prescindeix de la categoria de diversos, el grup menys beneficiat pel que fa a la distribució d'ajuts econòmics del PUA –en termes de quantia dels ajuts- fou el corresponent a situacions de discapacitat visual (2,67% dels ajuts econòmics distribuïts). Finalment, si s'analitzen els imports percebuts per beneficiari, el valor mitjà va ser de 934€, però la dispersió dels ajuts esdevé força gran: el rang dels ajuts oscil·la entre els 758,67€ en el cas de la mobilitat i transport i els 1.359,24€ en el cas del suport a l'adquisició de dispositius associats a situacions de discapacitat auditiva¹⁰⁰.

Taula 7.11. Ajuts PUA 2017 mitjans a la ciutat de Barcelona.

TIPOLOGIA	IMPORT MITJÀ
Mobilitat i transport	758,67 €
Discapacitat visual	210,68 €
Discapacitat auditiva	1.359,24 €
Productes de suport	823,23
Diversos / ajuts no contemplats	2.000 €
TOTALS	934,42 €

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família.

Tot i la quantia mitjana dels ajuts, convé analitzar-los en el context general en el que s'atorguen. En aquest sentit, la taula següent permet fer una comparativa acurada del

¹⁰⁰ En aquesta comparativa, es prescindeix de l'única observació vinculada a ajuts diversos per no ser representativa (import de 2.000 €).

que impliquen els ajuts atorgats en el marc del PUA dins el col·lectiu global de persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona.

Tal i com reflexa el quadre que segueix, els beneficiaris d'ajuts del PUA, representen un percentatge minúscul de la totalitat d'individus inclosos dins cadascuna de les categories considerades.

Taula 7.12. Categorització dels ajuts PUA 2017 dins el Informe de de població amb discapacitat de la ciutat de Barcelona (2016)

TIPOLOGIA DE DISCAPACITAT	CENS 2016 de persones amb discapacitat	TIPOLOGIA DELS DEL PUA AJUTS	AJUTS PUA 2017 CONCEDITS	PERCENTATGES D'AJUTS CONCEDITS SOBRE DADES DEL CENS	IMPORT AJUTS PUA 2017 CONCEDITS
Discapacitat Física, Intel·lectual i Trastorn Mental	114.397	Productes de suport	137	0,12%	113.959,00 €
Discapacitat Física	77.388	Mobilitat i transport	27	0,03%	20.484,19 €
Discapacitat Visual	9.269	Suport situacions discapacitat visual	37	0,40%	7.795,08 €
Discapacitat Auditiva	7.268	Suport situacions discapacitat auditiva	112	1,54%	152.235,13 €
No consta	1.199		-	-	
TOTAL	209.521		313	2,09%	294.473,40 €

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família i del Informe de Població amb Discapacitat 2016 lliurat per l'IMPD.

Per tal d'identificar els imports dels ajuts vinculats al PUA per a cadascun dels perfils de discapacitat avaluats en aquest estudi, caldria tenir en consideració una sèrie d'elements:

1. En primer lloc, s'hauria d'excloure els individus que tenen reconegut algun grau de dependència i que, per tant, són susceptibles de rebre ajuts incompatibles amb els del PUA.

2. Així mateix, per tal de fer les discriminacions oportunes per nivells de renda, s'hauria de considerar l'import mitjà de les retribucions percebudes pels distints perfils de discapacitat a l'hora d'identificar tant els potencials perceptors d'ajuts, com el percentatge d'ajuts rebuts.
3. Per altra banda, s'hauria de tenir present que tots els ajuts de mobilitat van adreçats a persones amb discapacitat física i que els adreçats a productes de suport, es dirigeixen a persones amb els perfils de discapacitat física, intel·lectual i trastorn mental.
4. Finalment, cal considerar que les aportacions econòmiques del PUA es poden sol·licitar –com a màxim- cada quatre anys (excepte les prestacions de transport associades a l'assistència a atenció precoç, de les quals només hi ha un beneficiari en el marc dels ajuts atorgats l'any 2017).

De totes les consideracions esmentades, i a la vista de que es disposa d'informació dels ajuts realment pagats en el marc del programa d'ajuts d'atenció social l'exercici 2017, la proposta d'imputació que es fa és la següent:

- Considerar els imports efectivament pagats sota cada concepte, multiplicats per 4 (donat que només es compta amb la informació associada a un any natural i els ajuts poden sol·licitar-se amb periodicitat quatrianual).
- Repartir l'import global dels ajuts entre tots els individus pertanyents a cadascun dels perfils de discapacitat analitzats (a partir de la informació disponible en el Informe de Població amb Discapacitat 2016).

Els valors imputats a cada perfil es derivaran dels imports totals efectivament pagats, per tipologia d'ajut i sense discriminar pel grau de discapacitat ni edat (donat que no es disposa de prou informació en el marc dels ajuts PUA per poder fer tal distinció).

La taula següent permet identificar els imports del PUA imputables per cada tipologia d'ajut del PUA.

Taula 7.13. Estimació dels ajuts anuals PUA 2017 per tipologia i per càpita.

TIPOLOGIA DE DISCAPACITAT	CENS 2016 de persones amb discapacitat	TIPOLOGIA DELS DEL PUA AJUTS	AJUTS PUA 2017 CONCEDITS	PERCENTATGES D'AJUTS CONCEDITS SOBRE DADES DEL CENS	IMPORT AJUTS PUA 2017 CONCEDITS	IMPORTS GLOBAIS IMPUTATS ANUALMENT	IMPORTS PER INDIVIDU I ANY
Discapacitat Física, Intel·lectual i Trastorn Mental	114.397	Productes de suport	137	0,12%	113.959,00 €	455.836,00 €	3,98 €
Discapacitat Física	77.388	Mobilitat i transport	27	0,03%	20.484,19 €	81.936,76 €	1,06 €
Discapacitat Visual	9.269	Suport situacions discapacitat visual	37	0,40%	7.795,08 €	31.180,32 €	3,36 €
Discapacitat Auditiva	7.268	Suport situacions discapacitat auditiva	112	1,54%	152.235,13 €	608.940,52 €	83,78 €

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família.

Finalment, la taula que segueix permet identificar els imports del PUA imputables a cadascun dels 13 perfils de discapacitat.

Taula 7.14. Imputació dels ajuts PUA per perfil de discapacitat.

PERFIL DE DISCAPACITAT	PRODUCTES DE SUPORT	MOBILITAT I TRANSPORT	SUPORT DISCAPACITAT VISUAL	SUPORT DISCAPACITAT AUDITIVA	TOTALS
FÍSICA					
DF1	3,98 €	1,06 €	NO	NO	5,04 €
DF2	3,98 €	1,06 €	NO	NO	5,04 €
DF3	3,98 €	1,06 €	NO	NO	5,04 €
INTEL·LECTUAL					
DI1	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €
DI2	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €
DI3	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €
VISUAL					
Resta visual	NO	NO	3,36 €	NO	3,36 €
Ceguesa total	NO	NO	3,36 €	NO	3,36 €
AUDITIVA					
Llengua oral	NO	NO	NO	83,78 €	83,78 €
Llengua de signes	NO	NO	NO	83,78 €	83,78 €
TRASTORN MENTAL					
TM1	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €
TM2	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €
TM3	3,98 €	NO	NO	NO	3,98 €

Font: elaboració pròpia, a partir de les dades sobre el PUA 2017 aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família.

Els valors imputats anualment com ingressos oscil·len entre els 3,36€ en el cas dels perfils de discapacitat visual i els 83,78€ en els perfils de discapacitat auditiva.

Les quanties associades, en concepte d'ajuts PUA, a cada perfil de discapacitat són clarament inferiors a les que es consideraren en el marc de l'informe sobre greuges econòmics comparatius de l'any 2006¹⁰¹. La raó fonamental d'aquesta diferència era la no existència de la LAPAD (Llei de promoció de l'autonomia personal i d'atenció de la dependència) i dels ajuts associats a la mateixa en el moment d'elaboració del primer informe.

7.4. DEDUCCIONS

D'acord amb la Llei de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) vigent per a l'exercici pressupostari 2017 (IRPF 2017), l'accés a un tractament fiscal diferenciat dels contribuents amb discapacitat requereix l'acreditació d'un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.

Tot seguit es relaciona el conjunt d'aspectes normatius relatius a l'exercici 2017 que tenen afectació sobre les persones amb discapacitat o sobre les unitats familiars; finalment, i pel primer grup, se n'avalua l'impacte en termes mitjans.

7.4.1. Rendes exemptes

Les prestacions relacionades amb situacions de discapacitat més importants¹⁰² que no estan subjectes a tributació en l'IRPF són:

- les prestacions econòmiques reconegudes per la Seguretat Social (incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa) i les prestacions familiars en la seva modalitat no contributiva;

¹⁰¹ A nivell comparatiu, resulta clarificador esmentar que l'import per a tot Catalunya dels ajuts PUA l'any 2005 va superar els 16,43 milions d'euros. En canvi, l'any 2017 es van gastar, només, 292.473,40 € a la ciutat de Barcelona i, a nivell de tot Catalunya, la dotació inicial de programa va ser de 2,5 milions d'euros (gairebé 14 milions menys que el 2006, és a dir, en els anys considerats entre els dos informes, aquest programa d'ajuts ha experimentat una reducció del seu import de vora un 85%).

¹⁰² Vegi's l'enllaç per a la [relació completa de rendes que no tributen a l'IRPF](#).

- els ajuts econòmics de procedència pública a persones amb discapacitat igual o superior al 65 % per finançar l'estada a residències o centres de dia, sempre i quan la resta de rendes no excedeixi el doble de l'IPREM;
- les prestacions econòmiques de caràcter públic vinculades al servei que derivin de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció en situació de dependència;
- rendiments del treball en forma de renda derivats d'aportacions al sistema de previsió social especial o d'aportacions a patrimonis protegits de persones amb discapacitat, amb un màxim de fins a 3 vegades l'IPREM anual en 14 pagues (22.558,77€ per al 2017). Tenen la consideració de rendiments del treball fins a un import de 10.000€ anuals (24.250€ si procedeixen de patrimonis protegits generats per diferents aportants) i estan exempts fins a un màxim de 3 vegades l'IPREM anual.

7.4.2. Mínims

Amb vigència des de gener de 2007, els articles 56 a 61 de la Llei 35/2006 de l'IRPF regulen l'adequació de l'impost a les circumstàncies personals i familiars del contribuent per la via de reduir la part de la base liquidable en aquells imports considerats com a mínims destinats a satisfer les necessitats bàsiques personals i familiars i, per tant, no sotmetent-les a tributació.

Directament sobre el contribuent

De manera general, el mínim del contribuent és de 5.550€ anuals. Aquest import podrà veure's augmentat per diferents conceptes:

- mínim per l'edat del contribuent (més de 65 o més de 75 anys): 1.150€ o 1.400€;
- mínim per discapacitat: 3.000€ (amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%) i 9.000€ (amb un grau de discapacitat igual o superior al 65%). D'altra banda, aquest mínim augmentarà per concepte de despeses d'assistència en

3.000€ quan s'acrediti ajut de tercera persona o mobilitat reduïda o una discapacitat igual o superior al 65%.

Taula 7.15. Reduccions de la base liquidable, directament sobre el contribuïent.

Mínim del contribuïent	General	5.550€
	Més de 65 anys	5.550€+1.150€
	Més de 75 anys	5.550€+1.150€+1.400€
Mínim per discapacitat	Entre 33% i inferior 65%	3.000€
	Entre 33% i inferior al 65% i que acreditati ATP	3.000€+3.000€
	Igual o superior al 65%	9.000€+3.000€

Font: elaboració pròpia.

Indirectament, per la composició familiar

- Mínim per descendents menors de 25 anys (o amb discapacitat de qualsevol edat) que visquin amb el contribuïent amb rendes inferiors a 8.000€: 2.400€ pel primer, 2.700€ pel segon, 4.000€ pel tercer i 4.500€ pel quart i següents;
- Mínim per ascendents majors de 65 anys (o amb discapacitat de qualsevol edat) que visquin amb el contribuïent (o estiguin internats en centres especialitzats però depenguin del mateix) i tinguin rendes inferiors a 8.000€: 1.150€. Si tenen més de 75 anys, s'augmentarà fins a 1.400€.
- Mínim per discapacitat d'ascendents o descendents (independentment de l'edat) per a cadascuna de les persones que ho acreditin: 3.000€ (amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%) i 9.000€ (amb un grau de discapacitat igual o superior al 65%). Aquest mínim augmentarà per concepte de despeses d'assistència en 3.000€ quan s'acrediti ajut de tercera persona o mobilitat reduïda o una discapacitat igual o superior al 65%;

No procedirà l'aplicació de cap d'aquests mínims quan els ascendents o descendents que generin el dret als mateixos presentin declaració amb rendes superiors a 1.800€.

Taula 7.16. Reduccions de la base liquidable, per la composició familiar.

Mínim per descendents (menors de 25 anys o amb discapacitat)	1 / 2 / 3 / 4 i següents	2.400€/ 2.700€/ 4.000€/ 4.500€
	Per a descendents menors de 3 anys	+2.800€

Mínim per ascendants	Més de 65 anys o amb discapacitat (qualsevol edat)	1.150€
	Més de 75 anys	1.150€+1.400€
Mínim per discapacitat ascendants o descendents	Entre 33% i inferior 65%	3.000€
	Entre 33% i inferior al 65% i que acreditati ATP	3.000€+3.000€
	Igual o superior al 65%	9.000€+3.000€

Font: elaboració pròpia.

7.4.3. Reduccions de la base imposable

Directament sobre el contribuënt

Despeses deduïbles per rendiments del treball:

De manera general, les despeses deduïbles per rendiments del treball s'estableixen en 2.000€ anuals per a qualsevol contribuënt que obtingui rendiments del treball. Si els rendiments nets del treball són inferiors a 14.450€ i no es tenen rendes (excloent les exemptes, diferents de les del treball superiors a 6.500€) es minorarà el rendiment net del treball d'acord a les següents 2 condicions:

- contribuents amb rendiments del treball iguals o inferiors a 11.250€: deducció del 3.700€;
- contribuents amb rendiments entre 11.250 i 14.450€: 3.700€ menys el resultat de multiplicar per 1,15625 la diferència entre el rendiment del treball i 11.250€.

Aquests imports es poden veure incrementats en 2.000€ quan, partint d'una situació de desocupació, s'accepti un lloc de treball que exigeixi canvi de residència habitual.

Els treballadors actius amb discapacitat veuran incrementats els conceptes anteriors per discapacitat de treballadors actius quan durant el període impositiu s'acrediti el grau de discapacitat i es sigui treballador actiu, d'acord a la següent taula:

Taula 7.17. Despeses deduïbles per rendiments del treball.

Grau de discapacitat	Reducció per discapacitat de treballadors actius
Igual o superior al 33% i inferior al 65%	3.500€
Igual o superior al 33% i inferior al 65% que acreditin l'ajut de terceres persones o mobilitat reduïda	7.750€
Igual o superior al 65%	7.750€

Font: elaboració pròpia.

L'aplicació d'aquestes despeses segons corresngui no podrà generar un saldo negatiu.

En el cas de tributacions conjuntes d'unitats familiars amb varis treballadors actius amb discapacitat, l'increment de despesa deduïble serà únic i per l'import del treballador actiu amb major grau de discapacitat.

Despeses deduïbles per activitats econòmiques

De manera general, es podrà aplicar la reducció establerta de 2.000€ i l'addicional per rendiments inferiors a 14.450€. Igualment, també es podrà minorar el rendiment d'acord amb el fixat a la taula anterior (3.500€ amb caràcter general o 7.750€ si s'acredita ajut de tercera persona, mobilitat reduïda o grau de discapacitat igual o superior al 65%).

En rendiments d'activitats econòmiques i amb declaracions en estimació directa, s'eleva fins a 1.500€ la despesa deduïble per primes d'assegurança de malaltia.

Directament sobre el contribuïent o sobre familiars

Reduccions per aportacions a sistemes de previsió social

Les aportacions a Plans de Pensions i d'altres sistemes de previsió social constituïts en favor de persones amb discapacitat donen dret a una reducció en la base imposable quan s'acrediti:

- una discapacitat psíquica igual o superior al 33 %;
- una discapacitat física o sensorial igual o superior a 65 %;
- una incapacitat declarada judicialment (independentment del seu grau);

i d'acord amb la següent taula:

Taula 7.18. Reduccions per aportacions a sistemes de previsió social.

	Particip amb discapacitat	Cada parent de la persona amb discapacitat
Reducció anual màxima	24.250€	10.000€

Reducció anual màxima conjunta (prioritat en la reducció de la persona amb discapacitat)	24.250€
--	---------

Font: elaboració pròpia.

Les aportacions amb dret a reducció de la base imposable poden ser de la pròpia persona amb discapacitat o de familiars en línia directa o colateral fins a tercer grau.

7.4.4. Guanys i pèrdues patrimonials

Directament sobre el contribuïent o sobre familiars

Qualsevol aportació a patrimonis protegits que es constitueixin en favor de persones amb discapacitat no genera guany o pèrdua patrimonial.

D'acord amb la Llei de promoció a l'autonomia personal i atenció a persones en situació de dependència, la transmissió d'habitatge habitual per persones amb dependència severa o gran dependència està exempta de tributació.

7.4.5. Deduccions

Deducció per habitatge habitual

A les persones amb discapacitat les serà d'aplicació la normativa i percentatges establerts amb caràcter general.

Deducció per obres i instal·lacions d'adequació de l'habitatge habitual

El percentatge de deducció és del 10% de l'import a la part estatal i del 15% a Catalunya a la part autonòmica, independentment de si el finançament és propi o aliè, i amb un màxim de 12.080€.

Aquesta deducció serà d'aplicació als contribuïents que hagin incorregut en despeses d'adequació de l'habitatge habitual per raó de la pròpia discapacitat, del cònjuge o d'un familiar fins a tercer grau, sempre que hi hagi convivència amb anterioritat a gener de 2013.

Deducció per persones amb discapacitat a càrrec

De manera general, els contribuents amb majors càrregues familiars per tenir a càrrec ascendents o descendents amb discapacitat podran minorar la quota diferencial de l'IRPF (ja sigui positiva o negativa) fins a 1.200€.

Deducció pel lloguer de l'habitatge habitual (CCAA Catalunya)

Els contribuents que tinguin residència fiscal a Catalunya amb discapacitat igual o superior al 65% o formin part d'una família nombrosa per tenir algun dels seus membres la condició de discapacitat poden deduir el 10% de l'import del lloguer de l'habitatge habitual fins a un màxim de 300€.

7.4.6. Impacte mitjà

Els aspectes de la normativa de l'IRPF i de l'Impost sobre el Patrimoni publicada amb efectes sobre l'exercici 2017 que tenen incidència sobre les persones amb discapacitat, i que s'han cobert en les seccions anteriors, permeten diferenciar entre aquelles particularitats que tenen a veure amb els ingressos de la persona de les derivades de la composició de la unitat de convivència. Per a les segones, el conjunt de possibilitats i de circumstàncies que s'obren impossibilita una anàlisi mitjana. En correspondència, l'anàlisi de la discriminació positiva en termes impositius es limita a avaluar l'estalvi mitjà associat a les deduccions que es poden aplicar a la base imposable del salari anual mitjà de les persones amb discapacitat. El següent quadre recull l'estalvi mitjà pels diferents graus de discapacitat que correspondria a l'aplicació de la normativa. A mode de referència, s'inclou la mitjana de les reduccions i deduccions a Espanya per a l'any 2016.¹⁰³

Taula 7.19 . Estalvi mitjà obtingut per deduccions aplicades a la base imposable del salari mitjà.

	Mitjana 2016	Sense discapacitat	Grau de discapacitat		
			Entre 33% i 65%	Entre 33 i 65% i ATP	Superior al 65%
Ingressos – salari mitjà		14.689,91€	14.689,91€	14.689,91€	14.689,91€

¹⁰³ Vegi's les dades específiques en matèria de protecció a la discapacitat per a l'exercici 2016 de [l'Agència Tributària](#).

Cotitzacions a la Seguretat Social		690,43€	690,43€	690,43€	690,43€
Reduccions					
Per rendiments del treball	2.952€	2.000€	2.000€	2.000€	2.000€
Per obtenció rendiments del treball		520,91€	520,91€	520,91€	520,91€
Per treballador discapacitat actiu	3.802€	-	3.500€	7.750€	7.750€
Base liquidable		11.478,57€	7.978,57€	3.728,57€	3.728,57€
Mínim personal		5.550€	5.550€	5.550€	5.550€
Mínim per discapacitat	6.009€	-	3.000€	6.000€	12.000€
Deducció per obres d'adaptació Vivenda habitual	898€				
Quota íntegra estatal		563,21€	0,0€	0,0€	0,0€
Quota íntegra autonòmica		711,43€	0,0€	0,0€	0,0€
Resultat a pagar		1.274,64€	0,0€	0,0€	0,0€
Estalvi mitjà		-	1.274,64€	1.274,64€	1.274,64€

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència Tributària.

Després de l'aplicació de les reduccions i mínims, la quota íntegra a pagar per al salari mitjà ajustat als 3 escenaris diferenciats a la normativa de l'IRPF és de zero. En correspondència, l'estalvi mitjà a imputar a cadascun dels 13 perfils analitzats és de 1.274,64€.

7.5. ALTRES TIPOLOGIES D'AJUTS I INGRESSOS

Els ajuts contemplats en aquesta secció deriven d'un procés de recerca extensiu i intensiu de potencials ajuts dels que poden ser beneficiàries les persones que tenen algun tipus de discapacitat, o les seves famílies. A la pàgina web de l'Ajuntament de Barcelona¹⁰⁴, pot trobar-se informació detallada de tots aquests ajuts.

La major part dels ingressos i bonificacions contemplats en aquesta secció, no es van considerar en el marc de l'informe de 2006¹⁰⁵. Val a dir que s'han exclòs de l'anàlisi algunes tipologies d'ajuts que, tot i constituir un valuós suport –econòmic, emocional i social- per als individus que en són beneficiaris, la seva naturalesa i la seva reduïda

¹⁰⁴ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/guia-recursos/suport-economic>

¹⁰⁵ A l'informe de 2006, dins l'epígraf d'altres ajuts, se'n van considerar sis: el servei de respir familiar / programa de suport (cangurs), el programa d'accessibilitat de la Campanya municipals de protecció i millora del paisatge urbà, els ajuts econòmics per adaptar habitatges a persones amb discapacitat, l'exempció de l'impost de matriculació, la targeta rosa i el passi metropolità d'acompanyant de persones amb discapacitat per al transport públic de l'EMT.

incidència sobre la població que presenta alguna mena de discapacitat n'ha fet descartar la seva inclusió. Seria el cas, per exemple, del suport proporcionat per algunes institucions o organitzacions sense ànim de lucre a determinats col·lectius de persones amb discapacitats i/o dels seus cuidadors principals (voluntariat de la Creu Roja, serveis d'àpats a domicili,...).

S'han considerat, analitzat i avaluat en aquesta secció (tant els que són de naturalesa econòmica, com els que es basen en les prestacions de serveis) les següents deduccions, prestacions i ajudes:

- Subvenció de pròtesis i ortesis
- Reducció de l'IVA per la compra d'un vehicle
- Exempció de l'impost de matriculació
- Reducció de preus al transport públic
- Exempció i bonificació de l'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica
- Exempció de la taxa per censar un gos pigall
- Exempció i reduccions al copagament farmacèutic
- Subvenció de productes farmacèutics exclosos de la Seguretat Social
- Prestacions de la Fundació ONCE, adreçades a individus
- Serveis de respir
- Ajuts per a la rehabilitació d'edificis d'ús residencial i d'habitatges a la ciutat de Barcelona
- Ajuts adreçats al permís de conducció i a l'adaptació del vehicle
- Targeta d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda
- Reserves públiques d'aparcament
- Reserves individuals d'aparcament
- Assegurances front situacions de discapacitat sobrevingudes

La importància dels anteriors ajuts és molt dispar i afecta de manera diferent als individus segons el perfil de discapacitat en el que es troben. Per tal d'aproximar de manera fidedigna l'impacte real de tals tipologies d'ajuts, s'han ponderat els imports econòmics identificats pel percentatge de persones que en resultarien beneficiàries.

Les dades s'han obtingut de les entitats que gestionen els ajuts esmentats (IMPD, CatSalut,...). Tots els ajuts s'han valorat monetàriament a preus de l'any 2017.

7.5.1. Subvenció de pròtesis i ortesis

El Servei Català de la Salut (CatSalut) ofereix ajuts econòmics associats a l'adquisició de pròtesis i ortesis. Donat que les pròtesis són els aparells que tenen la funció bàsica de reemplaçar una part anatòmica absent de la persona, i les ortesis són aparells que s'apliquen a una part del cos per tal de donar suport, immobilitzar, corregir o prevenir una situació de deformació, es suposarà que els perfils de discapacitat que es poden beneficiar de tals subvencions són els vinculats a situacions de discapacitat físiques, visuals i auditives.

Segons dades agregades proveïdes per l'Àrea de Recursos Econòmics del CatSalut, l'any 2017 hi va haver un total de 25.229 beneficiaris a la ciutat de Barcelona. Aquesta xifra representa el 19,09% de la població amb discapacitat de la ciutat de Barcelona. Si només es consideren els perfils de discapacitat abans esmentats (física, visual i auditiva), el percentatge de persones beneficiàries puja fins al 26,86%.

L'import globalment finançat puja fins als 6.884.362,14€ (un valor mitjà de 272,87€ per beneficiari). Donat que el percentatge de perceptors és del 26,86 %, l'import a imputar a cadascun dels perfils considerats seria de **73,29€/any**.

7.5.2. Reducció de l'IVA per la compra d'un vehicle

Quan s'adquireix un vehicle a motor destinat a transportar habitualment una persona amb discapacitat i mobilitat reduïda (tant si n'és o no el conductor), s'aplica un IVA reduït del 4%. Per tant, una reducció de 17 punts percentuals respecte al tipus d'IVA que grava l'adquisició de vehicles (21%).

En conseqüència, i suposant que el cost mitjà d'un turisme va ser de 16.605€ l'any 2017¹⁰⁶, l'estalvi associat a l'IVA reduït s'estima en 2.332,93€. Donat que s'ha suposat que el temps d'amortització d'un turisme és de 10 anys, l'estalvi anualment imputat (per a qualsevol perfil de discapacitat) seria de **233,29€**. Correspon imputar aquesta bonificació als perfils de persones amb discapacitat que tinguin reconegut el barem de mobilitat (els 3 perfils de discapacitat física, discapacitat intel·lectual i malaltia mental més severes i els 2 perfils de discapacitat visual)¹⁰⁷.

7.5.3. Exempció de l'impost de matriculació

Aquest és un dret que tenen les persones amb discapacitat si tenen el certificat de reconeixement de la discapacitat amb un percentatge igual o superior al 33%, tenen el vehicle al seu nom i és del seu ús exclusiu. La bonificació s'ha de tramitar amb caràcter previ a la compra del vehicle i no es pot fer la transmissió "intervivos" fins que hagin passat com a mínim 4 anys des de la seva adquisició. A més a més, per poder sol·licitar l'ajut cal que hagin passat 4 anys des de la compra anterior d'un vehicle (exceptuant els casos de sinistre total).

Es considera que la bonificació és del 4,75% del preu del vehicle¹⁰⁸. Donat que en l'apartat anterior s'ha considerat que el preu mitjà (IVA inclòs) d'un turisme l'any 2017 va ser de 16.605€, l'exempció assolida seria d'uns 652€. Aquesta xifra s'ha de distribuir entre els 10 anys de vida mitjana d'un vehicle i caldria corregir-se per percentatge de persones amb discapacitat que tenen un vehicle al seu nom (un 21,21%¹⁰⁹). Per tant, l'estalvi anual a imputar als perfils de discapacitat física, intel·lectual i auditiva seria de **65,2€ x 21,21%**, que fa un total de **13,83€ /any**.

¹⁰⁶ <https://www.madridiario.es/447970/cuanto-cuesta-comprar-un-coche-en-espana>

¹⁰⁷ El reconeixement del barem de mobilitat ve determinat per l'existència de dificultats per usar el transport públic d'acord amb l'Annex 3 del RD 1971/1999 de 23 de desembre de procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat).

¹⁰⁸ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28741&tn=1&p=20121228#a70>

¹⁰⁹ Segons dades proveïdes per la unitat de gestió tributària de l'Ajuntament de Barcelona, a 31 de desembre de 2017 hi havia 27.792 persones amb discapacitat que es trobaven en una situació d'exempció de pagament de l'IVTM, que representen un 21,21% del total de persones amb discapacitat legal reconeguda de la ciutat de Barcelona l'any 2016.

7.5.4. Reducció de preus al transport públic

En aquest apartat cal analitzar l'impacte de la Targeta Rosa¹¹⁰, de la Targeta Blanca (per a l'ús dels servei transport especial) i del passi Metropolità d'Acompanyant de persones amb discapacitat. S'han descartat, per manca d'informació precisa i per tenir un impacte menor sobre l'estalvi de les persones amb discapacitat, d'altres bonificacions al transport associades a d'altres proveïdors de serveis de transport (com ara RENFE o FGC). Les taules següents ofereixen dades reals (corresponents a l'any 2016 però que són perfectament extrapolables a l'exercici 2017) de les dues tipologies de bonificació.

Taula 7.20. Targeta rosa a la ciutat de Barcelona.

INFORMACIÓ GLOBAL	TARGETA ROSA	TR GRATUÏTA	TR REDUÏDA
PERCEPTORS BARCELONA	211.411	88.116	123.295
PERCEPTORS AMB DISCAPACITAT (2017)	28.331	20.805	7.526
% TR adreçada a Població amb Discapacitat	13,40%	23,61%	6,10%
Població amb discapacitat (2016)	132.133	-	-
Beneficiaris TR 2017	28.331	20.805	7.526
% Població amb discapacitat que té TR	21,44%	15,75%	5,70%
ESTALVI ESTIMAT PER CÀPITA	260,19 €	290,28 €	177,00 €

Font: elaboració pròpia.

Els beneficiaris de la Targeta Rosa de transport han de tenir 60 o més anys o, en el cas de ser d'edat inferior, han de tenir una discapacitat reconeguda superior al 33%. El fet de ser beneficiari de la targeta rosa, quan la persona té alguna discapacitat, en la versió reduïda (26,56%) o gratuïta (73,44%) depèn del nivell d'ingressos de la persona beneficiària. Aquests percentatges són molt diferents dels observats per a la població general.

Taula 7.21. Tipologia de Targeta Rosa a la ciutat de Barcelona.

DADES BARCELONA	TARGETA ROSA	GRATUÏTA	REDUÏDA
PERCEPTORS BARCELONA	211.411	88.116	123.295
POBLACIÓ BARCELONA	1.608.746	1.608.746	1.608.746
% BENEFICIARIS	13,14%	5,48%	7,66%

¹¹⁰ <https://www.ambmobilitat.cat/Billetes/TarjetaRosaBarcelona.aspx>

Font: elaboració pròpia.

Per tal d'estimar l'estalvi anual s'ha suposat que un usuari utilitza anualment 30 targetes de 10 viatges (la qual costava 9,90€ l'any 2017), que el cost anual de tramitar la targeta rosa gratuïta o reduïda és de 6,72€ i que, quan es disposa de targeta rosa reduïda, el cost de la targeta T4 és de 4€ per targeta.

Aplicant els corresponents percentatges i els supòsits establerts d'entrada als imports per càpita estimats en el quadre anterior, s'obtidria un estalvi mitjà anual associat a l'ús de la Targeta Rosa de transport de 260,19€ / any. Aquesta xifra s'ha de corregir pel percentatge de persones amb discapacitat que disposen de la Targeta Rosa de transport en qualsevol de les seves dues versions (el 21,44%). Per tant, l'import anual a imputar a cadascun dels perfils de discapacitat per aquest concepte, seria de **55,79€/any**.

A l'hora de determinar l'estalvi vinculat al fet de disposar del passi Metropolità d'Acompanyant de persones amb discapacitat (majors de 4 anys)¹¹¹, s'ha suposat un ús de 30 targetes de 10 viatges d'1 zona a l'any (té un cost inicial de 6,72€/any). Així doncs, per a aquest concepte, s'identifica un estalvi de 290,28€/any. Segons les dades proveïdes per l'AMB, l'any 2017 gaudien del passi d'acompanyant un total de 15.368 persones, que representen el 11,65 % del total de persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona majors de 4 anys (segons el Informe de 2016). Per tant, l'import ponderat a imputar per aquest concepte seria de **33,82€/any**.

La Targeta Blanca de transport és la que atorga el dret a poder fer ús del Servei Municipal de Transport Especial de l'IMPD i de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i que permet complementar el transport públic regular adaptat. Aquest servei permet facilitar el desplaçament en autobús adaptat o taxi a les persones amb dificultats de mobilitat. El preu del servei és l'equivalent al d'un bitllet senzill d'autobús dins la primera corona tarifària (zona 1) de l'AMB. El benefici associat a l'ús d'aquesta tipologia de servei de transport resulta indiscutible però resulta difícil fer-ne una

¹¹¹ <https://www.ambmobilitat.cat/Billetes/PaseAcompante.aspx#quien>

valoració econòmica de la bonificació que representa per a l'usuari final i la seva família.

Taula 7.22. Beneficiaris de la Targeta Blanca a la ciutat de Barcelona.

BENEFICIARIS CIUTAT DE BARCELONA	TARGETA BLANCA
PERCEPTORS BARCELONA 2016	5.608
NOMBRE DE SERVEIS 2016	358.747,00
Mitjana de serveis per perceptor	63,97
POBLACIÓ BARCELONA 2016	1.608.746
% BENEFICIARIS	0,35%
CENS DE POBLACIÓ AMB DISCAPACITAT 2016	132.133
% BENEFICIARIS POBL. DISC.	4,24%

Font: elaboració pròpia.

Per aquest motiu, s'ha descartat la inclusió dels beneficis econòmics associats a la tinença de la Targeta Blanca i, per tant, només s'han comptabilitzat com a ingrés directe els estalvis vinculats a l'ús de la Targeta Rosa (a tots els perfils de discapacitat) i al passi Metropolità d'Acompanyant (pel que fa als perfils de discapacitat més greus).

Així doncs, l'import a imputar anualment seria de **55,79€** (Targeta Rosa) o de 55,79€ més 33,82€ (Passi acompanyant, en aquells perfils de discapacitat en els que s'han comptabilitzat els costos vinculats al servei d'acompanyament en el desplaçaments), que fan un estalvi total de **89,61€/any**.

7.5.5. Exempció i bonificació de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica

En l'informe de 2006, s'aplicava la totalitat de l'exempció de l'Impost de vehicles de tracció mecànica als perfils de discapacitat física i auditiva (sense corregir pel percentatge de persones amb discapacitat que tenien el cotxe en propietat). En l'actualització de l'informe s'ha procedit a considerar tant l'exempció com la bonificació de l'impost.

Pel que fa a la bonificació de l'IVTM, es tracta d'una subvenció a titulars de vehicles adaptats i que són utilitzats, habitualment, per al transport de persones amb discapacitat que han de pagar l'impost de circulació a la ciutat de Barcelona. L'import

de la subvenció atorgada és igual a la quota de l'IVTM pagada, excloent interessos i recàrrecs.

Donat que aquesta exempció / bonificació aplica a totes les persones amb discapacitat que tenen al seu nom un turisme o bé als familiars que han adaptat el vehicle per al transport de familiars amb alguna discapacitat, s'aplicarà aquest ingrés a tots els perfils de discapacitat.

A l'hora d'identificar l'import a imputar, inicialment s'havia fet la mitjana ponderada dels imports a pagar en funció de la potència fiscal del turisme a partir de la distribució percentual de les distintes categories, l'any 2017, dins el parc mòbil de la ciutat de Barcelona¹¹². El valor anual resultant era de **103,26€**¹¹³.

Ara bé, des de la Direcció de Gestió Tributària de l'Ajuntament de Barcelona, es va aportar informació real, per a l'any 2017, de les exempcions vinculades al pagament de l'IVTM. Així, a 31 de desembre de 2017 hi havia 27.792 vehicles vinculats a persones amb discapacitat que van tenir una exempció total de 2.801.982,90€. Això fa un import mitjà de 100,82€/any per beneficiari. Donat que un 21,03% de la població amb discapacitat legal reconeguda a la ciutat de Barcelona compta amb aquesta exempció vinculada a l'impost de circulació, s'ha imputat un ingrés de **21,21€/any** a cada perfil de discapacitat.

7.5.6. Exempció de la taxa per censar un gos pigall

L'import associat a aquest epígraf és molt petit: exempció de 38€. Aquesta taxa es paga només un cop durant tota la vida de l'animal, quan se l'inscriu en el Informe municipal d'animals de companyia.

S'ha optat per prescindir de l'import d'aquest ajut a nivell numèric (tot i que, a nivell qualitatiu, resulta d'interès tenir-lo present) degut a tres raons:

¹¹² <http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/anuari/cap15/C1509050.htm>

¹¹³ <https://w30.bcn.cat/APPS/portaltamits/ca/canal/20070000444/IMH.html>

- El desconeixement del nombre real de gossos pigall censats a la ciutat de Barcelona¹¹⁴
- El reduït import resultant al ponderar la xifra de 38€ pel percentatge de persones amb ceguesa residents a Barcelona, que siguin propietàries d'un gos pigall i que, a més a més, el tinguin inscrit en el Informe d'animals de companyia de la ciutat¹¹⁵.
- Donat que el temps en que un gos pigall està al servei d'una persona amb discapacitat visual és d'un màxim de 8 anys, caldria ponderar l'import computat entre diversos anys per tal d'avaluar-ne l'impacte anual.

Fent tots els càlculs anteriors arribaríem a un estalvi anualitzat d'uns **0,67€**. Les imprecisions en els càlculs associats a la manca de dades oficials fan aconsellable prescindir d'aquest epígraf.

7.5.7. Exempció i reduccions al copagament farmacèutic

Aquest ajut permet a les persones amb discapacitat, en funció de la seva condició econòmica i del seu grau de discapacitat, evitar el copagament farmacèutic o bé, de manera excepcional i amb caràcter temporal, gaudir d'una reducció del 10% en el preu de venda de l'article considerat¹¹⁶.

Segons les dades cedides pel CatSalut (Àrea de Recursos Econòmics), l'any 2017 només hi va haver 4 persones beneficiàries d'aquest ajut, però no es disposa d'informació sobre l'import de la despesa assumida pel CatSalut.

¹¹⁴ S'ha contactat amb La Fundación ONCE i, tal i com s'ha especificat en apartats anteriors d'aquest informe, només el 14% de les persones amb ceguesa total afiliades a l'ONCE tenen gos pigall.

¹¹⁵ Segons la memòria de responsabilitat corporativa de la Fundación ONCE de l'any 2017, durant l'any considerat es van lliurar 141 gossos pigall a tot l'estat espanyol, incrementant fins a la xifra de 1.073 el nombre de gossos pigall en actiu lliurats per l'ONCE. A aquestes dades caldria afegir els gossos pigalls ensinistrats i lliurats per altres entitats o institucions. En qualsevol cas, les xifres resulten força minses i es desconeix el nombre d'aquests gossos inscrits, també, en el registre d'animals de companyia. La informació global es pot consultar a:

<https://www.once.es/Comprometidos/en-profundidad/documentos-rsc/MemoriaRSCONCE2017accesible.pdf/view>

¹¹⁶ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/guia-recursos/exempcio-i-reduccions-al-copagament-farmacautic>

Per aquesta raó, s'ha hagut de prescindir d'aquesta tipologia d'ajut en l'anàlisi efectuada (en qualsevol cas, tal i com es deriva de la dada anterior, el seu impacte sobre la població amb discapacitat és, pràcticament, irrellevant).

7.5.8. Subvenció de productes farmacèutics exclosos de la Seguretat Social

Dins el Sistema Nacional de Salut (SNS), hi ha una sèrie de medicaments que estan exclosos de la prestació farmacèutica dins el propi sistema públic. Sota determinades circumstàncies, el CatSalut pot autoritzar el reintegrament de l'import de fàrmacs o productes sanitaris no inclosos dins la prestació farmacèutica del SNS (com poden ser els bolquers per a infants majors de 4 anys o certs productes dermatològics)¹¹⁷.

Les persones amb discapacitat poden accedir a aquesta subvenció sempre que els medicaments o productes sanitaris hagin estat prescrits per un professional sanitari del sistema sanitari públic i amb eficàcia provada. Alhora, han de esdevenir imprescindibles en el procés de cura del pacient i, a més a més, quan no hi hagi cap altra opció terapèutica dins el sistema de finançament públic.

Segons dades aportades per l'Àrea de Recursos Econòmics del CatSalut, l'any 2017 hi va haver, només, 129 persones amb discapacitat beneficiàries d'aquesta subvenció a la ciutat de Barcelona. L'import globalment pagat pel CatSalut va ser de 59.455,83€. Per tant, l'import mitjà de la subvenció va ser de 460,90€.

Aquest import s'ha de corregir pel percentatge de població amb discapacitat beneficiària de tal ajut (només el 0,10%). Per tant, l'import a imputar a cada perfil de discapacitat seria de **0,45€/any**.

7.5.9. Prestacions de la FUNDACIÓ ONCE

Pel que fa a aquesta tipologia d'ajut, es tractava d'avaluar els ajuts a l'emprenedoria adreçats a persones amb algun perfil de discapacitat (és a dir, deixant de banda els

¹¹⁷ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/guia-recursos/subvencio-productes-farmaceutics-exclosos-seguretat-social>

ajuts aportats a entitats, empreses i institucions per tal d'afavorir la inclusió social de persones en situació de discapacitat). La informació rellevant s'ha extret de la resolució definitiva del programa d'ajuts a la capacitat emprenedora de persones amb alguna tipologia de discapacitat¹¹⁸. No ha resultat possible disposar d'informació circumscrita a beneficiaris residents a la ciutat de Barcelona per tipologia i nivell de discapacitat.

Únicament es pot posar en evidència que l'any 2017 es van pagar un total de 161.000€ en concepte d'ajuts a l'emprenedoria a beneficiaris residents a la zona +D1 (a la que pertany Catalunya)¹¹⁹. Ara bé, aquests ajuts involucren persones beneficiàries de 10 Comunitats Autònomes de l'estat espanyol. Aplicant els percentatges poblacionals corresponents, es derivaria que entre 25.000 i 30.000€ s'haurien destinat a beneficiaris residents a Catalunya i, només, uns 5.000€ a beneficiaris de la ciutat de Barcelona.

Degut a la quantia d'aquest import també s'ha optat per la seva exclusió en el còmput dels ajuts percebuts, tot i que, a nivell qualitatiu, resulta d'interès tenir coneixement d'aquesta tipologia de suport a la iniciativa emprenedora dins la població que presenta algun tipus de discapacitat. Així mateix, una altra raó que ajuda a explicar la desestimació d'aquest ajuts com a ingrés, rau en que també existeixen multiplicitat d'ajuts a l'emprenedoria per a la població en general.

7.5.10. Ajuts per a la rehabilitació d'edificis d'ús residencial i d'habitatges a la ciutat de Barcelona

Aquests ajuts comporten la recuperació del 50% de l'import destinat a fer tal tipologia d'intervencions.

Per tal de ser coherents amb els supòsits realitzats en l'apartat de costos, s'imputarà com a bonificació el 50% dels costos identificats en matèria de rehabilitació d'habitatges de la secció 6.3.1. En aquest sentit, el costos associats a instal·lació de rampa al portal, adaptació de banys i cuina i de les zones de circulació, s'han estimat

¹¹⁸ https://www.fundaciononce.es/sites/default/files/resolucion_definitiva_emprendimiento_2017.pdf

¹¹⁹ Convocatoria de Ayudas Económicas a Proyectos de Emprendimiento de Personas con Discapacidad POISES - FONDO SOCIAL EUROPEO 2017.

en 10.910,40€ a amortitzar en 30 anys (363,68€/any). Es suposa, doncs, que els ajuts a imputar per aquest concepte són de **181,84€** anuals als 3 perfils de discapacitat física.

7.5.11. Permís de conducció i adaptació de vehicle

Aquesta tipologia d'ajuts s'emmarca dins el programa d'ajuts d'atenció social (PUA), analitzat a la secció 7.3. En conseqüència, no es tornarà a analitzar en aquest epígraf d'altres ingressos i ajuts.

7.5.12. Targeta d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda

En aquest cas, es fa una estimació de l'estalvi que pot suposar, anualment, disposar d'una targeta d'aparcament preferent i gratuït¹²⁰ per a les persones amb mobilitat reduïda.

Suposant que, de mitjana, la targeta d'aparcament en zones verdes va ser de 0,20€ dia l'any 2018, l'estalvi anualment imputat –a preus de 2017¹²¹– seria de 70,2€. Corregida aquesta xifra per la proporció de persones beneficiàries d'aquesta tipologia d'ajut, 19.732 l'any 2017¹²² (un 20,75% de les persones amb mobilitat reduïda), la xifra final a considerar per aquest concepte és de 14,56€/any i s'imputarà, només, als 3 perfils de discapacitat física, als dos de discapacitat visual i a les situacions més greus de discapacitat intel·lectual (DI3) i trastorn mental (TM3).

7.5.13. Reserves públiques d'aparcament

Les reserves públiques d'aparcament són places d'aparcament que es reserven a persones amb mobilitat reduïda i que són titulars d'una targeta d'aparcament (veure apartat 7.5.14). Aquestes places estan distribuïdes per tota al ciutat de Barcelona i tenen com a objectiu prioritari facilitar a les persones amb mobilitat reduïda els seus

¹²⁰ http://ajuntament.barcelona.cat/hisenda/sites/default/files/Targeta%20d%27aparcament%20CAT%20accessible_0.pdf

¹²¹ La taxa d'inflació a Catalunya de l'any 2018 va ser de l'1,4%.

¹²² Dada aportada per l'IMPD.

desplaçaments per dins la ciutat i, alhora, fer més senzill el seu accés als diversos serveis públics.

Tot i que cada any s'incrementa el nombre de reserves públiques d'aparcament¹²³ i que la seva utilitat resulta indubtable, de cara a facilitar que les persones amb mobilitat reduïda puguin exercir de la manera més eficient i còmode possible els seus drets i deures com a ciutadanes de pel dret, l'estimació de l'estalvi que comporten tals reserves públiques d'aparcament resulta d'extrema dificultat.

Per això i donat que part de les bonificacions imputables a aquest recurs públic ja estarien incloses a la secció anterior, s'ha optat per prescindir de la seva quantificació numèrica en el procés de determinació d'altres ingressos.

7.5.14. Reserves individuals d'aparcament

L'any 2017 hi havia a la ciutat de Barcelona un total de 4.996 reserves individuals d'aparcament.

Suposant que un aparcament privat a la ciutat de Barcelona té un cost mitjà de 100€ al mes, l'estalvi anual seria de 1.200€. Aquesta xifra s'ha de corregir pel percentatge de persones amb discapacitat que, essent propietàries d'un vehicle, disposen d'aquest servei. Si es considera la població total de la ciutat de Barcelona amb discapacitat legal reconeguda, s'obté que el 5,25% de la població discapacitada amb mobilitat reduïda té una reserva individual d'aparcament. Per tant, s'imputarà un estalvi de 63,04€/any per a tots els perfils de discapacitat contemplats a l'anàlisi.

7.5.15. Assegurances front situacions de discapacitat sobrevingudes

Finalment, i com element addicional respecte a l'estudi de 2006, s'han contemplat els ajuts rebuts per persones que han patit situacions de discapacitat sobrevinguda i que

¹²³ <http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/2017/05/17/lajuntament-de-barcelona-impulsa-l-actualitzacio-de-la-normativa-daparcaments-a-la-ciutat/>

estan vinculats a la contractació de determinats productes financers (crèdits, préstecs hipotecaris, assegurances,...) o assegurances de protecció de la salut.

En aquest sentit, s'han contemplat dos tipus d'indemnitzacions:

- Les vinculades a assegurances de vida i/o discapacitat que estan vinculades o no a préstecs hipotecaris
- Les indemnitzacions vinculades a accidents que han desencadenat la situació de discapacitat sobrevinguda.

Pel que fa als càlculs associats a les assegurances de vida, s'han tingut en consideració les dades contingudes a l'informe de l'any 2017 realitzat per UNESPA (*Estamos Seguros*) i referides, sobre tot, a les assegurances de vida associades a hipoteques ¹²⁴.

Catalunya comptava el 2017 amb el 25,7% del total de persones assegurades a Espanya amb una assegurança de vida o invalidesa adreçada a obtenir certes indemnitzacions si esdevé la contingència contra la qual s'han assegurat. Aquesta xifra gairebé arribaria a 3 milions de persones a Catalunya (2.912.033 assegurats). En termes percentuals, seria dir que el 38,89% de la població catalana compta amb una assegurança de vida o de discapacitat. Segons dades del mateix informe, la indemnització mitjana d'assegurança de vida vinculada a la hipoteca i pagada a Catalunya l'any 2017 va ser de 18.098,08€.

Òbviament, cal corregir aquesta dada amb dos factors importants: el percentatge de situacions de discapacitat sobrevinguda (36,67%) i el percentatge de població assegurada (38,89%). La confluència d'aquestes dues proporcions, permet identificar una indemnització de 2.580,96€ que caldria distribuir entre un temps mitjà de 11,54 anys¹²⁵. Aquest fet permetria imputar un ingrés de **223,65€/any** en els perfils de discapacitat DF2, DF3, DI2, DI3, DV2, DA2 i TM3.

¹²⁴ http://unespa-estamosseguros-web.s3.amazonaws.com/main-files/uploads/2018/06/Informe_2017_Estamos_Seguros_V03.pdf

¹²⁵ La durada mitjana de les hipoteques a Espanya l'any 2016 era de 23 anys i un mes (277 mesos). S'ha suposat que faltaria la meitat del temps de retorn del préstec hipotecari (138,5 mesos o, el que és el mateix), 11,54 anys.

Pel que fa a les indemnitzacions per situacions de discapacitat sobrevinguda i vinculades a assegurances de vida, s'han calculat fent els següents supòsits:

- El 36,67% de les situacions de discapacitat sobrevinguda es distribueixen de manera igualitària entre els tres grups (nivell de discapacitat del 33 al 64%, del 65 al 74%, del 75% o més), això és, 1/3 per a cadascun dels nivells.
- A partir d'informació proveïda per entitats financeres, s'estima que només el 10% de la població compta amb aquest tipus d'assegurances.
- La indemnització mitjana és de 30.000€ quan el nivell de discapacitat oscil·la entre el 33 i el 64%, de 100.000€ si el nivell de discapacitat es belluga entre els 65 i el 74%, i de 300.000€ si és superior o igual al 75%.
- Es distribueix l'import imputat de tal ajut entre 15 anys

Segons aquestes dades, els imports a assignar serien:

Taula 7.26. Imports indemnitzacions per discapacitat sobrevinguda i vinculades a assegurances

NIVELL DE DISCAPACITAT	IMPORT TOTAL	IMPORT ANUALITZAT
Entre el 33 i el 64%	366,99€	24,47€
Entre el 65 i el 74%	1.222,33€	81,49€
El 75% o més	3.666,99€	246,47€

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa a les indemnitzacions per situacions de discapacitat sobrevinguda associades a accidents, s'han fet diversos supòsits de cara a calcular les quantitats percebudes. Donat que els imports són de diversa tipologia i depenen de l'edat de l'individu i, també, del nivell de discapacitat en què s'incorre, els supòsits realitzats en el procés de còmput són els que es detallen tot seguit:

- Només es valoraran les indemnitzacions directes per accident, prescindint de l'avaluació d'altres d'àmbits d'indemnització degut a la manca clara d'informació al respecte (seria el cas de les indemnitzacions vinculades al lucre cessant, a les d'ajut de 3ª persona, a les d'incapacitat per a la realització de la feina, a la indemnització per la caiguda parcial d'ingressos, o a la indemnització per a lesionats de 1 a 30 anys que mai podran accedir al mercat de treball)

- Pel que fa a les indemnitzacions directes, donat que els imports a cobrar varien en funció de l'edat (entre 2 i 100 o més anys) i del grau de discapacitat (valoració entre 1 i 100 punts), s'ha optat per agafar els valors vinculats a una persona beneficiària de 50 anys i per a 3 valoracions distintes: 49 punts, 70 punts i 88 punts de discapacitat (punts mitjans dels intervals vinculats als 3 nivells de discapacitat contemplats).

La taula següent identifica les quantitats de 2015 a valorar, les quals s'han de ponderar en base als esdeveniments de discapacitat sobrevinguda (que, tal i com s'ha comentat anteriorment representen un 36,67% de les situacions globals de discapacitat) i pel percentatge de situacions que –dins la discapacitat sobrevinguda- tindrien dret a la percepció d'una indemnització¹²⁶, un 13,5%. També s'han d'actualitzar a valors de 2017 (suposant una taxa d'inflació del 0,1% el 2016 i del 2,2% el 2017)¹²⁷.

Taula 7.27. Imports percebuts d'assegurances front situacions de discapacitat sobrevinguda

PUNTS BAREMACIÓ	Individu de 2 anys	Individu de 50 anys	Individu de 100 anys o més	Mitjana entre valor menor i major
49	113.148,82€	92.809,23€	56.073,25€	84.611,04€
70	207.261,36€	170.401,70€	99.420,30€	153.340,83€
88	306.614,20€	252.395,56€	144.533,31€	225.573,76€

Font: elaboració pròpia.

Pel tram d'edat analitzat en aquesta secció, a efectes del càlcul dels imports a imputar, només procedeix considerar les indemnitzacions associades a un individu de 50 anys. Tot seguit, es presenta l'actualització dels imports al 2017:

Taula 7.28. Imports a imputar per les assegurances front situacions de discapacitat sobrevinguda

PUNTS BAREM	IMPORT GLOBAL	% DISCAPACITAT SOBREVINGUDA	% AMB DRET A INDEMNITZACIÓ	ANYS A REPARTIR	IMPORTS A IMPUTAR
49	94.943,84€	36,67%	13,50%	20	235,01€
70	174.320,94€	36,67%	13,50%	20	431,48€
88	258.200,66€	36,67%	13,50%	20	639,11€

Font: elaboració pròpia.

¹²⁶ Segons l'informe de Huete et alia (2015), *La reorientación vital y profesional de las personas a las que ha sobrevenido una discapacidad en la edad adulta*, només el 13,50% de les situacions de discapacitat sobrevinguda tenen el seu origen en un accident (de trànsit, domèstic, laboral,...) i, per tant, potencialment tindrien dret a indemnització.

¹²⁷ <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=382>

El quadre que segueix permet identificar els ingressos a assignar a cada perfil de discapacitat pel que fa a l'epígraf d'assegurances i indemnitzacions.

Taula 7.29. Importos a imputar per les assegurances a cada perfil de discapacitat

PERFIL DE DISCAPACITAT	ASSEGURANCES FRONT DISCAPACITATS SOBREVINGUDES			IMPORTS TOTALS VINCULATS A ASSEGURANCES I INDEMNITZACIONS
	Assegurances discapacitat vinculades a hipoteques	Assegurances front situacions de discapacitat sobrevinguda	Indemnitzacions vinculades a accidents que han generat discapacitat	
FÍSICA				
DF1	-	24,47 €	235,01 €	259,48 €
DF2	223,65 €	81,49 €	431,48 €	736,62 €
DF3	223,65 €	246,47 €	639,11 €	1.109,23 €
INTEL·LECTUAL				
DI1	-	24,47 €	235,01 €	259,48 €
DI2	223,65 €	81,49 €	431,48 €	736,62 €
DI3	223,65 €	246,47 €	639,11 €	1.109,23 €
VISUAL				
Resta visual	-	81,49 €	431,48 €	512,97 €
Ceguesa total	223,65 €	246,47 €	639,11 €	1.109,23 €
AUDITIVA				
Grau discapacitat menor al 75%	-	81,49 €	431,48 €	512,97 €
Grau discapacitat major o igual al 75%	223,65 €	246,47 €	639,11 €	1.109,23 €
TRASTORN MENTAL				
TM1	-	24,47 €	235,01 €	259,48 €
TM2	223,65 €	81,49 €	431,48 €	736,62 €
TM3	223,65 €	246,47 €	639,11 €	1.109,23 €

Font: elaboració pròpia.

El quadre anterior assigna uns valors vinculats a les indemnitzacions, en el cas de les persones amb discapacitat auditiva, en funció del grau de discapacitat. Els valors obtinguts s'han ponderat pel percentatge de persones amb discapacitat auditiva que, segons el grup d'edat de pertinença, es troben en una categoria o altra a fi i efecte d'estimar un valor únic per a tot el col·lectiu¹²⁸. Fent les ponderacions oportunes,

¹²⁸ Segons dades del Cens de Persones amb Discapacitat de la Ciutat de Barcelona l'any 2016, per al grup d'edat de 6 a 64 anys, el 96,53% tenien una discapacitat auditiva amb un nivell de discapacitat inferior al 75%. Així doncs, el 3,47% de les persones amb discapacitat auditiva tenien un grau de discapacitat del

caldría imputar un valor ponderat als ingressos vinculats a indemnitzacions de **533,66€/any** a les persones amb discapacitat auditiva.

7.5.16. Conjunt de prestacions rebudes sota l'epígraf d'altres ajuts

Taula 7.30. Imports a imputar a cada perfil de discapacitat de la partida d'ajuts relacionats amb el vehicle

PERFIL DE DISCAPACITAT	AJUTS RELACIONATS AMB ELS VEHICLES					TOTAL AJUTS RELACIONATS AMB EL VEHICLE
	Reducció IVA compra vehicle	Exempció impost matriculació	Exempció i bonificació IVTM	Aparcament persones mobilitat reduïda	Reserves individuals aparcament	
FÍSICA						
DF1	233,29 €	9,78 €	103,26 €	14,56 €	63,04 €	423,93 €
DF2	233,29 €	9,78 €	103,26 €	14,56 €	63,04 €	423,93 €
DF3	233,29 €	9,78 €	103,26 €	14,56 €	63,04 €	423,93 €
INTEL·LECTUAL						
DI1	0,00 €	9,78 €	103,26 €	0,00 €	0,00 €	113,04 €
DI2	0,00 €	9,78 €	103,26 €	0,00 €	0,00 €	113,04 €
DI3	233,29 €	9,78 €	103,26 €	14,56 €	63,04 €	423,93 €
VISUAL						
Resta visual	233,29 €	0,00 €	0,00 €	14,56 €	63,04 €	310,89 €
Ceguesa total	233,29 €	0,00 €	0,00 €	14,56 €	63,04 €	310,89 €
AUDITIVA						
Llengua oral	0,00 €	9,78 €	103,26 €	0,00 €	0,00 €	113,04 €
Llengua de signes	0,00 €	9,78 €	103,26 €	0,00 €	0,00 €	113,04 €
TRASTORN MENTAL						
TM1	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
TM2	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
TM3	233,29 €	0,00 €	0,00 €	14,56 €	63,04 €	310,89 €

Font: elaboració pròpia.

75% o superior. Aquests percentatges són, respectivament, del 95,67% i del 4,32% per al grup d'edat de 65 anys o més.

Taula 7.31. Imports a imputar a cada perfil de discapacitat de la partida d'ajuts relacionats amb la salut

PERFIL DE DISCAPACITAT	AJUTS EN L'ÀMBIT DE LA SALUT			IMPORTS TOTALS ÀMBIT DE LA SALUT
	Subvenció de pròtesis i ortesis	Reduccions al copagament farmacèutic	Subvenció productes farmacèutics exclosos SS	
FÍSICA				
DF1	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
DF2	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
DF3	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
INTEL·LECTUAL				
DI1	-	-	0,45 €	0,45 €
DI2	-	-	0,45 €	0,45 €
DI3	-	-	0,45 €	0,45 €
VISUAL				
Resta visual	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
Ceguesa total	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
AUDITIVA				
Llengua oral	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
Llengua de signes	73,29 €	-	0,45 €	73,74 €
TRASTORN MENTAL				
TM1	-	-	0,45 €	0,45 €
TM2	-	-	0,45 €	0,45 €
TM3	-	-	0,45 €	0,45 €

Font: elaboració pròpia.

7.6. AGRUPACIÓ DE PRESTACIONS PER AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS

En aquest apartat s'analitzen les prestacions percebudes pel col·lectiu de 6 a 64 anys, recollint la informació agregada de les bonificacions, dels ingressos i dels ajuts mitjans vinculats a cada perfil de discapacitat.

Taula 7.32. Imports totals a imputar a cada perfil de discapacitat en concepte d'ajuts, bonificacions i ingressos

PERFIL DE DISCAPACITAT	TIPOLOGIES D'AJUTS INGRESSOS, BONIFICACIONS (6 a 64 anys)									AJUTS, INGRESSOS, BONIFICACIONS TOTALS
	Pensions no contributives	Ajuts a la Dependència	Programa Ajuts Atenció Social (PUA)	Deduccions IRPF	Altres tipologies d'ajuts i ingressos					
					Relacionats amb els vehicles	Transport públic	Ajuts àmbit de la salut	Rehabilitació habitatges i accés edificis	Assegurances i indemnitzacions	
FÍSICA										
DF1	-	25,75 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	55,79 €	73,74 €	181,84 €	259,48 €	2.300,21 €
DF2	1.334,90 €	223,53 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	73,74 €	181,84 €	736,62 €	4.343,85 €
DF3	2.002,34 €	2.047,71 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	73,74 €	181,84 €	1.109,23 €	7.208,08 €
INTEL·LECTUAL										
DI1	-	293,78 €	3,98 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	0,45 €	-	259,48 €	2.001,16 €
DI2	1.334,90 €	1.358,10 €	3,98 €	1.274,64 €	113,04 €	89,61 €	0,45 €	-	736,62 €	4.911,34 €
DI3	2.002,34 €	3.224,57 €	3,98 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	0,45 €	-	1.109,23 €	8.128,75 €
VISUAL										
Resta visual	-	104,53 €	3,36 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	73,74 €	-	512,97 €	2.369,74 €
Ceguesa total	1.334,90 €	589,48 €	3,36 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	73,74 €	-	1.109,23 €	4.785,85 €
AUDITIVA										
Llengua oral	-	112,45 €	83,78 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	73,74 €	-	533,66 €	2.247,10 €
Llengua de signes	-	112,45 €	83,78 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	73,74 €	-	533,66 €	2.247,10 €
TRASTORN MENTAL										
TM1	-	60,58 €	3,98 €	1.274,64 €	0,00 €	55,79 €	0,45 €	-	259,48 €	1.654,92 €
TM2	1.334,90 €	355,17 €	3,98 €	1.274,64 €	0,00 €	89,61 €	0,45 €	-	736,62 €	3.795,37 €
TM3	2.002,34 €	1.549,60 €	3,98 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	0,45 €	-	1.109,23 €	6.340,74 €

Font: elaboració pròpia.

7.7. DETERMINACIÓ DE LES PRESTACIONS PERCEBUES PELS INDIVIDUS DE 65 I MÉS ANYS

Cal tenir present que la majoria d'ingressos, bonificacions i ajuts determinats en l'apartat anterior (i corresponents al grup d'edat de 6 a 64 anys) tindran el mateix impacte sobre el col·lectiu de persones majors. Només caldrà fer ajustos específics en les categories següents:

- Pensions no contributives: ja han estat contemplades per a les persones amb discapacitat que no hagin participat en el mercat laboral en l'aproximació del càlcul del cost d'oportunitat a través de la comparació amb les pensions contributives.
- Ajuts a la dependència: es procedeix a escalar els imports a imputar a la vista dels majors percentatges de reconeixement de dependència per al col·lectiu de persones amb discapacitat d'edat igual o superior als 65 anys.
- Eliminació de les indemnitzacions vinculades a assegurances de vida dels préstecs hipotecaris.
- Ajustos de les indemnitzacions vinculades a situacions de discapacitat sobrevinguda per causa d'accident.

7.7.1. Ajuts vinculats a la llei de dependència (65 anys i més)

Pel que fa als ingressos vinculats al desplegament de la llei de dependència, cal tenir present que, al considerar la població de 65 anys o més, els percentatges de població que tenen reconegut algun grau de dependència incrementa substancialment, per a gairebé totes les tipologies i per a tots els nivells de discapacitat (sobre tot en els casos en el que el nivell de discapacitat és superior al 64%), tal i com queda recollit a la taula següent:

Taula 7.33. Graus de dependència, tipologia de discapacitat i nivells de discapacitat reconeguda, població de 65 anys o més.

TIPOLOGIA DISCAPACITAT	GRAU DE DEPENDÈNCIA	NIVELL DE DISCAPACITAT			
		Entre el 33 i el 64%	Entre el 65% i el 74%	Major o igual al 75%	TOTAL
DISCAPACITAT FÍSICA	No reconegut	90,96%	76,01%	34,04%	75,69%
	Grau I	5,05%	13,66%	21,84%	10,60%
	Grau II	2,88%	7,84%	26,96%	9,00%
	Grau III	1,12%	2,49%	17,16%	4,71%
DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	No reconegut	74,80%	49,78%	29,08%	46,42%
	Grau I	14,17%	11,66%	5,98%	9,82%
	Grau II	10,24%	26,01%	31,47%	24,96%
	Grau III	0,79%	12,56%	33,47%	18,80%
TRASTORN MENTAL	No reconegut	88,55%	70,66%	20,71%	54,82%
	Grau I	5,41%	11,40%	11,92%	9,99%
	Grau II	4,69%	12,73%	34,43%	19,54%
	Grau III	1,35%	5,21%	32,93%	15,65%
DISCAPACITAT VISUAL	No reconegut	91,91%	84,31%	56,85%	70,73%
	Grau I	4,18%	9,28%	18,93%	13,43%
	Grau II	2,96%	4,69%	16,59%	10,97%
	Grau III	0,94%	1,72%	7,64%	4,87%
DISCAPACITAT AUDITIVA	No reconegut	94,43%	82,90%	61,24%	90,30%
	Grau I	2,85%	8,86%	17,98%	4,91%
	Grau II	1,95%	5,32%	16,29%	3,35%
	Grau III	0,77%	2,92%	4,49%	1,43%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades dels Informe de Població amb Discapacitat de la Ciutat de Barcelona de l'any 2016.

De la comparació de la Taula 7.6 i de la Taula 7.33, es pot veure com el percentatge de situacions en les que no està reconegut cap grau de dependència és considerablement més baix quan es considera la població de més edat. Per posar només un exemple, en el cas de discapacitat visual amb un nivell de discapacitat del 75% o superior, el percentatge de no reconeixement de situació de dependència passa, respectivament, del 80,35% (en analitzar la població de 6 a 64 anys) a una proporció clarament inferior, del 56,85% (al considerar la població amb discapacitat de 65 anys o més).

Aquest fet té com a conseqüència directa la necessitat d'escalar a l'alça els imports vinculats als ajuts a la dependència, a l'estimar els ingressos percebuts anualment per les persones en situació de discapacitat de 65 anys o més.

S'han mantingut els mateixos supòsits, en el procés de càlcul dels imports a imputar, que els assumits en el cas de la població amb discapacitat de 6 a 64 anys.

Pel que fa a la població amb discapacitat de 65 anys o més, els ingressos vinculats a la Llei de Dependència a imputar serien els que s'inclouen en la taula següent. Els valors oscil·len entre els 242,49€ (discapacitat física de menor grau) i els 2.883,74€ en els casos més greus de trastorn mental.

Taula 7.34. Estimació dels imports dels ajuts vinculats a la Llei de Dependència per a cada perfil de discapacitat (65 anys o més).

PERFIL DE DISCAPACITAT	IMPORTS ANUALS VINCULATS A LA LLEI DE DEPENDÈNCIA (65 ANYS O MÉS)
FÍSICA	
DF1	242,49 €
DF2	631,37 €
DF3	2.088,85 €
INTEL·LECTUAL	
DI1	632,87 €
DI2	1.635,65 €
DI3	2.701,42 €
VISUAL	
Resta visual	629,80 €
Ceguesa total	1.253,02 €
AUDITIVA	
Llengua oral	678,71 €
Llengua de signes	678,71 €
TRASTORN MENTAL	
TM1	316,24 €
TM2	868,02 €
TM3	2.883,74 €

Font: elaboració pròpia.

7.7.2. Indemnitzacions vinculades a situacions de discapacitat sobrevinguda per accident (65 anys o més)

Els imports vinculats a les indemnitzacions en els casos de discapacitat sobrevinguda per accident s'han reescalat a la baixa, donat que els imports establerts legalment experimenten una evolució decreixent (per igual nivell de discapacitat) a mesura que

augmenta l'edat de la persona beneficiària. Els valors utilitzats en el procés de càlcul són els corresponents a l'edat de 77 anys (valor de la mediana de l'edat dels individus que pertanyen a aquest col·lectiu, segons dades del Informe de Població amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona). En no tenir dades específiques pel tram d'edat analitzat, els supòsits de càlcul són els mateixos que els utilitzats en el procés d'avaluació per al grup d'edat de 6 a 64 anys:

- El 36,67% de les situacions de discapacitat deriven de situacions sobrevingudes (malalties, accidents,...). Si bé la probabilitat de patir un accident es pot veure reduïda, la de patir una malaltia greu ho pot compensar.
- El 13,50% de les situacions de discapacitat sobrevinguda són susceptibles de percebre indemnització.

S'ha distribuït l'import de la indemnització entre 7 anys (la diferència entre l'edat mediana del col·lectiu de 65 anys o més i l'esperança de vida a Barcelona).

Taula 7.35. Estimació dels imports dels ajuts vinculats a indemnitzacions (65 anys o més).

PUNTS BAREM	IMPORT GLOBAL (2016)	IMPORT GLOBAL (2017)	% DISCAPACITAT SOBREVINGUDA	% AMB DRET A INDEMNITZACIÓ	ANYS A REPARTIR	IMPORTS A IMPUTAR
49	73.557,78€	75.249,61€	36,67%	13,50%	7	532,17€
70	133.704,10€	136.779,29€	36,67%	13,50%	7	967,31€
88	196.997,82€	201.528,77€	36,67%	13,50%	7	1.425,23€

Font: elaboració pròpia.

Taula 7.36. Estimació dels imports dels ajuts vinculats a indemnitzacions per perfils de discapacitat (65 anys o més).

PERFIL DE DISCAPACITAT	ASSEGURANCES FRONT DISCAPACITATS		IMPORTS TOTALS VINCLATS A ASSEGURANCES I INDEMNITZACIONS
	Assegurances front situacions de discapacitat sobrevinguda	Indemnitzacions vinculades a accidents que han generat discapacitat	
FÍSICA			
DF1	24,47 €	532,17 €	556,64 €
DF2	81,49 €	967,31 €	1.048,80 €
DF3	246,47 €	1.425,23 €	1.671,70 €
INTEL·LECTUAL			
DI1	24,47 €	532,17 €	556,64 €
DI2	81,49 €	967,31 €	1.048,80 €
DI3	246,47 €	1.425,23 €	1.671,70 €
VISUAL			
Resta visual	81,49 €	967,31 €	1.048,80 €
Ceguesa total	246,47 €	1.425,23 €	1.671,70 €
AUDITIVA			
Grau discapacitat menor al 75%	81,49 €	967,31 €	1.048,80 €
Grau discapacitat major o igual al 75%	246,47 €	1.425,23 €	1.671,70 €
TRASTORN MENTAL			
TM1	24,47 €	532,17 €	556,64 €
TM2	81,49 €	967,31 €	1.048,80 €
TM3	246,47 €	1.425,23 €	1.671,70 €

Font: elaboració pròpia.

També per al grup d'edat de 65 anys o més s'han ponderat els resultats obtinguts per als dos grups de la discapacitat auditiva a nivell global. Així, el resultat a imputar com a ingressos vinculats a indemnitzacions per a tots els discapacitats auditius seria de **1075,60€/any¹²⁹**.

7.7.3. Prestacions totals percebudes en el grup d'edat de 65 anys i més

La taula següent recull la informació agregada de les bonificacions, dels ingressos i dels ajuts mitjans vinculats a cada perfil de discapacitat per aquest grup d'edat.

¹²⁹ Tal i com s'ha esmentat anteriorment i per al grup d'edat de 65 anys o més, el 95,67% de les persones amb discapacitat auditiva a la ciutat de Barcelona tenen un grau de discapacitat inferior al 75%, mentre que el 4,32% el tenen superior. Aquests són els percentatges utilitzats a l'hora de ponderar el valor dels ajuts vinculats a indemnitzacions a totes les persones amb discapacitat auditiva.

Taula 7.37. Imports dels ajuts per perfil de discapacitat (65 anys o més).

PERFIL DE DISCAPACITAT	TIPOLOGIES D'AJUTS, INGRESSOS, BONIFICACIONS (65 anys o més)								AJUTS, INGRESSOS, BONIFICACIONS TOTALS
	Ajuts a la Dependència	Programa Ajuts Atenció Social (PUA)	Deduccions IRPF	Altres tipologies d'ajuts i ingressos					
				Relacionats amb els vehicles	Transport públic	Ajuts àmbit de la salut	Rehabilitació habitatges i accés edificis	Assegurances i indemnitzacions	
FÍSICA									
DF1	242,49 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	55,79 €	73,74 €	181,84 €	556,64 €	2.814,11 €
DF2	631,37 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	73,74 €	181,84 €	1.048,80 €	3.728,97 €
DF3	2.088,85 €	5,04 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	73,74 €	181,84 €	1.671,70 €	5.809,35 €
INTEL·LECTUAL									
DI1	632,87 €	3,98 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	0,45 €	-	556,64 €	2.637,41 €
DI2	1.635,65 €	3,98 €	1.274,64 €	113,04 €	89,61 €	0,45 €	-	1.048,80 €	4.166,17 €
DI3	2.701,42 €	3,98 €	1.274,64 €	423,93 €	89,61 €	0,45 €	-	1.671,70 €	6.165,73 €
VISUAL									
Resta visual	629,80 €	3,36 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	73,74 €	-	1.048,80 €	3.430,84 €
Ceguesa total	1.253,02 €	3,36 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	73,74 €	-	1.671,70 €	4.676,96 €
AUDITIVA									
Llengua oral	678,71 €	83,78 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	73,74 €	-	1.075,60 €	3.355,30 €
Llengua de signes	678,71 €	83,78 €	1.274,64 €	113,04 €	55,79 €	73,74 €	-	1.075,60 €	3.355,30 €
TRASTORN MENTAL									
TM1	316,24 €	3,98 €	1.274,64 €	0,00 €	55,79 €	0,45 €	-	556,64 €	2.207,74 €
TM2	868,02 €	3,98 €	1.274,64 €	0,00 €	89,61 €	0,45 €	-	1.048,80 €	3.285,50 €
TM3	2.883,74 €	3,98 €	1.274,64 €	310,89 €	89,61 €	0,45 €	-	1.671,70 €	6.235,01 €

Font: elaboració pròpia.

8. CÀLCUL DEL GREUGE ECONÒMIC DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

En el procés de càlcul del greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat, s'han de comparar els costos i els ingressos i bonificacions definits en apartats anteriors per tal de determinar, de la manera més acurada possible, les diferències entre les dues partides.

Tal diferència seria el greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat.

Convé recordar, novament, que l'exercici realitzat és de caràcter teòric i basat en l'avaluació de comportaments mitjans per a cadascun dels perfils de discapacitat prèviament definits. A la realitat, els costos en que incorre una persona amb discapacitat i la seva família, depenen de les variables específiques que li apliquen (sexe, edat, nivell de discapacitat reconeguda, capacitat per poder portar una vida autònoma, habitatge-barri-zona de residència, formació,...). Així mateix, els ajuts i les bonificacions que percep també tenen un caràcter individualista inqüestionable.

Donat que, tal i com s'ha anat analitzant al llarg de l'informe, tant els costos com els ingressos mitjans es troben fortament influenciats pel grup d'edat al que pertany l'individu, s'han fet estimacions separades dels greuges econòmics comparatius en funció de que el grup de pertinença sigui el de 6 a 64 anys o el de 65 anys o més.

8.1. DETERMINACIÓ DEL GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU ASSOCIAT AL GRUP D'EDAT DE 6 A 64 ANYS

Pel que fa al grup d'edat de 6 a 64 anys, els greuges econòmics comparatius que s'han identificat són els que queden recollits a la taula següent:

Taula 8.1. Greuge econòmic comparatiu per perfils de discapacitat (grup d'edat de 6 a 64 anys)

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DIRECTES (6 a 64 anys)	COSTOS INDIRECTES (6 a 64 anys)	COSTOS TOTALS (6 a 64 anys)	PRESTACIONS TOTALS (6 a 64 anys)	GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU TOTAL (6 a 64 anys)	GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU SOBRE COSTOS DIRECTES (6 a 64 anys)
FÍSICA						
DF1	17.640,37 €	17.429,90 €	35.070,27 €	2.300,21 €	32.770,06 €	15.340,16 €
DF2	36.016,96 €	22.213,41 €	58.230,37 €	4.343,85 €	53.886,52 €	31.673,11 €
DF3	47.633,19 €	54.887,77 €	102.520,96 €	7.208,08 €	95.312,88 €	40.425,11 €
INTEL·LECTUAL						
DI1	12.012,27 €	17.429,90 €	29.442,17 €	2.001,16 €	27.441,01 €	10.011,11 €
DI2	22.805,89 €	22.213,41 €	45.019,30 €	4.911,34 €	40.107,96 €	17.894,55 €
DI3	32.304,42 €	54.887,77 €	87.192,19 €	8.128,75 €	79.063,44 €	24.175,67 €
VISUAL						
Resta visual	11.363,82 €	17.429,90 €	28.793,72 €	2.369,74 €	26.423,98 €	8.994,08 €
Ceguesa total	17.369,60 €	22.213,41 €	39.583,01 €	4.785,85 €	34.797,16 €	12.583,75 €
AUDITIVA						
Llengua oral	9.687,22 €	17.429,90 €	27.117,12 €	2.247,10 €	24.870,02 €	7.440,12 €
Llengua de signes	9.120,89 €	17.429,90 €	26.550,79 €	2.247,10 €	24.303,69 €	6.873,79 €
TRASTORN MENTAL						
TM1	10.315,42 €	17.429,90 €	27.745,32 €	1.654,92 €	26.090,40 €	8.660,50 €
TM2	20.096,38 €	22.213,41 €	42.309,79 €	3.795,37 €	38.514,42 €	16.301,01 €
TM3	35.010,91 €	54.887,77 €	89.898,68 €	6.340,74 €	83.557,94 €	28.670,17 €

Font: Elaboració pròpia

8.2. DETERMINACIÓ DEL GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU ASSOCIAT AL GRUP D'EDAT DE 65 ANYS O MÉS

En el procés de determinació del greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat d'edat igual o major als 65 anys, s'ha partit dels principals supòsits realitzats en la identificació dels costos i dels ajuts o ingressos per al grup d'edat de 6 a 64 anys, tot i que adaptant-los a la realitat de les persones de major edat.

La taula següent permet identificar els imports imputables com a greuge econòmic i en el cas de les persones de 65 anys o més i que tenen alguna tipologia de discapacitat, per a cadascun dels perfils de discapacitat definits:

Taula 8.2. Greuge econòmic comparatiu per perfils de discapacitat (grup d'edat de 65 anys o més)

PERFIL DE DISCAPACITAT	COSTOS DIRECTES (65 anys o més)	COSTOS INDIRECTES (65 anys o més)	COSTOS TOTALS (65 anys o més)	PRESTACIONS TOTALS (65 anys o més)	GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU TOTAL (65 anys o més)	GREUGE ECONÒMIC COMPARATIU SOBRE COSTOS DIRECTES (65 anys o més)
FÍSICA						
DF1	17.045,78 €	6.440,94 €	23.486,72 €	2.814,11 €	20.672,61 €	14.231,67 €
DF2	34.748,64 €	12.942,22 €	47.690,86 €	3.728,97 €	43.961,89 €	31.019,67 €
DF3	44.618,19 €	42.756,48 €	87.374,67 €	5.809,35 €	81.565,32 €	38.808,84 €
INTEL·LECTUAL						
DI1	12.324,76 €	6.440,94 €	18.765,70 €	2.637,41 €	16.128,29 €	9.687,35 €
DI2	23.417,01 €	12.942,22 €	36.359,23 €	4.166,17 €	32.193,06 €	19.250,84 €
DI3	33.647,27 €	42.756,48 €	76.403,75 €	6.165,73 €	70.238,02 €	27.481,54 €
VISUAL						
Resta visual	14.146,86 €	6.440,94 €	20.587,80 €	3.430,84 €	17.156,96 €	10.716,02 €
Ceguesa total	16.205,09 €	12.942,22 €	29.147,31 €	4.676,96 €	24.470,35 €	11.528,13 €
AUDITIVA						
Llengua oral	17.689,35 €	6.440,94 €	24.130,29 €	3.355,30 €	20.774,98 €	14.334,04 €
Llengua de signes	17.039,02 €	6.440,94 €	23.479,96 €	3.355,30 €	20.124,65 €	13.683,71 €
TRASTORN MENTAL						
TM1	12.117,71 €	6.440,94 €	18.558,65 €	2.207,74 €	16.350,91 €	9.909,97 €
TM2	21.428,21 €	12.942,22 €	34.370,43 €	3.285,50 €	31.084,93 €	18.142,71 €
TM3	31.614,47 €	42.756,48 €	74.370,95 €	6.235,01 €	68.135,94 €	25.379,46 €

Font: Elaboració pròpia.

9. APLICACIÓ PRÀCTICA EN L'ÀMBIT DE LA TARIFACIÓ SOCIAL

Els resultats obtinguts en epígrafs anteriors resulten d'interès per tal de poder-ne fer una aplicació en l'àmbit de les polítiques públiques.

En l'anàlisi que ara ens ocupa, s'han incorporat noves variables que permetin fer, de manera més acurada, la connexió entre el perfil de discapacitat i els elements de tarifació dels serveis públics. En aquest sentit, s'han combinat tres elements clau:

- el grau de discapacitat,
- el grup d'edat de pertinença,
- el greuge econòmic comparatiu vinculat a cada perfil de discapacitat

per tal de determinar diferents categories assimilables des de la perspectiva de les tarifes i bonificacions a aplicar als integrants de cada col·lectiu.

Els càlculs realitzats en apartats anteriors en relació al greuge econòmic comparatiu, permeten identificar un import econòmic per a cada perfil de discapacitat i per als 3 grups d'edat considerats.

En aquesta secció es procedeix a construir un índex sintètic, tot i calculant la mitjana ponderada dels costos i dels ajuts percebuts, segons la distribució d'individus per perfils de discapacitat, a partir de la informació extreta del Informe de Població amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona. Aquest exercici es duu a terme per al col·lectiu d'individus d'entre 6 i 64 anys, i per al grup d'edat de 65 anys o més.

La taula següent permet identificar el percentatge de persones amb discapacitat que es trobarien dins cadascun dels 13 perfils definits a la ciutat de Barcelona. Tal i com es pot inferir de la taula 9.1, la distribució de la població amb discapacitat per perfils resulta especialment sensible a l'edat dels individus considerats. Aquest fet s'ha de tenir en consideració al calcular l'índex sintètic del greuge econòmic comparatiu.

Taula 9.1. Distribució de la població amb discapacitat de la ciutat de Barcelona segons el perfil de discapacitat i el grup d'edat

PERFIL DE DISCAPACITAT	PERCENTATGE 6 a 64 anys	PERCENTATGE 65 anys o més
FÍSICA		
DF1	31,78%	38,23%
DF2	10,60%	17,42%
DF3	5,46%	14,15%
INTEL·LECTUAL		
DI1	6,73%	0,19%
DI2	3,33%	0,33%
DI3	3,85%	0,37%
VISUAL		
Resta visual	2,93%	3,76%
Ceguesa total	2,51%	4,88%
AUDITIVA		
Llengua oral	4,59%	5,69%
Llengua de signes	0,35%	0,43%
TRASTORN MENTAL		
TM1	9,35%	3,96%
TM2	15,87%	4,56%
TM3	2,66%	6,03%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del Informe de població amb discapacitat a la ciutat de Barcelona (2016).

Al comparar els percentatges associats a cada perfil de discapacitat en funció del grup d'edat considerat, els elements més rellevants són:

- Les situacions de discapacitat física són les predominants (es donen en el 47,84% i el 69,80% de les persones amb discapacitat, en funció de que el grup d'edat sigui, respectivament, dels 6 als 64 anys, o de 65 anys o més).
- El pes relatiu dels perfils de trastorn mental i de discapacitat intel·lectual experimenta una davallada important a l'avaluar el grup de més edat (així, només un 0,69% de les persones amb discapacitat de 65 anys o més es troben dins algun perfil de discapacitat intel·lectual, mentre que al considerar el grup de 6 a 64 anys aquest percentatge s'eleva fins al 13,91%).
- Les situacions de discapacitat sensorial augmenten amb l'edat.

- Només el 7% de les persones amb discapacitat auditiva escullen la llengua de signes. Tot i que no hi ha informes concrets sobre aquest tema, els informes analitzats permeten estimar amb certa precisió el percentatge de persones amb discapacitat auditiva que han optat per aquesta modalitat¹³⁰.

L'aplicació dels percentatges de la taula 9.1 als valors del greuge econòmic comparatiu, permet identificar l'índex sintètic del greuge. Tal índex s'ha calculat per als dos grups d'edat anteriorment especificats i, també, distingint entre l'impacte dels costos directes i dels indirectes.

És a dir, per tal de calcular l'índex sintètic del greuge, s'ha procedit com segueix:

- S'han agafat les dades associades al greuge econòmic comparatiu de cada perfil de discapacitat: Taula 8.1 (població amb discapacitat de 6 a 64 anys) i Taula 8.2 (població amb discapacitat de 65 anys o més).
- S'ha ponderat cada valor del greuge econòmic comparatiu pel percentatge de persones amb discapacitat associades a cada perfil (a partir de les dades extretes de l'Informe de població amb discapacitat a la ciutat de Barcelona l'any 2016).
- S'han sumat tals valors ponderats per als 13 perfils de discapacitat.

D'aquesta manera, s'ha computat la mitjana ponderada del greuge econòmic comparatiu per als dos col·lectius considerats (de 6 a 64 anys i de 65 anys o més). Les ponderacions utilitzades (Taula 9.1) fan referència a la prevalença de cadascun dels 13 perfils de discapacitat considerats a l'informe, dins la població amb discapacitat total de la ciutat de Barcelona (dades de 2016).

La taula següent recull els valors estimats per a l'índex sintètic del greuge econòmic comparatiu per als dos col·lectius d'edat. En el seu càlcul s'han seguit les pautes

¹³⁰ Per més informació es poden consultar les fonts següents:

http://www.fundacioncnse.org/lectura/acercate_comunidad_sorda/acercate_comunidad_sorda_2.htm#abajonota2

<https://www.visualfy.com/es/cuantas-personas-sordas-usan-la-lengua-de-signos-en-europa/>

[https://www.sjis.net/documentos/documentacion/INFLenguaSignos\(online\).pdf](https://www.sjis.net/documentos/documentacion/INFLenguaSignos(online).pdf)

anteriorment explicades (mitjana ponderada dels valors del greuge econòmic comparatiu estimats per a cada perfil de discapacitat).

Taula 9.2. Índex mitjà ponderat del greuge econòmic comparatiu total en funció del grup d'edat

ÍNDEX PONDERAT GED	6 A 64 ANYS	65 ANYS O MÉS
VALORS	41.203,54 €	36.785,46 €

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del Informe de població amb discapacitat a la ciutat de Barcelona (2016).

Aquest índex sintètic resulta d'utilitat per tal d'identificar el posicionament del greuge econòmic comparatiu de cada perfil de discapacitat respecte del valor estàndard (o ponderat) calculat per a la ciutat de Barcelona i per a cada grup d'edat considerat. És a dir, permet identificar quins perfils de discapacitat encaren un greuge econòmic superior al greuge mitjà estimat i en quina posició es troben respecte al nivell identificat com a central a la ciutat de Barcelona. Per altra banda, i tal i com resultava esperable, l'índex sintètic del greuge econòmic comparatiu és superior (un 12% major) en el cas de la població amb discapacitat de 6 a 64 anys degut a l'impacte major dels costos indirectes sobre la població de menor edat. Tot i els efectes econòmics acumulatius de l'edat en la condició de discapacitat, el menor impacte dels costos indirectes per al col·lectiu de 65 anys o més estira a la baixa l'índex ponderat per aquest grup d'edat.

Per tal de determinar els elements a tenir en consideració a l'hora d'establir criteris de tarifació social, s'han comparat els valors del greuge econòmic comparatiu amb els de l'índex mitjà ponderat per tal d'establir comparatives entre perfils. Es proposa establir quatre possibles grups pel que fa a la tarifació pública, combinant tant el nivell de discapacitat com el greuge econòmic que porta parell cada tipologia de discapacitat. Així, s'han establert 4 nivells diferenciats:

BLAU
VERD
TARONJA
VERMELL

Del 0,00 al 49,99% de l'índex mitjà ponderat
Del 50,00 al 99,99% de l'índex mitjà ponderat
Del 100,00 al 199,99% de l'índex mitjà ponderat
Més del 200% de l'índex mitjà ponderat

La taula següent presenta els resultats obtinguts. En el cas del grup d'edat de 65 anys o més, s'han realitzat els corresponents càlculs agafant com a referència tant l'índex mitjà ponderat corresponent al grup de major edat, com el del grup de 6 a 64 anys.

Taula 9.3. Diferències entre l'índex mitjà ponderat del greuge econòmic comparatiu i el calculat per a cada perfil de discapacitat, en funció del grup d'edat de pertinença

PERFIL DE DISCAPACITAT	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic propi (6 a 64 anys)	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic propi (65 anys o més)	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic de 6 a 64 anys (65 anys o més)
FÍSICA			
DF1	79,53%	56,20%	50,17%
DF2	130,78%	119,51%	106,69%
DF3	231,32%	221,73%	197,96%
INTEL·LECTUAL			
DI1	66,60%	43,84%	39,14%
DI2	97,34%	87,52%	78,13%
DI3	191,89%	190,94%	170,47%
VISUAL			
Resta visual	64,13%	46,64%	41,64%
Ceguesa total	84,45%	66,52%	59,39%
AUDITIVA			
Llengua oral	60,36%	56,48%	50,42%
Llengua de signes	58,98%	54,71%	48,84%
Unificació dels perfils de discapacitat auditiva	60,26%	56,35%	50,31%
TRASTORN MENTAL			
TM1	63,32%	44,45%	39,68%
TM2	93,47%	84,50%	75,44%
TM3	202,79%	185,23%	165,36%

Font: Elaboració pròpia

A la taula anterior s'ha afegit una filera corresponent a la situació de no diferenciació entre els perfils de discapacitat auditiva (donat que el fet d'optar per la llengua oral o la de signes és una elecció purament personal). Tal i com es pot apreciar, l'agrupació dels dos perfils no comporta diferències rellevants en els resultats obtinguts.

La taula resum següent presenta els resultats obtinguts de manera esquemàtica. S'agrupen per categories de bonificacions els diferents perfils de discapacitat, agafant els resultats assolits per al grup d'edat de 6 a 64 anys, en el que la dispersió del greuge econòmic resulta ser més rellevant i aporta més llum sobre les mesures socials que es podrien arribar a implementar. Així, tot i que la taula 9.3 aporta, també, resultats per al grup d'edat de 65 anys o més, es considera més encertat utilitzar la informació de tarifació derivada per al grup de 6 a 64 anys (extrapolant-la a tota la població amb discapacitat).

Taula 9.4. Proposta d'establiment de bonificacions en el sistema de tarifes i/o preus públics per raó de discapacitat en base al greuge econòmic comparatiu global

BLAU	-	Del 0,00 al 49,99% de l'índex mitjà ponderat
VERD	DF1,DI1,DI2,DV1,DV2,DA1,DA2,TM1,TM2	Del 50,00 al 99,99% de l'índex mitjà ponderat
TARONJA	DF2,DI3	Del 100,00 al 199,99% de l'índex mitjà ponderat
VERMELL	DF3,TM3	Més del 200% de l'índex mitjà ponderat

Font: Elaboració pròpia

Des d'aquesta perspectiva, els perfils de discapacitat que haurien de disposar de majors descomptes en els preus i les tarifes públiques serien els corresponents a les situacions més greus de discapacitat física i trastorn mental. A partir de la informació que es deriva de la taula anterior, no correspondria aplicar el menor nivell de bonificació a cap perfil. El segon nivell de descomptes aplicaria a 9 perfils de discapacitat: els 4 sensorials, el nivell més lleu de discapacitat física i als nivells més lleu i intermedi de discapacitat intel·lectual i trastorn mental. El tercer esgrà correspondria al segon nivell de discapacitat física i al tercer de trastorn mental. La taula anterior presenta baixos nivells de dispersió, degut a l'elevat impacte que els costos de caràcter indirecte tenen sobre els estrats més joves de la població amb discapacitat i a que la incidència està en funció exclusivament de la severitat i no del

tipus de discapacitat. Per tal de controlar aquest fet, es repeteix l'exercici considerant, només, l'impacte dels costos directes.

El tret característic fonamental d'aquest sistema d'establiment de tarifes i bonificacions en l'àmbit públic és el de combinar els greuges econòmics comparatius amb el grau de discapacitat.

Així, si es repeteix l'exercici anterior prenent com a referència els costos de caràcter directe, que són el que tenen una rellevància majoritària –al menys en termes de percepció directa- sobre les persones amb discapacitat i les seves famílies –i que permeten diferenciar costos tant per tipus com per severitat de la discapacitat- els resultats obtinguts són força diferents dels estimats quan es consideren la totalitat de costos.

Taula 9.5. Índex mitjà ponderat del greuge econòmic comparatiu en base als costos directes i en funció del grup d'edat

ÍNDEX PONDERAT GED	6 A 64 ANYS	65 ANYS O MÉS
VALORS	17.743,47 €	21.111,22 €

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del Informe de població amb discapacitat a la ciutat de Barcelona (2016).

Com es pot apreciar, el greuge econòmic comparatiu ponderat basat en l'avaluació, només, dels costos directes, agafa valors substancialment diferents de l'associat a l'anàlisi global de costos. Els elements diferencials dignes de mencionar són:

- L'índex ponderat és ara menor per al col·lectiu de 6 a 64 anys que per al col·lectiu de més edat posant de relleu els efectes acumulatius que té l'edat sobre els costos directes vinculats a la situació de discapacitat.
- L'índex ponderat per als costos directes vinculat al grup de 6 a 64 anys és gairebé el 43% del calculat quan es tenien en consideració tots els costos.

L'anàlisi de la situació a partir de l'índex de greuge basat en els costos directes, permet arribar a unes conclusions diferents pel que fa al sistema de tarifació potencialment aplicable.

Taula 9.6. Diferències entre l'índex mitjà ponderat del greuge econòmic comparatiu calculat en base als costos directes i el calculat per a cada perfil de discapacitat, en funció del grup d'edat de pertinença

PERFIL DE DISCAPACITAT	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic propi (6 a 64 anys)	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic propi (65 anys o més)	DIFERÈNCIA GED respecte índex sintètic de 6 a 64 anys (65 anys o més)
FÍSICA			
DF1	86,46%	67,41%	80,21%
DF2	178,51%	146,93%	174,82%
DF3	227,83%	183,83%	218,72%
INTEL·LECTUAL			
DI1	56,42%	45,89%	54,60%
DI2	100,85%	91,19%	108,50%
DI3	136,25%	130,18%	154,88%
VISUAL			
Resta visual	50,69%	50,76%	60,39%
Ceguesa total	70,92%	54,61%	64,97%
AUDITIVA			
Llengua oral	41,93%	67,90%	80,78%
Llengua de signes	38,74%	64,82%	77,12%
Unificació dels perfils de discapacitat auditiva	41,71%	67,68%	80,53%
TRASTORN MENTAL			
TM1	48,81%	46,94%	55,85%
TM2	91,87%	85,94%	102,25%
TM3	161,58%	120,22%	143,04%

Font: Elaboració pròpia

La taula anterior és el resum dels càlculs que, detalladament, es poden apreciar a la graella següent:

Taula 9.7. Proposta d'establiment de bonificacions en el sistema de tarifes i/o preus públics per raó de discapacitat, en base al greuge econòmic comparatiu sobre costos directes

BLAU	DA1,DA2,TM1	Del 0,00 al 49,99% de l'índex mitjà ponderat
VERD	DF1,DI1,DV1,DV2,TM2	Del 50,00 al 99,99% de l'índex mitjà ponderat
TARONJA	DF2,DI2,DI3,TM3	Del 100,00 al 199,99% de l'índex mitjà ponderat
VERMELL	DF3	Més del 200% de l'índex mitjà ponderat

Font: Elaboració pròpia

A la taula 9.6 també s'ha fet l'exercici d'analitzar els resultats fent distinció o no entre els dos perfils de persones amb discapacitat auditiva. Tal i com passava en l'avaluació per al greuge econòmic global, no s'identifiquen diferències significatives procedint d'una manera o de l'altra. És a dir, la proposta de tarifació és idèntica tant si es contempla un únic perfil per a les persones amb discapacitat auditiva, com si es manté la separació realitzada a l'inici (llengua oral o llengua de signes).

A la vista dels resultats obtinguts, resultaria més pertinent basar el sistema de tarifació social a partir del càlcul del greuge econòmic basat en el costos directes, que són els que les persones amb discapacitat identifiquen de manera clara i directa.

A més, els resultats obtinguts a la Taula 9.6 ofereixen una dispersió major i, en conseqüència, un ventall més ampli en l'àmbit de la tarifació social que els derivats de la taula 9.3 (al tenir en consideració tots els costos als que s'enfronten les persones amb discapacitat i les seves famílies). Tot i això, els resultats obtinguts a la taula 9.6 deixen algunes zones d'indeterminació, és a dir, en alguns casos els percentatges obtinguts són molt propers als valors definits com a llindar de separació entre bonificacions (seria el cas, per exemple, del 50,70% identificat en el cas de les persones amb resta visual o el 48,82% vinculat a les situacions de trastorn mental més lleu). Amb tot, la proposta presentada s'ha d'entendre com un exercici que identifica les pautes vinculades a sistemes de tarifació social basades no només en el grau de discapacitat, sinó també amb la seva tipologia i el greuge econòmic comparatiu a què es fa front.

10. CONCLUSIONS I CONSIDERACIONS FINALS

L'anàlisi del greuge econòmic comparatiu vinculat a les persones amb discapacitat que resideixen a la ciutat de Barcelona i a les seves famílies, ha permès identificar una sèrie d'elements importants de reflexió:

- Efecte diferencial de l'edat tant en el procés de determinació com en el de quantificació dels costos i dels ajuts a tenir en consideració en l'anàlisi.
- Major importància dels costos indirectes quan més jove és l'individu amb discapacitat.
- Predomini de la dona en el paper de cuidadora principal de la persona amb discapacitat.
- Impacte determinant del grau de discapacitat en la determinació dels costos d'oportunitat a que s'enfronta el cuidador principal.
- Disparitat en els valors mitjans dels greuges econòmics comparatius en funció del perfil de discapacitat considerat i, també, en funció del grup d'edat objecte d'anàlisi.
- El greuge econòmic mitjà ponderat a la ciutat de Barcelona era, el 2017, d'uns 41.200€ per a les persones amb discapacitat de 6 a 64 anys i lleugerament superior als 36.700€ per a les persones de 65 anys o més.
- Necessitat d'actualitzar aquesta tipologia d'anàlisi cada cert temps per tal d'incorporar els canvis que es van produint a tots els nivells: assistencial tecnològic, conceptual,...
- Evidència d'una manca de polítiques públiques estructurades que, de manera efectiva, ajudin a superar els greuges de diferent tipologia als que s'enfronten les persones amb discapacitat i les seves famílies.
- Inestimable suport de les entitats i de les associacions que ofereixen serveis i/o que estan vinculades a les persones amb discapacitat. La seva tasca inestimable ajuda a suplir amb esforç i dedicació les mancances identificades en alguns processos de prestació de serveis. Ara bé, aquesta activitat de les entitats

també planteja riscos quan hi ha una dependència excessiva dels recursos que han d'abocar les administracions (fet que genera neguit en el sector).

- Manca d'informació fiable, integrada i integral sobre la població amb discapacitat, degut a la nul·la d'integració dels sistemes d'informació que són competència de diferents organismes, entitats, institucions o associacions que treballen amb persones amb discapacitat i/o les seves famílies.
- Importància de tenir en consideració tant elements de grau de discapacitat com de greuge econòmic suportat a l'hora de definir les polítiques públiques de tarifació i fixació de preus públics i de bonificacions a les persones amb discapacitat, tenint present –en tot moment– que el col·lectiu objecte d'anàlisi no és en absolut homogeni.
- La consideració anterior unida a les restriccions pressupostàries que, indefectiblement, regeixen l'acció pública, fan que resulti cabdal articular de manera eficient i eficaç els recursos disponibles fugint de polítiques d'homogeneïtzació d'ajuts que van adreçats a un col·lectiu clarament heterogeni.

Per altra banda, la feina realitzada es podria complementar des de distintes perspectives d'anàlisi. Sense ànim de ser exhaustius, potencials extensions de l'anàlisi del greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat serien:

- Reflexió sobre els perfils de discapacitat objecte d'anàlisi.
- Establiment de nexes d'unió entre les distintes bases de dades que involucren informació relacionada amb la situació de discapacitat:
 - Informe de Persones amb Discapacitat de la ciutat de Barcelona
 - Registres d'informació vinculats al desplegament de la Llei de Dependència
 - Registres d'informació en disposició del Departament competent en l'àmbit de serveis socials de la Generalitat de Catalunya i/o del Consorci de Serveis Socials de Barcelona.
 - Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA) per a la ciutat de Barcelona

- Dades vinculades al Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) de l'Ajuntament de Barcelona
- Informació treballada pels CDIAPS
- Registres d'informació de les Àrees Bàsiques de Salut
- Establiment d'una estructura d'edats diferenciada en la modelització del greuge econòmic comparatiu:
 - De 6 a 17 anys
 - 18-44 anys
 - 45-64 anys
 - 65-74 anys
 - 75 anys o més
- Avaluació del greuge econòmic comparatiu en el context de vida independent envers el de vida en centres institucionalitzats.
- Abordar el tema de la pluridiscapacitat des d'una perspectiva amplificada, començant per identificar la seva prevalença i casuística.

11. BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (2006). *El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona. El sobreesforç econòmic que origina la discapacitat*. Dipòsit legal: B54.2992006.

Albarrán I., Alonso P. y Bolancé C. (2009): *Comparación de los baremos español, francés y alemán para medir la dependencia de las personas con discapacidad y sus prestaciones*. Revista Española de Salud Pública, 83: 379-392.

AMB- Institut Metropolità del Taxi (2004): *Metodologia per a l'establiment de les tarifes del taxi a l'AMB i la seva revisió*.

Anton J.I., Braña, F.J., Muñoz de Bustillo, R. (2016). *An analysis of the cost of disability across Europe using the standard of living approach*. Journal of the Spanish Economic Association SERIEs (2016) 7:281–306.

Anton J.I., Braña, F.J. (2011). *Pobreza, discapacidad y dependencia en España*. Papeles de Economía Española 129:14–26.

Autoritat del Transport Metropolità (2006). Enquesta de Mobilitat Quotidiana (EMQ).

Autoritat del Transport Metropolità, Ajuntament de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona, AMTU i Institut d'Estadística de Catalunya (2016). Enquesta de Mobilitat en dia Feiner (EMEF).

Berthoud, R. (1991). *Meeting the costs of disability*. In G. Dalley (Ed.), *Disability and Social Policy*. London: Policy Studies Institute.

Bruininks R, Hill B, Woodcock R, Weatherman R. (1993). *Inventario para la planificación de Servicios y planificación individual*. ICE Desusto – Mensajero.

Centro de Investigaciones Sociológicas (2014) *Encuesta CIS 2009 Cuidados a Dependientes*.

Cullinan, J. Gannon, B. i Lyons, S. (2008). *Estimating the economic cost of disability in Ireland*. Economic and Social Research Institute Working Paper Series, Number 230. ESRI: Dublin.

Cullinan, J. Gannon, B. i O'Shea, E. (2013). *The welfare implications of disability for older people in Ireland*. European Journal Health Economics (2013) 14:171-183.

Dobson, B. Middleton, S. i Beardsworth, A. (2001). *The impact of childhood disability on family life*. York: Joseph Rowntree Foundation.

FEAPS (2009). Confederación Española de Asociaciones a favor de las Personas con Discapacidad Intelectual. *Estudio del sobreesfuerzo económico que la discapacidad intelectual ocasiona en la familia en España*. 2008. Madrid: FEAPS.

Henderson, V. (1964). *The nature of nursing*. The American journal of nursing.

Hill, K., Davis, A., Hirsch, D. Padly, M., i Smith, N. (2015). *Disability and Minimum Living Standards: The additional costs of living for people who are sight impaired and people who are deaf*. Centre for Research in Social Policy. Loughborough University.

Hirsch, D. i Hill, K. (2016). *The additional cost of disability: a new measure and its application to sensory impairment*. Disability & Society. 08/08/2016, Vol.31(7), pp.897-913.

Huete, A., Pallero, P., Caballero, D., Quezada, M.Y. i Ruiz, Y. (2015). *La reorientación vital y profesional de las personas a las que ha sobrevenido una discapacidad en la edad adulta*. Observatorio Estatal de la Discapacidad.

IMPD (2017): *Memòria 2017 Servei Públic de Transport Especial*.

IMSERSO (2004). *Libro Blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España*. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

INDECON (2004). *Cost of Disability Research Report*. National Disability Authority: Dublin.

ISDI (2018): *Mobility is Digital*. <https://www.isdi.education/es/isdigital-data-publicaciones-investigaciones>

Jimenez, A. i Huete, A. (2008). *Estudio sobre el agravio comparativo económico que origina la discapacidad*. Madrid: Dirección General de Coordinación de Políticas Sectoriales sobre la Discapacidad, Universidad Carlos III de Madrid, 2011.

Jimenez-Martín, S. i Vilaplana, C. (2007). *La Calidad de Vida de los Cuidadores en España*. Cap. V dins de Aspectos Económicos de la Dependencia y el Cuidado Informal en España. Coordinat per Jimenez-Martín, S. Universitat Pompeu Fabra, FEDEA i Fundación AstraZeneca.

Kuklys, W.(2004). *A Monetary Approach to Capability Measurement of the Disabled – Evidence from the UK*. Papers on Strategic Interaction 2004-08, Max Planck Institute of Economics, Strategic Interaction Group.

Matthews, A. i Truscott, P. (1990). *Disability, Household Income and Expenditure: a Follow-up Survey of Disabled Adults in the Family Expenditure Survey*, DSS Research Report No. 2, London, HMSO.

Mitra, S., Palmer, M., Hoolda, K. Mont, D. I Groce, N. (2017). *Extra costs of living with a disability: A review and agenda for research*. Disability and Health Journal, 10 (2017) 475-484.

Morciano, M. i Hancock, R. (2015). *Disability Costs and Equivalence Scales in the Older Population in Great Britain*. The Review of Income and Wealth. Series 61. Number 3, September 2015.

OCU (2016): *Cuánto pagamos por coger un taxi en 54 ciudades*. <https://www.ocu.org/coches/coches/informe/taxis-precios>

Oliva-Moreno J., Peña-Longobardo, L. M., Mar, J., Masjuan, J., Soulard, S., Gonzalez-Rojas, N., Becerra, V., Casado, M. A., Torres, M. A., Yebenes, M. A., Quintana, M. i Álvarez-Sabín, J. (2018). CONOCES Investigators Group. *Determinants of informal care*,

burden, and risk of burnout in caregivers of stroke survivors. The CONOCES Study. Stroke. Enero. DOI: 10.1161/STROKEAHA.117.017575.

Oliva-Moreno, J., Trapero-Bertran, M., Peña-Longobardo, L. M., Pozo-Rubio, R. (2017). *The valuation of informal care in cost-of-illness studies: A systematic review. PharmacoEconomics, 35, pp. 331-345. DOI 10.1007/s40273-016-0468.*

Oliva-Moreno, J. Peña-Longobardo, L.M. i Vilaplana-Prieto, C. (2015). *An Estimation of the Value of Informal Care Provided to Dependent People in Spain. Appl Health Econ Health Policy (2015) 13:223–231.*

Saunders, P. (2007). *The Costs of Disability and the Incidence of Poverty. Australian Journal of Social Issues. Vol 42. No. 4. SuTMer 2007.*

Schalock, R. L., Gardner, J.F. y Bradley, V. J. (2007). *Quality of life for persons with intellectual and other developmental disabilities: Applications across individuals, organizations, communities, and systems. Washington, DC: American Association on Intellectual and Developmental Disabilities.*

Smith, N., Middleton, S., Ashton-Brooks, K., Cox, L., Dobson, B., i Reith, L. (2004). *Disabled people's costs of living: More than you would think. York: Joseph Rowntree Foundation.*

Tibble, M. (2005). *Review of existing research on the extra costs of disability. Leeds: Department of Work and Pensions.*

UNESPA (2017). *Estamos seguros.*

Van den Berg, B. Brouwer, W.B. i Koopmanschap, M.A. (2004). *Economic valuation of informal care. An overview of methods and applications. European Journal of Health Economics 2004 -5: 36-45. Springer-Verlag.*

Wilkinson-Meyers, L., Brown, P., McNeill, R., Patston, P., Dylan, S., i Baker, R. (2010) *Estimating the additional cost of disability: Beyond budget standards, Social Science and Medicine, 71 (2010) 1882-1889.*

Wilkinson-Meyers, L., Brown, P., McNeill, R., Patston, S., i Baker, R. (2015) *To live an ordinary life: resource needs and additional costs for people with a physical impairment*, Disability & Society; Aug2015, Vol. 30 Issue 7, p976-990, 15p.

World Health Organization (2001). *The International Classification of Functioning. Disability and Health*. Geneva.

World Health Survey. Geneva, World Health Organization, 2002–2004 (<http://www.who.int/healthinfo/survey/en/>, accessed 9 December 2009).

World Health Organization and The World Bank (2011). *World Report on Disability*. Geneva.

Zaidi, A. i Burchart, T. (2005). *Comparing incomes when needs differ for the extra costs of disability in the UK*. Review of Income and Wealth. Series 51, Number 1, March 2005.

ANNEX 1

Tot seguit es presenta un glossari dels principals conceptes i de la terminologia essencial utilitzada en el desenvolupament d'aquest informe, alfabèticament ordenada.

Accessibilitat

Grau en què un entorn, un servei o un producte permet l'accés de tantes persones com sigui possible, en particular de persones amb discapacitat.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Es refereix a la disponibilitat dels recursos adequats per donar resposta a les necessitats dels pacients.

Font: Institute of Medicine, 2015. Transforming health care scheduling and acces: Getting to now. Washington DC: The National Academy Press.

La primera recomanació de l'Informe Mundial sobre la Discapacitat de la Organització Mundial de la Salut és: possibilitar a les persones amb discapacitat l'accés a tots els sistemes i serveis convencionals, adoptant el disseny universal i realitzant adaptacions raonables. Es requereix una planificació eficaç, recursos humans i inversions financeres suficients, acompanyades de mesures específiques.

Activitat

En la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF), l'execució d'una tasca o acció per una persona. Representa la perspectiva personal del funcionament.

Ajuts tècnics

Béns, productes, instruments, equips o sistemes tècnics utilitzats per una persona amb discapacitat, fabricats especialment o disponibles al mercat per preveure, compensar, mitigar o neutralitzar una discapacitat o minusvalidesa.

Atenció especialitzada

Activitats de suport a la persona amb discapacitat que han de ser ofertes per un professional qualificat, degut a diferents motius: l'alta complexitat de les cures a les AVD, la vivència de situacions de desavantatge social, l'afrontament de barreres de tot tipus, la no accessibilitat a drets, la fragilitat sobrevinguda. L'atenció especialitzada pot ser de múltiples tipologies i, en funció de la seva especificitat, involucra a diferents professionals sanitaris, socials, educatius o del món laboral.

Assistent personal

Persona que dona suport o assisteix a una altra amb discapacitat i davant de qui ha de respondre directament.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Atenció informal

Assistència o suport prestat per un familiar, amic, veí o voluntari, sense rebre remuneració.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Avaluació

Procés que inclou l'examen i l'observació de persones o grups amb condicions de salut, deficiències, limitacions d'activitat o restriccions de participació, reals o potencials, i la interacció amb ells. Es pot sol·licitar una avaluació per decidir modalitats de rehabilitació o per determinar si una persona compleix els requisits necessaris per rebre ajuda educativa, protecció social o altres serveis.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Activitats de la Vida Diària (AVD)

Activitats quotidianes, en els àmbits generals de: manteniment de la higiene corporal, alimentació, mobilitat i realització de tasques domèstiques. Les persones amb discapacitat poden necessitar diferents nivells de suport per a la realització d'aquestes activitats.

Barrera

Factors en l'entorn d'una persona que, amb la seva absència o presència, limiten el funcionament i creen discapacitat; per exemple, ambients físics inaccessibles, falta d'ajudes tècniques apropiades i actituds negatives davant de la discapacitat.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Són tots aquells factors ambientals en l'entorn d'una persona que delimiten el funcionament i creen discapacitat. Poden incloure aspectes tals com un ambient físic inaccessible, falta de tecnologia assistencial apropiada, actituds negatives de les persones vers la discapacitat, així com serveis, sistemes i polítiques que no existeixen o que específicament dificulten la implicació de totes les persones, amb una condició de salut que comporti una discapacitat en totes les àrees de la vida.

Les barreres més comuns són: d'actitud (estereotips i prejudicis), comunicatives, físiques, polítiques, programàtiques, socials i de transport.

Capacitat

Constructe de la CIF que indica el màxim nivell possible de funcionament que pot assolir una persona, mesurat en un entorn uniforme o al mercat ordinari: reflecteix l'habilitat de l'individu ajustada en funció de l'ambient.

Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

Servei que ofereix una intervenció global en les necessitats de l'infant de 0 a 6 anys i la seva família, sent les seves funcions:

- Avaluació global de la problemàtica de l'infant i la seva família (diagnòstic).
- Informació, orientació, suport i assessorament a la família.
- Atenció terapèutica a l'infant de forma individualitzada.
- Orientació i suport a les escoles d'educació infantil.
- Seguiment de l'evolució de l'infant.
- Col·laboració dels programes de prevenció i detecció.
- Recerca, docència i formació.

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/infancia_i_adolescencia/infants_amb_trastorns_en_el_desenvolupament_o_amb_risc_de_patir-los/atencio_precoc/centres_de_desenvolupament_infantil_i_atencio_precoc_cdiap/

Centre Especial de Treball (CET)

Empreses que asseguren un treball remunerat a les persones amb discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. L'objectiu d'aquests centres és productiu, com el de qualsevol altra empresa, però la seva funció és social. Els CET tenen com a finalitat assegurar un lloc de treball remunerat i la prestació dels serveis d'ajustament personal i social que requereix el personal amb discapacitat. Els CET també són un mitjà d'integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari. Gairebé la totalitat de la plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda per treballadors i treballadores amb discapacitat, sense perjudici de les places en plantilla del personal no discapacitat, també imprescindible per al desenvolupament de la seva activitat. Poden incorporar-se com a treballadors i treballadores als CET les persones amb discapacitat intel·lectual, física, sensorial o malaltia mental. La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70 per cent de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior a un 33 per cent.

<http://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/discapacitat/CET/>

Discapacitat

La Classificació Internacional del Funcionament de la Discapacitat i de la Salut (CIF) de la OMS, defineix la discapacitat com un terme genèric que engloba deficiències, limitacions d'activitat i restriccions per la participació. La discapacitat denota els aspectes negatius de la interacció entre persones amb un problema de salut i determinats factors personals i ambientals (com actituds negatives, problemes d'accessibilitat, manca de suport social)

L'Informe Mundial sobre la Discapacitat de la OMS i el Banc Mundial (2011) consideren que la discapacitat és dinàmica, multidimensional i també objecte de discrepància. Des d'un model mèdic que incidia en el problema de salut s'ha evolucionat a una visió social que incideix en les barreres de l'entorn. Es necessita una visió equilibrada entre els diferents aspectes de la discapacitat, que és una interacció dinàmica entre les condicions de salut de la persona i el context en el qual interactua.

En referència a la prevalença, l'Estudi Mundial de Salut de 2002-04 de la OMS (Càrrega Mundial de Morbiditat), estima que un 15,3% de la població mundial presenta una discapacitat moderada o greu, i un 2,9% experimenta una discapacitat greu.

Discapacitat intel·lectual

Estat de desenvolupament mental detingut o incomplet, la qual cosa implica que la persona pot tenir dificultats per comprendre, aprendre i recordar coses noves, i per aplicar aquest aprenentatge a situacions noves.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Encuesta de Discapacidad, Autonomía personal y situaciones de Dependencia (EDAD)

Les Enquestes sobre discapacitats són operacions estadístiques en forma de macro-enquestes que donen resposta a la demanda d'aquesta informació per part de les

administracions públiques i de nombrosos usuaris, en particular organitzacions no governamentals. Aquestes enquestes cobreixen bona part de les necessitats d'informació sobre els fenòmens de la discapacitat, la dependència, l'envelliment de la població i l'estat de salut de la població resident a Espanya.

S'han realitzat 3 macro-enquestes: la Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y minusvalías en 1986, la Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud en 1999 y la Encuesta de discapacidad, autonomía personal y situaciones de dependencia en 2008.

http://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176782&menu=resultados&secc=1254736194716&idp=1254735573175

Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA)

Recull informació de la població resident a Catalunya, sense límit d'edat, sobre l'estat de salut, els comportaments relacionats amb la salut i l'ús dels serveis sanitaris. L'Enquesta de salut de Catalunya aporta informació rellevant per a l'establiment i l'avaluació de les polítiques sanitàries explicitades en el Pla de salut de Catalunya.

Consisteix en una entrevista personal que els enquestadors i enquestadores fan en el domicili de les persones seleccionades. Des del juliol de 2010 es fan de manera ininterrompuda 5.000 entrevistes a l'any a tot Catalunya.

http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/estadistiques_sanitaries/enquestes/esca//

Facilitadors

Factors en l'entorn d'una persona que, amb la seva presència o absència, milloren el funcionament i redueixen la discapacitat, per exemple, un ambient físic accessible, la disponibilitat de tecnologia assistencial, les actituds inclusives i la legislació. Poden impedir que les deficiències o les limitacions de l'activitat restringeixin la participació, atès que milloren l'execució real d'una acció, amb independència del problema de capacitat de la persona.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Funcionament

Terme genèric, emprat en la CIF, que comprèn funcions corporals, estructures corporals, activitats i participació. Indica els aspectes positius de la interacció entre una persona (amb una condició de salut) i els seus factors contextuais (factors ambientals i personals).

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Gestió de la discapacitat

Intervencions i estratègies de gestió de casos utilitzades per abordar les necessitats de les persones amb discapacitat que tenien experiència laboral abans d'adquirir la discapacitat. Els elements clau en aquesta esfera solen ser la gestió eficaç de casos, l'educació de supervisors, els ajustos en el lloc de treball i la ràpida reincorporació a la feina amb l'ajuda adequada.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Limitacions de l'activitat

A la CIF, dificultats que una persona pot experimentar per executar activitats. Una limitació abasta des d'una desviació lleu fins a una greu, en termes de qualitat o quantitat, respecte de la manera o el grau d'execució de l'activitat esperats de les persones sense la condició de salut de què es tracti.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Classificació de Discapacitat

La Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF) proporciona un llenguatge uniforme i estàndard i un marc per descriure la salut i els

estats connexos. Forma part de la "família" de classificacions internacionals elaborades per l'Organització Mundial de la Salut.

La Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut de la OMS ofereix un marc conceptual per a la descripció de la salut i els estats "relacionats amb la salut" (com educació, treball, etc.). Els dominis es descriuen des de la perspectiva corporal, individual, mitjançant dos llistats bàsics: 1.Funcions i Estructures Corporals; 2.Activitats-Participació

- Funcions corporals són les funcions fisiològiques dels sistemes corporals (incloent les funcions psicològiques).
- Estructures corporals són les parts anatòmiques del cos, com ara els òrgans, les extremitats i els seus components.
- Deficiències són problemes en les funcions o estructures corporals, com ara una desviació significativa o una pèrdua.
- Activitat és la realització d'una tasca o acció per part d'un individu.
- Participació és l'acte de involucrar-se en una situació vital.
- Limitacions en l'Activitat són dificultats que un individu pot tenir en l'exercici / realització d'activitats.
- Restriccions en la Participació són problemes que un individu pot experimentar a l'involucrar-se en situacions vitals.
- Factors Ambientals constitueixen l'ambient físic, social i actitudinal en el qual les persones viuen i condueixen les seves vides.

Tipus de discapacitat

L'INE (EDAD 2009) classifica la discapacitat en els tipus següents

1. Persones amb discapacitat de la visió
2. Persones amb discapacitat de l'audició
3. Persones amb mobilitat reduïda
4. Persones amb discapacitat intel·lectual

5. Persones amb discapacitat a conseqüència de malaltia mental, trastorns mentals i demències

6. Persones amb discapacitat per malaltia orgànica, genètica o de baixa prevalença

IDESCAT dona a els Següents tipus de discapacitat:

1. Motora

2. Física no motora

3. Visual

4. Auditiva

5. Psíquica

6. Malaltia mental

Grau de discapacitat

El Real Decreto 1971/1999, de 23 de diciembre, de procedimiento para el reconocimiento, declaración y calificación del grado de minusvalía classifica la discapacitat en Graus de discapacitat.

- Grau 1: discapacitat nul·la.

Els símptomes, signes o seqüeles, d'existir, són mínims i no justifiquen una disminució de la capacitat de la persona per realitzar les activitats de la vida diària.

- Grau 2: discapacitat lleu.

Els símptomes, signes o seqüeles existeixen i justifiquen alguna dificultat per dur a terme les activitats de la vida diària, però són compatibles amb la pràctica totalitat de les mateixes.

- Grau 3: discapacitat moderada.

Els símptomes, signes o seqüeles causen una disminució important o impossibilitat de la capacitat de la persona per realitzar algunes de les activitats de la vida diària, és independent en les activitats d'autocura.

- Grau 4: discapacitat greu.

Els símptomes, signes o seqüeles causen una disminució important o impossibilitat de la capacitat de la persona per realitzar la majoria de les A.V.D., pot estar afectada alguna de les activitats d'autocura.

- Grau 5: discapacitat molt greu.

Els símptomes, signes o seqüeles impossibiliten la realització de les A.V.D.

Pensió No Contributiva (PNC)

Ingressos econòmics mensuals que l'Estat garanteix a aquelles persones que no tenen recursos suficients per la seva subsistència i no poden acollir-se -per manca de cotització a la Seguretat Social- a les pensions contributives.

Les pensions no contributives van entrar en vigor l'any 1990 i són de caràcter universal. És a dir, totes les persones que compleixen els requisits tenen garantit per llei aquest tipus de pensió.

Els beneficiaris d'aquestes pensions gaudeixen de la condició de pensionistes de la Seguretat Social. El reconeixement del dret d'accés a una pensió no contributiva comporta l'accés a l'assistència mèdica i farmacèutica de la Seguretat Social. Les pensions no contributives, atenen dos col·lectius: persones grans i persones amb discapacitat.

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/gent_gran/pensions_no_contributives/

Prevalença

Tots els casos nous i antics d'un succés, malaltia o discapacitat en una població i un moment donats.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacidad. 2011

Problema de salut mental

Condicció de salut caracteritzada per alteracions de l'activitat intel·lectual, l'estat d'ànim o el comportament, acompanyades d'angoixa o interferència amb les funcions personals.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Problemes d'aprenentatge específics

Deficiències en el processament de la informació que provoquen dificultats per escoltar, raonar, parlar, llegir, escriure, lletrejar o fer càlculs matemàtics; exemple d'elles és la dislèxia.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Pròtesi

Aparell o dispositiu quirúrgic o ortopèdic que pot ser proporcionat com a prestació sanitària o donar lloc a la concessió d'ajudes segons el cas i el barem.

Dispositius per facilitar la mobilitat destinats a millorar el funcionament de les persones amb deficiències físiques. En ortopèdia s'utilitzen aparells externs dissenyats per facilitar, corregir o millorar el funcionament d'una part del cos; les intervencions protèsiques impliquen el reemplaçament artificial extern d'una part del cos.

Rehabilitació

Conjunt de mesures que ajuden a les persones que pateixen alguna discapacitat o tenen probabilitat de patir a aconseguir i mantenir un funcionament òptim en interacció amb el seu entorn.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Salut

Estat de benestar que una persona arriba mitjançant la interacció del seu estat físic, mental, emocional i social.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Societat inclusiva

La que acull lliurement a totes les persones amb discapacitat, sense restriccions ni limitacions.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Qualitat de Vida

Percepció que té una persona de la seva situació en la vida en el context de la cultura i el sistema de valors en què viu i en relació amb els seus objectius, expectatives, normes i inquietuds. És un concepte ampli, que incorpora de manera complexa la salut física, l'estat psicològic, el nivell d'independència, les relacions socials, les conviccions personals i la relació amb els factors ambientals que afecten la persona.

Serveis socials

Conjunt de serveis i actuacions orientades a millorar el benestar social de la ciutadania mitjançant la prestació d'informació, atenció i suport a les persones, famílies i col·lectius vulnerables. Els diferents serveis acompanyen situacions personals, familiars o socials que requereixen suport, mitjançant una valoració de la seva situació i la definició d'un pla de treball, i també orienten sobre els recursos, les prestacions i els serveis més adequats a les seves necessitats.

<https://ajuntament.barcelona.cat/guiadeserveis/ca/serveis-i-ajuts-la-ciutadania/serveis-socials>

El Sistema català de serveis socials constitueix el conjunt de recursos, prestacions, activitats, programes, objectes i equipaments destinats a l'atenció social de la població. Està integrat pels serveis socials de titularitat pública i privada de l'Administració de la Generalitat, de les entitats locals i d'altres administracions. Tots aquests serveis configuren la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.

Principis rectoris Es regeix pels principis següents: universalitat, igualtat, responsabilitat pública, solidaritat, participació cívica, globalitat, subsidiarietat, prevenció i dimensió comunitària, foment de la cohesió social, normalització, coordinació, atenció personalitzada i integral, respecte pels drets de la persona, foment de l'autonomia personal, economia, eficiència i eficàcia, qualitat dels serveis i continuïtat dels serveis.

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/serveis_socials/el_sistema_catala_de_serveis_socials/

Software per a lectura de pantalla

Forma d'ajuda tècnica potencialment útil per a persones cegues, amb deficiència visual, analfabetes o amb determinades dificultats d'aprenentatge. Procuren identificar i interpretar el que apareix a la pantalla i transmetre-ho a l'usuari mitjançant sintetitzadors de text a veu, icones sonors o un dispositiu de sortida de Braille.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Tecnologia apropiada

Ajudes tècniques que permeten atendre les necessitats de les persones; es valen de coneixements, instruments i materials locals, i són senzilles, eficaces, econòmiques i acceptables per als usuaris.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Teràpia

Activitats i intervencions dirigides a restablir una funció, compensar la seva pèrdua i evitar o retardar el deteriorament del funcionament en totes les esferes de la vida d'una persona.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Teràpia ocupacional

Promoció de la salut i el benestar a través de l'ocupació, i té com a objectiu primordial ajudar les persones a prendre part en les activitats de la vida quotidiana. Els terapeutes ocupacionals aconseguen aquest resultat possibilitant a les persones fer coses que augmentin la seva capacitat de participar o modificant l'entorn per contribuir millor a aquest participació.

Font: OMS. Informe Mundial sobre la discapacitat. 2011

Vida independent

Situació en què la persona amb discapacitat exerceix el poder de decisió sobre la seva pròpia existència i participa activament en la vida de la seva comunitat, d'acord amb el dret al lliure desenvolupament de la personalitat. Dret a viure en la comunitat gaudint d'autodeterminació, igualtat d'oportunitats i autoestima.

És un factor clau per la qualitat de vida i exercici dels drets de la persona amb discapacitat.

